

Jaarverslag 2019

Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen

Personalia

Beheerder

ACTIAM N.V.
Graadt van Roggenweg 250
3531 AH Utrecht
Website: actiam.com

Directie ACTIAM N.V.

W. Borgdorff (vanaf 5 december 2019)
H. van Houwelingen (tot 5 december 2019)
D.G. Keiller
W.M. Schouten

Raad van Toezicht

B. Blocq, voorzitter
L. Tang
K.C.K. Shum

Juridisch eigenaar

Stichting Juridisch Eigenaar Zwitserleven Beleggingsfondsen
Graadt van Roggenweg 250
3531 AH Utrecht

Bewaarder en custodian

BNP Paribas Securities Services, Amsterdam branch
Postbus 10042
1001 EA Amsterdam

Accountant

Ernst & Young Accountants LLP
Wassenaarseweg 80
2596 CZ Den Haag

Administrateur

BNP Paribas Securities Services
Graadt van Roggenweg 250
3531 AH Utrecht

De algemene informatie heeft betrekking op de situatie per datum van publicatie, 27 maart 2020.

Inhoudsopgave

Definities	5
Verslag van de Raad van Toezicht	6
1 Verslag van de Beheerder	10
1.1 Profiel Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen	10
1.2 Door ACTIAM beheerde beleggingsinstellingen	10
1.3 Beleggingsfilosofie van ACTIAM in het kort	10
1.4 Risicomanagement	14
1.5 Verklaring omtrent de bedrijfsvoering	22
1.6 Juridische en fiscale structuur Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen	22
1.7 DUFAS Code Vermogensbeheerders	23
1.8 Verslaglegging en overige informatie	23
1.9 Ontwikkelingen Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen in 2019	24
1.10 Beheerontwikkelingen	25
1.11 Marktontwikkelingen en vooruitzichten	28
1.12 Ontwikkelingen rondom het ESG-beleid	29
1.13 Beloningsbeleid	38
1.14 Zwitserleven Credits Fonds	43
1.15 Zwitserleven Medium Duration Fonds	46
1.16 Zwitserleven Long Duration Fonds	49
1.17 Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds	52
1.18 Zwitserleven Mixfonds	55
1.19 Zwitserleven Selectie Fonds	59
Bijlage 1: Overzicht beleggingsstrategie en de vermogensbeheerder	63
Bijlage 2: Overzicht verantwoordelijke fondsmanagers	63
Bijlage 3: Lijst van uitgesloten ondernemingen op basis van de Algemene Uitsluitingscriteria per 31 december 2019	67
Bijlage 4: Lijst van uitgesloten staatsobligaties per 31 december 2019	74
2 Grondslagen, risico's en overige informatie m.b.t. de jaarrekeningen	76
2.1 Algemeen	76
2.2 Algemene grondslagen	77
2.3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva	78
2.4 Grondslagen voor de resultaatbepaling	80
2.5 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht	82
2.6 Grondslagen voor de Onderliggende Beleggingsinstellingen	82
2.7 Fiscale structuur	82
2.8 Financiële risico's en beheersingsmaatregelen	83
2.9 Uitbestedingsrisico en monitoring van risico's	84
2.10 Accountantskosten	84
3 Jaarrekening 2019 Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds	85
Introductie	86
3.1 Toelichting op de balans	88
3.2 Toelichting op de winst- en verliesrekening	91
3.3 Overige toelichtingen	93
3.4 Beloning Raad van Toezicht	94
3.5 Overige gegevens	95
4 Jaarrekening 2019 Zwitserleven Credits Fonds	98
Introductie	99
4.1 Toelichting op de balans	101
4.2 Toelichting op de winst- en verliesrekening	116
4.3 Overige toelichtingen	118
4.4 Beloning Raad van Toezicht	119
4.5 Overige gegevens	120

5	Jaarrekening 2019 Zwitserleven Medium Duration Fonds	124
	Introductie	125
	5.1 Toelichting op de balans	126
	5.2 Toelichting op de winst- en verliesrekening	133
	5.3 Overige toelichtingen	136
	5.4 Beloning Raad van Toezicht	137
	5.5 Overige gegevens	138
6	Jaarrekening 2019 Zwitserleven Long Duration Fonds	142
	Introductie	143
	6.1 Toelichting op de balans	144
	6.2 Toelichting op de winst- en verliesrekening	151
	6.3 Overige toelichtingen	154
	6.4 Beloning Raad van Toezicht	155
	6.5 Overige gegevens	156
7	Jaarrekening 2019 Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds	160
	Introductie	161
	7.1 Toelichting op de balans	162
	7.2 Toelichting op de winst- en verliesrekening	169
	7.3 Overige toelichtingen	172
	7.4 Beloning Raad van Toezicht	173
	7.5 Overige gegevens	174
8	Jaarrekening 2019 Zwitserleven Mixfonds	178
	Introductie	179
	8.1 Toelichting op de balans	181
	8.2 Toelichting op de winst- en verliesrekening	185
	8.3 Overige toelichtingen	186
	8.4 Beloning Raad van Toezicht	187
	8.5 Overige gegevens	188
9	Jaarrekening 2019 Zwitserleven Selectie Fonds	192
	Introductie	193
	9.1 Toelichting op de balans	195
	9.2 Toelichting op de winst- en verliesrekening	201
	9.3 Overige toelichtingen	202
	9.4 Beloning Raad van Toezicht	203
	9.5 Overige gegevens	204
10	Jaarrekening 2019 Onderliggende Beleggingsinstellingen: Fondsen	208
	Introductie	208
	10.1 Zwitserleven Europees Aandelenfonds	209
	10.2 Zwitserleven Obligatiefonds	217
	10.3 Zwitserleven Vastgoedfonds	224
11	Jaarrekening 2019 Onderliggende Beleggingsinstellingen: Beleggingspools	232
	Introductie	233
	11.1 Euro Aandelenpool	234
	11.2 Euro Obligatiepool	244
	11.3 Euro Vastgoedfondsenpool	251
12	Aanvullende informatie extern beheerde Onderliggende Beleggingsinstellingen	259
	Introductie	260
	12.1 RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR	261
	12.2 ACTIAM (L) Sustainable Emerging Markets Debt Fund	263
	12.3 ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund	265

Definities

In dit document hebben de volgende woorden de daarbij genoemde betekenis.

Beheerder	De beheerder is ACTIAM N.V. (ACTIAM), statutair gevestigd te Utrecht.
Fonds	Een Fonds van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen zoals gedefinieerd in artikel 1:1 Wft. De volgende Fondsen vallen hieronder: Zwitserleven Credits Fonds; Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds; Zwitserleven Medium Duration Fonds; Zwitserleven Long Duration Fonds; Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds; Zwitserleven Mixfonds; Zwitserleven Selectie Fonds.
Onderliggende Beleggingsinstelling (door ACTIAM beheerd)	Een Onderliggende Beleggingsinstelling (door ACTIAM beheerd) waarin beleggingen van een Fonds plaatsvinden, waaronder: Zwitserleven Europees Aandelenfonds; Zwitserleven Obligatiefonds; Euro Aandelenpool; Euro Obligatiepool; Zwitserleven Vastgoedfonds; Euro Vastgoedfondsenpool. Een uitzondering hierop vormen het Zwitserleven Medium Duration Fonds, Zwitserleven Long Duration Fonds en het Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds.
Onderliggende Beleggingsinstelling (door een derde partij beheerd)	Een Onderliggende Beleggingsinstelling waarin door ACTIAM wordt belegd en waarvan de beheerde beleggingen plaatsvinden door een derde partij, waaronder: RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR; ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund; ACTIAM (L) Sustainable Emerging Market Debt Fund.

Tenzij uitdrukkelijk anders is aangegeven, heeft een begrip dat hiervoor is omschreven in het enkelvoud, met dienovereenkomstige aanpassing van de vermelde omschrijving, in het meervoud dezelfde betekenis en vice versa.

Verslag van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht (“RvT”) heeft als taak om toezicht te houden op de Beheerder en de juridisch eigenaar en staat hen met raad terzijde. De RvT richt zich bij de vervulling van haar taak naar het belang van de participanten in de Fondsen.

Samenstelling RvT

Bij aanvang van 2019 bestond de RvT uit de heren B. Blocq, L. Tang en K.C.K. Shum. In deze samenstelling is gedurende het jaar 2019 geen wijziging gekomen.

De RvT van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen bestaat geheel uit mannen en wijkt daarmee af van de evenwichtige verdeling zoals bedoeld in artikel 2:166 van het Burgerlijk Wetboek. Bij mogelijke toekomstige wijzigingen in de samenstelling van de RvT zal bij de vacaturestelling en besluitvorming mede aandacht worden geschonken aan de desbetreffende wettelijke bepalingen.

Samenstelling directie ACTIAM en governance

ACTIAM N.V. (“ACTIAM”) is Beheerder als bedoeld in artikel 1:1 Wet financieel toezicht en voert het beheer over Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen (hierna ook: “de Fondsen”). ACTIAM is een 100% deelneming van VIVAT N.V. (“VIVAT”).

VIVAT is sinds juli 2015 in handen van Anbang Insurance Group Co. Ltd, (“Anbang”), een Chinese verzekeringsmaatschappij. Op 7 juni 2019 is VIVAT door haar aandeelhouder Anbang op de hoogte gebracht dat er overeenstemming is bereikt met Athora Holdings Ltd en NN Group N.V. over de verkoop van de aandelen in VIVAT. De verwachting is dat de voorgenomen verkoop in 2020 wordt voltooid op voorwaarde van goedkeuring van toezichthouders.

VIVAT bepaalt het benoemingsbeleid voor de directie van ACTIAM. Benoeming van directieleden ACTIAM heeft goedkeuring van de Autoriteit Financiële Markten en De Nederlandsche Bank. Bij aanvang van 2019 bestond de directie van ACTIAM uit H. van Houwelingen (Chief Executive Officer, CEO), D.G. Keiller (Chief Transformation Officer, CTO), W.M. Schouten (Chief Risk Officer, CRO) en R.C. de Kuiper (Chief Investment Officer ad interim, CIO a.i., niet-statutair bestuurder). De heer H. van Houwelingen is met ingang van 5 december 2019 teruggetreden en de heer R.C. de Kuiper is met ingang van 1 januari 2020 teruggetreden. Op 26 november 2019 werd aanstelling van de heer W. Borgdorff als vervanging van de heer H. van Houwelingen aangekondigd onder voorwaarde van onder andere goedkeuring door de AFM. Aan de voorwaarden is voldaan per 5 december 2019 en sinds 5 december 2019 vervult W. Borgdorff de positie van CEO. Voor de positie van CIO bestaat sinds 1 januari 2020 een vacature als gevolg van het vertrek van de heer R.C. de Kuiper. Zijn taken worden tijdelijk door de heer W. Borgdorff waargenomen.

De personele ontwikkelingen binnen de directie van ACTIAM hadden gedurende 2019 de aandacht van de RvT, evenals andere organisatorische ontwikkelingen die voor de beheer- en directievoering van ACTIAM en de Fondsen van betekenis waren, waaronder de ontwikkelingen bij Anbang en de voorgenomen verkoop van VIVAT aan Athora Holdings Ltd en NN Group N.V. De RvT is in dit kader door de directie van ACTIAM tijdig op de hoogte gesteld van relevante ontwikkelingen en periodiek geïnformeerd over de stand van zaken.

Vergaderingen

De RvT heeft in het verslagjaar viermaal regulier vergaderd met de directie van ACTIAM. De RvT was daarbij niet altijd voltallig aanwezig, in die zin dat in twee vergaderingen twee van de drie leden van de RvT aanwezig waren en één vergadering door een lid werd bijgewoond. Afwezige leden van de RvT zijn in voorkomende gevallen voor- en achteraf geïnformeerd over te bespreken en besproken onderwerpen met de mogelijkheid om reactie te geven. Voorts heeft de RvT in enkele actuele situaties buiten vergadering overleg gevoerd.

In het kader van haar toezichtstaken bewaakt de RvT de belangen van de beleggers in de fondsen, alsmede de balans tussen de belangen van de verschillende categorieën beleggers in de fondsen. De RvT heeft onder meer aandacht besteed aan de mate van realisatie van de financiële en niet-financiële doelstellingen, de verslaglegging van de Fondsen en haar Fondsen maar ook aan ontwikkelingen die zich afspeelden bij ACTIAM en voor zover relevant haar moederbedrijf VIVAT. In dat kader was er aandacht voor de financiële positie van ACTIAM, waaronder het voldoen aan wettelijke solvabiliteitseisen, de strategie en commerciële ontwikkelingen en voor de opzet en werking van de interne risicobeheersing. Voorts was er aandacht voor de voorgenomen verkoop van VIVAT aan Athora Holdings Ltd en NN Group N.V. en de personele mutaties binnen de directie van ACTIAM. In november 2019 is tevens gesproken over de financiële positie van ACTIAM en de uit oogpunt van wettelijke solvabiliteitseisen noodzakelijke kapitaalstorting die in oktober 2019 door VIVAT is verricht en de voorwaardelijke kapitaalstorting die gelijktijdig werd aangekondigd en in december 2019 is verricht. De RvT vertrouwt erop dat de financiële positie van ACTIAM, door de directie van ACTIAM en VIVAT als enig aandeelhouder in de Vennoetschap verder doorlopend zal worden bewaakt.

In iedere vergadering is door de Beheerder verslag gedaan van de prestaties en beleids- en structuurwijzigingen met betrekking tot de Fondsen. Een belangrijke structuurwijziging die gedurende 2019 plaatsvond betrof de administratieve samenvoeging van de fondsenparaplu Zwitserleven Mix Beleggingsfondsen met de fondsenparaplu Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen, waardoor het Zwitserleven Mixfonds en Zwitserleven Selectie Fonds nu deel uitmaken van de fondsenparaplu Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen.

Specifieke aandacht had in 2019 verder de transitie van activa van de Euro Obligatiepool, waarin door het Zwitserleven Mixfonds wordt belegd, naar een Luxemburgse beleggingsinstelling. Voor het betreffende Fonds vinden beleggingen in obligaties dientengevolge sinds mei 2019 plaats via de door de Beheerder opgezette Luxemburgse beleggingsinstelling ACTIAM (L). Daarnaast is de samenvoeging van Zwitserleven Credits Fonds en Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds en de bijbehorende overheveling van Zwitserleven Credits Fonds naar de fondsenparaplu Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen uitvoerig besproken. In de consultatie die met de RvT plaatsvond ten aanzien van genoemde wijzigingen stond aandacht voor governance en adequate behartiging van belangen van betrokken deelnemers in de Fondsen voorop. Met de samenvoeging zijn, mede in het belang van participanten, schaal- en efficiencyvoordelen gerealiseerd.

Als regulier onderdeel van de vergaderingen is gesproken over het risicomanagement- en beheersingssysteem, waarbij onder andere aandacht is geschonken aan de uitbesteding van de administratie aan BNP Paribas Securities Services. Ten slotte is iedere reguliere vergadering gesproken over (toekomstige) wet- en regelgeving van toepassing op de Fondsen en heeft de RvT kennis genomen van relevante correspondentie en informatie van de directie over contacten met de toezichthouders.

Realisatie van de doelstellingen

De Fondsen kennen, uitgaande van een gematigd risico- en kostenprofiel, een financiële rendementsdoelstelling, waarbij het streven is om voor de passief beheerde Fondsen een rendement te realiseren dat het rendement van de benchmark zoveel als mogelijk benadert en voor actieve fondsen om een rendement te realiseren dat na aftrek van kosten ten minste gelijk is of hoger dan dat van de relevante benchmark. ACTIAM rapporteert ieder kwartaal over welk rendement gerealiseerd is met betrekking tot de betreffende Fondsen zodat de RvT kon vaststellen in welke mate de betreffende doelstellingen gerealiseerd worden.

De Fondsen kennen naast een financiële doelstelling ook een niet-financiële doelstelling, in het bijzonder het realiseren van toegevoegde waarde op het gebied van ESG. Dit vindt plaats op basis van onder meer het analyseren en selecteren van ondernemingen, entiteiten en instellingen die een verantwoord ESG-beleid voeren, met gebruikmaking van een uitsluitingsbeleid ten aanzien van ondernemingen, entiteiten en instellingen die niet voldoen aan minimum ESG-criteria. Een verantwoord ESG-beleid wordt daarnaast ten uitvoer gebracht via het stemmen op aandeelhoudersvergaderingen en engagement, oftewel het aangaan van een dialoog met ondernemingen waarin wordt belegd om duurzaam beleid en gedrag te bevorderen. Over de voortgang van de verduurzaming van het beleggingsbeleid van de Fondsen en het behalen van de financiële en niet-financiële doelstellingen wordt in de reguliere vergaderingen aan de RvT verantwoording afgelegd. Hierbij zijn geen materiële afwijkingen van de doelstellingen zoals beschreven in de voorwaarden gebleken.

In dit kader heeft gedurende 2019 de verdere verduurzaming van het beleggingsbeleid van Zwitserleven Selectie Fonds nader vorm gekregen. Vanaf 23 september 2019 belegt Zwitserleven Selectie Fonds in het ACTIAM Sustainable Emerging Market Debt Fund, dat gebruik maakt van minimum criteria die ACTIAM stelt aan beleid op het gebied van ESG. Voorts is per 12 december 2019 de exposure van het Zwitserleven Selectie Fonds op high yield obligaties verduurzaamd, doordat sindsdien wordt belegd in het RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR. Dit fonds houdt in de uitvoering van het duurzame beleggingsbeleid rekening met de bijdrage van een bedrijf aan de verwezenlijking van de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties (SDG's).

Wijziging voorwaarden

Wanneer ACTIAM voornemens is de voorwaarden te wijzigen die gelden tussen een Fonds en haar participanten vindt afstemming plaats met de RvT. De RvT heeft getoetst in hoeverre met het doorvoeren van de betreffende aanpassing het belang van participanten wordt gediend.

Over de wijzigingen in de voorwaarden die door ACTIAM worden doorgevoerd, wordt de RvT in beginsel vooraf geïnformeerd. Wanneer ACTIAM voornemens is de voorwaarden materieel te wijzigen, wordt de voorgenomen wijziging ten behoeve van consultatie voorgelegd aan de RvT. De RvT toetst in hoeverre met het doorvoeren van de betreffende wijziging het belang van participanten van de Fondsen wordt gediend.

Gedurende het jaar 2019 hebben de voorwaarden van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen verschillende wijzigingen ondergaan. Aanvullend op de benodigde wijzigingen ten behoeve van reeds genoemde beleids- en structuurwijzigingen werden de voorwaarden op 1 april 2019 aangepast naar aanleiding van de wijziging in de opzet van het

Jaarverslag 2018 van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen ten opzichte van het Jaarverslag 2017. De jaarrekening op ‘parapluniveau’ van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen is komen te vervallen waarbij voor elk van de Fondsen vanaf heden een afzonderlijke jaarrekening wordt opgenomen. Dit wordt als meer passend beschouwd gegeven dat de fondsen deel uitmaken van een fonds voor gemene rekening, waartoe ook uitvoerige afstemming met de accountant heeft plaatsgevonden.

Alle wijzigingen, die zijn doorgevoerd in de verslagperiode staan tevens beschreven in het Verslag van de beheerder in de paragrafen 1.8 of 1.10. Hier zijn ook meer details van bovenstaande beschreven wijzigingen te vinden.

Strategie en marktontwikkelingen, risico's en interne beheersingssystemen

Strategie en marktontwikkelingen

In 2019 is in de verschillende bijeenkomsten gesproken over de te volgen strategie van de Fondsen in relatie tot de bijzondere marktomstandigheden waarin beleggingsfondsen zich sinds een aantal jaren bevinden. Daarbij is de verdere verduurzaming van de door ACTIAM beheerde beleggingsfondsen een belangrijk agendapunt geweest, waarbij de aandacht van de RvT uitging naar de belangen van de participanten.

Er is qua marktomstandigheden tevens stilgestaan bij de ontwikkelingen op financiële markten onder invloed van macro-economische en geopolitieke ontwikkelingen, waaronder het lage rentebeleid van centrale banken wereldwijd, de toegenomen importheffingen met handelsconflicten tot gevolg en de toen nog mogelijke uittreding van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie.

Risico's en interne beheersingssystemen

Met betrekking tot de opzet en werking van de interne risicomangementssystemen heeft de RvT kunnen vaststellen dat de Beheerder van de Fondsen iedere reguliere vergadering verslag heeft gedaan en heeft gerapporteerd over de uitkomsten ter zake het gevoerde risicomangement voor zowel financiële, als niet-financiële risico's. De rapportagestructuur over het risicobeheersingssysteem is naar de mening van de RvT adequaat opgezet en uit de rapportagestructuur is de RvT niet gebleken dat risicobeheersingssystemen in het verleden boekjaar onvoldoende hebben gefunctioneerd.

In de kwartaalrapportages die met de RvT gedeeld zijn, is verslag gedaan van de risicomonitoring op financiële en niet-financiële risico's die (kunnen) worden gelopen met betrekking tot het beheer van de Fondsen, en over de afstemming die hieromtrent plaatsvindt met de bewaarder. Hiermee wordt extra inzicht en een extra bevestiging van de zorgvuldigheid van de Beheerder van de Fondsen verkregen. Een onderdeel van de monitoring betreft materiële transacties met gelieerde partijen zoals toegestaan door de voorwaarden. Inzake de transitie van activa van Euro Obligatiepool naar ACTIAM (L) Sustainable Fixed Income Fund en het beleggen in ACTIAM (L) Sustainable Emerging Market Debt Fund door Zwitserleven Selectie Fonds kwalificeren deze als materiële transacties met een gelieerde partij. Daarbij is erop toegezien dat deze transacties tegen marktconforme voorwaarden hebben plaatsgevonden.

Met betrekking tot interne beheersingssystemen heeft ACTIAM over 2019 een ISAE 3402 type II rapport opgesteld. Dit rapport is getoetst en gecertificeerd door een onafhankelijk accountant na beoordeling en vaststelling van een adequate beschrijving, opzet en werking van de interne beheersingssystemen. De opinie van de accountant is opgenomen in het assurance rapport en deze is besproken binnen de RvT. Hieruit volgden voor het boekjaar 2019 geen bijzondere en/of materiële bevindingen.

Jaarrekeningen 2019

In het kader van de voorbereiding van de controle van de jaarrekeningen 2019 heeft EY op 22 november 2019 de kernpunten van het controleplan met de RvT en de directie van ACTIAM besproken. Daarin is tevens de plaats van het ontdekken van fraude in het geheel van de controlemaatregelen toegelicht, gebaseerd op hierbij van toepassing zijnde vereisten.

Voor de publicatie van het jaarverslag 2019 heeft de RvT kennis genomen van de uitkomsten van de controlewerkzaamheden van de accountant. Tevens heeft de RvT kennis genomen van de controleverklaringen behorende bij de jaarrekeningen, evenals van informatie over de kwaliteit van de interne risicomangement- en beheersingssystemen.

De RvT is van mening dat de jaarrekeningen en het verslag van de Beheerder een getrouw beeld geven van de positie van de Fondsen. De RvT stelt voor dat de participanten de jaarrekeningen 2019 goedkeuren en ACTIAM als Beheerder decharge verlenen voor het gevoerde beheer over de Fondsen in 2019, en de RvT voor het uitgeoefende toezicht op het door de Beheerder gevoerde beleid van de Fondsen in 2019.

Namens de Raad van Toezicht,

Utrecht, 27 maart 2020

B. Blocq, voorzitter

L. Tang

K.C.K. Shum

1 Verslag van de Beheerder

1.1 Profiel Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen

In de Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen zijn gelden ondergebracht ten behoeve van pensioensverzekeringsproducten van SRLEV N.V., dat onder de handelsnaam van Zwitserleven in de Fondsen van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen participeert. Participaties in de Fondsen worden alleen aangeboden aan professionele beleggers in de zin van de Wet op het financieel toezicht.

1.2 Door ACTIAM beheerde beleggingsinstellingen

ACTIAM N.V. (ACTIAM) is statutair gevestigd en houdt kantoor in Utrecht. ACTIAM is een 100% deelneming van VIVAT N.V. (VIVAT). Voor de volgende beleggingsinstellingen is ACTIAM 'beheerder van een beleggingsinstelling' (Beheerder), ook wel Alternative Investment Fund Manager genoemd (AIFM):

- ACTIAM Beleggingsfondsen N.V.;
- ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe (ARIFE EU);
- ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe-A (ARIFE EU-A);
- ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America (ARIFE NA);
- ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America-A (ARIFE NA-A);
- ACTIAM Responsible Index Fund Equity Pacific (ARIFE Pacific);
- ACTIAM Responsible Index Fund Equity Emerging Markets (ARIFE EM);
- ACTIAM Financial Inclusion Fund (voorheen: ACTIAM Institutional Microfinance Fund III);
- ACTIAM-FMO SME Finance Fund I;
- RZL Beleggingsfondsen N.V.;
- Zwitserleven Beleggingsfondsen;
- Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen;
- Euro Short Duration Pool (voorheen: Euro Liquiditeitenpool);
- Euro Obligatiepool;
- Euro Aandelenpool;
- Global Equity Mixpool;
- Amerika Aandelenpool;
- Azië Aandelenpool;
- Euro Vastgoedfondsenpool;
- Global Emerging Markets Equity Pool; en
- Global Equity Impact Pool.

Carne Global Fund Managers (Luxembourg) S.A., die optreedt als beheerder van ACTIAM (L), heeft ACTIAM benoemd als vermogensbeheerder en wereldwijde distributeur van de volgende Luxemburgse beleggingsinstelling:

- ACTIAM (L)

1.3 Beleggingsfilosofie van ACTIAM in het kort

ACTIAM gelooft in beleggen op de lange termijn. Verantwoord en duurzaam beleggen staan daarin centraal. Vanuit deze overtuiging wil ACTIAM naast financieel rendement ook rekening houden met de maatschappelijke aspecten van beleggingen. ACTIAM maakt een onderscheid tussen verantwoord en duurzaam vermogensbeheer. Verantwoord vermogensbeheer vindt plaats bij een passieve beleggingsstijl. Duurzaam vermogensbeheer gaat nog een stap verder en wordt toegepast bij een actieve beleggingsstijl. Zwitserleven Vastgoedfonds vormt een uitzondering, aangezien dit Fonds een passieve beleggingsstijl heeft en hier duurzaam vermogensbeheer wordt toegepast.

ACTIAM EN VERANTWOORD BELEGGEN

ACTIAM is ervan overtuigd dat financieel en maatschappelijk rendement goed kunnen samengaan, en dat deze elkaar ook kunnen versterken. Een verantwoord beleggingsbeleid kan binnen de filosofie van ACTIAM bijdragen aan een aantrekkelijk financieel rendement. ACTIAM heeft een rijke historie van drie decennia in verantwoord beleggen. Reeds in 1990 werd voor de eerste door ACTIAM beheerde fondsen een verantwoord beleggingsbeleid geïntroduceerd, en sinds 1995 wordt tevens actief engagement gevoerd met bedrijven waarin wordt belegd. Door het aangaan van een dialoog met bedrijven en door te stemmen streeft ACTIAM er daarbij naar bedrijven aan te zetten tot een meer verantwoord beleid. ACTIAM gelooft dat bedrijven en instellingen die verantwoord ondernemen integraal onderdeel laten zijn van hun beleid en hun handelen meer

toekomstbestendig zijn. Een verantwoord beleggingsbeleid is tegenwoordig ingebed in alle door ACTIAM gevoerde beleggingsstrategieën. Hierdoor kunnen door ACTIAM competitieve en duurzame beleggingsoplossingen en fondsen worden aangeboden tegen lage kosten.

Aan het verantwoorde beleggingsbeleid ligt een transparant proces ten grondslag dat door ACTIAM in-house is ontwikkeld. ACTIAM hanteert daarbij strenge en zorgvuldige duurzaamheids- en/of impactcriteria om ondernemingen, overheden en instellingen te selecteren voor haar beleggingsproposities, waarbij tegelijkertijd wordt beoogd financiële rendementsdoelstellingen te realiseren. In door ACTIAM aangeboden beleggingsproposities wordt qua categorisering onderscheid gemaakt naar 'verantwoorde', 'duurzame' en op 'impact' gebaseerde beleggingsstrategieën. De lat voor duurzaam ingestoken beleggingsstrategieën ligt daarbij qua duurzaamheidseisen hoger dan die voor verantwoorde beleggingsstrategieën. Voor op impact gebaseerde beleggingsstrategieën geldt daarnaast dat daarmee aantoonbare maatschappelijke toegevoegde waarde wordt gecreëerd.

UITGANGSPUNTEN VERANTWOORD BELEGGINGSBELEID

ACTIAM belegt op verantwoorde wijze, waarbij rekening wordt gehouden met algemeen aanvaarde ethische beleidsuitgangspunten. Met betrekking tot ondernemingen, overheden en instellingen waarin wordt belegd, worden daartoe minimumeisen gesteld aan beleid en gedrag op het gebied van milieu, sociale aspecten en ondernemingsbestuur. Dit wordt getoetst aan de hand van door ACTIAM gehanteerde ESG-criteria, waarbij ESG staat voor Environmental, Social en Governance. De minimumeisen voor wat betreft gehanteerde ESG-criteria worden opgesteld aan de hand van de zogenaamde Fundamentele Beleggingsbeginselen van ACTIAM.

Het verantwoorde beleggingsbeleid dat door ACTIAM wordt gevoerd bestaat uit de volgende beleidsonderdelen:

- uitsluitingenbeleid;
- engagementbeleid; en
- stembeleid op aandeelhoudersvergaderingen.

ACTIAM is verantwoordelijk voor het uitsluitingen-, engagement- en stembeleid. Voor de implementatie van het uitsluitingen- en engagementbeleid maakt ACTIAM gebruik van informatie van gespecialiseerde dataleveranciers. ACTIAM beoordeelt deze informatie en stelt vast welke ondernemingen, overheden en instellingen in aanmerking komen voor uitsluiting en/of engagement. Hiertoe is door ACTIAM een selectiecomité ingericht. Dit selectiecomité besluit welke ondernemingen, overheden en instellingen van belegging zijn of worden uitgesloten. De uitvoering van het stembeleid vindt plaats via een daarin gespecialiseerde derde partij.

UITSLUITINGENBELEID

Alle ondernemingen, overheden en instellingen waarin ACTIAM investeert worden beoordeeld op naleving van minimumeisen die gesteld worden aan milieu, sociaal en bestuurlijk beleid en gedrag. Ten behoeve van het kunnen waarborgen van een respectvolle omgang met milieu, mensen en maatschappij zijn door ACTIAM ten behoeve van het beleggingsbeleid Algemene Uitsluitingscriteria geformuleerd.

Algemene Uitsluitingscriteria

De Algemene Uitsluitingscriteria zijn vastgelegd in de Fundamentele Beleggingsbeginselen. Dit zijn door ACTIAM geformuleerde beleidsuitgangspunten voor een respectvolle omgang met milieu, mensen en maatschappij.

Milieu

ACTIAM belegt niet in activiteiten die ernstige schade toebrengen aan het milieu of aan het klimaat. ACTIAM is daarbij in het bijzonder kritisch op vervuiling, verlies aan biodiversiteit en uitputting van natuurlijke hulpbronnen, zoals water, land en fossiele brandstoffen. Beoogd wordt daarbij om de voetafdruk met betrekking tot de uitstoot van koolstofdioxide (CO₂) en het gebruik van water door ondernemingen of landen die zijn opgenomen in de beleggingsportefeuilles zoveel als mogelijk te beperken.

Mensen

Ondernemingen, overheden en instellingen hebben de maatschappelijke verantwoordelijkheid om universele mensenrechten en arbeidsrechten te respecteren, waaronder het recht op gezondheid, onderwijs, en toegang tot energie, water en sanitaire voorzieningen. Voor wat betreft het respecteren van fundamentele arbeidsrechten sluit ACTIAM zich aan bij internationale normen. Dit betekent geen kinderarbeid, geen dwangarbeid en geen discriminatie op de werkvloer, maar wel vrijheid van vakvereniging en het recht op collectieve onderhandelingen. Al deze aspecten worden door ACTIAM zorgvuldig beoordeeld bij het selecteren van beleggingen. In dit kader belegt ACTIAM in beginsel niet in de productie, ontwikkeling, verkoop of distributie van controversiële wapens en aanverwante producten en niet in de verkoop van wapens aan burgers of de verkoop van militair materieel aan militaire regimes.

Maatschappij

Een zorgvuldige en integere omgang met de maatschappij vormt een kernaspect binnen het beleggingsbeleid van ACTIAM. ACTIAM sluit ondernemingen, overheden en instellingen uit waaraan sancties zijn opgelegd door internationale organisaties zoals de Verenigde Naties en de Europese Unie. ACTIAM is ook kritisch op corruptie. Corruptie heeft veel gezichten. Denk aan omkoping, afpersing, fraude, samenzwering, witwassen, belastingontduiking en nepotisme. ACTIAM streeft ernaar ondernemingen, overheden en instellingen die zich met dergelijke praktijken inlaten niet in beleggingsportefeuilles op te nemen.

Daarnaast hanteert ACTIAM strenge normen ten aanzien van het thema klant- en productintegriteit. Zo wordt in beginsel niet belegd in ondernemingen die schade toebrengen aan de volksgezondheid, zoals bedrijven die tabak, pornografie of gok- en loterijspellen produceren. ACTIAM belegt ook niet in bedrijven en landen die zich schuldig maken aan ernstige misstanden op het gebied van dierenwelzijn.

Het al dan niet voldoen aan de Algemene Uitsluitingscriteria wordt gemeten aan de hand van diverse indicatoren welke voortkomen uit internationale verdragen, conventies en zogeheten 'best practices'. Het Global Compact van de Verenigde Naties is een voorbeeld van zo'n verdrag. Opvattingen over de Algemene Uitsluitingscriteria en daartoe gehanteerde indicatoren kunnen in de tijd wijzigen. Voortschrijdende inzichten kunnen leiden tot bijstelling op basis waarvan ondernemingen, overheden en instellingen al dan niet uitgesloten of weer toegelaten worden.

Bij het toepassen van de Algemene Uitsluitingscriteria wordt naast de bestaande situatie bij ondernemingen, overheden en instellingen, tevens beoordeeld wat de potentie en intenties zijn om hierin verandering aan te brengen en zich voor te bereiden op de maatschappelijke transitie die gaande zijn. Hierbij wordt gekeken naar de mate waarin bedrijven zich voorbereiden op maatschappelijke veranderingen zoals bijvoorbeeld de energietransitie of de toenemende maatschappelijke aandacht voor arbeidsrechten, cybersecurity en ontbossing. De potentie en intentie om te veranderen wordt door ACTIAM aangeduid als het 'adaptieve vermogen'. Bedrijven bij wie het vermogen of de wil ontbreken om zich aan te passen worden ten behoeve van cliënten uitgesloten van belegging.

Door wijzigingen in de samenstelling van de beleggingsportefeuilles waarin wordt belegd, bestaat de mogelijkheid dat in een financieel instrument wordt belegd voordat een adequate beoordeling heeft plaats kunnen vinden. Wanneer na beoordeling blijkt dat deze onderneming, overheid of instelling moet worden uitgesloten, zal de belegging binnen 30 werkdagen worden beëindigd, tenzij de Beheerder bepaalt dat in het belang van de aandeelhouders voor de verkoop een langere periode mag worden gehanteerd.

ACTIAM publiceert overzichten van ondernemingen, overheden en instellingen die op basis van de Algemene Uitsluitingscriteria zijn uitgesloten van belegging. Deze zijn te vinden op de Webpagina van de beheerder.

Gebruikmaking van ESG-scores

Aan alle beleggingen van de Fondsen en aan de Fondsen zelf wordt een ESG-score toegekend die door ACTIAM wordt bepaald. Deze ESG-score kan variëren tussen 0 en 100, waarbij de maximale ESG-score van een vermogenstitel 100 kan bedragen. Hoe beter de ondernemingen, overheden of instellingen presteren op ESG-aspecten, des te hoger de score. Ook de benchmark wordt een ESG-score gegeven. Rekening houdend met de rendementsdoelstelling van een Fonds, luidt het streven dat een Fonds een zo hoog mogelijke ESG-score realiseert.

De volledige lijsten met uitsluitingen ultimo 2019 zijn weergegeven in bijlage 3 en bijlage 4.

ENGAGEMENTBELEID

ACTIAM beoordeelt bij het toepassen van het uitsluitingenbeleid voor ondernemingen, overheden en instellingen naast het huidige beleid en gedrag ook in hoeverre deze in staat en bereid zijn hierin te veranderen. Op basis van zogenaamd engagement streeft ACTIAM ernaar om het adaptieve vermogen van bijvoorbeeld bedrijven positief te beïnvloeden, in het bijzonder indien sprake is van verhoogde ESG-risico's. Bij engagement wordt actief de dialoog aangegaan met ondernemingen, instellingen en overheden om zo oplossingen aan te dragen voor hun duurzaamheidsuitdagingen en om verandering te stimuleren op het gebied van milieu, sociale aspecten en/of ondernemingsbestuur.

De doelstellingen van engagement zijn onder andere:

- het zorgdragen dat verbetering wordt getoond in ESG-beleid en ESG-prestaties;
- het zorgdragen dat verbeteringen van ESG-standaarden worden gerealiseerd; en
- het beïnvloeden van wet- en regelgeving op het gebied van ESG-standaarden.

De wijze waarop de dialoog met ondernemingen, overheden of instellingen wordt aangegaan, is onder andere afhankelijk van de aanleiding van engagement, de bereidheid om samen te werken en om vragen te beantwoorden. Engagement kan

vanuit verschillende invalshoeken gestart worden, bijvoorbeeld vanuit nieuwe en/of veranderende wet- en regelgeving en/of door samen te werken met andere beleggers om bepaalde ESG-doelstellingen te behalen en ESG-risico's te verminderen.

Wanneer na beoordeling duidelijk wordt dat verbetering van het beleid of gedrag op het gebied van milieu, sociale aspecten en/of ondernemingsbestuur nodig is om op termijn uitsluiting te voorkomen, wordt proactief een gesprek aangegaan. Zo kan ingeval van aandelenbeleggingen vanuit de rol als aandeelhouder het belang bij deze ondernemingen duidelijk gemaakt worden dat verbetering noodzakelijk is. Naast het aangaan van de actieve dialoog, is het ook mogelijk dat voorstellen gedaan worden tijdens aandeelhoudersvergaderingen van ondernemingen. Bij de uitvoering van het engagementbeleid kan ACTIAM gebruik maken van de diensten van Sustainalytics, voormalig GES International AB (GES). ACTIAM monitort daarbij het engagementproces zoals dat door Sustainalytics wordt uitgevoerd.

Voorafgaand aan eventuele uitsluiting van ondernemingen, overheden of instellingen wordt door ACTIAM te allen tijde beoordeeld in hoeverre het voeren van engagement zinvol kan zijn. Ondernemingen, overheden of instellingen die geen of onvoldoende voortgang laten zien na het aangaan van het engagement, kunnen na beoordeling door het selectiecomité alsnog worden uitgesloten van belegging.

STEMBELEID OP AANDEELHOUDERSVERGADERINGEN

Met betrekking tot beleggingen door de Fondsen in aandelen kan een aandeelhouder op aandeelhoudersvergaderingen van ondernemingen stemmen op voorstellen van het bestuur. Voor het gebruikmaken van het stemrecht op bestuursvoorstellen heeft ACTIAM beleid ontwikkeld gebaseerd op de Fundamentele Beleggingsbeginselen. In het algemeen wordt qua bestuursvoorstellen gestemd op:

- voorstellen aangaande de verslaglegging en winstbestemming;
- voorstellen aangaande de samenstelling van bestuurlijke organen;
- voorstellen aangaande het beloningsbeleid van bestuurlijke organen;
- accountantscontrole en daaraan gerelateerde voorstellen;
- kapitaal gerelateerde voorstellen; en
- overige gewichtige voorstellen.

Naast bestuursvoorstellen worden in aandeelhoudersvergaderingen ook aandeelhoudersvoorstellen besproken. Aandeelhoudersvoorstellen gaan veel meer dan de ingediende voorstellen van het management over impact of beleid gerelateerd aan milieu, mensenrechten of ethische principes. Ook voor aandeelhoudersvoorstellen heeft ACTIAM beleid ontwikkeld gebaseerd op de Fundamentele Beleggingsbeginselen. Ten behoeve van de uitvoering van het stembelief maakt ACTIAM gebruik van de diensten van Sustainalytics.

Voor een uitgebreid verslag over de ESG-ontwikkelingen in de verslagperiode, zie paragraaf 1.12. Een meer gedetailleerde stemverantwoording is opgenomen op actiam.com.

RICHTLIJNEN VOOR TRANSPARANTIE

ACTIAM onderschrijft de richtlijnen voor transparantie van duurzame beleggingsfondsen van het European Sustainable and Responsible Investment Forum (Eurosif).

Actief beheer met een gematigd risicoprofiel

De Fondsen worden actief beheerd met een gematigd risicoprofiel ten opzichte van de relevante benchmark en door professionele fondsmanagers. Er is sprake van verantwoord vermogensbeheer, lage kosten en transparantie. ACTIAM gelooft in de toegevoegde waarde van actief beheer. Door gedegen onderzoek en analyse wordt gezocht naar een optimale verhouding van risico en rendement. Met als doel: een beleggingsresultaat dat gemiddeld beter is dan het resultaat van de relevante benchmark en vergelijkbare fondsen. De mate waarin de fondsbeheerders risico's mogen nemen, staat duidelijk en strikt beschreven in het prospectus. Dit wordt zorgvuldig en continu bewaakt.

Lage kosten en transparantie

Het kostenbeleid is transparant, omdat vooraf bekend is welke kosten ten laste van het fondsvermogen komen. De kosten van de Fondsen bestaan uit twee hoofdcomponenten: de service fee en de transactiekosten. De service fee wordt voor elk Fonds afzonderlijk bepaald en staat vermeld in het prospectus en het jaarverslag. Het tarief is een all-in vergoeding voor alle beheerkosten, met uitzondering van de transactiekosten. De hoogte van de transactiekosten is vooral afhankelijk van de handelsactiviteit binnen de portefeuille, transactiebelasting en van de tarieven van brokers. De transactiekosten, voor zover deze identificeerbaar en kwantificeerbaar zijn, worden in de jaarrekeningen weergegeven.

In de toelichting op de jaarrekeningen is per Fonds een overzicht van de service fee en de Lopende kostenfactor (LKF) opgenomen.

1.4 Risicomanagement

ACTIAM bewaakt voortdurend dat de Fondsen en de beleggingsportefeuilles blijven voldoen aan de randvoorwaarden zoals die in het prospectus zijn vastgelegd, aan de wettelijke kaders en aan de interne uitvoeringsrichtlijnen.

Het risicomanagement van ACTIAM is gebaseerd op het 'three lines of defense model'. Dit houdt in dat er drie verdedigingslinies te onderscheiden zijn. In dit model hebben verscheidene organisatieonderdelen eigen taken en verantwoordelijkheden. De betreffende drie verdedigingslinies ondersteunen elkaar en versterken elkaar. De eerste lijn is de lijnorganisatie. De eerste lijn is verantwoordelijk voor de uitvoerende beheertaken en in die zin verantwoordelijk voor het risico en de besturing van het risico. De tweede lijn wordt gevormd door stafafdelingen binnen ACTIAM of VIVAT. Deze stafafdelingen hebben de verantwoordelijkheid te toetsen of de invulling van de interne beheersing door het management voldoet aan beleidsuitgangspunten van ACTIAM en VIVAT en zij adviseren de directie van ACTIAM op het gebied van interne beheersing. Stafafdelingen of staffuncties die binnen deze tweede lijn vallen zijn onder andere de afdelingen Risk Management en Compliance. De afdeling Risk Management van ACTIAM is onafhankelijk van de eerste lijn. De afdeling rapporteert periodiek aan het risicomanagementcomité van ACTIAM. De risicofunctie ondersteunt en houdt proactief toezicht op de effectiviteit van het risicomanagement.

Binnen Risk Management ACTIAM worden een aantal verantwoordelijkheidsgebieden onderscheiden:

- Compliance
- Operational Risk Management
- Financial Risk Management

Internal audit vormt de derde lijn in de verantwoordelijkheid voor de interne beheersing binnen ACTIAM. Internal audit toetst, volkomen onafhankelijk van het management van ACTIAM, de interne beheersing vanuit haar verantwoordelijkheid richting de Raad van Bestuur en het internal Audit Comité van VIVAT. De structuur en organisatie van risicomanagement zijn ingericht conform de geldende wet- en regelgeving.

In deze paragraaf volgt een beschrijving van de risico's. Vervolgens wordt per Fonds inzicht gegeven in het risicomanagementbeleid, de gebruikte financiële instrumenten en de belangrijkste risico's. In de paragraaf Financiële risico's en beheersingsmaatregelen worden risico's verder gekwantificeerd.

Financiële risico's

Marktrisico

Het marktrisico wordt gedefinieerd als het risico van schommelingen in de omvang en het rendement van de Fondsen als gevolg van waardeontwikkelingen van de financiële instrumenten waarin door de Fondsen wordt belegd.

De Fondsen zijn via de beleggingen in de Onderliggende Beleggingsinstellingen blootgesteld aan marktschommelingen en risico's inherent aan het beleggen in financiële instrumenten. De waarde van de beleggingen in de Onderliggende Beleggingsinstellingen kan fluctueren op basis van een groot aantal factoren, zoals verwachtingen ten aanzien van economische groei, inflatie en prijsontwikkeling op diverse goederen en valutamarkten. Daarnaast kan de waarde van de beleggingen fluctueren naar aanleiding van politieke en monetaire ontwikkelingen. Marktrisico's verschillen per beleggingscategorie en zijn mede afhankelijk van de mate van spreiding van beleggingen over regio's en sectoren en/of van de keuze van individuele beleggingen. Het is mogelijk dat beleggingen van de hele markt of van bepaalde regio's en/of sectoren dalen.

Door middel van een zorgvuldige selectie en spreiding van de beleggingen van de Fondsen wordt getracht om het marktrisico te mitigeren. Voor de actief beheerde Fondsen wordt vroegtijdig ingespeeld op de verwachtingen in de markt om zodoende te anticiperen op toekomstige trends in de markt. De Beheerder kan de verdeling van de door hem geselecteerde beleggingen over de diverse categorieën aanpassen op basis van de marktvooruitzichten.

Het marktrisico van een Fonds kan worden uitgedrukt door middel van de Value at Risk (VaR) maatstaf. De VaR techniek bepaalt de maximaal mogelijke verlieswaarde van het desbetreffende Fonds, waarbij de verlieswaarde niet wordt overschreden met een waarschijnlijkheid van 99%. De VaR maatstaf is toepasbaar onder normale marktomstandigheden.

Renterisico

Een specifieke vorm van marktrisico is renterisico. Het renterisico is het risico van waardedaling of waardefluctuaties van de Fondsen als gevolg van renteontwikkelingen. De waarde van de beleggingen in vastrentende Fondsen fluctueert als gevolg

van verandering in marktrentes. Dit geldt tevens voor de mixfondsen die in vastrentende waarden beleggen. Hierdoor zijn deze Fondsen blootgesteld aan renterisico, zowel in absolute zin als ten opzichte van de relevante benchmark.

Ter beperking van het renterisico ten opzichte van de benchmark geldt een vaste bandbreedte als toegestane maximale afwijking van de gemiddeld gewogen looptijd van de vastrentende Fondsen, de zogenoemde duration, ten opzichte van de relevante benchmarks. Ook door spreiding van beleggingen over verschillende looptijden kan het renterisico worden gemitigeerd.

Valutarisico

Een specifieke vorm van marktrisico is valutarisico of wisselkoersrisico. De waarde van beleggingen in financiële instrumenten wordt beïnvloed door de ontwikkelingen van de valutakoersen waarin de betreffende beleggingen luiden, voor zover dit niet de euro betreft. De Fondsen zijn genoteerd in euro en lopen indirect valutarisico via de Onderliggende Beleggingsinstellingen waarin zij beleggen. In de overzichten van de beleggingen in de Onderliggende Beleggingsinstellingen is aangegeven in welke valuta de verschillende beleggingen luiden.

Door spreiding van beleggingen over verschillende valuta kan het valutarisico worden gemitigeerd. Ter beperking van het valutarisico ten opzichte van de benchmark geldt een vaste bandbreedte als toegestane maximale afwijking van beleggingen in specifieke valuta ten opzichte van de relevante benchmark.

Concentratierisico

Een nauw aan marktrisico gerelateerd risico is het concentratierisico. Dit is het risico van waardedaling of waardefluctuaties van de Fondsen als gevolg van een concentratie van de beleggingen in bepaalde soort financiële instrumenten of markten. Een Fonds kan zijn beleggingen concentreren in ondernemingen die opereren in hetzelfde land, dezelfde regio, dezelfde sector of in specifieke ondernemingen. Het concentratierisico houdt in dat specifieke gebeurtenissen van grotere invloed zijn op de waarde van de beleggingsportefeuille van een Fonds dan indien de mate van concentratie geringer is. De oorzaak van concentratie van de portefeuille kan het gevolg zijn van marktontwikkelingen, het gevoerde beleggingsbeleid en de gehanteerde beleggingsrichtlijnen of van de omvang en samenstelling van het voor belegging beschikbare beleggingsuniversum. Een kleiner beleggingsuniversum leidt tot geringere spreidingsmogelijkheden dan een groter universum.

In de paragraaf 'Risicobeheer' van betreffende Fondsen (vanaf paragraaf 1.14 tot en met paragraaf 1.19) is voor elk Fonds een verdeling van de portefeuille naar landen, sectoren en valuta's opgenomen. In de toelichting op de halfjaarcijfers zijn daarnaast voor elk Fonds de vijf grootste belangen per sector opgenomen.

Actief rendementsrisico

Het actieve rendementsrisico is het risico dat het rendement van een Fonds afwijkt van dat van de benchmark van het Fonds. De waardefluctuaties van de financiële instrumenten waarin door de Fondsen wordt belegd kunnen in positieve en negatieve zin afwijken van die opgenomen in de benchmark van het Fonds. De mate waarin het rendement van het Fonds afwijkt van de benchmark wordt weergegeven door de tracking error. Eventuele afwijkingen kunnen het gevolg zijn van het gehanteerde ESG en beleggingsbeleid van de Fondsen. In geval sprake is van een negatieve afwijking bestaat het risico dat de doelstelling van een Fonds niet wordt gerealiseerd. Om dit risico te beheersen, hanteert de Beheerder prestatienormen en beleggingsrestricties voor maximale afwijkingen ten opzichte van de benchmarks.

Inflatierisico

Een nauw aan marktrisico verbonden risico is het inflatierisico. Het inflatierisico houdt in dat de reële waarde van beleggingen en beleggingsopbrengsten in negatieve zin wordt beïnvloed door inflatie. De reële waarde van beleggingen en beleggingsopbrengsten wordt in dit kader gevormd door de nominale waarde na aftrek van het effect van inflatie.

Kredietrisico

Het kredietrisico wordt gedefinieerd als het risico van schommelingen in de omvang en het rendement van de Fondsen als gevolg van de mogelijkheid dat een kredietnemer of tegenpartij een financiële of andere contractuele verplichting niet nakomt. Hierin is tevens begrepen de mogelijkheid van beperkingen of belemmeringen bij het overbrengen van tegoeden vanuit het buitenland.

Credit spreadrisico

Een specifieke vorm van kredietrisico is het zogenaamde credit spreadrisico, oftewel het risico dat koersen van vastrentende waarden fluctueren als gevolg van fluctuaties in de kredietrisicopremies die hierop van toepassing zijn. Het credit spreadrisico heeft in het bijzonder betrekking op Fondsen die beleggen in vastrentende waarden, zoals obligaties en onderhandse leningen. De waarde van beleggingen in vastrentende waarden wordt beïnvloed door een positieve of

negatieve ontwikkeling van de kredietwaardigheid van ondernemingen, instellingen of overheden die deze vastrentende waarden uitgeven, oftewel de debiteuren.

De kredietwaardigheid van debiteuren kan zich positief en negatief ontwikkelen, wat zich vertaalt in schommelingen in de kredietrisicopremies van de financiële instrumenten waarin wordt belegd. Bij een negatieve ontwikkeling neemt de kans toe dat een debiteur geheel of gedeeltelijk in gebreke zal blijven en niet aan zijn rente- en/of aflossingsverplichtingen zal voldoen. Hierdoor zal de kredietrisicopremie op financiële instrumenten die door de debiteur zijn uitgegeven stijgen, wat zich vertaalt in een koersdaling van de betreffende instrumenten. De waarde van de beleggingen in vastrentende Fondsen fluctueert als gevolg van verandering in kredietrisicopremies. Hierdoor zijn deze Fondsen blootgesteld aan credit spreadrisico, zowel in absolute zin als ten opzichte van de relevante benchmark.

Verschuillende rating agencies beoordelen de kredietwaardigheid van ondernemingen, instellingen en overheden. De inschatting van kredietwaardigheid wordt beïnvloed door zowel factoren die gelden voor een bepaalde onderneming, instelling of overheid, als door factoren die op een bepaalde sector of regio van toepassing zijn. Minder gunstige winstvooruitzichten voor een sector kunnen een negatieve invloed hebben op de inschatting van de kredietwaardigheid van alle ondernemingen in die sector.

Ter beperking van het credit spreadrisico gelden restricties voor de samenstelling van de vastrentende portefeuilles met betrekking tot geografische spreiding, verdeling over verschillende debiteurencategorieën, de minimale kwaliteit van de debiteur (rating) en voor de omvang van de beleggingen per debiteur.

Faillissementsrisico

Een specifieke vorm van kredietrisico is het faillissementsrisico. Naast het credit spreadrisico, waarbij ontwikkelingen in kredietrisicopremies de marktwaarde van beleggingen in vastrentende waarden beïnvloeden, is het mogelijk dat een debiteur als het gevolg van specifieke factoren van toepassing op deze individuele debiteur niet meer kan voldoen aan zijn rente- en aflossingsverplichtingen, zonder dat dit adequaat in de marktwaarde is verwerkt. Dit wordt faillissementsrisico genoemd. Dit kan leiden tot verlies van de gehele marktwaarde van het financiële instrument. Ter beperking van het faillissementsrisico gelden restricties voor de samenstelling van de vastrentende portefeuilles met betrekking tot geografische spreiding, verdeling over verschillende debiteurencategorieën, de minimale kwaliteit van de debiteur (rating) en voor de omvang van de beleggingen per debiteur.

Tegenpartijrisico

Een specifieke vorm van kredietrisico is tegenpartijrisico, oftewel het risico dat een uitgevende instelling of een tegenpartij bij transacties in financiële instrumenten in gebreke blijft. Het Fonds kan op verschillende wijzen een transactie aangaan waarbij tegenpartijrisico een rol speelt. Tegenpartijrisico wordt onder meer gelopen bij het afsluiten van repo-transacties en derivatentransacties, zoals valutatermijntransacties en renteswaps.

1. OTC ('over-the-counter') derivatentransacties mogen voor het Fonds alleen worden aangegaan onder een ISDA® Master Agreement en Credit Support Annex met de betreffende tegenpartij. Door de onderlinge uitwisseling van onderpand op basis van dagelijkse marktwaardering van derivatentransacties wordt onderling gelopen tegenpartijrisico vergaand gemitigeerd. De partijen waarmee derivaten worden afgesloten dienen ten tijde van het aangaan van derivatentransacties te beschikken over een minimale gemiddelde counterparty rating van BBB+, waarbij de methodiek gehanteerd wordt zoals beschreven in het prospectus.
2. Voor zogenaamde 'cleared' derivatentransacties en beursgenoteerde derivaten geldt dat clearing plaatsvindt door middel van een centrale tegenpartij, zoals LCH of Eurex (de 'Central Counterparty' oftewel 'CCP'), waartoe het Fonds een overeenkomst heeft afgesloten met een bij de CCP aangesloten clearing member. De CCP vraagt een minimale initiële en variabele marge ('Initial Margin' en 'Variation Margin'), met dagelijkse verrekening op basis van waardeveranderingen in uitstaande derivatenposities en reeds verstrekte of ontvangen onderpanden. Deze Initial Margin en Variation Margin moeten door het Fonds, via de clearing member, aan de CCP worden verstrekt in de vorm van liquide middelen of, voor wat betreft de Initial Margin, in de vorm van financiële instrumenten of liquide middelen. Als gevolg hiervan loopt het Fonds tegenpartijrisico op de clearing member en de CCP. Dit risico wordt gemitigeerd doordat de CCP voor alle door haar geclearde transacties Initial Margin en Variation Margin opvraagt. Bovendien beschikt de CCP over een door clearing members gefinancierd verzuimfonds ('Default Fund') waaruit eventuele tekorten bij de CCP kunnen worden gecompenseerd. Voorts treffen CCP's maatregelen om, bij verzuim van een clearing member, de door die clearing member ten behoeve van cliënten op niveau CCP aangehouden Margins en posities te kunnen overdragen aan een andere clearing member. Zowel cleared als beursgenoteerde derivatentransacties zullen worden gerapporteerd aan een daartoe bevoegd transactieregister.
3. Ten aanzien van het tegenpartijrisico dat het Fonds loopt als gevolg van het uitvoeren van repo-transacties wordt dit beperkt door uitsluitend repo-transacties aan te gaan onder een gestandaardiseerde overeenkomst voor repo-transacties ('General Master Repurchase Agreement' oftewel 'GMRA'), op grond waarvan het Fonds de waarde van in het kader van

de repo-transactie gekochte of verkochte financiële instrumenten mag verrekenen met de verplichtingen aan het Fonds van de desbetreffende tegenpartij als die tegenpartij haar verplichtingen aan het Fonds niet nakomt. Door de onderlinge uitwisseling van onderpand op basis van dagelijkse marktwaardering van repo-transacties wordt onderling gelopen tegenpartijrisico vergaand gemitigeerd. GMRA's worden enkel afgesloten met financiële instellingen die beschikken over een minimale gemiddelde rating BBB+, waarbij de methodiek gehanteerd wordt zoals beschreven in het prospectus.

In beginsel monitort de Beheerder dagelijks de hoeveelheid aan en de kwaliteit van het onderpand. Zo wordt ten aanzien van repo-transacties dagelijks vastgesteld dat het verstrekte of ontvangen onderpand gelijk is aan de (tegengestelde) actuele waarde van de repo-transactie op basis van marktconforme waarderingsgrondslagen. Ontvangen onderpand kan worden aangehouden op bankrekeningen, in staatsobligaties en in rechten van deelnemingen in geldmarktfondsen.

Betalingsrisico of settlementrisico

Een specifieke vorm van tegenpartijrisico, een vorm van kredietrisico, is het betalingsrisico of settlementrisico. Dit risico wordt gelopen bij afwikkeling van transacties in financiële instrumenten. Het is het risico dat een afwikkeling via een betaalsysteem niet plaatsvindt zoals verwacht, doordat de betaling of levering van de verkochte, respectievelijk gekochte, financiële instrumenten door een tegenpartij niet of niet op tijd of zoals verwacht plaatsvindt. Bij aan- en verkooptransacties met betrekking tot financiële instrumenten ontstaan over het algemeen slechts zeer kortlopende vorderingen. Daardoor is het risico beperkt, ermee rekening houdend dat levering plaatsvindt tegen vrijwel gelijktijdige ontvangst van de tegenprestatie.

Overdrachtsrisico of transferrisico

Een specifieke vorm van kredietrisico is het overdrachtsrisico of het transferrisico. Dit is het risico van waardedaling of waardefluctuaties van de Fondsen als gevolg van beperkingen of belemmeringen bij het overbrengen van tegoeden vanuit het buitenland. Ter beperking van dit risico gelden restricties voor de samenstelling van de vastrentende portefeuilles met betrekking tot geografische spreiding.

Paraplurrisico

Een specifieke vorm van kredietrisico is het paraplurrisico dat betrekking heeft op het feit dat alle Fondsen deel uitmaken van dezelfde juridische paraplustructuur namelijk Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen. Daardoor is er een mogelijk risico dat een negatief vermogenssaldo van een Fonds wordt omgeslagen naar andere Fondsen. Gezien de aard van de beleggingen en gezien het feit dat de financiering van de beleggingen van elk Fonds uitsluitend met eigen vermogen geschiedt, is een dergelijke gebeurtenis in de praktijk nagenoeg uitgesloten.

Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico betreft het risico dat niet tijdig kan worden beschikt over voldoende liquide middelen om aan financiële kortetermijnverplichtingen te voldoen, al dan niet onder normale omstandigheden of in tijden van stress, zonder dat dit gepaard gaat met onaanvaardbare kosten of verliezen.

Het kan voorkomen dat een positie die voor een Fonds is ingenomen niet tijdig tegen een redelijke prijs kan worden verkocht door gebrek aan liquiditeit in de markt in het kader van vraag en aanbod. Dit kan bijvoorbeeld voorkomen bij aandelen van kleine bedrijven of niet-beursgenoteerde bedrijven. Alle Fondsen beleggen hoofdzakelijk in financiële instrumenten die aan een officiële gereguleerde markt in financiële instrumenten zijn genoteerd, merendeels in zogenoemde ontwikkelde landen. In het algemeen is dan ook sprake van een zodanige handelbaarheid van onderliggende financiële instrumenten dat aan- en verkopen tijdig kunnen worden uitgevoerd. De mate van handelbaarheid van de financiële instrumenten waarin wordt belegd, hangt onder meer samen met de transactievolumes op de markt in financiële instrumenten. De handelbaarheid neemt toe naarmate deze volumes groter zijn.

Ter beheersing van het liquiditeitsrisico wordt per Fonds bewaakt dat de beschikbare liquiditeit in beginsel voldoende is om aan liquiditeitsverplichtingen te kunnen voldoen en uitstroom te kunnen faciliteren, zowel onder normale scenario's als onder zogenaamde stress scenario's. Op deze manier wordt het risico dat beleggingen moeten worden verkocht tegen ongunstige voorwaarden beperkt.

Risico's van derivaten en hefboomfinanciering

In het kader van het afdekken van risico's en efficiënt portefeuillebeheer kan in bepaalde Fondsen gebruik worden gemaakt van derivaten. Derivaten zijn veelal complexe instrumenten. Verschillende factoren hebben invloed op de waarde van een derivaat. De waarde van een derivaat kan sterk stijgen of dalen bij slechts een kleine koersontwikkeling. Het gebruik van derivaten impliceert tevens dat risico ontstaat als gevolg van hefboomfinanciering. Het beleggingsbeleid van het Fonds is erop gericht dat er geen negatieve waarde van de beleggingsportefeuille kan ontstaan. Wanneer gebruik wordt gemaakt van 'short' posities in derivaten kan in uitzonderlijke omstandigheden een negatieve waarde van het Fonds ontstaan. Het beleid van de Beheerder betreffende hefboomfinanciering ziet enerzijds op het mitigeren van risico's van een negatieve waarde van

een Fonds en anderzijds op het voorkomen van significante ongewenste waarde mutaties. Het beleggingsbeleid van de Fondsen is dusdanig ingericht dat het risico op een negatieve waarde van de Fondsen is geminimaliseerd, omdat derivaten in beginsel enkel worden gebruikt om risico's af te dekken.

Financiële risico's worden per Fonds toegelicht in de paragraaf 'Risicobeheer' van betreffende Fondsen (vanaf paragraaf 1.14 tot en met paragraaf 1.19).

Niet-financiële risico's

Fiscaal en juridisch risico

De juridische en fiscale behandeling van de Fondsen kan buiten de macht van de Fondsen of de Beheerder veranderen, met nadelige consequenties voor de Fondsen en de participanten van de Fondsen. Veranderingen in de wettelijke en/of fiscale status van de participanten of relevante veranderingen in de lokale wetgeving en de interpretatie daarvan kan de fiscale positie van de participanten aanzienlijk beïnvloeden.

Wijzigingsrisico fiscale of juridische regimes

Het wijzigingsrisico met betrekking tot fiscale of juridische regimes houdt op hoofdlijnen in dat een overheid de (belasting)wetgeving in ongunstige zin voor een Fonds of een Onderliggende Beleggingsinstelling verandert, waardoor de waarde van de beleggingsportefeuille en/of de waarde van het eigen vermogen van een Fonds of Onderliggende Beleggingsinstelling negatief kan worden beïnvloed. Het is niet uitgesloten dat de wet of wetsinterpretatie verandert al dan niet met terugwerkende kracht. Het is daardoor mogelijk dat additionele belastingen verschuldigd worden, inclusief eventuele bronheffingen met betrekking tot betaalbaar gestelde dividenden of rente, die niet voorzienbaar waren ten tijde van het uitbrengen van het prospectus of ten tijde van aankoop, waardering of verkoop. Dit risico neemt toe naarmate meer wordt belegd in landen met minder stabiele regeringen en democratische procedures bij de totstandkoming van (belasting)wetgeving. De Onderliggende Beleggingsinstellingen beleggen overwegend in landen waar deze minder gunstige externe factoren niet van toepassing zijn. Niettemin geldt het wijzigingsrisico fiscale of juridische regimes met betrekking tot alle beleggingen in alle landen.

Risico uit hoofde van FATCA/CRS

De Fondsen zullen voldoen aan de Amerikaanse Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA) en de Common Reporting Standard (CRS) en de in dat kader in de Nederlandse wetgeving opgenomen bepalingen. Om in dat kader ten aanzien van participanten hun status onder FATCA of Nederlandse wetgeving te kunnen (blijven) vaststellen, kan aan participanten documentatie worden opgevraagd. Als de Fondsen, doordat het niet voldoet aan FATCA, wordt onderworpen aan bronbelasting van de Verenigde Staten op haar beleggingen, dan kan dit gevolgen hebben voor de *net asset value* (NAV).

Meer informatie over de fiscale aspecten en de daaraan verbonden risico's vindt u in de toelichting op de jaarrekeningen in de paragraaf Fiscale structuur.

Risico	Risicobereidheid	Impact	Materialisatie	Beheersing
Fiscaal en juridisch risico	Laag	Hoog	Fiscale en juridische risico's hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op de Fondsen.	De Beheerder heeft periodiek overleg met Juridisch en Fiscaal adviseurs en Compliance.

Compliance risico

Compliance risico betreft het risico dat consequenties van (veranderende) wet- en regelgeving niet of niet tijdig worden onderkend waardoor wet- en regelgeving worden overtreden. Naast het externe aspect van het compliance risico bestaat er ook een interne deel dat betrekking heeft op het risico dat niet of niet tijdig wordt voldaan aan interne regelgeving (beleid). Het beleid ziet er op toe dat periodiek wordt gecontroleerd of het beleid voldoet aan wet- en regelgeving.

Integriteitsrisico

Een specifieke vorm van compliance risico is het integriteitsrisico. Dat betreft aantasting van de reputatie, het vermogen of het resultaat van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen en ACTIAM als gevolg van fraude of het niet naleven van (interne en externe) wet- en regelgeving. Met name de cultuur en het gedrag van medewerkers, klanten en partijen waar ACTIAM zaken mee doet spelen een belangrijke rol. Handelingen die in strijd zijn met de kernwaarden van ACTIAM en VIVAT, de gedragscode of wettelijke bepalingen worden niet getolereerd. Het risico op fraude wordt gemitigeerd door middel van het door ACTIAM toegepaste 'three lines of defense model' en organisatorische maatregelen op het gebied van interne controle. Daarnaast wordt er, door middel van controleprocessen, door de bewaarder en de externe accountant ook aandacht besteed aan dit risico.

Risico	Risicobereidheid	Impact	Materialisatie	Beheersing
Compliance risico	Laag	Hoog	Compliance risico's hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op de Fondsen.	Juridische Zaken signaleert veranderingen in/ nieuwe wet-en regelgeving. De compliance officer monitort op de tijdige implementatie hiervan. Om integriteit te borgen worden passende maatregelen getroffen door ACTIAM.

Operationeel risico

Operationeel risico betreft het risico op schommelingen in de omvang en het rendement van de Fondsen als gevolg van ontoereikende of gebrekkige interne beheersing van processen en systemen.

ACTIAM neemt binnen de vastgelegde restricties financiële risico's ten einde rendement te kunnen realiseren. Bij het nemen van een beleggingsbeslissing maakt ACTIAM een afweging tussen het verwachte rendement en het risico. Bij operationeel- en compliance risico is deze afweging niet van toepassing. ACTIAM heeft in dit kader een zeer lage risicobereidheid voor operationeel- en compliance risico.

Procesrisico

Een specifieke vorm van operationeel risico is procesrisico. Dit is het risico van directe of indirecte verliezen die het gevolg zijn van ontoereikende of gebrekkige opzet, bestaan en werking van interne processen.

Systeemrisico

Een specifieke vorm van operationeel risico is systeemrisico. Dit is het risico van directe of indirecte verliezen die het gevolg zijn van tekortkomingen in informatietechnologiesystemen ten behoeve van adequate en tijdige informatieverwerking en communicatie. Het beschikken over adequate informatietechnologiesystemen is cruciaal om de continuïteit en beheersbaarheid van de processen en dienstverlening ten behoeve van de Fondsen te kunnen waarborgen. Er zijn verschillende maatregelen van toepassing om systeemrisico's te mitigeren, waaronder het in geval van uitval beschikbaar hebben van adequate back-up- en recovery systemen en business continuity planning.

Cybercriminaliteitsrisico

Een specifiek operationeel risico is het cybercriminaliteitsrisico. Bestrijding van cybercriminaliteit is een topprioriteit voor ACTIAM. In 2019 hebben zich binnen ACTIAM geen incidenten voorgedaan met betrekking tot cybercriminaliteit. Diverse passende organisatorische en technologische maatregelen zijn getroffen om cybercriminaliteitsrisico's te mitigeren. Enkele voorbeelden van de getroffen maatregelen zijn de implementatie van het nieuwe Security en Event Monitoring (SIEM) systeem, intensieve samenwerking met andere verzekeraars en het, waar nodig, verder aanscherpen van policy instellingen voor Windows 10, Windows Server en Office.

ESG-risico

Een specifiek operationeel risico is het ESG-risico. Het ESG-risico wordt gedefinieerd als het risico dat ondernemingen, instellingen of overheden ten onrechte zijn toegelaten tot het beleggingsuniversum, dan wel dat deze ten onrechte zijn uitgesloten van het beleggingsuniversum. De mogelijkheid bestaat dat door een Onderliggende Beleggingsinstelling belegd wordt in een onderneming, instelling of overheid die niet voldoet aan de duurzaamheidscriteria van ACTIAM. De Beheerder voert met gebruikmaking van gestandaardiseerde processen op basis van objectieve informatie onderzoek uit, met als doel dit risico te beperken.

Wanneer blijkt dat de onderneming, overheid of instelling niet voldoet aan de duurzaamheidscriteria, zal de vermogenstitel binnen 30 werkdagen uit de beleggingsportefeuille verkocht worden, tenzij in het belang van de participanten voor de verkoop een langere periode mag worden gehanteerd.

Risico	Risicobereidheid	Impact	Materialisatie	Beheersing
Operationeel risico	Laag	Hoog	Operationele risico's hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op de Fondsen. Het ESG-risico is mogelijk beïnvloed aangezien er in de verslagperiode nieuwe bedrijven zijn uitgesloten en toegelaten.	ACTIAM's internal control framework wordt jaarlijks extern getoetst in het kader van ISAE 3402 type II verklaring. Het ESG-risico wordt beheerst door het beleggingsuniversum minimaal viermaal per jaar en de lijst met uitgesloten bedrijven minimaal tweemaal per jaar te toetsen op de uitsluitingscriteria.

Uitbestedingsrisico

Uitbesteding van activiteiten brengt als risico met zich mee dat de wederpartij niet aan haar verplichtingen voldoet, ondanks gemaakte afspraken zoals deze zijn vastgelegd in contracten met uitbestedingsrelaties. ACTIAM heeft de uitvoering van de aan de Fondsen gerelateerde administratie, rapportage en verslaglegging uitbesteed aan BNP Paribas Securities Services SCA. De uitvoering van het engagement- en stembeleid is uitbesteed aan Sustainalytics, voormalig GES International AB. Daarnaast heeft ACTIAM het vermogensbeheer van diverse Fondsen uitbesteed aan verschillende vermogensbeheerders.

De uitgangspunten van de samenwerking met uitbestedingsrelaties zijn schriftelijk vastgelegd in overeenkomsten. In deze overeenkomsten zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat ACTIAM kan voldoen aan de eisen welke voortvloeien uit de Wft en de AIFMD. Voorts zijn in de overeenkomsten bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverschaffing en de vergoeding.

Met partijen waar vermogensbeheer aan uitbesteed is, heeft ACTIAM een vermogensbeheerovereenkomst gesloten, waarin onder andere de beleggingsrestricties zijn uitgewerkt en afspraken zijn gemaakt over onder meer rapportages en beëindiging. De beleggingsrestricties zijn een gedetailleerde en concrete uitwerking van het beleggingsbeleid. Uitbesteding van vermogensbeheer ontslaat ACTIAM niet van haar eindverantwoordelijkheid jegens beleggers. De vermogensbeheerders bewaken op basis van risicomangementsystemen de beleggingsportefeuilles, zodat deze steeds voldoen aan bedoelde restricties.

ACTIAM heeft uitbestedingsprocedures geïmplementeerd die onder meer toezien op het monitoren van de uitbestede activiteiten. Monitoring vindt daarbij plaats op basis van de rapportages en 'in-control statements'. Assurance rapportages, zoals ISAE 3402 rapporten, worden gebruikt om vast te stellen dat de interne risicobeheersingsprocedures van de betreffende uitbestedingsrelatie adequaat zijn. Indien nodig kunnen additionele activiteiten worden uitgevoerd, zoals het uitvoeren van een due diligence. In de uitbestedingsovereenkomsten zijn bepalingen opgenomen met betrekking tot aansprakelijkheden tussen ACTIAM en de betreffende partij. Bij de vermogensbeheerovereenkomsten is ACTIAM te allen tijde bevoegd om de samenwerking te beëindigen en de taken uit te besteden aan andere bevoegde instellingen, dan wel zelf ter hand te nemen. Tenslotte ziet het ACTIAM beleid er ook op toe dat periodiek wordt gecontroleerd of het beleid voldoet aan wet- en regelgeving.

Risico	Risicobereidheid	Impact	Materialisatie	Beheersing
Uitbestedingsrisico	Laag	Hoog	Uitbestedingsrisico's hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op de Fondsen.	Het uitbestedingsrisico wordt beheerst op basis van de toepassing van het uitbestedingsbeleid waarin het monitoren van gedelegeerde taken centraal staat, onder meer op basis van het verkrijgen van de ISAE 3402 type II verklaring, waarbij ACTIAM zogeheten end-user considerations en mogelijke bevindingen kritisch beoordeelt.

Bewaarnemingsrisico

Bewaarnemingsrisico is het risico dat activa verloren gaan als gevolg van onder meer insolventie of fraude bij de entiteit waar financiële instrumenten in bewaring zijn gegeven. Dit vindt plaats bij de custodian dan wel, indien van toepassing, bij subcustodians die zijn aangesteld. Ter beperking van het bewaarnemingsrisico heeft de custodian interne controle maatregelen getroffen.

BNP Paribas Securities Services SCA, Amsterdam branch is aangesteld als bewaarder (depository) en custodian voor de AIF-Fondsen onder beheer van ACTIAM.

Risico	Risicobereidheid	Impact	Materialisatie	Beheersing
Bewaarnemingsrisico	Laag	Hoog	Bewaarnemingsrisico's hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op de Fondsen.	Er zijn controlemaatregelen getroffen met de custodian onder andere middels de bewaardersverklaring. Tevens zijn er controlemaatregelen getroffen bij de custodian. Deze worden beheerst door het verkrijgen van de ISAE 3402 type II verklaring, waarbij ACTIAM zogeheten end-user considerations en mogelijke bevindingen kritisch beoordeelt.

Strategisch Risico

Het vermogen van de Fondsen van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen is vrijwel geheel belegd via pensioensverzekeringsproducten van SRLEV N.V., dat onder de handelsnaam van Zwitserleven in de Fondsen participeert. De beperkte spreiding van participanten over verschillende distributiekanaalen brengt het strategisch risico met zich mee dat het vermogen van de Fondsen of van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen in zijn geheel onvoldoende kritische massa heeft indien er via betreffend distributiekanaal minder aankoop of meer verkoop van participaties plaatsvindt.

Risico	Risicobereidheid	Impact	Materialisatie	Beheersing
Strategisch risico	Laag	Hoog	Strategische risico's hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op de Fondsen.	Er vindt asset pooling plaats waardoor er voldoende schaalgrootte bestaat voor de verschillende beleggingscategorieën.

Brexit

Sinds 31 januari 2020, na een lange periode van onzekerheid, is Brexit een feit. Sinds 31 januari is een transitieperiode gestart die naar verwachting loopt tot 31 december 2020. Tijdens deze transitieperiode blijven alle relevante EU wet- en regelgeving van toepassing (het Verenigd Koninkrijk blijft onderdeel van de EU interne markt en van de douane-unie). Dit betekent dat financiële diensten verricht door Britse service providers voor EU-klanten en van EU service providers voor Britse klanten kunnen blijven plaatsvinden op basis van het paspoortregime, waarbij alle wetgeving met betrekking tot persoonsgegevens van kracht blijft. Feitelijk blijft het Verenigd Koninkrijk dus een onderdeel van de EU.

Het parlement van het Verenigd Koninkrijk heeft de mogelijkheid om de transitieperiode te verlengen beperkt. Als daarom eind 2020 geen deal is bereikt, dan is een no-deal Brexit (Hard Brexit) het gevolg. ACTIAM bereidt zich al langer dan twee jaar voor op een Hard Brexit. Haar toegang tot de derivaten clearing faciliteiten van Eurex zijn operationeel en ACTIAM heeft bepaalde derivatenposities succesvol gemigreerd. Verder heeft ACTIAM voldoende OTC-derivaten tegenpartijen beschikbaar op het continent om haar activiteiten voort te zetten en heeft zij al haar relaties met Britse dienstverleners zodanig aangepast dat een migratie naar Europese zusterpartijen of alternatieven op afroep beschikbaar is. ACTIAM bedient daarnaast geen Britse klanten. Hierdoor ziet ACTIAM een eventuele Hard Brexit met vertrouwen tegemoet en verwacht geen problemen met het kunnen blijven verrichten van haar dienstverlening aan klanten.

COVID-19

Op het moment van publicatie van het jaarverslag volgen de ontwikkelingen rond het coronavirus zich in een rap tempo op. Aangezien diverse landen op enig moment in "lock down" zijn gegaan, kan dit zware gevolgen hebben voor de economie waarbij de kans op een recessie reëel is. Over de intensiteit en duur van een dergelijke recessie en de langere termijn gevolgen op financiële markten is nu nog weinig te zeggen. De materialisatie van dit risico en de impact op de Fondsen wordt op basis van actieve monitoring beoordeeld door de Beheerder, waarbij gelet wordt op de beleggingsrestricties zoals geformuleerd in het prospectus van de Fondsen. Om de uiteindelijke impact op de financiële positie en het resultaat van de Fondsen te beoordelen, volgt de Beheerder voortdurend de ontwikkelingen in de markt en de economie. Gezien de onzekerheden en voortdurende ontwikkelingen met betrekking tot de COVID-19-uitbraak, kan de Beheerder op de publicatiedatum van het jaarverslag geen nauwkeurige of betrouwbare inschatting maken van de uiteindelijke kwantitatieve impact op het resultaat van de Fondsen.

ACTIAM heeft begin maart een Crisis Taskforce geïnstalleerd die ontwikkelingen nauwgezet volgt en dagelijks overleg voert. Daarnaast heeft de moederorganisatie van ACTIAM, VIVAT N.V., een Crisis Management Team geactiveerd. ACTIAM volgt de adviezen van het VIVAT Crisis Management Team, de Nederlandse overheid en het RIVM en hanteert deze als ondergrens. ACTIAM heeft meerdere maatregelen geïmplementeerd om de continuïteit van haar dienstverlening te waarborgen.

1.5 Verklaring omtrent de bedrijfsvoering

Wij beschikken over een beschrijving van de bedrijfsvoering, die voldoet aan de eisen van de Wet op het financieel toezicht (Wft) en het Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen (Bgfo). Wij hebben gedurende het afgelopen boekjaar verschillende aspecten van de bedrijfsvoering beoordeeld, waaronder de uitbestede activiteiten. Bij onze werkzaamheden hebben wij geen constatering gedaan op grond waarvan wij zouden moeten concluderen dat de beschrijving van de opzet van de bedrijfsvoering als bedoeld in artikel 115y lid 5 van het Bgfo niet voldoet aan de vereisten zoals opgenomen in de Wft en daaraan gerelateerde regelgeving. Op grond hiervan verklaren wij als beheerder te beschikken over een beschrijving van de bedrijfsvoering als bedoeld in artikel 115y lid 5, die voldoet aan de eisen van het Bgfo.

Ook hebben wij niet geconstateerd dat de bedrijfsvoering niet effectief en niet overeenkomstig de beschrijving functioneert. Derhalve verklaren wij met een redelijke mate van zekerheid dat de bedrijfsvoering gedurende het verslagjaar effectief en overeenkomstig de beschrijving heeft gefunctioneerd. Voor het komende jaar verwachten wij geen significante wijziging in de opzet van de bedrijfsvoering die een materiële impact zal hebben op de dienstverlening door Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen.

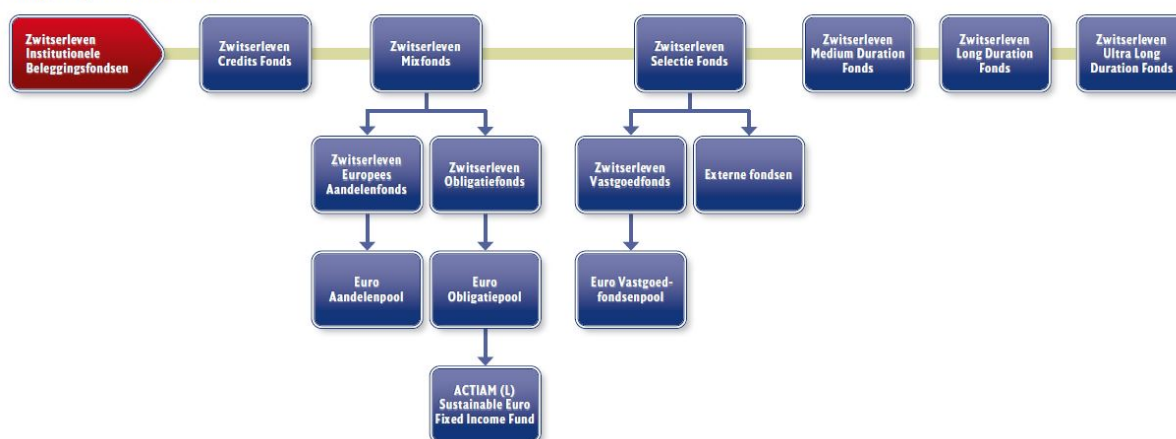
1.6 Juridische en fiscale structuur Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen

Juridische structuur

Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen betreft een fonds voor gemene rekening naar Nederlands recht met een open-end-structuur dat is opgericht op 29 maart 2010. Het fondsvermogen wordt verdeeld over series participaties voor de verschillende Fondsen. Dit leidt tot schaalvergroting als gevolg waarvan efficiencyvoordelen kunnen worden behaald. Bovendien kunnen nieuwe fondsen op betrekkelijk eenvoudige wijze worden geïntroduceerd en in een bestaande structuur worden ondergebracht. Hierdoor kan sneller en efficiënter op veranderende behoeften van klanten en marktsituaties worden ingespeeld. Beleggingsbeleid, risicoprofiel en kostenstructuur kunnen per Fonds verschillen. Voorafgaand aan de introductie van een fonds stellen de Beheerder en juridisch eigenaar van de beleggingsfondsen, met inbreng van Zwitserleven, de fondsspecificaties vast. Vanaf de introductie van een fonds gelden de fondsspecificaties zoals opgenomen in het betreffende aanvullende prospectus. Het prospectus van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen inclusief de Voorwaarden van Beheer en de specificaties van de Fondsen zijn kosteloos op te vragen bij de Beheerder of op de internetpagina actiam.com in te zien.

In de volgende afbeelding is de juridische structuur van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen weergegeven per ultimo 2019. Ten opzichte van 2018 zijn Zwitserleven Credits Fonds, Zwitserleven Mixfonds en Zwitserleven Selectie Fonds en de Onderliggende Beleggingsinstellingen Zwitserleven Europees Aandelenfonds, Zwitserleven Obligatiefonds, Euro Aandelenpool, Euro Obligatiepool, ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund, Zwitserleven Vastgoedfonds en de Euro Vastgoedfondsenpool aan de juridische structuur toegevoegd. Daarnaast is het Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds samengevoegd met het overblijvende Zwitserleven Credits Fonds, de fiscale status van Zwitserleven Credits Fonds is hiermee gewijzigd van Fiscale Beleggingsinstelling (FBI) naar fiscaal transparant. Deze wijzigingen worden in paragraaf 1.10 nader toegelicht.

Diagram Juridische Structuur

De juridische eigenaar van de beleggingen van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen is Stichting Juridisch Eigenaar Zwitserleven Beleggingsfondsen.

Fiscale structuur

Alle activa en passiva van de Fondsen alsmede alle winsten en/of verliezen van de Fondsen worden voor belastingdoeleinden direct aan de participanten toegerekend voor wat betreft hun pro rata participatie in het betreffende Fonds. Derhalve zijn alle relevante belastingen, indien van toepassing, waaraan de Onderliggende Beleggingsinstellingen zijn onderworpen, voor rekening van de participanten in het betreffende Fonds. Het Fonds kan de Nederlandse dividendbelasting en buitenlandse bronbelasting die is ingehouden op dividendontvangsten niet ten behoeve van zichzelf terugontvangen van de Nederlandse of buitenlandse fiscus. Dit recht komt toe aan de houders van de participaties.

1.7 DUFAS Code Vermogensbeheerders

De Dutch Fund and Asset Management Association (DUFAS) is de branche-organisatie van de vermogensbeheersector die in Nederland actief is. DUFAS behartigt de gemeenschappelijke belangen van deze sector, zowel ten behoeve van particuliere beleggers als ten behoeve van institutionele of professionele beleggers. De Code Vermogensbeheerders (verder, 'de Code'), zoals die door DUFAS is opgesteld, is per 1 oktober 2014 in werking getreden. De Code geeft antwoord op de vraag wat klanten van hun fonds- en vermogensbeheerder mogen verwachten. Als lid van DUFAS onderschrijft ACTIAM de Code. Jaarlijks zet ACTIAM in haar jaarverslag uiteen hoe de tien principes van de Code in het voorgaande jaar zijn toegepast volgens het 'comply and explain principe'.

1.8 Verslaglegging en overige informatie

Jaarverslag

Binnen vier maanden na afloop van elk boekjaar verschijnt het jaarverslag van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen.

Naar aanleiding van een wijziging in 2018 in de verslaglegging van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen is het prospectus op 1 april 2019 geactualiseerd. De opzet van het Jaarverslag 2018 Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen is aangepast ten opzichte van het Jaarverslag 2017. De jaarrekening 2018 op 'parapluniveau' van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen is destijds komen te vervallen. Vandaar bevatten de overige gegevens, behorende bij de jaarrekeningen 2018 en 2019 van de Fondsen, ieder een afzonderlijke controleverklaring van de onafhankelijke accountant. Deze wijziging wordt verder toegelicht in het Jaarverslag 2018 van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen.

Verder is het Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds samengevoegd met het Zwitserleven Credits Fonds. Voorafgaand aan de samenvoeging van het Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds met het Zwitserleven Credits Fonds is het Zwitserleven Credits Fonds op 12 november 2019 overgeheveld van de fondsenparaplu Zwitserleven Beleggingsfondsen naar de fondsenparaplu Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen. Als gevolg van de overheveling van het Zwitserleven Credits Fonds van de Zwitserleven Beleggingsfondsen fondsenparaplu naar de Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen fondsenparaplu, is de status van het Fonds gewijzigd van Fiscale Beleggingsinstelling (FBI) naar fiscaal transparant.

Daarnaast is de fondsenparaplu Zwitserleven Mix Beleggingsfondsen opgehouden te bestaan en is het jaarverslag 2019 van Zwitserleven Mix Beleggingsfondsen onderdeel geworden van het jaarverslag 2019 van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen. Dit heeft te maken met de samenvoeging van de fondsenparaplu Zwitserleven Mix Beleggingsfondsen met de fondsenparaplu Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen die op 12 november 2019 is gerealiseerd. Als gevolg van de samenvoeging zijn de fondsen Zwitserleven Mixfonds en Zwitserleven Selectie Fonds, die onderdeel uitmaakten van de fondsenparaplu Zwitserleven Mix Beleggingsfondsen, ongewijzigd deel gaan uitmaken van de fondsenparaplu Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen.

Deze beleidswijziging wordt in paragraaf 1.10 nader toegelicht.

Verkrijgbaarheid van de informatie

Exemplaren van het jaarverslag, Essentiële Beleggersinformatie en het prospectus zijn beschikbaar via actiam.com. Daar vindt u ook informatie over onder meer de maandelijkse ontwikkeling van het rendement van de Fondsen.

Going concern

De jaarrekening van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen wordt opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. De Beheerder heeft de bedrijfsprocessen en de resultaten van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen geanalyseerd en geconcludeerd dat de activiteiten op de lange termijn kunnen worden voortgezet.

Jaarvergadering

Binnen vier maanden na afloop van het boekjaar zal de Beheerder een vergadering van Participanten bijeenroepen conform de Voorwaarden van Beheer. Daarin worden de resultaten van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen over het voorafgaande boekjaar besproken.

1.9 Ontwikkelingen Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen in 2019

In deze paragraaf wordt per Fonds inzicht gegeven in het fondsvermogen en het rendement.

Fondsvermogen per 31 december 2019 en 2018 (in duizenden euro's)

Naam Fonds	Fondsvermogen per	
	31-12-2019	31-12-2018
Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds ¹	-	125.647
Zwitserleven Credits Fonds	690.644	476.624
Zwitserleven Medium Duration Fonds	456.318	416.925
Zwitserleven Long Duration Fonds	1.031.106	883.380
Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds	352.385	363.948
Zwitserleven Mixfondsen	359.527	322.330
Zwitserleven Selectie Fonds	685.293	516.279

1 Per 12 november 2019 is het Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds opgehouden te bestaan.

Rendement in 2019 op basis van intrinsieke waarde

Naam Fonds	Fonds ¹	Benchmark ²
Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds ³	6,75%	6,63%
Zwitserleven Credits Fonds	6,22%	6,29%
Zwitserleven Medium Duration Fonds ⁴	4,36%	-
Zwitserleven Long Duration Fonds ⁴	16,75%	-
Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds ⁴	32,96%	-
Zwitserleven Mixfondsen	16,15%	14,69%
Zwitserleven Selectie Fonds	18,36%	18,08%

- 1 Voor zover van toepassing is het rendement inclusief herbeleggingen van het dividend dat is uitgekeerd in de verslagperiode.
- 2 De benchmark van het Fonds kan worden teruggevonden in het fondsprofiel van elk onderscheiden Fonds, voor de actuele benchmark van het Fonds kunt u het prospectus van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen raadplegen.
- 3 Dit betreft het rendement tot aan de samenvoeging met Zwitserleven Credits Fonds.
- 4 De Zwitserleven Duration fondsen hebben geen benchmark.

Rendement 3 en 5 jaar per 31 december 2019 op basis van intrinsieke waarde en meetkundig gemiddelde

Naam Fonds	3 Jaar		5 Jaar	
	Fonds ¹	Benchmark ²	Fonds ¹	Benchmark ²
Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds ³	2,45%	2,36%	2,70%	2,50%
Zwitserleven Credits Fonds	2,46%	2,41%	2,32%	2,24%
Zwitserleven Medium Duration Fonds ⁴	1,92%	-	1,98%	-
Zwitserleven Long Duration Fonds ⁴	6,27%	-	6,05%	-
Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds ⁴	9,96%	-	9,10%	-
Zwitserleven Mixfondsen	5,13%	4,56%	5,29%	4,34%
Zwitserleven Selectie Fonds	6,69%	6,69%	6,67%	6,39%

- 1 Voor zover van toepassing is het rendement inclusief herbeleggingen van het dividend dat is uitgekeerd in de verslagperiode.
- 2 De benchmark van het Fonds kan worden teruggevonden in het fondsprofiel van elk onderscheiden Fonds, voor de actuele benchmark van het Fonds kunt u het prospectus van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen raadplegen.
- 3 Dit betreft het rendement tot aan de samenvoeging met Zwitserleven Credits Fonds.
- 4 De Zwitserleven Duration Fondsen hebben geen benchmark.

1.10 Beheerontwikkelingen

Overname VIVAT door Athora Holdings Ltd

Op 7 juni 2019 werd VIVAT, het moederbedrijf van ACTIAM, door haar aandeelhouder Anbang Insurance Group Co., Ltd. ("Anbang") op de hoogte gebracht dat er overeenstemming is bereikt met Athora Holdings Ltd en NN Group N.V. over de verkoop van de aandelen in VIVAT. De voorgenomen verkoop is onderdeel van Anbang's strategische heroriëntatie die zij in oktober 2018 aankondigde. Op 19 maart 2020 is VIVAT op de hoogte gebracht dat Athora van De Nederlandsche Bank (DNB) een verklaring van geen bezwaar heeft ontvangen voor de overname van VIVAT door Athora. De afrondingsdatum voor de transactie wordt verwacht in het begin van het tweede kwartaal van 2020.

Samenstelling van de directie

Op 31 december 2019 bestond de directie van ACTIAM uit W. Borgdorff (Chief Executive Officer, CEO), D.G. Keiller (Chief Transformation Officer, CTO) en W.M. Schouten (Chief Risk Officer, CRO). De AFM heeft de statutaire directieleden en de samenstelling van de directie van ACTIAM goedgekeurd. Op 5 december 2019 nam W. Borgdorff de rol van CEO op als opvolger van H. van Houwelingen. Per diezelfde datum werd de benoeming van W. Borgdorff als CEO goedgekeurd door de AFM en is H. van Houwelingen teruggetreden uit de directie van ACTIAM. Op 31 december 2019 is de heer R.C. de Kuiper teruggetreden als CIO a.i. en uit de directie van ACTIAM als niet statutair bestuurder. De taken van CIO a.i. worden tijdelijk door W. Borgdorff waargenomen.

W. Borgdorff zal gedurende 2020 om persoonlijke redenen aftreden als CEO. W. Borgdorff blijft in functie en zal, in afwachting van goedkeuring door de toezichthouder, worden vervangen door Frank Kusse. W. Schouten zal aftreden als CRO en verlaat ACTIAM per 1 mei 2020. W. Schouten zorgt daarbij voor een goede overdracht van haar activiteiten. ACTIAM werkt de komende periode aan de werving van een opvolger.

Accountant

Op 18 april 2019 heeft de jaarlijkse Vergadering van Participanten plaatsgevonden. In deze vergadering is Ernst & Young Accountants LLP herbenoemd als externe accountant van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen voor het boekjaar 2019.

Wijzigingen beleggingsbeleid Euro Obligatiepool

De wijziging betreft een aanpassing van het beleggingsbeleid van de Onderliggende Beleggingsinstelling Euro Obligatiepool en derhalve het Zwitserleven Mixfonds, dat onder andere belegt in het Zwitserleven Obligatiefonds dat op haar beurt belegt in de Euro Obligatiepool.

Belegging Euro Obligatiepool in ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund

Met ingang van 20 mei 2019 wijzigde het beleggingsbeleid van Euro Obligatiepool. De Euro Obligatiepool belegt sinds 20 mei 2019 in een beleggingsinstelling in plaats van dat rechtstreeks belegd wordt in individuele obligaties en andere vastrentende vermogenstitels. De Euro Obligatiepool belegt sindsdien in de Onderliggende Beleggingsinstelling ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (Z-shareclass), een beleggingscompartiment van ACTIAM (L), wat kwalificeert als een aan ACTIAM gelieerde partij.

ACTIAM (L) is gevestigd in Luxemburg, alwaar het onder toezicht staat. ACTIAM (L) wordt beheerd door Carne Global Fund Managers (Luxembourg) S.A. ('Carne') en is gestructureerd als een zogenaamde instelling voor collectieve belegging in effecten (ICBE). Carne heeft het vermogensbeheer en de distributie van ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund aan ACTIAM uitbesteed. De vermogensbeheerders van ACTIAM in Nederland beheren de portefeuille van ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund.

Voor de beleggers leidde het beleggen via ACTIAM (L) Sustainable Fixed Income Fund overigens niet tot hogere kosten omdat de Euro Obligatiepool in de Z-shareclass belegde, waar geen beheer- en servicevergoeding in rekening wordt gebracht. De beleggingsdoelstelling, het beleggingsbeleid en de benchmark voor de beleggers in de Euro Obligatiepool en de beleggers in de Fondsen bleven onveranderd omdat deze voor de Euro Obligatiepool en ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund gelijk zijn.

Rechtstreekse beleggingen Euro Obligatiepool in vastrentende waarden

Op 19 februari 2020 heeft ACTIAM het voornemen bekend gemaakt om de voorwaarden van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen per 19 maart 2020 andermaal te wijzigen. Tot 19 maart 2020 belegde de Euro Obligatiepool in de beleggingsinstelling ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund. Vanaf 19 maart 2020 belegt de Euro Obligatiepool rechtstreeks in individuele obligaties en andere vastrentende vermogenstitels in plaats van dat belegd wordt in ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund. Deze aanpassing van het beleggingsbeleid is het gevolg van de strategiewijziging van ACTIAM om haar beleggingsproposities in Nederland te concentreren. De beleggingsdoelstelling, het beleggingsbeleid, de

beleggingsrestricties en de benchmark van de Euro Obligatiepool zijn gelijk aan die zoals van toepassing op ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund.

Verduurzaming Zwitserleven Selectie Fonds en wijziging samengestelde benchmark

Vervanging belegging in Stone Harbor Emerging Markets Local Currency Debt Fund door ACTIAM (L) Sustainable Emerging Market Debt Fund

Per 23 september 2019 wijzigde het beleggingsbeleid van het Zwitserleven Selectie Fonds. De wijzigingen zagen op een verdere verduurzaming van het beleggingsbeleid en een aanpassing van de samengestelde benchmark van het Fonds. Naar aanleiding van de beleidswijziging werd tevens de beheervergoeding van het Fonds verlaagd.

Tot 23 september 2019 belegde het Zwitserleven Selectie Fonds in de Onderliggende Beleggingsinstellingen Zwitserleven Vastgoedfonds, Robeco High Yield Bonds IH EUR en Stone Harbor Emerging Markets Local Currency Debt Fund. De wijziging betrof de vervanging van de belegging in Stone Harbor Emerging Markets Local Currency Debt Fund door een belegging in ACTIAM (L) Sustainable Emerging Market Debt Fund.

Evenals het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund is de Onderliggende Beleggingsinstelling ACTIAM (L) Sustainable Emerging Market Debt Fund een beleggingscompartiment van ACTIAM (L) dat beheerd wordt door Carne. Daarbij heeft Carne het vermogensbeheer en de distributie van ACTIAM (L) Sustainable Emerging Market Debt Fund aan ACTIAM uitbesteed.

Naast het nastreven van een financiële rendementsdoelstelling wordt beoogd dat alle beleggingen in het ACTIAM Sustainable Emerging Market Debt Fund voldoen aan minimum criteria die ACTIAM stelt aan beleid op het gebied van ESG. Voorts wordt ernaar gestreefd dat voor de Onderliggende Beleggingsinstelling een ESG-score wordt gerealiseerd die hoger is dan de ESG-score van de benchmark.

In samenhang met de wijziging van het beleggingsbeleid werd tevens de samengestelde benchmark van het Fonds aangepast. Binnen de huidige samengestelde benchmark werd in dat kader de benchmark JP Morgan GBI-EM Global Diversified Index vervangen door JP Morgan Emerging Markets Bond Index Global Diversified 1-10 years (Euro Hedged).

Vervanging belegging in Robeco High Yield Bonds IH EUR door RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR

Op 12 december 2019 werd het beleggingsbeleid van het Zwitserleven Selectie Fonds verder verduurzaamd. Hiermee samenhangend is de belegging in Robeco High Yield Bonds IH EUR, een Onderliggende Beleggingsinstelling van het Zwitserleven Selectie Fonds, vervangen door een belegging in RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR. De wijziging vond plaats om ten behoeve van de participanten meer toegevoegde waarde in het Fonds te creëren middels het verder verduurzamen van het Fonds.

Het RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR vormt een subfonds van dezelfde fondsparaplu als het Robeco High Yield Bonds IH EUR, namelijk de UCITS-fondsparaplu Robeco Capital Growth Funds, SICAV, gevestigd in Luxemburg. Dit fonds is opgenomen in het register van de AFM en staat onder toezicht van de Luxemburgse toezichthouder CSSF.

Het RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR onderscheidt zich ten opzichte van het Robeco High Yield Bonds IH EUR door een duurzaam beleggingsbeleid, waarbij in de uitvoering van het beleggingsbeleid rekening gehouden wordt met de bijdrage van een bedrijf aan de verwezenlijking van de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties (SDG's). Hiervoor gebruikt RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR een screening-proces om enerzijds obligaties van bedrijven te selecteren die neutraal dan wel positief bijdragen aan de SDG-doelstellingen en anderzijds om obligaties van bedrijven uit te sluiten die hier negatief aan bijdragen. Het RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR belegt minimaal tweederde van haar activa in vastrentende waarden met een rating van BB+ of lager (zogenoeten 'hoogrentende bedrijfsobligaties' oftewel 'high yield obligaties'). Deze bedrijfsobligaties kenmerken zich door een verhoogd kredietrisico.

In samenhang met de belegging in RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR werd tevens de samengestelde benchmark van het Fonds per 1 januari 2020 aangepast, waarbij de benchmark van het Robeco-fonds, de 'Barclays US Corporate High Yield + Pan Euro HY ex Financials 2.5% Issuer Cap (Euro Hedged)' is vervangen door de 'Bloomberg Barclays Global High Yield Corporate Index (Euro Hedged)'.

Samenvoeging Zwitserleven Credits Fonds en Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds

Met ingang van 12 november 2019 zijn Zwitserleven Credits Fonds, dat deel uitmaakte van de fondsparaplu Zwitserleven Beleggingsfondsen en Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds met elkaar samengevoegd. Het resultaat van de samenvoeging is dat Zwitserleven Credits Fonds is overgebleven en het Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds na de samenvoeging niet langer bestaat.

Op 12 november 2019 zijn de participaties van Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds in dit kader omgewisseld in participaties Zwitserleven Credits Fonds tegen de volgende ruilverhouding:

Per aandeel in Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds	was de ruilverhouding in Zwitserleven Credits Fonds
1 aandeel	1,14945

Met de samenvoeging werden, mede in het belang van participanten, schaal- en efficiencyvoordelen gerealiseerd. Als gevolg van de samenvoeging van de Fondsen vonden er geen wijzigingen in het beleggingsbeleid en de beheerkosten plaats.

Samenvoeging fondsenparaplu's Zwitserleven Mix Beleggingsfondsen en Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen

Op 12 november 2019 is de fondsenparaplu Zwitserleven Mix Beleggingsfondsen administratief samengevoegd met de fondsenparaplu Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen. Vanaf 12 november 2019 maken de fondsen Zwitserleven Mixfondsen en Zwitserleven Selectie Fonds, die onderdeel uitmaakten van de fondsenparaplu Zwitserleven Mix Beleggingsfondsen, deel uit van de fondsenparaplu Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen.

De opname van de Fondsen Zwitserleven Mixfondsen en Zwitserleven Selectie Fonds, met inbegrip van de aan de betreffende fondsen verbonden fondsvermogens, in de fondsenparaplu Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen had geen gevolgen voor het door ACTIAM gevoerde beleggingsbeleid. Evenmin zijn rechten of zekerheden van de participanten in de betreffende Fondsen verminderd of lasten aan hen opgelegd. Het aantal en de waarde van de participaties die destijds zijn gehouden door de betreffende participanten is als gevolg van de samenvoeging niet veranderd.

Het resultaat van de samenvoeging is één fondsenparaplu, namelijk Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen. De fondsenparaplu Zwitserleven Mix Beleggingsfondsen is in dit kader opgehouden te bestaan. De overblijvende fondsenparaplu Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen bestaat na de samenvoeging uit de Fondsen Zwitserleven Credits Fonds, Zwitserleven Medium Duration Fonds, Zwitserleven Long Duration Fonds, Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds, Zwitserleven Mixfondsen en Zwitserleven Selectie Fonds.

Aanpassing en wijziging op- en afslagen

ACTIAM evalueert jaarlijks de hoogte van de op- en afslagen. Uit de verrichte evaluatie bleek dat de gemiddeld gemaakte transactiekosten voor verkoop van onderliggende beleggingen voor de Fondsen afwijken van de op dat moment geldende hoogte van de betreffende op- en afslag. Met ingang van 1 november 2019 zijn daarom de op- en afslagen gewijzigd. Daarnaast zijn, als gevolg van beleidswijzigingen van het Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen die in deze paragraaf worden toegelicht, de op- en afslagen van Zwitserleven Credits Fonds, Zwitserleven Mixfondsen en Zwitserleven Selectie Fonds aan de tabel toegevoegd.

Voor de verschillende Fondsen van Zwitserleven Beleggingsfondsen gelden per 31 december 2019 de volgende op- en afslagen:

Fonds	Op- en afslag tot 1 november 2019	Op- en afslag vanaf 1 november 2019
Zwitserleven Credits Fonds ¹	Opslag 0,175% Afslag 0,175%	Opslag 0,20% Afslag 0,20%
Zwitserleven Medium Duration Fonds	Opslag 0,075% Afslag 0,075%	Opslag 0,05% Afslag 0,05%
Zwitserleven Long Duration Fonds	Opslag 0,15% Afslag 0,15%	Opslag 0,075% Afslag 0,075%
Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds	Opslag 0,175% Afslag 0,175%	Opslag 0,10% Afslag 0,10%
Zwitserleven Mixfondsen	Opslag 0,20% Afslag 0,10%	Opslag 0,175% Afslag 0,075%
Zwitserleven Selectie Fonds	Opslag 0,10% Afslag 0,05%	Opslag 0,10% Afslag 0,05%

¹ Per 12 november 2019 is het Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds samengevoegd met het Zwitserleven Credits Fonds.

Actualisatie EBI's en prospectus

De wijzigingen die hebben plaatsgevonden in de verslagperiode zijn verwerkt in de Essentiële Beleggersinformatie van de Fondsen (EBI's) en in het prospectus. Het prospectus is geactualiseerd en op 1 februari 2020 gepubliceerd.

1.11 Marktontwikkelingen en vooruitzichten

Economie en financiële markten in 2019

Economie

De Amerikaanse economie is in 2019 gegroeid met 2,3% en dat ondanks de afwezigheid van grote fiscale stimulansen zoals in 2018. De groei komt voornamelijk op het conto van hogere consumentenuitgaven. De Amerikaanse consument is comfortabel over zijn positie op de arbeidsmarkt. De werkloosheid is erg laag en de lonen zijn langzaam maar zeker aan het stijgen. Ondernemend Amerika blijft echter terughoudend door de onzekerheid over een handelsovereenkomst tussen China en de Verenigde Staten. Het vertrouwen onder bestuursvoorzitters is daardoor op het laagste niveau sinds de kredietcrisis van 2009 gekomen. Bovendien daalden ook diverse Amerikaanse inkoopmanagersindices tot net boven het cruciale niveau van 50 punten, de scheidslijn tussen groei en krimp. In Europa heeft vooral Duitsland last gehad van turbulentie van buitenaf. Zo was er een sterke terugval in Aziatische orders voor machines en auto's, belangrijke sectoren voor de Duitse economie. De onzekerheid omtrent de brexit liet daarnaast ook zijn sporen na. De Duitse export richting het Verenigd Koninkrijk stond in 2019 namelijk sterk onder druk. Frankrijk is intussen weer in de stakingsmodus beland, wat voor een negatief effect in het laatste kwartaal van 2019 heeft gezorgd. Verder lijkt het enorme stimuleringspakket van de Chinese overheid zijn vruchten af te werpen. Onder Chinese ondernemers is het optimisme langzaam aan het terugkeren. De Chinese Caixan inkoopmanagersindex steeg naar 51,8, het hoogste niveau sinds begin 2017.

Vastrentende markten

2019 was duidelijk het jaar van de aanhoudende dalende kapitaalmarktrente. De 10-jaarsstaatsrente in Duitsland daalde van 0,2% positief naar een laagterecord van 0,7% negatief in begin september. De aankondiging in september van het kwantitatieve verzuimingsprogramma (QE) en de verlaging van de korte rente door de Europese Centrale Bank (ECB) hadden geen of zelfs een averecht effect op de waardering van obligaties. Vanaf dat moment keerde de trend van dalende kapitaalmarktrentes en sloot 10-jaarsstaatsrente in Duitsland het jaar af op een renteniveau van 0,2% negatief. De verrassing binnen de eurozone was Italië. Begin van 2019 vreesden beleggers voor nieuwe verkiezingen, echter door de vorming van een nieuwe Italiaanse regering werd deze afgewend. Deze linkse coalitie heeft ingestemd met de begrotingsregels van de EU. De extra rente (spread) op Italiaanse obligaties versus Duitse obligaties daalde dit jaar van 2,4% naar 1,70%. Ook voor de andere landen uit de eurozone daalde de spread, met name van niet kernlanden als Portugal en Spanje. Het stelsel van Amerikaanse centrale banken, de Federal Reserve (Fed), verlaagde in oktober de rentetarieven voor de derde keer in een jaar met 25 basispunten naar een bandbreedte van 1,50% - 1,75%. Hierdoor daalde de rente op Amerikaans 10-jaarsstaatspapier van 2,7% naar 1,9%.

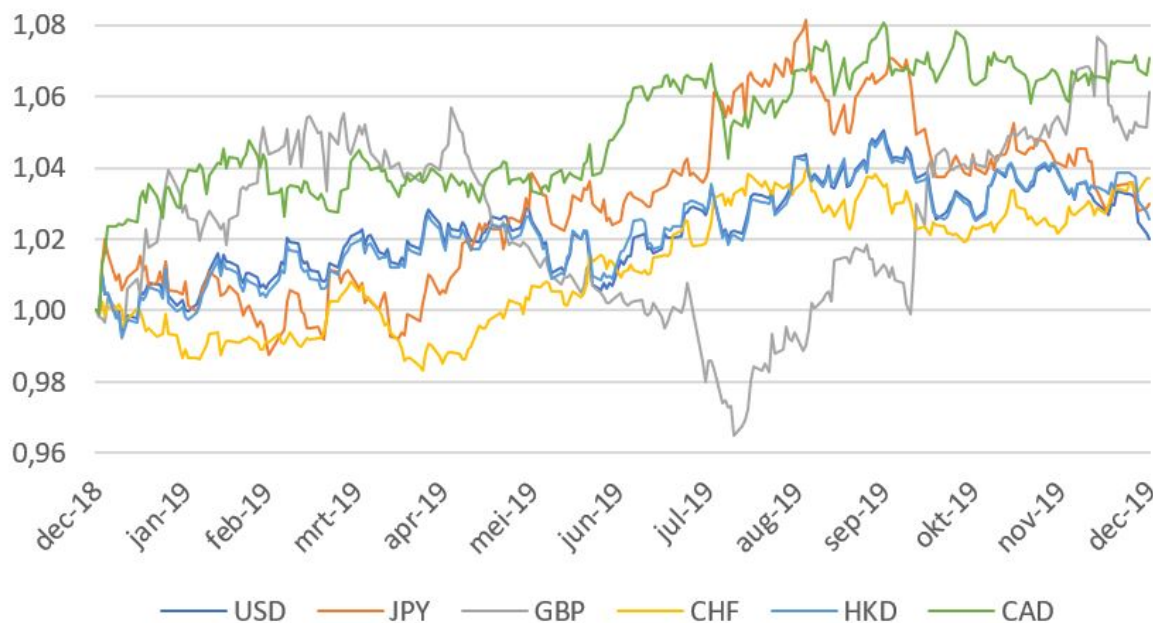
Aandelenmarkten

Gedurende 2019 lieten de aandelenmarkten een krachtig herstel zien, na een uitermate zwak verlopen laatste kwartaal van 2018. De stijging van de aandelenkoersen werd gedreven door de aantrekkelijke waardering en de opstelling van centrale banken. Vooral de uitspraak van de Fed dat het zich nu meer wil gaan richten op economische groei en minder op de bestrijding van inflatie zorgde voor een sterk positief sentiment op de financiële markten. Noemenswaardig was de wereldwijde trend dat beleggers gedurende het jaar geld uit de aandelenfondsen onttrokken. In het vierde kwartaal kwam er een draai in deze houding en stroomde er weer geld in de markten, wat de aandelenkoersen een extra impuls gaf. Uiteindelijk werd 2019 ook in historisch perspectief een ijzersterk jaar, namelijk het beste beursjaar sinds 1999. Noord-Amerika was de best presterende regio waar aandelen in euro's gemeten met 33% in waarde stegen, daarna gevolgd door Europa (+26%), Pacific (+21%) en Emerging Markets (+21%), gebaseerd op de regionale benchmarks.

Valuta's

De bewegelijkheid in de valutamarkten was opvallend laag. De gemiddelde dagelijkse beweging is in de afgelopen vijf jaar nog niet zo laag geweest. Ook de verwachte monetaire acties van zowel de Fed als de ECB hadden vrijwel geen effect op de verhouding tussen de euro en de Amerikaanse dollar. Het Britse pond liet in 2019 wel degelijk relatief meer beweging zien dan andere belangrijke valuta's en was de uitzondering op de regel. Deze munt bewoog vooral mee met de toe- of afnemende kans op wel of geen harde brexit. Op de verkiezingsuitslag van het Britse parlement in december steeg het Britse pond in een klap met 2% versus de euro. Echter na de opmerkingen van Boris Johnson een paar dagen later moest de munt deze winst weer inleveren. Het pond begon het jaar op 1,11 versus de euro en eindigde op 1,17, een winst van ruim 5%. De Amerikaanse dollar werd 2% duurder versus de euro. De Japanse yen bewoog vrijwel mee met de Amerikaanse dollar en won 3% ten opzichte van de euro.

Valutaverloop ten opzichte van de euro: ultimo 2018 tot en met ultimo 2019

Een stijgende lijn toont een stijging van de waarde van de betreffende valuta ten opzichte van de waarde van de euro. Bijvoorbeeld, de waarde van de Canadese dollar steeg ten opzichte van de euro gedurende 2019.

Vooruitzichten

Op het moment van schrijven (maart 2020) volgen de ontwikkelingen rond het coronavirus zich in een rap tempo op. Nu diverse landen in “lock down” gaan, zal dit dramatische gevolgen voor de economie hebben. Een recessie lijkt onvermijdbaar. Overigens is de “lock down” ook nodig om de lange termijneconomie te redden. Zolang het virus zich in dit tempo ontwikkelt, kan er überhaupt niet worden nagedacht over een herstel van de economie. Overheidsmaatregelen moeten primair gericht zijn op de volksgezondheid. De economie is van secundair belang. Pas als de maatregelen van de overheid effectief blijken te zijn, zal de consument weer vertrouwen krijgen. Over de intensiteit en duur van een dergelijke recessie is nu nog weinig te zeggen. Dit zal onder andere afhangen van de effectiviteit van de overheidsmaatregelen en maatregelen van het bedrijfsleven.

1.12 Ontwikkelingen rondom het ESG-beleid

2019 was een enerverend jaar voor ACTIAM als verantwoorde vermogensbeheerder, met diverse ontwikkelingen ten aanzien van voorgenomen wet- en regelgeving op het gebied van duurzaam beleggen. Een belangrijke ontwikkeling betreft een verdere standaardisering van duurzaamheidseisen voor beleggers, op basis van de lancering door de Europese Commissie van de zogeheten ‘EU-Taxonomie’ voor duurzaam beleggen en investeren. Hiermee rekening houdend heeft ACTIAM, om voorloper te blijven als verantwoorde vermogensbeheerder gedurende 2019 haar duurzaamheidsbeleid geactualiseerd en een ESG-database en dashboard geïntroduceerd. Daarnaast is met de duurzame indexstrategie een nieuwe duurzame productpropositie aan het assortiment toegevoegd. Tegelijkertijd zette ACTIAM gedurende 2019 verdere stappen op het gebied van het beheersing van ESG-risico’s, op basis van onder meer uitsluitingen, engagement, en het stemmen op aandeelhoudersvergaderingen. Door onder andere deze inspanningen scoorde ACTIAM wederom hoog op onafhankelijke externe benchmarks.

ACTUALISATIE DUURZAAMHEIDSBELEID

In lijn met de missie van ACTIAM om de transitie naar een duurzame samenleving te ondersteunen heeft ACTIAM in 2019 haar duurzaam beleggingsbeleid geactualiseerd, in welk kader tevens een ESG-dashboard voor specifieke Fondsen en mandaten is geïntroduceerd.

Herziening duurzaamheidsbeleid

ACTIAM streeft naar een duurzame samenleving waarin bedrijven kunnen floreren terwijl ze opereren binnen de planetaire grenzen en de sociale grondslagen van de samenleving. ACTIAM verwacht van bedrijven dat zij zich voorbereiden op, en een rol spelen in, de onvermijdelijke transitie die nodig zijn om in de nabije toekomst een duurzame samenleving te bereiken.

Het herziene duurzaamheidsbeleid ziet erop toe dat er, in aanvulling op dat ACTIAM ondernemingen, instellingen en overheden beoordeelt op onacceptabel gedrag op basis van de ESG-criteria, meer aandacht is voor de capaciteit van bedrijven om zich aan te passen aan veranderende maatschappelijke en marktomstandigheden. ACTIAM beoordeelt hierbij in hoeverre entiteiten de capaciteit en de intentie hebben om ESG-gerelateerde risico's te beheersen die samenhangen met de noodzakelijke economische en maatschappelijke transitie. Het gedrag van bedrijven wordt op zeven 'business drivers' getoetst: het gebruik van fossiele brandstoffen, land, water, chemicaliën, het managen van menselijk kapitaal, sociaal kapitaal en het gedrag en de integriteit van organisaties. Ondernemingen die onvoldoende voorbereid zijn op de noodzakelijke transitie, bijvoorbeeld de overgang naar een fossielvrije economie, lopen een groot risico om marktaandeel te verliezen. Deze worden aangemerkt als 'non-adaptief' en kunnen worden uitgesloten van belegging. Daarnaast worden bedrijven gemarkeerd als 'in de gevarezone' indien deze in staat zijn de transitie te maken, maar onvoldoende zijn gevorderd in de praktische uitvoering hiervan. Deze bedrijven worden voornamelijk niet uitgesloten voor alle Fondsen van ACTIAM. Echter wordt deze laatste categorie bedrijven wel uitgesloten van de duurzame en impact Fondsen die ACTIAM haar klanten biedt.

De basis van het duurzaamheidsbeleid is onveranderd gebleven: Ondernemingen, overheden en instellingen moeten aan sociaal-ethische principes, de Fundamentele Beleggingsbeginselen (FIP), voldoen om in de Fondsen van ACTIAM opgenomen te kunnen worden. De Fundamentele Beleggingsbeginselen zijn gebaseerd op een reeks internationale conventies en beginselen, waaronder de 'Principles for Responsible Investment' (UNPRI) en Global Compact (UNGC) van de Verenigde Naties. Ondernemingen, overheden en instellingen die niet aan deze beginselen voldoen, vertonen wat ACTIAM betreft onaanvaardbaar gedrag en worden als gevolg uitgesloten van het beleggingsuniversum.

Introductie ESG-database en dashboard

In 2019 lanceerde ACTIAM de eerste interactieve ESG-dashboards voor een selectie van klanten met een specifiek mandaat. De dashboards bevatten informatie over de duurzame en financiële prestaties van een mandaat of een fonds waarin klanten beleggen. Op deze manier krijgen klanten inzicht in onder andere de ESG-risico's, CO₂-voetafdruk, watervoetafdruk, groene obligaties en bijdrage aan duurzame ontwikkelingsdoelen (SDGs) van hun beleggingen. De dashboards zijn afkomstig uit de ESG-database van ACTIAM, die ook wordt gebruikt voor de publicatie van duurzaamheidsinformatie op (websites van) klanten, evenals voor interne investeringsbeslissingen. Op deze manier wordt het gemakkelijker om duurzame en financiële prestaties verder te integreren.

BEHEERSING VAN ESG-RISICO'S

ACTIAM's duurzaamheidsbeleid vraagt om identificatie en management van zowel de risico's als de kansen die de duurzaamheidstransitie met zich meebrengt. Als actief aandeelhouder zet ACTIAM meerdere instrumenten in om ESG-risico's te beheersen: screening, uitsluitingen, engagement, stemmen, ESG-integratie en beleggen in bedrijven met positieve impact. Uiteindelijk is het doel om een gedragsverandering te stimuleren om te zorgen voor activiteiten in lijn met de duurzame transitie die ACTIAM voor ogen heeft.

Identificatie van ESG-risico's

De identificatie van ESG-gerelateerde risico's is een centraal aspect van het duurzaamheidsbeleid van ACTIAM. Risico's worden gemeten op basis van a) de mate waarin entiteiten worden blootgesteld aan duurzaamheidsrisico's en b) de mate waarin entiteiten het aanpassingsvermogen hebben om die risico's te beheren. ACTIAM gebruikt meerdere gegevensbronnen om zowel de fysieke als de transitierisico's van entiteiten te beoordelen. Deze data wordt uiteindelijk gebruikt ten behoeve van uitsluitingen en ESG-scores.

Eén van de risico's die ACTIAM beoordeelt is het gebruik van fossiele brandstoffen, door te kijken naar de mate waarin entiteiten worden blootgesteld aan de transitierisico's van klimaatverandering. Hierbij wordt beoordeeld in welke mate bedrijven opereren in lijn met een scenario waarin de wereld overgaat naar een koolstofarme economie. Voorbeelden van factoren die in dit scenario zijn meegenomen zijn de introductie van een koolstofprijnsbeleid door overheden en de ontwikkeling van nieuwe technologieën voor duurzame energie.

Toelatingen en uitsluitingen van ondernemingen, overheden en instellingen

In totaal waren 282 bedrijven uitgesloten per einde 2019. Mede op basis van het aangescherpte duurzaamheidsbeleid, werden 112 nieuwe bedrijven uitgesloten. Ongeveer de helft van de nieuw uitgesloten bedrijven overtreden de fundamentele beleggingsbeginselen van ACTIAM met betrekking tot milieu, mensenrechten, arbeidsrechten, controversiële wapens en

klant- en productintegriteit. De andere helft van de uitsluitingen was naar het oordeel van ACTIAM niet voldoende adaptief met het oog op noodzakelijke duurzame transitie.

Voorbeelden van bedrijven die zijn uitgesloten door overtreding van de fundamentele beleggingsbeginselen zijn:

- Elbit Systems Limited. Elbit Systems Limited ontwikkelt en levert een reeks aan lucht-, land- en maritieme systemen voor defensie, binnenlandse veiligheid en commerciële luchtvaarttoepassingen. Een recente overname van Elbit Systems Limited heeft de activiteiten in de eerste categorie uitgebreid met de productie van clustermunities. ACTIAM acht dit wapen controversieel en sluit daarom Elbit Systems Limited uit van beleggingen.
- Japan Tobacco International Financial Services. Dit bedrijf is nieuw in de benchmark en uitgesloten conform het beleid voor ondernemingen gelieerd aan uitgesloten moederbedrijven. Het moederbedrijf Japan Tobacco Inc. is in 2016 uitgesloten vanwege de productie van tabak.
- The Stars Group. Ook The Stars Group is een nieuwe toetreders van de benchmark. Het bedrijf is een wereldwijde aanbieder van online en mobiele gokspellen. Hiermee is het bedrijf in overtreding met het ACTIAM beleid omtrent het aanbieden van gokspellen, loterijspellen en wedstrijdspellen.
- Vale S.A. en Vale Overseas Ltd (onderdeel van Vale S.A.). In januari 2019 heeft er wederom een dambreuk plaatsgevonden bij een mijn in het beheer van het bedrijf Vale. Na een soortgelijke ramp in 2015 heeft ACTIAM responsief engagement gevoerd met het bedrijf. Dit heeft helaas niet tot de nodige gedragsverandering geleid bij Vale waardoor deze nieuwe ramp kon worden voorkomen. Volgens onafhankelijke auditors is de veiligheid van diverse dammen van het Braziliaanse mijnbouwconcern niet gewaarborgd. Vale is uitgesloten op basis van overtreding op de criteria milieu en mensenrechten.
- Hangzhou Hik-vision Digital, iFlyTek Co. Ltd., Xiamen Meiya Pico Information en Zhejiang Dahua Technology zijn uitgesloten wegens hun betrokkenheid bij de schending van mensenrechten. Deze bedrijven leveren essentiële producten en/of diensten aan de Xinjiang Integrated Joint Operations Platform (IJOP) en de Uyghur 'heropvoedingskampen' in Xinjiang. De Chinese overheid wordt ervan beschuldigd een zeer indringende 'surveillance staat' te bouwen in de historische moslim regio Xinjiang. Dit is in overtreding met internationale rechten op privacy en de vrijheid van vereniging en beweging.

Ongeveer een derde van de nieuw uitgesloten bedrijven heeft ofwel substantiële plannen om kolencentrales uit te breiden of te bouwen, of loopt ver achter bij de overgang naar een koolstofarme economie. Ondanks het gebruik van fossiele brandstoffen ondernemen deze bedrijven geen actie om zich voor te bereiden op verwachte marktveranderingen en regelgeving. Deze bedrijven kunnen beleggingsrisico's veroorzaken in beleggingsportefeuilles en zijn daarom uitgesloten van beleggingen. Voorbeelden zijn bedrijven zoals Aboitiz Power Corp., Compagnie Pétrolière Impériale LTEE (Imperial Oil), Korea Western Power en Saudi Arabian Oil Co.

Andere uitsluitingen hadden betrekking op landgebruik, en de bedrijven China Northern Rare Earth Group High Tech Co. en Volcan Compania Minera, Mexichem SAB de CV werden uitgesloten vanwege slechte prestatie op het gebied van chemicaliën en afvalbeheer. Country Garden Holdings Company Limited werd uitgesloten op basis van onverantwoorde omgang met arbeidsrechten.

In de verslagperiode zijn twee nieuwe bedrijven toegelaten tot het beleggingsuniversum die voorheen waren uitgesloten. ArcelorMittal S.A. werd toegelaten omdat het gestopt is met het verwijderen van bergtoppen voor koolwinning, wat voorheen reden voor uitsluiting was. ArcelorMittal S.A. blijft echter wel geclassificeerd als een bedrijf met verhoogd risico. Singapore Technologies Engineering Ltd. is toegelaten omdat het bedrijf gestopt is met het ontwerpen, produceren en verkopen van antipersoonsmijnen en clustermunities en gerelateerde componenten. Betrokkenheid bij deze activiteiten heeft er voorheen toe geleid dat het bedrijf werd uitgesloten van beleggingen in 2016. Gezien de geconstateerde gedragsverandering van het bedrijf is besloten het bedrijf weer toe te laten tot het beleggingsuniversum.

Percentage van uitgesloten ondernemingen

In onderstaande tabel is per regio aangegeven welk percentage van de benchmark is uitgesloten.

Benchmark	Percentage uitsluitingen 31-12-2019	Percentage uitsluitingen 31-12-2018
MSCI Europe	5,5%	5,4%
MSCI North America	5,2%	4,6%
MSCI Pacific	3,8%	2,7%
MSCI Emerging Markets	9,9%	8,0%
MSCI World	5,1%	4,5%

Toelatingen en uitsluitingen van overheden

Het ESG-beleid van ACTIAM voor staatsobligaties, gebaseerd op de Fundamentele Beleggingsbeginselen, schrijft voor dat ACTIAM niet belegt in staatsobligaties van landen waarop het wapenembargo van de Verenigde Naties (VN) of de Europese Unie (EU) van toepassing is. Uitsluiting van staatsobligaties vindt ook plaats wanneer overheden het stempel 'niet vrij'

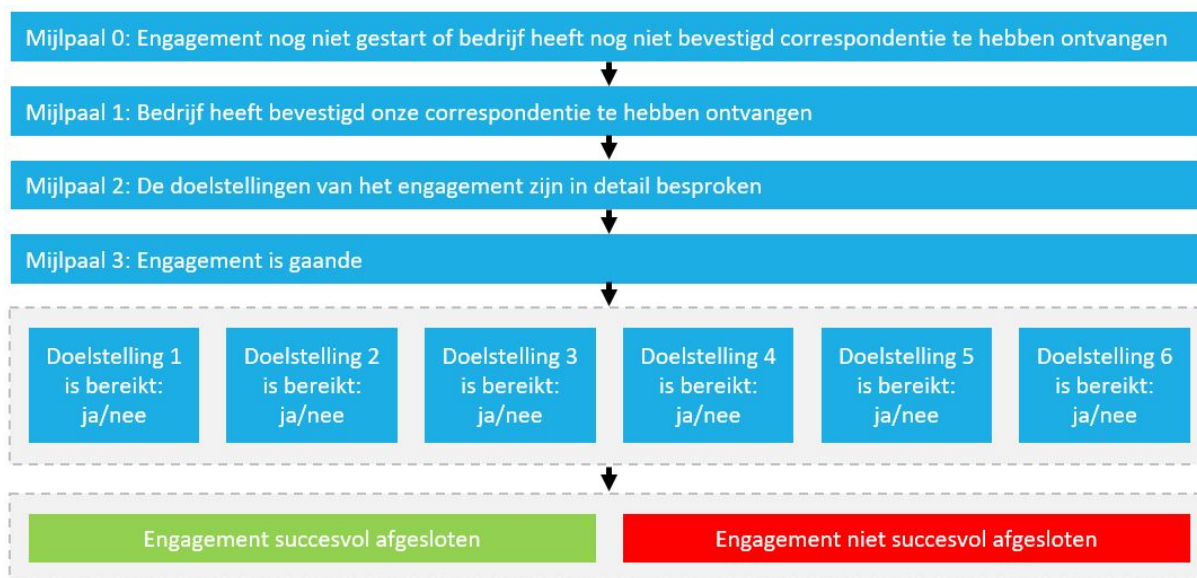
krijgen op basis van de gehanteerde criteria door 'Freedom House' of wanneer overheden in het onderste kwintiel eindigen op basis van de zogeheten 'Worldwide Governance Indicators'. In de verslagperiode zijn geen nieuwe landen toegelaten tot het beleggingsuniversum. Twee landen, Oeganda en Nicaragua, zijn uitgesloten omdat beide landen beoordeeld worden als 'niet vrij' door Freedom House.

De volledige lijst met uitsluitingen per 31 december 2019 is weergegeven in bijlage 3 en bijlage 4.

Engagement

ACTIAM voert vele engagementgesprekken per jaar om bedrijven te stimuleren hun duurzaamheidsrisico's en -kansen inzichtelijk te maken en daarop te acteren. Op die manier kunnen deze bedrijven stappen zetten in de juiste richting van een duurzame transitie. Engagement betekent met een bedrijf de dialoog aangaan om diens gedrag te beïnvloeden. De dialoog kan responsief worden gevoerd, in antwoord op specifieke incidenten, of proactief om oplossingen aan te dragen waarmee de bedrijven gaan voldoen aan door ACTIAM gestelde duurzaamheidscriteria.

Voorafgaand aan een engagement worden doelen vastgesteld zodat ACTIAM de voortgang kan worden gevolgd. De onderstaande figuur geeft een overzicht hiervan.

De volgende initiatieven vormen een selectie van de engagements die in 2019 zijn gevoerd.

- **Watergebruik:** Verantwoord watergebruik is belangrijk voor de ambitie van ACTIAM om een water-neutrale portefeuille te realiseren. Daarom voert ACTIAM, samen met andere beleggers, gesprekken met bedrijven die zeer afhankelijk zijn van water en daarom gevoelig voor veranderingen in de beschikbaarheid en kwaliteit van water. Uit een benchmarkonderzoek is gebleken dat de bedrijven waarmee engagement is gevoerd op waterverbruik meer verbeteringen hebben aangebracht in hun aanpak van waterrisico's in vergelijking met andere bedrijven. Sinds september 2019 maakt ACTIAM deel uit van een werkgroep voor verantwoord waterverbruik in de mijnbouwsector. Samen met Nederlandse vermogensbeheerders, een brancheorganisatie en een internationaal initiatief voor natuurbehoud, wil ACTIAM mijnbouwbedrijven stimuleren om zich publiekelijk te binden aan normen en richtlijnen voor waterverbruik, zoals het 'Initiative for Responsible Mining Assurance' (IRMA).
- **Fastfood:** ACTIAM heeft zich aangesloten bij een nieuw samenwerkingsverband met fastfoodbedrijven dat werd gelanceerd door de 'Coalition for Environmentally Responsible Economies' (CERES) en 'Farm Animal Investment Risk and Return' (FAIRR). Het engagement richt zich op zes fastfoodbedrijven: Domino's Pizza, McDonald's, Brands International Restaurant, Chipotle Mexican Grill, Wendy's Co en Yum! Brands. Deze bedrijven worden geconfronteerd met steeds strengere wet- en regelgeving, kritische consumenten en de fysieke gevolgen van klimaatverandering (zoals droogte). De bedrijven worden via het engagement gestimuleerd een duidelijke strategie te definiëren om deze risico's te verminderen. Bedrijven kunnen bijvoorbeeld het beleid ten aanzien van leveranciers versterken, wetenschappelijk onderbouwde doelen voor CO₂-emissiereductie vaststellen en scenarioanalyses uitvoeren om risico's beter te identificeren.
- **Bont en exotisch leer:** Verwachtingen van consumenten, activisten en strenger overheidsbeleid hebben ertoe geleid dat verschillende modemerken bontvrij zijn geworden. ACTIAM heeft in een samenwerking met andere vermogensbeheerders engagement gevoerd met vijf luxe modemerken over hun gebruik van bont en exotische leersoorten. Het doel van de

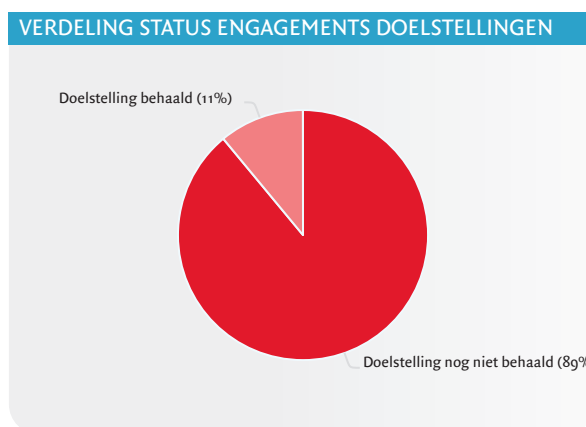
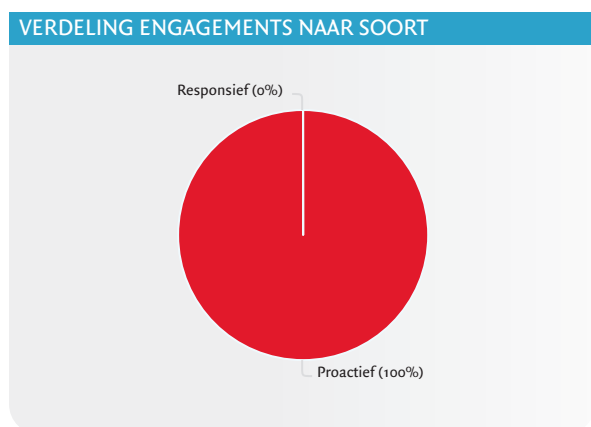
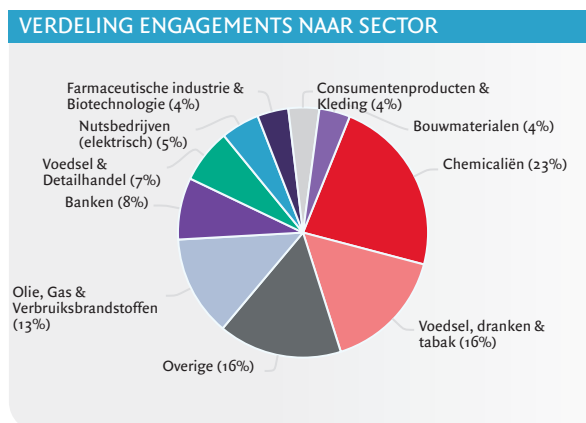
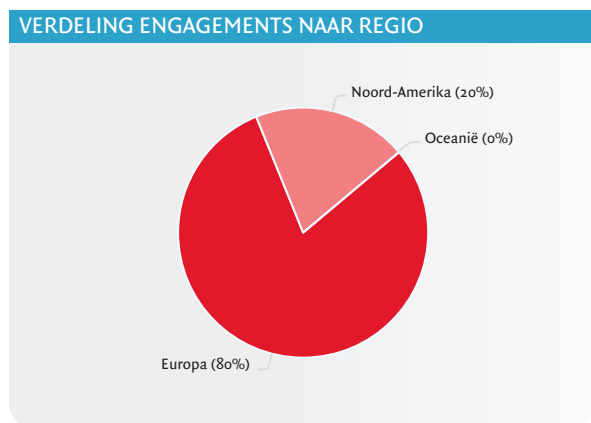
engagement was om beter te begrijpen hoe bedrijven worden blootgesteld aan de risico's van het gebruik van bont en exotisch leer, de negatieve consumentenperceptie daarover en het gebruik ervan geleidelijk of helemaal af te schaffen. Een drietal van de vijf modehuizen heeft inmiddels aangekondigd om te stoppen met het gebruik van bont en bieden meer transparantie over de inkoop en het gebruik van dierlijke materialen in het productieproces.

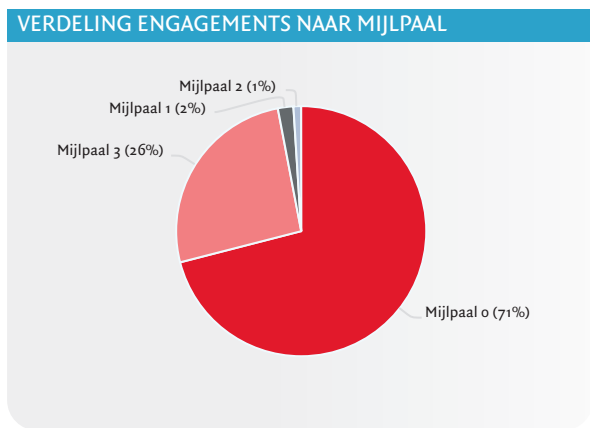
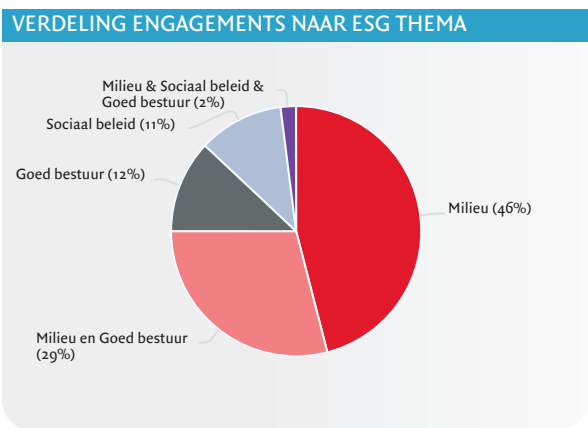
- **Plastic:** ACTIAM neemt deel aan drie engagementprogramma's om het gebruik van plastic te verminderen en oplossingen te vinden voor de vervuiling die het gebruik van plastic teweeg brengt. In de 'Plastic Solutions Investor Alliance', gelanceerd door 'As You Sow', werkt ACTIAM samen met grote bedrijven om het gevaar van plastic afval en vervuiling te bestrijden. De UNPRI 'Plastic Investor Working Group' streeft ernaar oplossingen te vinden voor de ecologische en economische risico's van kunststoffen, bijvoorbeeld door nieuwe technologieën en innovaties. Via de 'New Plastics Economy' ondersteunt ACTIAM initiatieven om belangrijke stakeholders samen te brengen om het gebruik van plastic te verminderen en circulaire oplossingen te stimuleren. Deelnemers hebben zichzelf als doel gesteld om voor 2025 het gebruik van plastic te verminderen, recyclen of zelfs volledig te elimineren.

Naast engagement via gesprekken publiceert ACTIAM met enige regelmaat publieke 'statements'. Zo heeft ACTIAM in april 2019 samen met andere Nederlandse investeerders een gezamenlijk statement uitgebracht over de rol van de olie- en gaseconomie in het tegengaan van klimaatverandering en het faciliteren van de energietransitie. In het statement roepen investeerders olie- en gasbedrijven op om CO₂-reductiedoelstellingen op te nemen in overeenstemming met het Parijs-Akkoord en transparant te zijn over hoe ze deze doelstellingen gaan bereiken.

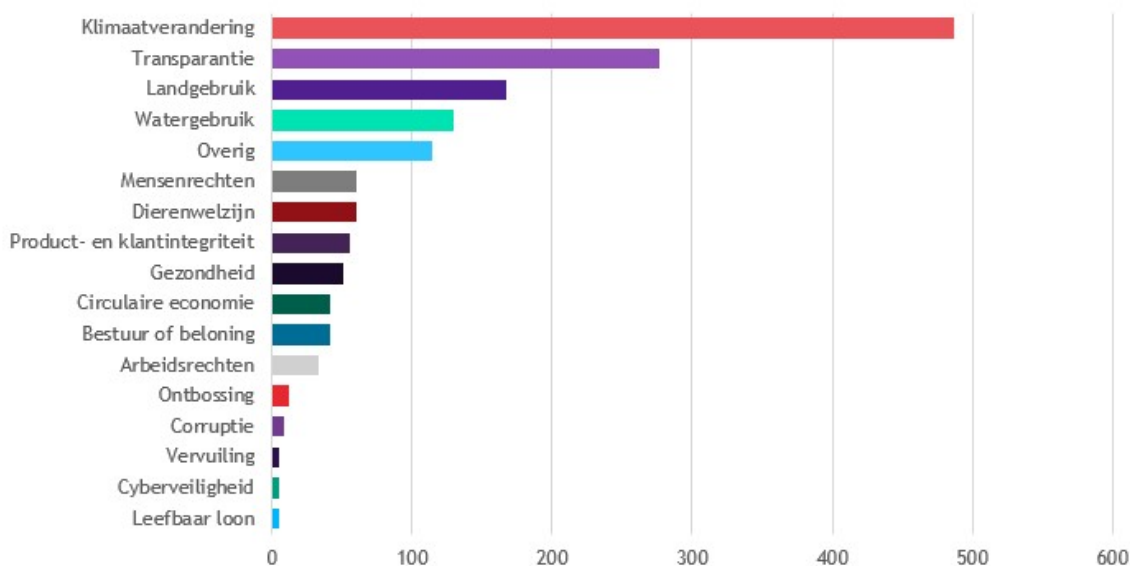
De crisis in de Amazone dit jaar was een duidelijke indicator van de economische risico's van de gevolgen van ontbossing, bosbranden, klimaatverandering en veranderingen in landgebruik. Samen met 230 andere investeerders heeft ACTIAM in september 2019 daarom een statement uitgebracht waarin het bedrijven dringend verzoekt om ontbossing in de waardeketen tegen te gaan en daarover transparant te zijn.

De volgende grafieken geven inzicht in de engagements verdeeld naar regio, sector, soort, doelstelling, thema, en mijlpaal. Daarnaast is er een overzicht van gesteunde aandeelhoudersvoorstellen verdeeld naar onderwerp per regio.

Engagement cases per onderwerp

Uitoefening stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen

Als aandeelhouder van een onderneming heeft ACTIAM het recht om te stemmen op jaarlijkse Algemene vergaderingen van Aandeelhouders (AvA's) of Buitengewone Algemene vergaderingen van Aandeelhouders (BAVA's). ACTIAM gebruikt haar stemrecht als aandeelhouder om bedrijven aan te sporen om duurzamer te werk te gaan. Dat kan door te stemmen (1) op voorstellen van het bestuur, (2) op voorstellen van andere aandeelhouders, of (3) door zelf voorstellen op de agenda van een vergadering te zetten. ACTIAM streeft er daarbij naar om te stemmen op alle mogelijke AvA's van de in haar beleggingsportefeuilles opgenomen bedrijven. Daarnaast is de doelstelling om over alle voorgestelde besluiten (van zowel aandeelhouders als management) te stemmen.

ACTIAM heeft beginselen van het 'International Corporate Governance Network' (ICGN) geadopteerd als overkoepelende richtlijnen voor goed bestuur. De ICGN-beginselen worden internationaal erkend als 'best practices' en weerspiegelen en onderschrijven de OESO 'Principles of Corporate Governance'. Op basis van deze richtlijnen heeft ACTIAM een algemeen stembeleid ontwikkeld voor typische onderwerpen op de agenda van de aandeelhoudersvergaderingen. Aangezien aandeelhoudersvoorstellen zich niet alleen richten op governance-onderwerpen maar ook op sociale, milieu- en ethische kwesties, zijn ook de beleggingsbeginselen en financiële materiële drijfveren uit het duurzaamheidskader van ACTIAM in het stembeleid opgenomen.

Voor het uitvoeren van het stemproces werkt ACTIAM met een externe organisatie (Sustainalytics, voorheen GES). Deze organisatie stemt volgens ACTIAM's stembeleid. Eenmaal per jaar wordt een audit uitgevoerd om te kijken of de stemmen inderdaad aan het beleid voldoen. Daarnaast is er gedurende het jaar contact met Sustainalytics over specifieke vergaderingen, bijvoorbeeld van bedrijven waarmee engagement wordt gevoerd of als de uitgebrachte stemmen niet tot de gewenste verandering leiden.

Ondernemingen waarin wordt belegd via Euro Aandelenpool

Relevante Fonds: Zwitserleven Europees Aandelenfonds

ACTIAM stemde in 2019 op 90 AvA's van ondernemingen waarin het Zwitserleven Europees Aandelenfonds, via Euro Aandelenpool, belegt. De meeste vergaderingen vonden plaats in het Verenigd Koninkrijk (24), Frankrijk (12), Duitsland (11) en Nederland (10). ACTIAM stemde tegen het management op 40 vergaderingen (44%) tegen 90 managementvoorstellen. Het grootste deel hiervan (41) betrof beloningsvoorstellen zoals bij de Britse drankengroep Diageo. ACTIAM stemde ook tegen 26 benoemingen, waaronder tegen de benoeming van de raad van commissarissen van Deutsche Wohnen wegens het niet in stemming brengen van het beloningsbeleid van het bedrijf.

Ondernemingen waarin wordt belegd via Zwitserleven Vastgoedfonds (Euro Vastgoedfondsenpool)

Relevante Fonds: Zwitserleven Selectie Fonds

ACTIAM stemde in 2019 op 63 AvA's van ondernemingen waarin het Zwitserleven Selectie Fonds, via Euro Zwitserleven Vastgoedfonds (Euro Vastgoedfondsenpool), belegt. Ongeveer een derde (19) van de vergaderingen vond plaats in het Verenigd Koninkrijk. ACTIAM stemde tegen 45 managementvoorstellen, waarvan 18 tegenstemmen te maken hadden met beloningsvoorstellen, zoals bij het Britse vastgoedbedrijf The Workspace Group. Ook stemde ACTIAM tegen 13 benoemingen van bestuursleden zoals bij het Britse Derwent, waar ACTIAM zich verzette tegen de CEO-kandidatuur voor voorzitter van de raad van bestuur.

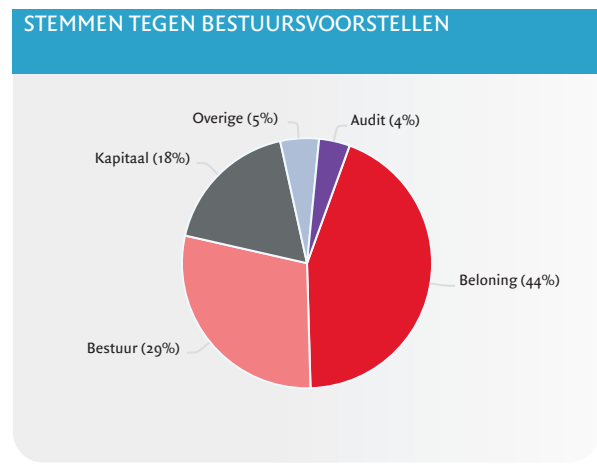
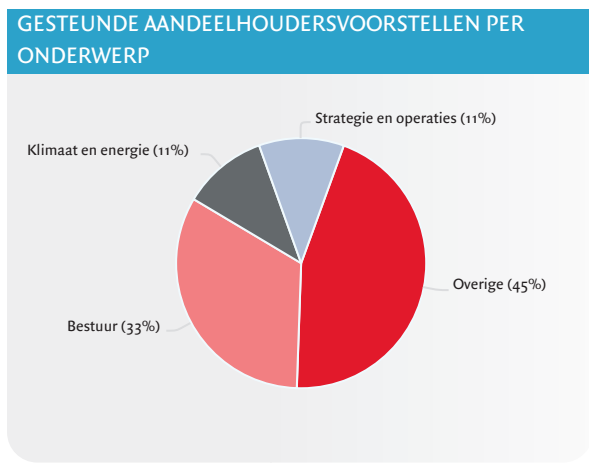
Uitvoering stemproces

Voor het uitvoeren van het stemproces werkt ACTIAM met een externe organisatie (Sustainalytics, voormalig GES International). Deze organisatie stemt volgens ACTIAM's stembeleid. Eens per jaar wordt een audit uitgevoerd om te kijken of de stemmen inderdaad aan het beleid voldoen. Daarnaast is er gedurende het jaar contact met Sustainalytics over specifieke vergaderingen, bijvoorbeeld van ondernemingen waarmee engagement wordt gevoerd.

Regio		
Merknaam Onderliggende Beleggingsinstelling	Euro Aandelenpool	Euro Vastgoedfondsenpool
Aantal vergaderingen waar is gestemd¹	90	63
Stemmen voor het bestuur	50	38
Stemmen tegen het bestuur	40	25
Totaal aantal voorstellen	1.587	823
Stemmen voor	1.484	778
Stemmen tegen	102	45
Stemonthoudingen	1	0
Totaal aantal bestuursvoorstellen	1.565	823
Stemmen voor	1.475	778
Stemmen tegen	90	45
Stemonthoudingen	0	0
Totaal aantal aandeelhoudersvoorstellen	22	0
Stemmen voor	9	0
Stemmen tegen	12	0
Stemonthoudingen	1	0

¹ Voor verdere toelichting over de uitoefening van het stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen wordt verwezen naar de ACTIAM Kwartaalrapportage Q4 2019, beschikbaar via <https://www.actiam.com>.

De volgende grafieken geven inzicht in de verdeling van uitgebrachte stemmen per regio, de bestuursvoorstellen waar ACTIAM tegen heeft gestemd en de gesteunde aandeelhoudersvoorstellen.

Naast het stemmen op voorstellen van het bestuur en resoluties van andere aandeelhouders, kan ACTIAM zelf resoluties op de agenda van een vergadering zetten. Dat doet ACTIAM zelfstandig ('filing') of, als dit het resultaat ten goede komt, door onze krachten met andere aandeelhouders te bundelen ('co-filing'). Zo heeft ACTIAM in het najaar van 2019 samen met andere aandeelhouders een resolutie ingediend op de vergaderingen van de grootste mijnbouwonderneming ter wereld: BHP. In de resolutie werd het bedrijf opgeroepen om haar lidmaatschap van brancheorganisaties op te schorten waarvan de lobbyactiviteiten niet in overeenstemming zijn met het Parijs-Akkoord. De resolutie vertegenwoordigt een nieuwe generatie van aandeelhoudersresoluties over het lobbyen tegen klimaatwetgeving die verder gaat dan alleen het herzien van de belangenbehartiging door brancheverenigingen.

ESG-integratie

ACTIAM integreert ESG in haar beleggingsstrategieën via een eigen ontwikkelde ESG-score en door in toenemende mate te beleggen in duurzame obligaties.

- **Wijziging in methodiek ESG-scores van landen:** In 2019 heeft ACTIAM de ESG-score methodiek van landen verder aangescherpt door, naast landen te beoordelen op hoe zij omgaan met mensenrechten, politieke vrijheid, goed bestuur en controversiële wapens, ook landen te beoordelen op schaarste risico's door de blootstelling van landen aan natuurlijke hulpbronnen en de verwachte bevolkingsgroei.
- **Groene obligaties:** Om bij te dragen aan de duurzame transitie, investeert ACTIAM in leningen met een duurzame doelstelling. Gedurende het jaar heeft ACTIAM geïnvesteerd in leningen aan de financiële sector, zoals ICO, ABN AMRO en Banco Bilbao, en de niet-financiële sector, zoals Vesteda, Philips, Tennet, Vodafone en Ahold. Op deze manier draagt ACTIAM bij aan projecten op het vlak van hernieuwbare energie, energie-efficiëntie, schoon transport, duurzame producten en promotie van gezonde voeding. Opvallend dit jaar was de uitgifte van de eerste groene obligatie door de Nederlandse Staat, waarmee ACTIAM investeert in duurzame energie, energie-efficiëntie, schoon transport en aanpassing aan klimaatverandering.

Impact van beleggingen op klimaatverandering en watergebruik

ACTIAM meet de CO₂- en watervoetafdruk van beleggingsportefeuilles en werkt actief aan het verkleinen van deze voetafdrukken, als onderdeel van de drijfveren gebruik van fossiele brandstoffen en watergebruik. De doelstelling is om de CO₂-voetafdruk van alle beleggingen van ACTIAM ten opzichte van 2010 met 30% te verminderen in 2030. Op basis van huidige gegevens is de CO₂-voetafdruk van ACTIAM's fondsbeleggingen met 36% afgenomen t.o.v. 2010. De voetafdruk kan in de toekomst nog veranderen door fluctuaties. Voor het meten van de CO₂-voetafdruk gebruikt ACTIAM een methode die in lijn is met wat op dit moment door het Partnership Carbon Accounting Financials (PCAF) wordt ontwikkeld. De methodiek voor het meten van de CO₂-voetafdruk van beleggingen kent aannames en beperkingen. De gedetailleerdere toelichting is te vinden op de website van ACTIAM.

Wat betreft water heeft ACTIAM de doelstelling om in 2030 water-neutrale beleggingsportefeuilles te beheren. Water neutraal (gebaseerd op het concept van Hoekstra¹) betekent dat er niet meer wordt water geconsumeerd dan door de natuur kan worden aangevuld of meer water vervuild dan voor de gezondheid van mensen en ecosystemen acceptabel is. De methode voor het berekenen van de watervoetafdruk beperkt zich op dit moment tot bedrijven. Hierdoor zal de huidige watervoetafdruk van portefeuilles die staatsobligaties bevatten lager zijn dan de werkelijke voetafdruk. De berekening van de watervoetafdruk volgt dezelfde methode als die van de CO₂-voetafdruk. Daarnaast is de ruwe data onderliggend aan de

¹ Hoekstra, A.Y. (2008). *Water neutral: reducing and offsetting the impacts of water footprints*. UNESCO-IHE, Research Report Series No. 28. Available at: https://waterfootprint.org/media/downloads/Report28-WaterNeutral_1.pdf

watervoetafdruk nog relatief onzeker. We verwachten dat met betere data in de toekomst de resultaten daarom mogelijk nog kunnen veranderen.

De onderstaande tabel geeft de CO₂-uitstoot en waterconsumptie in schaarse gebieden weer van de beleggingen ten opzichte van de benchmark per ultimo 2019.

	CO ₂ -uitstoot Scope 1 (in ton CO ₂ - ¹ equivalent) ²	CO ₂ -uitstoot Scope 2 (in ton CO ₂ - ¹ equivalent) ³	CO ₂ -uitstoot Scope 1 benchmark (in ton CO ₂ - ¹ equivalent) ²	CO ₂ -uitstoot Scope 2 benchmark (in ton CO ₂ - ¹ equivalent) ³	Gestresseerd water ¹ (liters x 1000) ⁴	Gestresseerd water benchmark ¹ (liters x 1000) ⁴
Zwitserleven Credits Fonds	88.511	15.432	93.588	14.837	14.808	15.576
Zwitserleven Medium Duration Fonds ⁵	970	30	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t
Zwitserleven Long Duration Fonds ⁵	2.370	71	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t
Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds ⁵	874	26	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t
Zwitserleven Mixfonds	22.159	4.696	26.627	4.702	3.879	7.107
Zwitserleven Selectie Fonds ⁵	15.868	7.149	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t

- 1 De CO₂-uitstoot en de gestresseerd water gegevens worden berekend op basis van het totale fondsvermogen.
- 2 Scope 1: omvat de directe CO₂-uitstoot van beleggingen van het betreffende Fonds, veroorzaakt door interne bronnen van de betreffende belegging (eigen gebouw-, vervoer- en productiegerelateerde activiteiten).
- 3 Scope 2: omvat de indirecte CO₂-uitstoot van beleggingen van het betreffende Fonds, veroorzaakt door opwekking van verbruikte elektriciteit of warmte namens de betreffende belegging.
- 4 Gestresseerd water bestaat uit de absolute waterconsumptie van bedrijfsactiviteiten in sectoren en gebieden waar hoge waterschaarste heerst. De watervoetafdruk kan niet worden berekend voor overheidsobligaties en vastgoed aangezien hier geen gegevens van beschikbaar zijn. De watervoetafdruk wordt slechts gedeeltelijk berekend voor de Fondsen die beleggen in deze asset categorieën. Daarnaast wordt de watervoetafdruk niet materieel geacht voor de vastgoedsector, omdat er vanuit het Zwitserleven Vastgoedfonds niet wordt belegd in waterschaarse gebieden.
- 5 Het Fonds heeft geen benchmark.

Governance: toezicht op uitvoering duurzaamheidsbeleid

Verschillende afdelingen en comités binnen ACTIAM hebben de verantwoordelijkheid om het geactualiseerde duurzaamheidsbeleid goed ten uitvoer te brengen.

Het duurzaamheid & strategieteam van ACTIAM is verantwoordelijk voor de beleidsontwikkeling, het opstellen van een jaarlijks strategisch actieplan en voor het juiste gebruik van de beschikbare instrumenten als stemmen, engagement en ESG-integratie. Bij de ontwikkeling en uitvoering van het duurzaamheidsbeleid is het team volledig onafhankelijk en rapporteert het rechtstreeks aan de Chief Executive Officer (CEO) van ACTIAM. Dit onderstreept zowel de onafhankelijkheid van het duurzaamheid & strategieteam ten opzichte van de beleggingsteams als het strategische belang voor ACTIAM en haar klanten.

Wijzigingen in het duurzaamheidsbeleid en uitvoering daarvan worden door het duurzaamheid & strategieteam voor formele goedkeuring ingediend bij het selectiecomité en/of het ESG-score comité van ACTIAM. De implementatie en resultaten van het ACTIAM duurzaamheidsbeleid worden bovendien gecontroleerd door een externe auditor.

Indicatoren en Doelstellingen: nieuwe databronnen en ambitieniveaus

Nieuwe databronnen

ACTIAM investeert actief in het ontwikkelen van methoden om duurzame prestaties te meten en zoekt naar nieuwe databronnen die helpen inzicht te krijgen in risico's en impact. In dat kader neemt ACTIAM sinds 2019 deel aan de werkgroep Biodiversiteit van de Nederlandsche Bank (DNB). Doel van de werkgroep is om modellen te ontwikkelen om biodiversiteitsrisico's voor de financiële sector te kunnen berekenen. Ook neemt ACTIAM deel aan het EU 'Business@Biodiversity Platform' om de financiële risico's van gedrag wat leidt tot verlies in biodiversiteit te identificeren.

Daarnaast heeft ACTIAM in 2019 een actieve bijdrage geleverd als klankbord voor een onderzoek van het 'Sustainable Finance Lab' en de Universiteit Utrecht waarbij gekeken wordt naar klimaatgerelateerde transitierisico's voor de financiële sector. Bovendien nam ACTIAM in 2019 deel aan de pilotstudie van het 'Science-Based Targets' (SBT) Initiative om SBT-methoden voor de financiële sector te testen.

Tijdens de klimaatconferentie van de Verenigde Naties (COP25) in Madrid in 2019, lanceerde het Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF) haar nieuwste rapport. Het rapport bevat updates over de methode voor het meten en rapporteren van CO₂-emissies door financiële instellingen. ACTIAM heeft bijgedragen aan het partnerschap door de methode te ontwikkelen, te testen en toe te passen.

ACTIAM is in 2019 een samenwerking aangegaan met Satelligence. Op basis van satellietbeelden levert Satelligence informatie over wereldwijde ontbossing, trends en oorzaken. De daadwerkelijke impact van bedrijven op hun natuurlijke omgeving wordt met deze beelden inzichtelijk gemaakt. ACTIAM is hierdoor nog beter in staat om duurzaamheidsdata in haar beleggingsbeleid te integreren.

Bijgestelde ambities

Als onderdeel van het aangepaste duurzaamheidsbeleid, heeft ACTIAM ook haar ambities bijgesteld. Om de noodzakelijke overgang naar een duurzame samenleving te ondersteunen, heeft ACTIAM de ambitie om haar beleggingsportefeuilles in lijn met internationaal overeengekomen richtlijnen te brengen. Voor vier drijfveren heeft ACTIAM daartoe de volgende kwantitatieve doelstellingen opgesteld:

- **Gebruik van fossiele brandstoffen:** Op de lange termijn is het doel om klimaatneutraal te worden. Een tussenstap is het doel om de broeikasgasintensiteit van de beleggingsportefeuilles van ACTIAM met ten minste 30% te verminderen in 2030 ten opzichte van het niveau in 2010.
- **Waterverbruik:** Op de lange termijn is het doel dat de beleggingsportefeuilles van ACTIAM waterneutraal zijn in 2030.
- **Landgebruik:** Op de lange termijn is het doel dat de beleggingsportefeuilles van ACTIAM geen bedrijven bevatten die aan ontbossing doen in 2030.
- **Gebruik van chemicaliën:** Er is geen internationaal erkend transitiepad om binnen planetaire grenzen te blijven. Daarom streeft ACTIAM, totdat er op wetenschap gebaseerde trajecten zijn bepaald, naar een economie zonder afval per 2050 en een tussentijdse doelstelling om afval met 50% te verminderen tegen 2030.

Erkenning

ACTIAM behaalde dit jaar hoge scores op de jaarlijkse UNPRI -enquête. Dit is een wereldwijd benchmarkonderzoek door UNPRI onder financiële instellingen. ACTIAM kreeg de hoogste beoordeling op 13 van de 14 modules, namelijk een score van A+. ACTIAM is sinds 2006 ondertekenaar van UNPRI.

Namens VIVAT heeft ACTIAM meegewerkt aan een onderzoek naar farmaceutische bedrijven, geïnitieerd door de Eerlijke Verzekeringswijzer (EVW). VIVAT kwam naar voren als koploper gegeven het duurzame investeringsbeleid en de actieve eigenaarsstrategie die wordt toegepast op de farmaceutische industrie. Er wordt bijvoorbeeld gelet op de toegankelijkheid van betaalbare geneesmiddelen en belastingontwijking.

1.13 Beloningsbeleid

In deze paragraaf worden het groepsbeloningsbeleid van VIVAT en, meer in het bijzonder, het beloningsbeleid van ACTIAM beschreven en wordt uiteengezet hoe dit beleid in de praktijk wordt gebracht.

ACTIAM streeft naar een zorgvuldig, beheerst en duurzaam beloningsbeleid, dat aansluit bij de strategie, risicobereidheid en waarden van ACTIAM. Het beleid is in overeenstemming met relevante vereisten op grond van wet- en regelgeving. Leidend principe in het beloningsbeleid is dat werknemers van ACTIAM niet worden aangemoedigd om meer risico's te nemen dan verantwoord wordt geacht binnen de context van een te allen tijde respectvolle behartiging van de belangen van klanten en beleggers in de fondsen die ACTIAM beheert.

Governance

Het beloningsbeleid van ACTIAM wordt opgesteld binnen het kader van het groepsbeloningsbeleid van VIVAT, en houdt tegelijkertijd rekening met de regels waaraan ACTIAM moet voldoen in haar hoedanigheid van fondsbeheerder onder de AIFM-richtlijn. In dat opzicht is het beloningsbeleid van ACTIAM gebaseerd op de Richtlijn inzake beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen 2011/61/EU ("AIFMD") en de Richtsnoeren voor een goed beloningsbeleid in het kader van de AIFMD ("ESMA-Richtsnoeren").

Het beloningsbeleid sluit aan bij de Wet beloningsbeleid financiële ondernemingen ("Wbfo") in samenhang met de Wet op het financieel toezicht ("Wft"), de Gedelegeerde Verordening (EU) 2015/35 van de Commissie van 10 oktober 2014 ("Solvabiliteit II") en de Richtsnoeren voor het Governancesysteem van de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen ("EIOPA-Richtsnoeren"). Gezien het feit dat VIVAT aandeelhouder van ACTIAM is, wordt het beloningsbeleid van ACTIAM – na uitoefening van eventuele rechten van de Ondernemingsraad - goedgekeurd door de Raad van Commissarissen van VIVAT.

Alle werknemers van ACTIAM dienen zich te houden aan de Gedragscode, de eed en eventuele toepasselijke regelgeving. ACTIAM moedigt alle werknemers voor wie dit relevant is aan om te zorgen voor een basiscertificaat van het DSI-Register Integriteit en voor werknemers in bepaalde functies is VBA- of CFA-certificering en/of een aanvullende DSI-registratie een vereiste.

ACTIAM neemt regelmatig deel aan marktonderzoek dat het beloningsbeleid van gelijksoortige fonds- en vermogensbeheerders in kaart brengt. Met behulp van de resultaten verkrijgt ACTIAM inzicht in de concurrentiekracht van haar beloningsbeleid en kan zij haar beloningsbeleid vergelijken met best practices in de markt.

Geïdentificeerde medewerkers (Identified Staff)

Ingevolge artikel 20 van de ESMA-Richtsnoeren moeten de volgende categorieën medewerkers, als geïdentificeerde medewerkers worden aangemerkt, tenzij wordt aangetoond dat zij geen materieel effect hebben op het risicoprofiel van een beheerder van alternatieve beleggingsinstellingen ("abi-beheerder") of op dat van een door de abi-beheerder beheerde abi:

- uitvoerende en niet-uitvoerende leden van het bestuursorgaan van de abi-beheerder, afhankelijk van de plaatselijke rechtsvorm van de abi-beheerder, zoals: directeuren, bestuursleden, de chief executive officer en uitvoerende en niet-uitvoerende vennoten;
- hogere leidinggevenden;
- medewerkers met controletaken;
- medewerkers die leiding geven op het gebied van portefeuillebeheer, administratie, marketing en human resources;
- andere risiconemers, zoals: medewerkers wier beroepsactiviteiten – individueel of collectief genomen, als de leden van een groep (bijv. een bedrijfs onderdeel of een afdelingsgroep) – van materiële invloed kunnen zijn op het risicoprofiel van de abi-beheerder of een door hem beheerde abi, met inbegrip van personen die bevoegd zijn overeenkomsten te tekenen, posities in te nemen en beslissingen te nemen die materieel van invloed zijn op de risicoposities van de abi-beheerder of van een door hem beheerde abi. Het gaat hierbij om medewerkers zoals bijvoorbeeld verkopers, individuele handelaars en specifieke dealingrooms;

VIVAT heeft een Werkgroep Identified Staff in het leven geroepen, waarin de directieleden van de afdelingen Human Resource Management, Legal, Financial Risk, Non-Financial Risk en Audit ("Werkgroep Identified Staff", "WGIS") zitting hebben. De WGIS adviseert de Raad van Commissarissen van VIVAT bij de besluitvorming over de lijst van geïdentificeerde medewerkers en de beloning van geïdentificeerde medewerkers. Een lijst van geïdentificeerde medewerkers wordt centraal vastgelegd en ten minste eenmaal per jaar geactualiseerd. Daarnaast worden de criteria voor het bepalen of een werknemer valt onder de categorie geïdentificeerde medewerker jaarlijks herzien in overeenstemming met de toepasselijke wet- en regelgeving en ESMA-Richtsnoeren.

Als onderdeel van de selectieprocedure voor nieuwe werknemers wordt een kandidaat voor een functie binnen de categorie geïdentificeerde medewerker voorgelegd aan de WGIS. Daarnaast worden kandidaten voor bestuurs- en senior-controlefuncties voorgelegd aan de Remuneration and Nomination Committee van de Raad van Commissarissen van VIVAT ("ReNomCo"). De ReNomCo verleent goedkeuring aan de arbeidsvoorwaarden, met inbegrip van de beloning van geïdentificeerde medewerkers. Voordat de kandidaat tijdens het wervingsproces aan de WGIS wordt voorgelegd, dient de directie van ACTIAM en vervolgens de Raad van Bestuur van VIVAT goedkeuring te verlenen voor de indienstneming van de kandidaat.

Emolumenten

De beloning van werknemers van ACTIAM bestaat uit een vast jaarsalaris, een variabele beloning, een pensioenregeling en overige secundaire arbeidsvoorwaarden. ACTIAM heeft afzonderlijke variabele beloningsregelingen voor geïdentificeerde medewerkers en niet-geïdentificeerde medewerkers. Met ingang van 2018 heeft VIVAT prestatiegerelateerde variabele beloning voor de directieleden van ACTIAM afgeschaft.

Vaste beloning

Het vaste bruto jaarsalaris bestaat uit een vast bruto jaarsalaris, waaronder een vakantie-uitkering van 8% en een dertiende maand van 8,33% en, voor zover van toepassing, overige vaste toeslagen. Het bruto jaarsalaris wordt gebaseerd op de van toepassing zijnde salarisschaal. Ingevolge de cao hebben werknemers recht op een jaarlijkse verhoging. Deze periodieke verhoging van het salaris is gekoppeld aan een beoordeling van de mate waarin de desbetreffende werknemer is gegroeid in zijn of haar rol (verdere ontwikkeling van competenties) en is afhankelijk van de relatieve salarispositie. De precieze verhouding tussen de competentiebeoordeling en de salarisverhoging luidt als volgt: Onvoldoende: 0,0%; Bijna voldoende: 0,0%; Goed: 2,6%; Zeer goed: 3,3%; Uitstekend: 4,0%. Het toekennen van een dergelijke verhoging is tevens onderhevig aan financiële criteria op VIVAT-niveau ("knock-out").

Pensioen

Nagenoeg alle werknemers van ACTIAM nemen deel aan de pensioenregeling van VIVAT. De huidige regeling is een collectieve beschikbarepremieregeling (*Collective Defined Contribution*; "CDC") die is gebaseerd op een pensioenopbouw inclusief werknemersbijdrage van 4,5%. De regeling is een beschikbarepremieregeling in het kader van IAS 19 (International Accounting Standards 19). VIVAT en de werknemers betalen een werkgevers- respectievelijk werknemersbijdrage. Voor werknemers die op 31 december 2017 in dienst waren bij ACTIAM met een hoger salaris dan het maximale pensioengevend salaris wordt een compensatie van 16,35% over het pensioengevend salaris boven € 107.593 toegepast. De permanente toeslag is niet pensioengevend en wordt niet meegenomen in de berekening van ontslagvergoedingen, met inbegrip van de transitievergoeding ingevolge het Nederlandse arbeidsrecht of andere salariscomponenten of vergoedingen.

Variabele beloning en prestatiedoelen

Variabele beloning is gebaseerd op het behalen van vooraf bepaalde prestatiedoelstellingen door de desbetreffende werknemers. De prestatiecyclus begint met het bepalen van de prestatiedoelstellingen voor het boekjaar. De gestelde prestatiedoelstellingen sluiten aan bij de doelstellingen van de onderneming en de missie en visie van ACTIAM. Onder de variabele beloningsregelingen worden voor de prestatieperiode duidelijke en meetbare key performance indicators ("KPI's") gedefinieerd. De toekenning van variabele beloning is afhankelijk van het bereiken van deze KPI's. De KPI's hebben betrekking op zowel financiële als niet-financiële doelstellingen. De belangrijkste KPI's hebben betrekking op klanttevredenheid (deze KPI geldt voor alle werknemers), de kwaliteit van de bedrijfsvoering, risicobeheer, beleggingsprestatie, ESG-doelen en de commerciële en financiële resultaten van ACTIAM. De directie van ACTIAM had voor het jaar 2019 tevens een collectieve KPI met betrekking tot het behouden van een solide, beheerste organisatie. Waar mogelijk en van toepassing, wordt bij het bepalen van KPI's zoveel als mogelijk rekening gehouden met de volgende stakeholders:

- klanten en/of beleggers in fondsen die ACTIAM beheert;
- werknemer;
- VIVAT en haar aandeelhouder(s);
- de samenleving als geheel.

Niet meer dan 50% van de KPI's mag betrekking hebben op financiële doelstellingen. Voor werknemers in functies met controle- en toezichhoudende taken, zoals de afdeling Risk Management, zijn geen financiële KPI's vastgesteld. De maximale variabele beloning zoals bepaald in de Wbfo geldt voor alle werknemers van VIVAT. Ingevolge de Wbfo mag de variabele beloning van een werknemer van een financiële instelling niet hoger zijn dan 20% van de vaste beloning. Dit maximum geldt echter niet voor werknemers van beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen met een vergunning onder de AIFM-richtlijn, zoals ACTIAM. In geval van buitengewone prestaties bedraagt de variabele beloning binnen ACTIAM maximaal 50% van het vaste jaarsalaris voor senior portefeuillebeheerders; voor andere functies geldt een lager maximum.

Voor geïdentificeerde medewerkers gelden specifieke regels voor het vaststellen van prestatiedoelstellingen en KPI's, het bepalen in hoeverre die doelen zijn bereikt, en het vaststellen en uitbetalen van variabele beloning. Ten aanzien van de prestatiedoelstellingen en KPI's wordt zowel vooraf als achteraf een risicobeoordeling verricht.

Naast het proces om te komen tot KPI's, maken medewerkers ook afspraken over welk gedrag zij willen ontwikkelen (de competenties), hetgeen persoonlijke ontwikkeling mogelijk maakt en stimuleert. Deze aandachtspunten voor persoonlijke ontwikkeling worden per werknemer vastgesteld en worden gekozen uit de uiteenlopende waarden van VIVAT, met als focus gedragsmatige aspecten, waaronder eigen verantwoordelijkheid, klantgerichtheid en samenwerking.

Toekenning variabele beloning

Een variabele beloning wordt toegekend nadat is beoordeeld in welke mate de vooraf gestelde KPI's zijn bereikt. Deze beoordeling omvat relevante input van, onder andere, de afdeling Risk Management en de Compliance-functionaris in het kader van de risicobeoordeling achteraf. Ten behoeve van deze beoordeling worden de resultaten en incentives opgenomen in een gecentraliseerde database. De uiteindelijke beslissing met betrekking tot het toekennen van variabele beloning, zoals voorgesteld door de directie van ACTIAM, wordt genomen door de Raad van Bestuur van VIVAT en Raad van Commissarissen van VIVAT. Voor geïdentificeerde medewerkers met controletaken is tevens de goedkeuring van de ReNomCo nodig. De leidende beginselen, met inbegrip van knock-outs, worden toegepast alvorens enige variabele beloning wordt toegekend.

Variabele beloning voor niet-geïdentificeerde medewerkers wordt, indien van toepassing, direct contant toegekend. Voor geïdentificeerde medewerkers wordt variabele beloning in twee gedeelten toegekend: een direct/onvoorwaardelijk deel (60%) en een uitgesteld/voorwaardelijk deel (40%). 50% van de variabele beloning van geïdentificeerde medewerkers wordt contant uitbetaald en 50% is gebaseerd op het rendement van ACTIAM Duurzaam Mixfonds Neutraal, een subfonds van ACTIAM Beleggingsfondsen N.V. Het uitgestelde deel van de variabele beloning wordt betaald drie jaar volgend op het jaar waarin de beloning is toegekend. Voor de op aandelenrendement gebaseerde component van het uitgestelde deel van de

variabele beloning geldt een wachttijd van drie jaar na het jaar waarin de beloning onvoorwaardelijk is toegekend, gevolgd door een lock-up van een jaar. Voor vermogensbeheerders wordt 3-jaars resultaatsdoelstelling vastgesteld, die moet zijn gerealiseerd alvorens recht ontstaat op het uitgestelde deel. Het uitgestelde deel van de variabele beloning kan op basis van een achteraf verrichte risicobeoordeling naar beneden worden bijgesteld.

Hold back & claw back

Naar aanleiding van een voorstel van ACTIAM, is VIVAT bevoegd om alle toegekende variabele beloningen geheel of gedeeltelijk niet uit te betalen (“hold back”) of terug te vorderen (“claw back”) (conform artikel 2:135 lid 6 & 8 BW jo. artikel 1:127 lid 2 & 3 Wft). Gehele of gedeeltelijke hold back of claw back zal in ieder geval plaatsvinden wanneer de werknemer niet heeft voldaan aan relevante eisen van bekwaamheid of gepast gedrag, of wanneer deze verantwoordelijk was voor gedrag dat heeft geleid tot een aanzienlijke verslechtering van de financiële positie van VIVAT en/of ACTIAM.

Tekenbonus & retentiebonus

ACTIAM is zeer terughoudend wat betreft het aanbieden van regelingen zoals de tekenbonus of een retentiebonus. Dergelijke regelingen mogen uitsluitend worden overeengekomen indien deze in overeenstemming zijn met de wet- en regelgeving alsook met de governance van VIVAT en ACTIAM.

Als gevolg van de aangekondigde strategische heroriëntatie door de aandeelhouder heeft VIVAT eind 2018 aan een aantal werknemers binnen ACTIAM een retentieregeling aangeboden. In de loop van 2019 is de retentieregeling aan een bredere groep werknemers binnen ACTIAM aangeboden. De onvoorwaardelijke toekenning van bedragen onder deze regelingen is onderhevig aan bepaalde voorwaarden. Voordat VIVAT deze aanblijffregelingen aanbood, had zij reeds de relevante goedkeuring hiervoor ontvangen.

Overige voordelen

Al naargelang de trede in de salarisschaal komt een aantal senior managers binnen ACTIAM in aanmerking voor een leaseauto of een leaseautovergoeding. Het leasebeleid schrijft voor dat de leaseauto's 100% elektrisch moeten zijn. In het kader van de beginselen van duurzaam beleggen waaraan ACTIAM zich heeft verbonden, zijn bepaalde types en merken auto's niet meer beschikbaar binnen dit beleid, waar een uitzondering wordt gemaakt voor 100% elektrische modellen.

Ontslagvergoeding

Indien en voor zover een werknemer recht heeft op een ontslagvergoeding, zal deze gelijk zijn aan de transitievergoeding in de zin van artikel 7:673 BW, tenzij (i) de desbetreffende werknemer kan profiteren van een andere regeling die uitdrukkelijk is overeengekomen in een toepasselijk sociaal plan of (ii) de directie van ACTIAM en de Raad van Bestuur van VIVAT of, waar het een vergoeding voor de directie of de geïdentificeerde medewerkers van ACTIAM betreft, de ReNomCo anders hebben/ heeft bepaald, en de vergoeding is goedgekeurd door de Raad van Commissarissen van VIVAT. VIVAT, met inbegrip van ACTIAM, heeft met de bonden een verlenging van het Sociaal Plan 2018-2019 overeengekomen, dat van toepassing is op eventuele reorganisaties.

Beloning tijdens de verslagperiode

In 2019 kende ACTIAM € 16,9 miljoen aan beloning toe aan haar werknemers (in 2018: € 14,0 miljoen). Dit bedrag valt uiteen in een bedrag van € 15 miljoen aan vaste beloningen (in 2018: € 13,4 miljoen) en een bedrag van € 1,9 miljoen aan variabele beloning (in 2018: € 0,7 miljoen).

Vaste beloning

Volgens de cao hebben werknemers van VIVAT op 1 februari 2019 een periodieke salarisverhoging gekregen. In 2019 heeft geen collectieve salariswijziging plaatsgevonden (cao).

De vakbonden hebben VIVAT gevraagd in 2020 te beginnen met cao-onderhandelingen. Gezien de strategische heroriëntatie kan een nieuwe cao enkel worden besproken als de verkoop afgerond is en er duidelijkheid is over de strategie van de koper. Als gevolg hiervan hebben de vakbonden de werkgever gevraagd een eenmalige vergoeding aan te bieden aan de werknemers als compensatie voor de vertraging in de onderhandelingen over een nieuwe cao per 1 januari 2020, alsmede voor de onzekere omstandigheden waarin de vennootschap zich momenteel bevindt. De werknemers die op 31 december 2019 in dienst zijn bij VIVAT - ACTIAM daaronder begrepen - ontvangen in december 2019 een eenmalige vergoeding gelijk aan het bruto maandsalaris van december, exclusief eventuele toeslagen en/of compensatie. Werknemers die gedurende 2019 in dienst zijn getreden, ontvangen in december 2019 naar rato deze eenmalige uitkering.

Variabele beloning

De stijging van het bedrag in 2019 ten opzichte van 2018 moet worden bekeken in het licht van een verlaging in 2017 op de totale bonussom, een toegenomen aantal werknemers die in aanmerking komt voor variabele beloning, en de realisatie van 40% van de KPI's voor 2018 (de algemene KPI's: Net Promoter Score en het beheerd vermogen) uitkwam op uitstekende

prestaties. De in 2019 toegekende variabele beloning heeft betrekking op het boekjaar 2018 en omvat tevens het uitgestelde deel van het jaar 2015. De variabele beloning voor de geïdentificeerde medewerkers bestaat voor 50% uit het rendement op aandelen in ACTIAM Duurzaam Mixfonds Neutraal. Zodra dit deel onvoorwaardelijk wordt toegekend, wordt dividend uitgekeerd (waar van toepassing). In 2019 bedroeg het uitgekeerde dividend € 0,10 per aandeel.

In 2019 heeft VIVAT - ACTIAM daaronder begrepen - haar recht op het toepassen van een hold back en claw back niet uitgeoefend.

De toekenning van variabele beloning voor 2019 zal na de datum van publicatie van het jaarverslag plaatsvinden.

In 2019 had ACTIAM een gemiddeld fte van 103 (in 2018: 102 fte).

Onderstaande tabel geeft de in 2019 toegekende beloningen weer.

	Aantal ontvangers ^{1,2}		Vaste beloning in Euro's ³		Variabele beloning in Euro's	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Directie ⁴	4	4	1.126.032	945.793	0	0
Identified Staff ⁵	38	42	6.936.407	6.477.946	1.095.920	392.640
Overige medewerkers	70	72	6.963.917	5.944.365	803.599	277.995
Totaal	112	118	15.026.357	13.368.105	1.899.519	670.635

1 Door in- en uitstroom van medewerkers is het aantal ontvangers hoger dan de gemiddelde personele bezetting.

2 Aantal werknemers met variabele beloning in 2019: 88 (in 2018: 70).

3 Met inbegrip van sociale-zekerheidsbijdragen, pensioenpremies en overige betaalde beloning.

4 De directieleden zijn een categorie van Identified Staff en worden afzonderlijk in deze tabel weergegeven.

5 Identified Staff omvat medewerkers in controlefuncties. Medewerkers in controlefuncties werden afzonderlijk gespecificeerd in het jaarverslag 2018.

Aantal medewerkers met een beloning van meer dan € 1 miljoen

In 2019 heeft geen van de medewerkers van ACTIAM een totale beloning ontvangen van meer dan € 1 miljoen.

Beloningsbeleid uitbestedingsrelaties

Alvorens een externe vermogensbeheerder aan te stellen, voert ACTIAM een 'due diligence' onderzoek uit naar de desbetreffende vermogensbeheerder. Een beoordeling van het beloningsbeleid van de externe beheerder vormt een onderdeel van het due diligence onderzoek. Het beloningsbeleid moet verenigbaar zijn met de belangen van fondsdeelnemers, en derhalve behoren passende incentives te worden ingezet. Deze incentives dienen aan te sluiten bij de doelstellingen van het beleggingsfonds waarvoor de vermogensbeheerder wordt aangesteld, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen actief en passief beheerde fondsen. Voor actief beheerde fondsen beoordeelt ACTIAM bijvoorbeeld in hoeverre de beleggingshorizon van de externe vermogensbeheerder aansluit bij de prestatiehorizon van het beleggingsfonds, normaliter 3 tot 5 jaar. Voor actief beheerde fondsen die ernaar streven een hoger rendement te realiseren dan dat van de benchmark beoordeelt ACTIAM in hoeverre het beloningsbeleid van de externe vermogensbeheerder is verbonden met risico gecorrigeerde maatstaven, met bijvoorbeeld gebruikmaking van de 'informatieratio'. Voor passief beheerde beleggingsfondsen is een aan actief rendement gerelateerde beloning minder wenselijk. In dergelijke gevallen beoordeelt ACTIAM in hoeverre de prestatie maatstaven op passende wijze zijn verbonden met de wijze waarop het rendement van het beleggingsfonds dat van de benchmark volgt, met bijvoorbeeld gebruikmaking van tracking errors. Hierbij wordt ook informatie opgevraagd omtrent het beloningsbeleid van zowel 'identified staff' als 'non-identified staff' bij desbetreffende vermogensbeheerders, bijvoorbeeld om erop toe te zien dat voor risicomanagement en compliance functies in het beloningsbeleid geen performance-gerelateerde prestatieprikkels worden gehanteerd.

ACTIAM vraagt voorts jaarlijks informatie op bij externe vermogensbeheerders over hoe het beloningsbeleid wordt toegepast. De door ACTIAM aangestelde vermogensbeheerders zijn entiteiten die beschikken over een vergunning op basis van de AIFM richtlijn dan wel de ICBE richtlijn (UCITS) en zijn derhalve onderworpen aan beloningsbeleid regels die gelden op grond van die richtlijnen en daarmee onderworpen aan hetzelfde regelgevend kader voor beloningsbeleid als ACTIAM.

1.14 Zwitserleven Credits Fonds

Fondsprofiel

Zwitserleven Credits Fonds belegt in vastrentende instrumenten genoteerd in euro van ondernemingen en overheden die toonaangevende kredietbeoordelaars een waardering toekennen. Het Fonds belegt minimaal 90% in vermogenstitels met een minimale gemiddelde rating van BBB- en maximaal 10% in vermogenstitels met een lagere gemiddelde rating. De gewogen gemiddelde waardering voor alle beleggingen is minimaal BBB+. De gewogen gemiddelde looptijd van de portefeuille mag maximaal 1 jaar afwijken van die van de benchmark. Het Fonds kan ook beleggen in afgeleide producten, uitsluitend in swaps, rentefutures en renteopties. Aan alle debiteuren en/of vermogenstitels in het beleggingsuniversum wordt een ESG-score toegekend. Het streven is om een ESG-score te realiseren die zich of (i) bevindt in het bovenste kwartiel van het spectrum dan wel (ii) minimaal 10 punten hoger is dan die van de benchmark. Het beleggingsdoel is om een rendement te behalen dat ten minste gelijk is aan dat van de benchmark, de iBoxx € Corporates Index (TR).

Rating en maximale overweging per debiteur per ratingcategorie:	Maximaal belang per debiteur
AAA	Benchmarkgewicht + 7,5%
AA	Benchmarkgewicht + 5%
A	Benchmarkgewicht + 2,5%
BBB	Benchmarkgewicht + 1,25%
Lager dan BBB	+ 1,25%

	Fonds- vermogen in € 1.000.000 ¹	Rendement op basis van intrinsieke waarde na kosten ²	Rendement benchmark	Dividend per participatie in € ¹³	Intrinsieke waarde per participatie in € ¹
2019	690,6	6,22%	6,29%	0,38	11,02
2018	476,6	-0,97%	-1,29%	0,20	10,74
2017	501,9	2,26%	2,37%	0,24	11,05
2016	422,7	4,79%	4,72%	0,22	11,04
2015	366,7	-0,52%	-0,66%	0,30	10,75

1 Ultimo verslagperiode.

2 Voor zover van toepassing is het rendement inclusief herbelegging van dividend.

3 Dit is het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorgaande boekjaar.

Voor meer informatie over het beleggingsresultaat per participatie over de laatste vijf jaren, gesplitst naar inkomsten, waardeveranderingen en kosten wordt verwezen naar de toelichting op het fondsvermogen, als onderdeel van de toelichting op de balans, van het Fonds.

Rendement

Zwitserleven Credits Fonds behaalde over 2019 een positief rendement. Het Fonds profiteerde van de lagere kapitaalmarktrente. Ook de lagere kredietvergoeding voor bedrijfsobligaties (credits) was in het voordeel van het Fonds. Als gevolg van de zoektocht naar rendement voegden beleggers meer risico aan de portefeuille toe. De subcategorie achtergestelde leningen waren dan ook erg in trek. De defensieve positionering (onderwogen credits ten gunste van staatsleningen) kostte door de daling van de creditspread rendement in vergelijking met de benchmark. De bijdragen van de overwogen posities in achtergestelde leningen in zowel financiële dienstverleners als bedrijven waren wel positief.

Portefeuillebeleid

Het Fonds is in 2019 voorzichtig geweest met betrekking tot Europese bedrijfsobligaties, wat zich uit dat er ook belegd wordt in staatsobligaties. De creditmarkt ondervindt nog steeds steun van sterke technische factoren, al kunnen credits wel gevoelig zijn voor zowel idiosyncratisch risico in de vorm van negatief bedrijfsnieuws als geopolitieke kwesties. In het kader van de genoemde risico's is begin maart de onderwogen positie in credits uitgebreid. Leningen van diverse bedrijven werden hierbij verkocht. De verkoopopbrengsten werden geherinvesteerd in staatsobligaties van Slowakije, Finland en Duitsland. Het Fonds is eind december overwogen in achtergestelde leningen om te profiteren van de hogere rentevergoeding (spread) en de zoektocht naar rendement door beleggers. In 2019 is actief meegedaan aan nieuwe emissies van relatief aantrekkelijke bedrijfsleningen. Daarnaast werden onder meer groene of sociale leningen van Orsted, de Volksbank en Credit Agricole aan het Fonds toegevoegd.

ESG-score & percentage beleggingen in green bonds

Naast het algemene ESG-beleid dat op de Fondsen van toepassing is en staat beschreven in paragraaf 1.12, wordt voor het Fonds een ESG-score berekend. De ESG score wordt berekend op basis van scores voor beleid, gedrag, product, sector en een analistenscore toegekend door ACTIAM's ESG-team en dient te allen tijde hoger te zijn dan die van de benchmark. De

ESG-score van het Fonds bedroeg ultimo verslagperiode 63 tegenover 50 voor de benchmark, ten opzichte van 63 tegenover 50 voor de benchmark ultimo 2018. De relatieve verhouding van de ESG-scores geeft aan hoeveel gewicht gegeven wordt aan bedrijven die beter scoren op duurzaamheidscriteria.

Het Fonds heeft in haar beleid een voorkeur voor beleggingen in obligaties uitgegeven door bedrijven die actief bijdragen aan het realiseren van de ‘Sustainable Development Goals’ (‘SDGs’) zoals geformuleerd door de Verenigde Naties. De Beheerder streeft ernaar om in dat kader minimaal 10% van de portefeuille aan te houden in zogeheten groene obligaties (‘green bonds’). Het percentage van de portefeuille aangehouden in green bonds bedroeg ultimo verslagperiode 18,2% ten opzichte van 13,1% ultimo 2018.

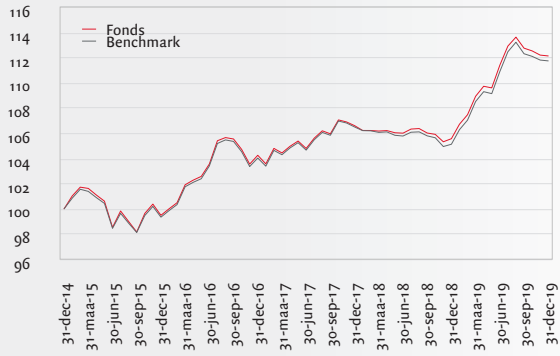
Risicobeheer

Beleggen brengt risico's met zich mee. De belangrijkste financiële risico's die betrekking hebben op het Fonds worden in de volgende tabel toegelicht. In paragraaf 1.4 staat een omschrijving van de financiële en niet-financiële risico's.

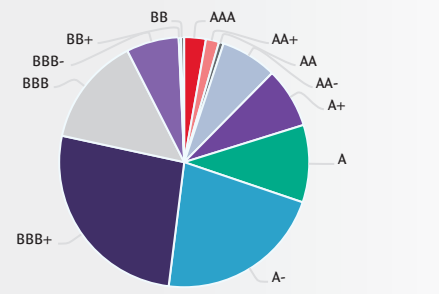
BELANGRIJKSTE FINANCIËLE RISICO'S	RISICO-BEREIDHEID	IMPACT	MATERIALISATIE	BEHEERSING
Marktrisico Op basis van het beleggingsbeleid worden actieve marktrisicoposities ingenomen.	Gemiddeld	Hoog	Standaarddeviatie ¹ ultimo 2019: 2,1% (ultimo 2018: 2,1%). De VaR ² ultimo 2019: 5,2% (ultimo 2018 is 5,0%).	Actieve monitoring en maandelijkse rapportage over marktrisico.
Renterisico Er is sprake van renterisico. De rente heeft invloed op de koers en op de opbrengsten van een obligatie(fonds).	Hoog	Hoog	Modified duration ³ ultimo 2019: 5,1 (ultimo 2018: 4,9). Een stijging van de rente kan een laag of negatief rendement tot gevolg hebben. Daarnaast is de huidige lage rentestand een indicatie van het verwachte rendement.	In de verslagperiode werden transacties gedaan om de rentegevoeligheid van het Fonds maximaal 1 te laten afwijken van die van de benchmark en de renterisico's ten opzichte van de benchmark beperkt te houden.
Concentratierisico Doordat het Fonds belegt in een gespreide portefeuille van credits is het concentratierisico beperkt.	Gemiddeld	Laag	Onderstaande diagrammen geven inzicht in de spreiding van de beleggingsportefeuille en daarmee een indicatie van het concentratierisico.	De beleggingen worden over landen, sectoren en ondernemingen gespreid.
Actief rendementsrisico Het Fonds heeft een actief verantwoord beleggingsbeleid.	Laag	Gemiddeld	Tracking error ⁴ ultimo 2019: 0,1% (ultimo 2018: 0,1%).	Vanwege onder- en overwegingen en uitsluitingen zal de portefeuille afwijken van de benchmark.
Kredietrisico Het Fonds belegt in credits; er is sprake van kredietrisico.	Gemiddeld	Hoog	Na deze tabel is een overzicht van de kredietkwaliteit van de portefeuille opgenomen. De gemiddelde rating van de obligaties in het Fonds ultimo 2019 is BBB+ (ultimo 2018: BBB+) ⁵ .	De beleggingen worden over landen, sectoren en ondernemingen gespreid. Crediteuren hebben minimaal een rating van BBB+.
Liquiditeitsrisico Doordat voornamelijk in liquide vastrentende waarden wordt belegd is het liquiditeitsrisico beperkt.	Gemiddeld	Hoog	Gedurende de verslagperiode hebben zich geen problemen voorgedaan met betrekking tot de verhandelbaarheid.	Actieve monitoring en maandelijkse rapportage over liquiditeitsrisico.

- De volatiliteit van het Fonds wordt uitgedrukt in de standaarddeviatie. Deze wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op maandbasis op basis van 3 jaar aan rendementen horende bij de posities in het Fonds op de rapportage datum.
- De Value at Risk (VaR) is een risicomaatstaf. Onder normale marktomstandigheden, bepaalt de VaR techniek de grootst mogelijke verlieswaarde, waarbij de verlieswaarde niet wordt overschreden met een waarschijnlijkheid van 99%. De VaR wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van 5 jaar aan dagelijkse rendementen horende bij de posities in het Fonds op de rapportage datum.
- De modified duration (de gemiddelde rentetypische looptijd) geeft een indicatie wat de procentuele waardeverandering van het Fonds zou zijn bij een wijziging van de marktrente van één procent.
- De tracking error (ex-ante) is een risicomaatstaf die aangeeft in welke mate het rendement van de portefeuille afweek van het rendement van de benchmark. De tracking error wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van 5 jaar aan dagelijkse rendementen horende bij de posities in het Fonds op de rapportage datum.
- De gemiddelde kredietwaardigheid van de gehele portefeuille wordt berekend aan de hand van de Weighted Average Rating Factor (WARF), in deze berekeningsmethodiek tellen leningen met een lagere rating zwaarder mee dan met een hogere rating.

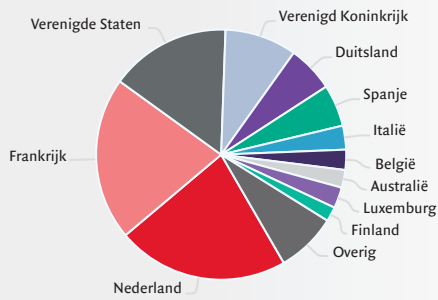
Geïndexeerd rendementsverloop

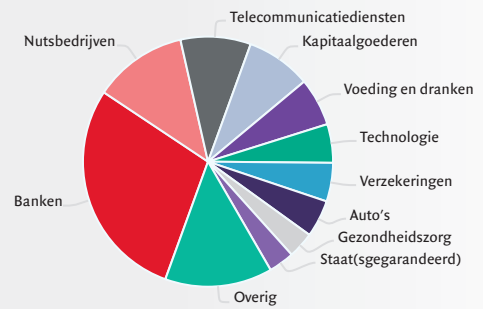
Ratingverdeling

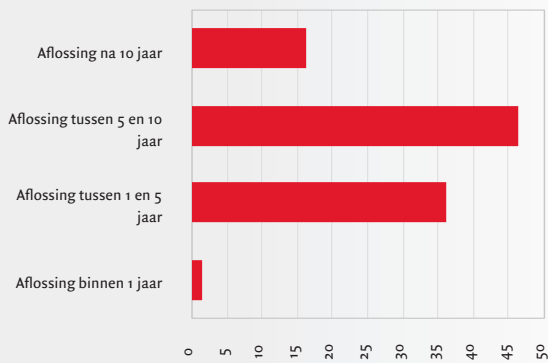
Landenverdeling

Sectorallocatie

Looptijdverdeling

1.15 Zwitserleven Medium Duration Fonds

Fondsprofiel

Zwitserleven Medium Duration Fonds belegt zijn vermogen in obligaties, rentederivaten en geldmarktinstrumenten.

Asset categorie	Strategisch Gewicht	Bandbreedte
Obligaties	100%	75 - 100%
Rentederivaten, geldmarktinstrumenten, geldmarktfondsen en liquide middelen	0%	0 - 25%
Totaal	100%	

Het Fonds belegt in leningen van overheden die door een toonaangevende kredietbeoordelaar worden gewaardeerd met gemiddeld minimaal AA-. Leningen en geldmarktinstrumenten van lagere en regionale overheden en supranationale organisaties dienen een minimale gemiddelde rating van AAA te hebben. Geldmarktinstrumenten van ondernemingen met een minimale rating van AA- zijn beperkt toegestaan. Actief beleid wordt gevoerd op de keuze van obligaties en de verhouding tussen obligaties en renteswaps. Er wordt geen actief duration beleid gevoerd. Het beleggingsuniversum bestaat uit vermogenstitels uitgegeven in euro's of in voorlopers van deze munteenheid (oude nationale valuta). In dit Fonds wordt geen vreemd vermogen aangetrokken. (OTC) Derivatentransacties mogen voor het Fonds alleen worden aangegaan onder een ISDA® Master Agreement en Credit Support Annex met de betreffende tegenpartij. Repo-transacties mogen voor het Fonds alleen worden aangegaan onder een overeenkomst voor repo-transacties ('General Master Repurchase Agreement' oftewel 'GMRA'). (OTC) Derivaten-en repo-transacties mogen enkel worden aangegaan met financiële instellingen die beschikken over een minimale gemiddelde rating van A. Het Fonds kan voor maximaal 50% van het fondsvermogen repo-transacties aangaan. Het Fonds kent geen benchmark.

	Fondsvermogen in € 1.000.000 ¹	Rendement op basis van intrinsieke waarde na kosten ²	Dividend per participatie in € 1 ³	Intrinsieke waarde per participatie in € 1 ¹
2019	456,3	4,36%	-	31,03
2018	416,9	2,18%	-	29,73
2017	980,8	-0,71%	-	29,10
2016	930,3	3,89%	-	29,30
2015	732,1	0,25%	-	28,21

1 Ultimo verslagperiode.

2 Voor zover van toepassing is het rendement inclusief herbelegging van dividend.

3 Het Fonds keert geen dividend uit. Dividend per participatie in euro is derhalve niet van toepassing.

Voor meer informatie over het beleggingsresultaat per participatie over de laatste vijf jaren, gesplitst naar inkomsten, waardeveranderingen en kosten wordt verwezen naar de toelichting op het fondsvermogen, als onderdeel van de toelichting op de balans, van het Fonds.

Rendement

Zwitserleven Medium Duration Fonds behaalde over 2019 een positief rendement. De lagere kapitaalmarktrente, de lagere landenspreads (renteopslag) en in mindere mate de rentevergoedingen op staatsleningen waren verantwoordelijk voor het hoge absolute rendement van het Fonds. De Duitse 10-jaarsrente sloot het jaar 2019 af op een niveau van -0,19%, een daling van 0,43% vergeleken met een jaar eerder. De zwakke economische groei in de eurozone, en dan met name in de grootste economie Duitsland, gaf aanleiding voor de ECB opnieuw monetair te stimuleren. In 2019 daalde de spread van Frankrijk ten opzichte van Duitsland met 0,16% en presteerde daarmee duidelijk beter dan Oostenrijk (-0,05%) en Nederland (+0,01%).

Portefeuillebeleid

Zwitserleven Medium Duration Fonds belegt in obligaties, rentederivaten en geldmarktinstrumenten. Het Fonds is daarmee met name geschikt als onderdeel van een beleggingsportefeuille die wordt aangehouden voor collectieve pensioenregelingen. Beleggingen met een lange duration kunnen aantrekkelijk zijn voor collectieve pensioenregelingen door de lange looptijd van de pensioenverplichtingen.

Voor een juiste afstemming met het beleggingsbeleid van de portefeuille en de verwerking van de in- en uitstroom van beleggingsgelden, zijn er in 2019 diverse wijzigingen in de portefeuille doorgevoerd. Zo werden er bijvoorbeeld staatsleningen verkocht van Nederland (afloopdata: 2019 en 2020) en Duitsland (afloopdata: 2021 en 2030). Gekocht werden staatsleningen van Nederland en Frankrijk met uiteenlopende afloopdata. Ook zijn enkele renteswaps afgesloten voor de gewenste duration positie.

De modified duration van het Fonds is ultimo 2019 7,77 (ultimo 2018: 7,86).

Risicobeheer

Beleggen brengt risico's met zich mee. De belangrijkste financiële risico's die betrekking hebben op het Fonds worden in de volgende tabel toegelicht. In paragraaf 1.4 staat een omschrijving van de financiële en niet-financiële risico's.

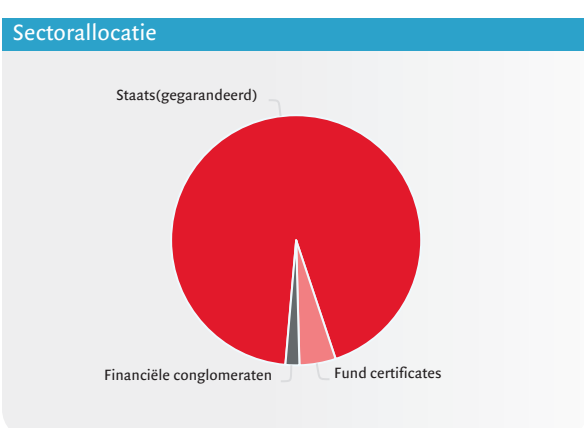
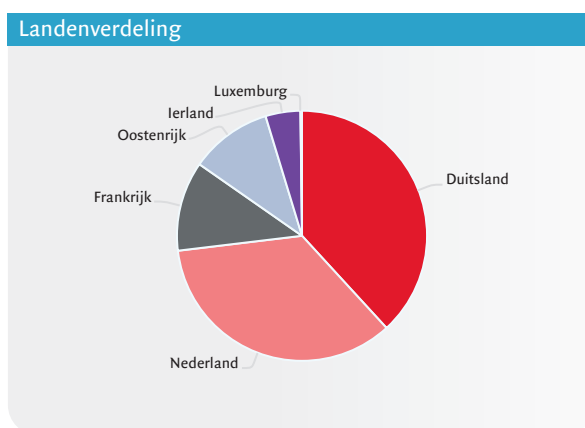
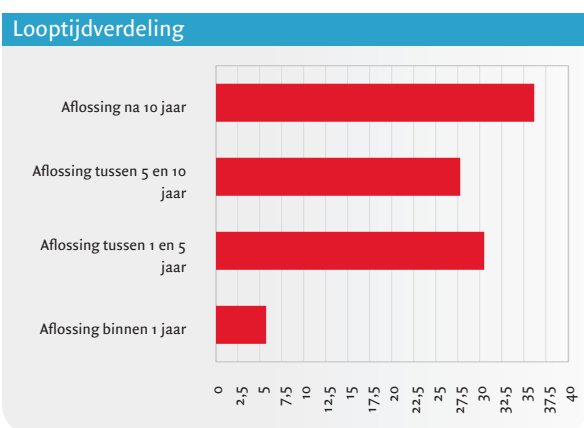
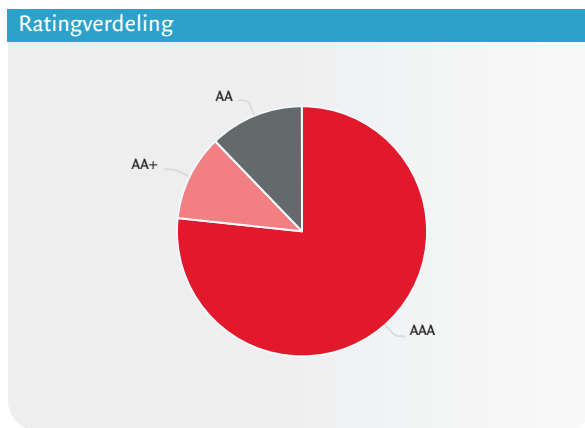
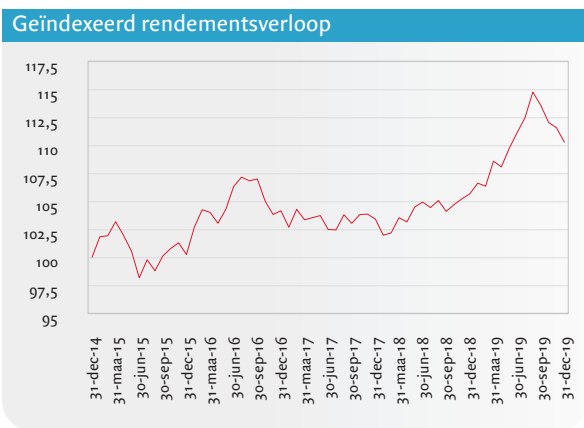
BELANGRIJKSTE FINANCIËLE RISICO'S	RISICO-BEREIDHEID	IMPACT	MATERIALISATIE	BEHEERSING
Marktrisico Op basis van het beleggingsbeleid worden actieve marktrisicoposities ingenomen.	Gemiddeld	Hoog	Standaarddeviatie ¹ ultimo 2019: 3,5% (ultimo 2018: 3,5%). De VaR ² ultimo 2019 is 10,1% (ultimo 2018: 9,7%).	Actieve monitoring en maandelijkse rapportage over marktrisico.
Renterisico Er is sprake van renterisico. De rente heeft invloed op de koers en op de opbrengsten van een obligatie(fonds).	Hoog	Hoog	Modified duration ³ ultimo 2019: 7,8 (ultimo 2018: 7,9). Een stijging van de rente kan een laag of negatief rendement tot gevolg hebben. Daarnaast is de huidige lage rentestand een indicatie van het verwachte rendement.	Het beleggingsbeleid is gericht op het, met een beperkt kredietrisico, matchen van de (duratie van de) verplichtingen van collectieve pensioencontracten van Zwitserleven. Het Fonds heeft in dit kader een hoog renterisico.
Concentratierisico Er is een grote concentratie in Duitsland en Nederland	Gemiddeld	Laag	Onderstaande diagrammen geven inzicht in de spreiding van de beleggingsportefeuille en daarmee een indicatie van het concentratierisico.	De beleggingen worden over landen, sectoren en ondernemingen gespreid.
Kredietrisico Het Fonds belegt in credits; er is sprake van kredietrisico.	Gemiddeld	Hoog	Na deze tabel is een overzicht van de kredietkwaliteit van de portefeuille opgenomen. De gemiddelde rating van de obligaties in het Fonds ultimo 2019 is AAA (ultimo 2018: AA+) ⁴ .	De beleggingen worden over landen, sectoren en ondernemingen gespreid. Er zijn minimale eisen aan de rating van de crediteuren. Enkel derivatentransacties onder een ISDA® Master Agreement en Credit Support Annex. Tegenpartijen hebben gemiddelde counterparty rating van minimaal A bij het aangaan van de transactie.
Liquiditeitsrisico Doordat voornamelijk in liquide vastrentende waarden wordt belegd is het liquiditeitsrisico beperkt.	Laag	Gemiddeld	Gedurende de verslagperiode hebben zich geen problemen voorgedaan met betrekking tot de verhandelbaarheid.	Actieve monitoring en maandelijkse rapportage over liquiditeitsrisico.

- 1 De volatiliteit van het Fonds wordt uitgedrukt in de standaarddeviatie. Deze wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op maandbasis op basis van 3 jaar aan rendementen horende bij de posities in het Fonds op de rapportage datum.
- 2 De Value at Risk (VaR) is een risicomaatstaf. Onder normale marktomstandigheden, bepaalt de VaR techniek de grootst mogelijke verlieswaarde, waarbij de verlieswaarde niet wordt overschreden met een waarschijnlijkheid van 99%. De VaR wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van 5 jaar aan dagelijkse rendementen horende bij de posities in het Fonds op de rapportage datum.
- 3 De modified duration (de gemiddelde rentetypische looptijd) geeft een indicatie wat de procentuele waardeverandering van het Fonds zou zijn bij een wijziging van de marktrente van één procent.
- 4 De gemiddelde kredietwaardigheid van de gehele portefeuille wordt berekend aan de hand van de Weighted Average Rating Factor (WARF), in deze berekeningsmethodiek tellen leningen met een lagere rating zwaarder mee dan met een hogere rating.

Rentegevoelighedscontributie

Rentegevoelighedscontributie is de bijdrage van de modified duration per looptijdsegment per vastrentende beleggingscategorie. De rentegevoelighedscontributie per looptijdsegment per vastrentende beleggingscategorie telt op tot de totale modified duration van de portefeuille.

RENTEGEVOELIGHEIDSCONTRIBUTIE			
Looptijdsegment	Rentegevoeligheidscontributie (effectieve rendement)		
	Obligaties	Renteswaps	Totaal
(jaar)			
0 - 5	0,54	-0,04	0,50
5 - 10	1,86	0,56	2,42
10 - 15	3,34	1,51	4,85
Totaal	5,74	2,03	7,77

1.16 Zwitserleven Long Duration Fonds

Fondsprofiel

Zwitserleven Long Duration Fonds belegt zijn vermogen in obligaties, rentederivaten en geldmarktinstrumenten.

Asset categorie	Strategisch Gewicht	Bandbreedte
Obligaties	50%	25 - 100%
Rentederivaten, geldmarkt-instrumenten, geldmarktfondsen en liquide middelen	50%	0 - 75%
Totaal	100%	

Het Fonds belegt in leningen van overheden die door een toonaangevende kredietbeoordelaar wordt gewaardeerd met gemiddeld minimaal AA-. Leningen en geldmarktinstrumenten van lagere en regionale overheden en supranationale organisaties dienen een minimale gemiddelde rating van AAA te hebben. Geldmarktinstrumenten van ondernemingen met een minimale rating van AA- zijn beperkt toegestaan. Actief beleid wordt gevoerd op de keuze van obligaties en de verhouding tussen obligaties en renteswaps. Er wordt geen actief duration beleid gevoerd. Het beleggingsuniversum bestaat uit vermogenstitels uitgegeven in euro's of in voorlopers van deze munteenheid (oude nationale valuta). In dit Fonds wordt geen vreemd vermogen aangetrokken. (OTC) Derivatentransacties mogen voor het Fonds alleen worden aangegaan onder een ISDA® Master Agreement en Credit Support Annex met de betreffende tegenpartij. Repo-transacties mogen voor het Fonds alleen worden aangegaan onder een overeenkomst voor repo-transacties ('General Master Repurchase Agreement' oftewel 'GMRA'). (OTC) Derivaten-en repo-transacties mogen enkel worden aangegaan met financiële instellingen die beschikken over een minimale gemiddelde rating van A. Het Fonds kan voor maximaal 50% van het fondsvermogen repo-transacties aangaan. Het Fonds kent geen benchmark.

	Fonds-vermogen in € 1.000.000 ¹	Rendement op basis van intrinsieke waarde na kosten ²	Dividend per participatie in € 1 ³	Intrinsieke waarde per participatie in € 1 ¹
2019	1.031,1	16,75%	-	44,53
2018	883,4	6,38%	-	38,14
2017	904,8	-3,36%	-	35,85
2016	1.171,0	13,42%	-	37,10
2015	966,6	-1,45%	-	32,71

1 Ultimo verslagperiode.

2 Voor zover van toepassing is het rendement inclusief herbelegging van dividend.

3 Het Fonds keert geen dividend uit. Dividend per participatie in euro is derhalve niet van toepassing.

Voor meer informatie over het beleggingsresultaat per participatie over de laatste vijf jaren, gesplitst naar inkomsten, waardeveranderingen en kosten wordt verwezen naar de toelichting op het fondsvermogen, als onderdeel van de toelichting op de balans, van het Fonds.

Rendement

Zwitserleven Long Duration Fonds behaalde over 2019 een positief rendement. De lagere kapitaalmarktrente, de lagere landenspreads (renteopslag) en in mindere mate de rentevergoedingen op staatsleningen waren verantwoordelijk voor het hoge absolute rendement van het Fonds. De Duitse 10-jaarsrente sloot het jaar 2019 af op een niveau van -0,19%, een daling van 0,43% vergeleken met een jaar eerder. De zwakke economische groei in de eurozone, en dan met name in de grootste economie Duitsland, gaf aanleiding voor de ECB opnieuw monetair te stimuleren. In 2019 daalde de spread van Frankrijk ten opzichte van Duitsland met 0,16% en presteerde daarmee duidelijk beter dan Oostenrijk (-0,05%) en Nederland (+0,01%).

Portefeuillebeleid

Zwitserleven Long Duration Fonds belegt in obligaties, rentederivaten en geldmarktinstrumenten. Het Fonds is daarmee met name geschikt als onderdeel van een beleggingsportefeuille die wordt aangehouden voor collectieve pensioenregelingen. Beleggingen met een lange duration kunnen aantrekkelijk zijn voor collectieve pensioenregelingen door de lange looptijd van de pensioenverplichtingen.

Voor een juiste afstemming met het beleggingsbeleid van de portefeuille en de verwerking van de in- en uitstroom van beleggingsgelden, zijn er in 2019 diverse wijzigingen in de portefeuille doorgevoerd. Zo werd een Duitse staatslening verkocht (met afloopdatum in 2034). Gekocht werden staatsleningen van Oostenrijk, Nederland, Frankrijk en Duitsland met uiteenlopende afloopdata. Ook zijn enkele renteswaps afgesloten voor de gewenste duration positie.

De modified duration van het Fonds is ultimo 2019 22,17 (ultimo 2018: 22,62).

Risicobeheer

Beleggen brengt risico's met zich mee. De belangrijkste financiële risico's die betrekking hebben op het Fonds worden in de volgende tabel toegelicht. In paragraaf 1.4 staat een omschrijving van de financiële en niet-financiële risico's.

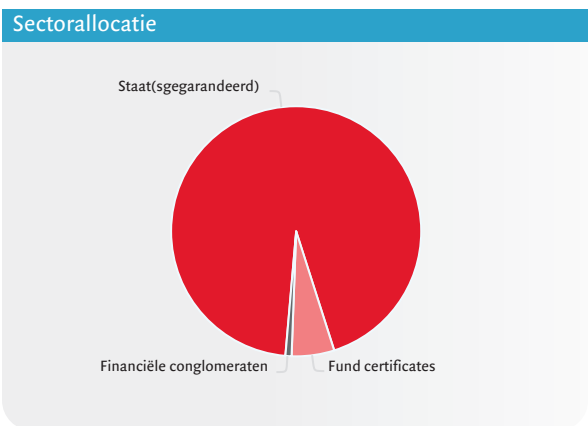
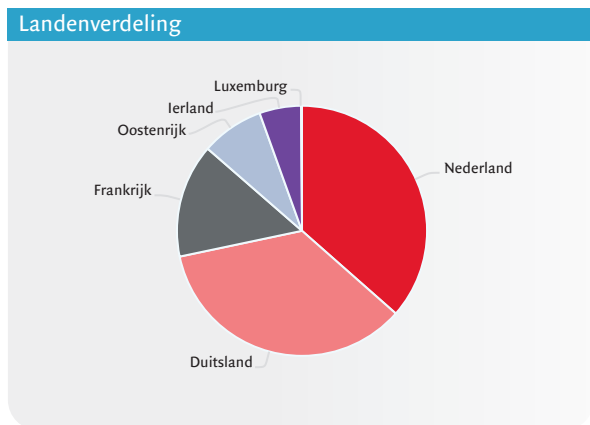
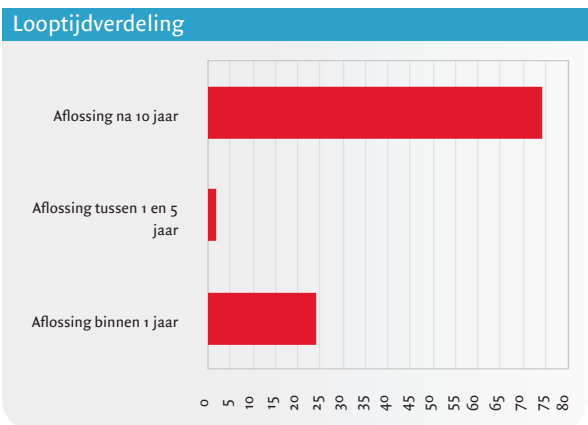
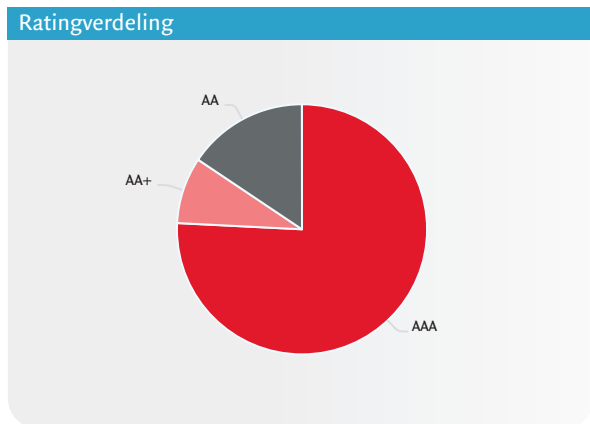
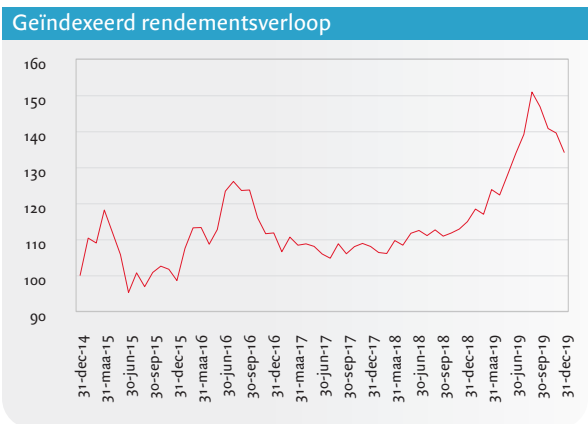
BELANGRIJKSTE FINANCIËLE RISICO'S	RISICO-BEREIDHEID	IMPACT	MATERIALISATIE	BEHEERSING
Marktrisico Op basis van het beleggingsbeleid worden actieve marktrisicoposities ingenomen.	Hoog	Hoog	Standaarddeviatie ¹ ultimo 2019: 10,2% (ultimo 2018: 11,5%). De VaR ² ultimo 2019 is 34,0% (ultimo 2018: 32,2%).	Actieve monitoring en maandelijkse rapportage over marktrisico.
Renterisico Er is sprake van renterisico. De rente heeft invloed op de koers en op de opbrengsten van een obligatie(fonds).	Hoog	Hoog	Modified duration ³ ultimo 2019: 22,2 (ultimo 2018: 22,6). Een stijging van de rente kan een laag of negatief rendement tot gevolg hebben. Daarnaast is de huidige lage rentestand een indicatie van het verwachte rendement.	Het beleggingsbeleid is gericht op het, met een beperkt kredietrisico, matchen van de (duratie van de) verplichtingen van collectieve pensioencontracten van Zwitserleven. Het Fonds heeft in dit kader een hoog renterisico.
Concentratierisico Er is een grote concentratie in Duitsland en Nederland	Gemiddeld	Laag	Onderstaande diagrammen geven inzicht in de spreiding van de beleggingsportefeuille en daarmee een indicatie van het concentratierisico.	De beleggingen worden over landen, sectoren en ondernemingen gespreid.
Kredietrisico Het Fonds belegt in credits; er is sprake van kredietrisico.	Gemiddeld	Hoog	Na deze tabel is een overzicht van de kredietkwaliteit van de portefeuille opgenomen. De gemiddelde rating van de obligaties in het Fonds ultimo 2019 is AAA (ultimo 2018: AA+) ⁴ .	De beleggingen worden over landen, sectoren en ondernemingen gespreid. Er zijn minimale eisen aan de rating van de crediteuren. Enkel derivatentransacties onder een ISDA® Master Agreement en Credit Support Annex. Tegenpartijen hebben een gemiddelde counterparty rating van minimaal A bij het aangaan van de transactie.
Liquiditeitsrisico Doordat voornamelijk in liquide vastrentende waarden wordt belegd is het liquiditeitsrisico beperkt.	Laag	Gemiddeld	Gedurende de verslagperiode hebben zich geen problemen voorgedaan met betrekking tot de verhandelbaarheid.	Actieve monitoring en maandelijkse rapportage over liquiditeitsrisico.

- 1 De volatiliteit van het Fonds wordt uitgedrukt in de standaarddeviatie. Deze wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op maandbasis op basis van 3 jaar aan rendementen horende bij de posities in het Fonds op de rapportage datum.
- 2 De Value at Risk (VaR) is een risicomaatstaf. Onder normale marktomstandigheden, bepaalt de VaR techniek de grootste mogelijke verlieswaarde, waarbij de verlieswaarde niet wordt overschreden met een waarschijnlijkheid van 99%. De VaR wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van 5 jaar aan dagelijkse rendementen horende bij de posities in het Fonds op de rapportage datum.
- 3 De modified duration (de gemiddelde rentetypische looptijd) geeft een indicatie wat de procentuele waardeverandering van het Fonds zou zijn bij een wijziging van de marktrente van één procent.
- 4 De gemiddelde kredietwaardigheid van de gehele portefeuille wordt berekend aan de hand van de Weighted Average Rating Factor (WARF), in deze berekeningsmethodiek tellen leningen met een lagere rating zwaarder mee dan met een hogere rating.

Rentegevoeligheidscontributie

Rentegevoeligheidscontributie is de bijdrage van de modified duration per looptijdsegment per vastrentende beleggingscategorie. De rentegevoeligheidscontributie per looptijdsegment per vastrentende beleggingscategorie telt op tot de totale modified duration van de portefeuille.

RENTEGEVOELIGHEIDSCONTRIBUTIE			
Looptijdsegment	Rentegevoeligheidscontributie (effectieve rendement)		
	Obligaties	Renteswaps	Totaal
(jaar)			
0 - 5	0,11	-0,11	-
10 - 15	0,29	-0,16	0,13
15 - 20	2,09	3,62	5,71
20 - 25	4,13	3,44	7,57
25 - 35	7,05	1,71	8,76
Totaal	13,67	8,50	22,17

1.17 Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds

Fondsprofiel

Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds belegt zijn vermogen in obligaties, rentederivaten en geldmarktinstrumenten. Per 18 juli 2018 is het tevens mogelijk om te beleggen in rechten van deelneming in geldmarktfondsen.

Asset categorie	Strategisch gewicht	Bandbreedte
Obligaties	50%	0 – 100%
Rentederivaten, geldmarktinstrumenten, geldmarktfondsen en liquide middelen	50%	0 – 100%
Totaal	100%	

Het Fonds belegt in leningen van overheden die door een toonaangevende kredietbeoordelaar wordt gewaardeerd met gemiddeld minimaal AA-. Leningen en geldmarktinstrumenten van lagere en regionale overheden en supranationale organisaties dienen een minimale gemiddelde rating van AAA te hebben. Geldmarktinstrumenten van ondernemingen met een minimale rating van AA- zijn beperkt toegestaan. Actief beleid wordt gevoerd op de keuze van obligaties en de verhouding tussen obligaties en renteswaps. Er wordt geen actief duration beleid gevoerd. Het beleggingsuniversum bestaat uit vermogenstitels uitgegeven in euro's of in voorlopers van deze munteenheid (oude nationale valuta). In dit Fonds wordt geen vreemd vermogen aangetrokken. (OTC) Derivatentransacties mogen voor het Fonds alleen worden aangegaan onder een ISDA® Master Agreement en Credit Support Annex met de betreffende tegenpartij. Repotransacties mogen voor het Fonds alleen worden aangegaan onder een overeenkomst voor repo-transacties ('General Master Repurchase Agreement' oftewel 'GMRA'). (OTC) Derivaten-en repo-transacties mogen enkel worden aangegaan met financiële instellingen die beschikken over een minimale gemiddelde rating van A. Het Fonds kan voor maximaal 50% van het fondsvermogen repo-transacties aangaan. Het Fonds kent geen benchmark.

	Fonds-vermogen in € 1.000.000 ¹	Rendement op basis van intrinsieke waarde na kosten ²	Dividend per participatie in € 1 ³	Intrinsieke waarde per participatie in € 1 ¹
2019	352,4	32,96%	-	59,73
2018	363,9	9,46%	-	44,92
2017	390,8	-8,63%	-	41,04
2016	819,0	19,87%	-	44,92
2015	680,8	-3,03%	-	37,47

1 Ultimo verslagperiode.

2 Voor zover van toepassing is het rendement inclusief herbelegging van dividend.

3 Het Fonds keert geen dividend uit. Dividend per participatie in euro is derhalve niet van toepassing.

Voor meer informatie over het beleggingsresultaat per participatie over de laatste vijf jaren, gesplitst naar inkomsten, waardeveranderingen en kosten wordt verwezen naar de toelichting op het fondsvermogen, als onderdeel van de toelichting op de balans, van het Fonds.

Rendement

Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds behaalde over 2019 een positief rendement. De lagere kapitaalmarktrente, de lagere landenspreads (renteopslag) en in mindere mate de rentevergoedingen op staatsleningen waren verantwoordelijk voor het hoge absolute rendement van het Fonds. De Duitse 10-jaarsrente sloot het jaar 2019 af op een niveau van -0,19%, een daling van 0,43% vergeleken met een jaar eerder. De zwakke economische groei in de eurozone, en dan met name in de grootste economie Duitsland, gaf aanleiding voor de ECB opnieuw monetair te stimuleren. In 2019 daalde de spread van Frankrijk ten opzichte van Duitsland met 0,16% en presteerde daarmee duidelijk beter dan Oostenrijk (-0,05% en Nederland (+0,01%).

Portefeuillebeleid

Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds belegt in obligaties, rentederivaten en geldmarktinstrumenten. Het Fonds is daarmee met name geschikt als onderdeel van een beleggingsportefeuille die wordt aangehouden voor collectieve pensioenregelingen. Beleggingen met een lange duration kunnen aantrekkelijk zijn voor collectieve pensioenregelingen door de lange looptijd van de pensioenverplichtingen.

Voor een juiste afstemming met het beleggingsbeleid van de portefeuille en de verwerking van de in- en uitstroom van beleggingsgelden, zijn er in 2019 diverse wijzigingen in de portefeuille doorgevoerd. Zo werden er bijvoorbeeld staatsleningen verkocht van Duitsland (met afloopdata in 2042 en 2046), Nederland (2019 en 2047) en Oostenrijk

(afloopdatum in 2086). Gekocht werden staatsleningen van Nederland, Duitsland en Frankrijk met uiteenlopende afloopdata. Ook zijn enkele renteswaps afgesloten voor de gewenste duration positie.

De modified duration van het Fonds is ultimo 2019 is 39,04 (ultimo 2018: 37,73).

Risicobeheer

Beleggen brengt risico's met zich mee. De belangrijkste financiële risico's die betrekking hebben op het Fonds worden in de volgende tabel toegelicht. In paragraaf 1.4 staat een omschrijving van de financiële en niet-financiële risico's.

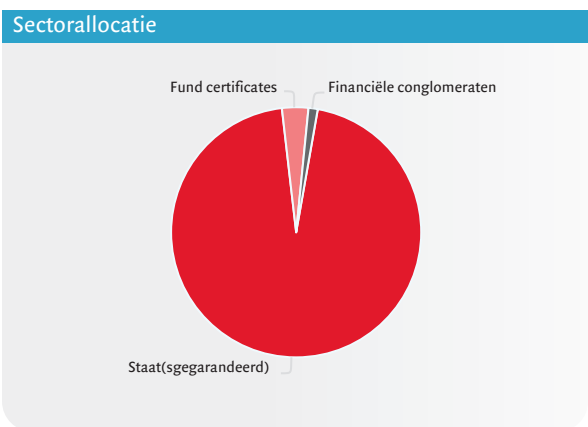
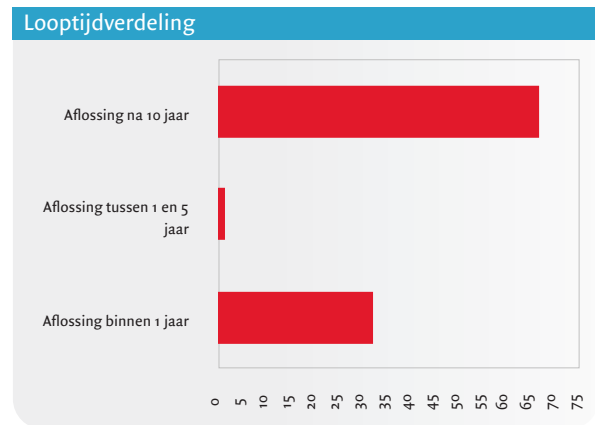
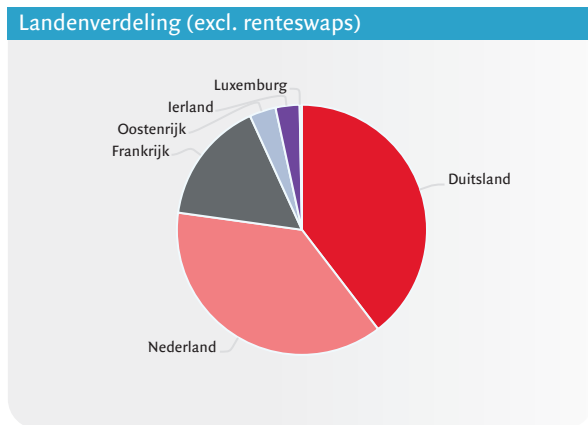
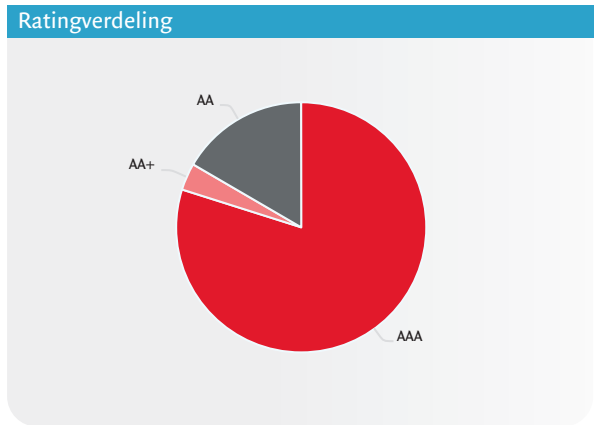
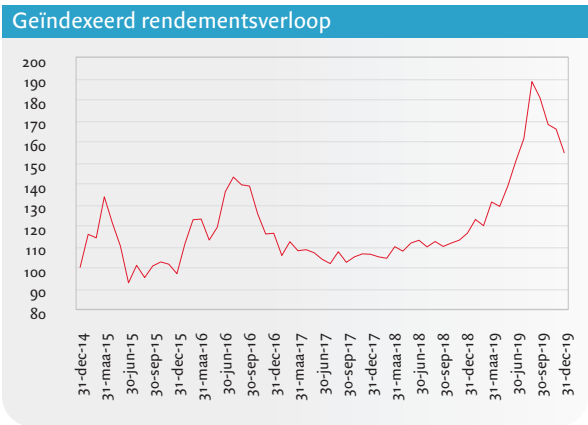
BELANGRIJKSTE FINANCIËLE RISICO'S	RISICO-BEREIDHEID	IMPACT	MATERIALISATIE	BEHEERSING
Marktrisico Op basis van het beleggingsbeleid worden actieve marktrisicoposities ingenomen.	Hoog	Hoog	Standaarddeviatie ¹ ultimo 2019: 17,9% (ultimo 2018: 19,0%). De VaR ² ultimo 2019 is 60,7% (ultimo 2018: 55,7%).	Actieve monitoring en maandelijkse rapportage over marktrisico.
Renterisico Er is sprake van renterisico. De rente heeft invloed op de koers en op de opbrengsten van een obligatie(fonds).	Hoog	Hoog	Modified duration ³ ultimo 2019: 39,0 (ultimo 2018: 37,7). Een stijging van de rente kan een laag of negatief rendement tot gevolg hebben. Daarnaast is de huidige lage rentestand een indicatie van het verwachte rendement.	Het beleggingsbeleid is gericht op het, met een beperkt kredietrisico, matchen van de (duratie van de) verplichtingen van collectieve pensioencontracten van Zwitserleven. Het Fonds heeft in dit kader een hoog renterisico.
Concentratierisico Er is een grote concentratie in Duitsland en Nederland	Gemiddeld	Laag	Onderstaande diagrammen geven inzicht in de spreiding van de beleggingsportefeuille en daarmee een indicatie van het concentratierisico.	De beleggingen worden over landen, sectoren en ondernemingen gespreid.
Kredietrisico Het Fonds belegt in credits; er is sprake van kredietrisico.	Gemiddeld	Hoog	Na deze tabel is een overzicht van de kredietkwaliteit van de portefeuille opgenomen. De gemiddelde rating van de obligaties in het Fonds ultimo 2019 is AAA (ultimo 2018: AA+) ⁴ .	De beleggingen worden over landen, sectoren en ondernemingen gespreid. Er zijn minimale eisen aan de rating van de crediteuren. Enkel derivatentransacties onder een ISDA® Master Agreement en Credit Support Annex. Tegenpartijen hebben gemiddelde counterparty rating van minimaal A bij het aangaan van de transactie.
Liquiditeitsrisico Doordat voornamelijk in liquide vastrentende waarden wordt belegd is het liquiditeitsrisico beperkt.	Laag	Gemiddeld	Gedurende de verslagperiode hebben zich geen problemen voorgedaan met betrekking tot de verhandelbaarheid.	Actieve monitoring en maandelijkse rapportage over liquiditeitsrisico.

- 1 De volatiliteit van het Fonds wordt uitgedrukt in de standaarddeviatie. Deze wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op maandbasis op basis van 3 jaar aan rendementen horende bij de posities in het Fonds op de rapportage datum.
- 2 De Value at Risk (VaR) is een risicomaatstaf. Onder normale marktomstandigheden, bepaalt de VaR techniek de grootst mogelijke verlieswaarde, waarbij de verlieswaarde niet wordt overschreden met een waarschijnlijkheid van 99%. De VaR wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van 5 jaar aan dagelijkse rendementen horende bij de posities in het Fonds op de rapportage datum.
- 3 De modified duration (de gemiddelde rentetypische looptijd) geeft een indicatie wat de procentuele waardeverandering van het Fonds zou zijn bij een wijziging van de marktrente van één procent.
- 4 De gemiddelde kredietwaardigheid van de gehele portefeuille wordt berekend aan de hand van de Weighted Average Rating Factor (WARF), in deze berekeningsmethodiek tellen leningen met een lagere rating zwaarder mee dan met een hogere rating.

Rentegevoelighedscontributie

Rentegevoelighedscontributie is de bijdrage van de modified duration per looptijdsegment per vastrentende beleggingscategorie. De rentegevoelighedscontributie per looptijdsegment per vastrentende beleggingscategorie telt op tot de totale modified duration van de portefeuille.

RENTEGEVOELIGHEIDSCONTRIBUTIE			
Looptijdsegment	Rentegevoeligheidscontributie (effectieve rendement)		
	Obligaties	Renteswaps	Totaal
(jaar)			
0 - 5	0,06	-0,29	-0,23
20 - 25	5,73	-5,65	0,08
25 - 35	4,90	8,41	13,31
35+	4,05	21,82	25,87
Totaal	14,74	24,29	39,03

1.18 Zwitserleven Mixfonds

Fondsprofiel

Zwitserleven Mixfonds belegt in de volgende Onderliggende Beleggingsinstellingen:

Onderliggende Beleggingsinstellingen	31-12-2019
Zwitserleven Europees Aandelenfonds	50,2%
Zwitserleven Obligatiefonds	49,8%

De standaardverdeling van het Fonds is 50% Zwitserleven Obligatiefonds en 50% Zwitserleven Europees Aandelenfonds. Op basis van marktverwachtingen kan hiervan maximaal 20 procentpunten worden afgeweken. Het Fonds voert geen eigen valutabeleid. Dat gebeurt in de onderliggende beleggingsfondsen. Zwitserleven Obligatiefonds belegt via participaties in Onderliggende Beleggingsinstelling Euro Obligatiepool. De Euro Obligatiepool belegde vanaf 20 mei 2019 tot 19 maart 2020 in een in Luxemburg gevestigde beleggingsmaatschappij in plaats van dat rechtstreeks belegd werd in individuele vermogenstitels. De in Luxemburg gevestigde beleggingsmaatschappij, ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund, belegde in obligaties, onderhandse leningen of andere verhandelbare schuldbewijzen en asset backed securities.

Vanaf 19 maart 2020 belegt de Euro Obligatiepool andermaal rechtstreeks in individuele obligaties en andere vastrentende vermogenstitels in plaats van dat belegt wordt in ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund. Hiermee wordt dezelfde beleggingsstrategie gehanteerd als voor 20 mei 2019.

Het Zwitserleven Obligatiefonds belegt via participaties in Onderliggende Beleggingsinstelling Euro Obligatiepool minimaal 90% in vermogenstitels met een minimale gemiddelde rating van BBB- en maximaal 10% in vermogenstitels met een lagere gemiddelde rating. Asset backed securities moeten voldoen aan een minimale gemiddelde rating van AA-. De gewogen gemiddelde rating voor alle beleggingen is minimaal A-. De gewogen gemiddelde looptijd van de portefeuille mag maximaal 2 jaar afwijken van die van de benchmark. Het Fonds kan ook beleggen in afgeleide producten. Aan alle debiteuren en/of vermogenstitels in het beleggingsuniversum wordt een ESG-score toegekend. Zwitserleven Europees Aandelenfonds belegt, via participaties in Onderliggende Beleggingsinstelling Euro Aandelenpool, in aandelen van beursgenoteerde ondernemingen in lidstaten van de Europese Unie, Verenigd Koninkrijk, Noorwegen en Zwitserland. De ESG-score van de portefeuille is te allen tijde ten minste hoger dan de ESG-score van de benchmark. Het beleggingsdoel is een rendement te behalen dat ten minste gelijk is aan de samengestelde benchmark. Deze bestaat uit 50% MSCI Europe Index Net EUR, 25% iBoxx € Sovereign 1-10 Index (TR) en 25% iBoxx € Non Sovereign Index (TR).

	Fonds- vermogen in € 1.000.000 ¹	Rendement op basis van intrinsieke waarde na kosten ²	Rendement benchmark	Dividend per participatie in € ³	Intrinsieke waarde per participatie in € ¹
2019	359,5	16,15%	14,69%	-	42,61
2018	322,3	-4,45%	-5,24%	-	36,68
2017	355,5	4,71%	5,19%	-	38,39
2016	364,5	3,22%	3,15%	-	36,66
2015	356,5	7,86%	4,87%	-	35,52

1 Ultimo verslagperiode.

2 Voor zover van toepassing is het rendement inclusief herbelegging van dividend.

3 Dit is het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorgaande boekjaar.

Voor meer informatie over het beleggingsresultaat per participatie over de laatste vijf jaren, gesplitst naar inkomsten, waardeveranderingen en kosten wordt verwezen naar de toelichting op het fondsvermogen, als onderdeel van de toelichting op de balans, van het Fonds.

Rendement

Zwitserleven Mixfonds won in 2019 aan waarde als gevolg van de hogere waarderingen van aandelen en obligaties. De daling van de kapitaalmarktrente en lagere spreads (renteopslag) op bedrijfsleningen werkten positief door in het rendement van de obligatieportefeuille. Het overgrote deel van de waardestijging van het Fonds kwam echter tot stand door de aandelenportefeuille. De vriendelijke opstelling van diverse centrale banken was een belangrijke aanjager voor flink aantrekkende aandelenkoersen. Daarnaast bleven de bedrijfswinsten door de bank genomen op een hoog peil liggen.

Het actief beleggingsbeleid voegde rendement toe aan het Fonds, met name dankzij de sterke prestatie van aandelen in vergelijking met de benchmark. De extra bijdrage van obligaties was beperkt. De tactische asset allocatie had door de overwogen positie in aandelen versus obligaties een positief effect op het fondsrendement. Voor een nadere toelichting op

het rendement van het Fonds wordt verwezen naar het rendementsverslag van Zwitserleven Europees Aandelenfonds en Zwitserleven Obligatiefonds.

Portefeuillebeleid

De allocatie naar beleggingscategorieën startte het jaar met een overwogen positie in aandelen ten koste van obligaties. Deze positie werd ingenomen op basis van onze visie dat een economische groeivertraging voor zowel aandelen als obligaties voldoende was ingeprijsd. Deze actieve positie werd eind januari naar neutraal gebracht. De waardering van aandelen was door de sterke stijging van aandelenkoersen minder aantrekkelijk geworden, terwijl macro-economische indicatoren nog geen verbetering toonden. Eind april werd opnieuw een overwogen positie in aandelen versus obligaties ingezet op basis van het positieve sentiment op de aandelenmarkten en signalen van een herstel van de economische groei. Vrij snel hierna verzwakten echter veel macro-economische indicatoren. Tegelijkertijd namen de onzekerheden over de afloop van de handelsoorlog en de brexit toe. Eind mei zijn aandelen en obligaties dan ook naar een neutrale weging geplaatst. In september werd opnieuw een actieve positie ingenomen. De beleggingscategorie aandelen werd ten koste van obligaties naar een overwogen positie gezet. Een wereldwijde recessie in de komende twaalf maanden was minder waarschijnlijk geworden. We ontvingen betere macro-economische data, zoals een positieve trendbreuk van de leidende indicatoren. Daarnaast was het beleid van centrale banken en ook overheden meer gericht op het stimuleren van economische groei. De beleggingscategorie obligaties werd vanwege de zeer lage of zelfs negatieve rentevergoeding naar onderwogen gebracht. Eind december is de tactische asset allocatie weer naar neutraal gezet. De waardering van aandelen werd door de gestegen aandelenkoersen minder aantrekkelijk en was de doorslaggevende factor om de opgebouwde winsten te verzilveren.

Het beleid zoals dat is gevoerd binnen de beleggingscategorieën aandelen en obligaties komt overeen met het beleid zoals gevoerd voor respectievelijk Zwitserleven Europees Aandelenfonds en Zwitserleven Obligatiefonds.

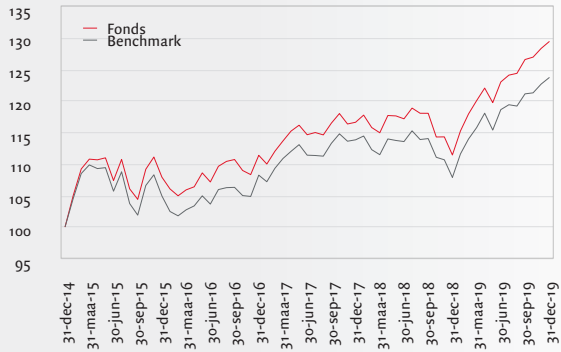
Risicobeheer

Beleggen brengt risico's met zich mee. De belangrijkste financiële risico's die betrekking hebben op het Fonds worden in de volgende tabel toegelicht. In paragraaf 1.4 staat een omschrijving van de financiële en niet-financiële risico's.

BELANGRIJKSTE FINANCIËLE RISICO'S	RISICO-BEREIDHEID	IMPACT	MATERIALIZATIE	BEHEERSING
Marktrisico Op basis van het beleggingsbeleid worden actieve marktrisicoposities ingenomen.	Hoog	Hoog	Standaarddeviatie ¹ ultimo 2019: 5,2% (ultimo 2018: 5,0%).	Actieve monitoring en maandelijkse rapportage over marktrisico.
Renterisico Er is sprake van renterisico bij Zwitserleven Obligatiefonds. De rente heeft invloed op de koers en op de opbrengsten van een obligatie(fonds).	Gemiddeld	Gemiddeld	De modified duration ² van Euro Obligatiepool was ultimo 2019: 2,6 (ultimo 2018: 4,9). Een stijging van de rente kan een laag of negatief rendement tot gevolg hebben. Daarnaast is de huidige lage rentestand een indicatie van het verwachte rendement.	In de verslagperiode werden transacties gedaan om de rentegevoeligheid van het Fonds maximaal 1 jaar te laten afwijken van die van de benchmark en de renterisico's ten opzichte van de benchmark beperkt te houden.
Valutarisico Het Fonds is blootgesteld aan vreemde valuta.	Gemiddeld	Gemiddeld	In de toelichting op de jaarrekening is een valutaverdeling opgenomen en een opsplitsing van de (niet-)gerealiseerde koersresultaten en valutaresultaten van het Fonds. In paragraaf 1.11 is een toelichting opgenomen met betrekking tot de valuta ontwikkelingen in 2019.	Zwitserleven Obligatiefonds heeft geen direct valutarisico. Zwitserleven Europees Aandelenfonds belegt in vreemde valuta. Valutarisico's worden niet afgedekt.
Concentratierisico Doordat het Fonds belegt in een gespreide portefeuille van aandelen en obligaties in Europa is het concentratierisico beperkt.	Laag	Laag	De grootste drie aandelenposities van de betreffende Onderliggende Beleggingsinstelling van het Fonds zijn: Roche Holding - Genuss, Diageo en Asm Lithography Holding. De grootste drie debiteuren van de betreffende Onderliggende Beleggingsinstelling van het Fonds zijn: Frankrijk, Italië, en Spanje.	De beleggingen worden over landen, sectoren en ondernemingen gespreid.
Actief rendementsrisico Het Fonds heeft een actief verantwoord beleggingsbeleid.	Gemiddeld	Hoog	Tracking error ³ ultimo 2019: 1,4% (ultimo 2018: 1,3%).	Vanwege onder- en overwegingen en uitsluitingen zal de portefeuille afwijken van de benchmark.
Kredietrisico Zwitserleven Obligatiefonds belegt in (staats)obligaties; er is sprake van kredietrisico.	Laag	Gemiddeld	De gemiddelde rating van de obligaties in Euro Obligatiepool ultimo 2019 is A (ultimo 2018: A-).	De beleggingen van Zwitserleven Obligatiefonds worden over landen, sectoren en ondernemingen gespreid. Crediteuren hebben minimaal een rating van BBB-.
Liquiditeitsrisico Doordat overwegend in liquide aandelen en obligaties wordt belegd is het liquiditeitsrisico beperkt.	Laag	Laag	Gedurende de verslagperiode hebben zich geen problemen voorgedaan met betrekking tot de verhandelbaarheid.	Actieve monitoring en maandelijkse rapportage over liquiditeitsrisico.

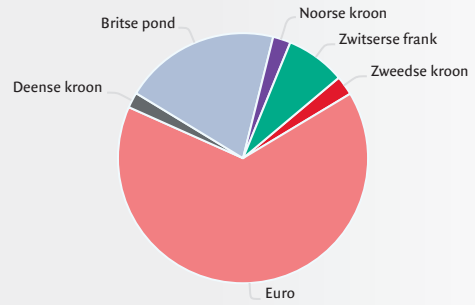
- De volatiliteit van het Fonds wordt uitgedrukt in de standaarddeviatie. Deze wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op maandbasis op basis van 3 jaar aan rendementen horende bij de posities in het Fonds op de rapportage datum.
- De modified duration (de gemiddelde rentetypische looptijd) geeft een indicatie wat de procentuele waardeverandering van het Fonds zou zijn bij een wijziging van de marktrente van één procent.
- De tracking error (ex-ante) is een risicomaatstaf die aangeeft in welke mate het rendement van de portefeuille afweek van het rendement van de benchmark. De tracking error wordt op jaarbasis weergegeven en berekend op basis van 5 jaar aan dagelijkse rendementen horende bij de posities in het Fonds op de rapportage datum.

Geïndexeerd rendementsverloop

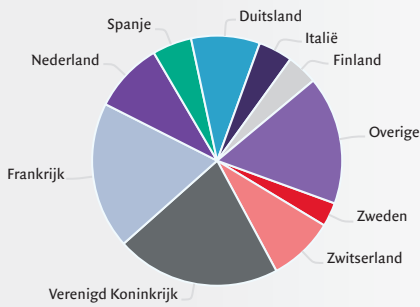
Valutaverdeling beleggingen

(met doorkijk naar de onderliggende beleggingsfondsen)

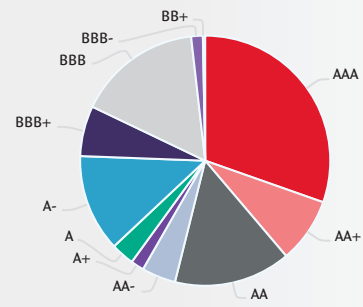
Landenverdeling beleggingen

(met doorkijk naar de onderliggende beleggingsfondsen)

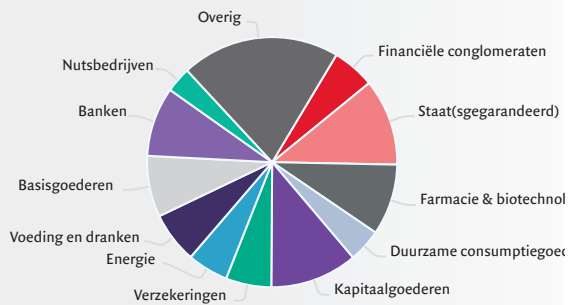
Ratingverdeling vastrentende beleggingen

(met doorkijk naar de onderliggende beleggingsfondsen)

Sectorallocatie beleggingen

(met doorkijk naar de onderliggende beleggingsfondsen)

1.19 Zwitserleven Selectie Fonds

Fondsprofiel

Zwitserleven Selectie Fonds belegt in de volgende Onderliggende Beleggingsinstellingen:

Onderliggende Beleggingsinstellingen	31-12-2019
Zwitserleven Vastgoedfonds	40,20%
ACTIAM (L) Sustainable Emerging Markets Debt Fund ¹	29,91%
RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR ²	29,89%

- 1 Het Stone Harbor Emerging Markets Local Currency Debt Fund is per 23 september 2019 vervangen door ACTIAM (L) Sustainable Emerging Market Debt Fund.
- 2 Het Robeco Capital Growth Funds - High Yield Bonds is per 12 december 2019 vervangen door RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR.

Voor 23 september 2019 belegde het Zwitserleven Selectie Fonds in de Onderliggende Beleggingsinstellingen Zwitserleven Vastgoedfonds, Robeco High Yield Bonds IH EUR en Stone Harbor Emerging Markets Local Currency Debt Fund. Op 23 september 2019 is de belegging in Stone Harbor Emerging Markets Local Currency Debt Fund vervangen door een belegging in ACTIAM (L) Sustainable Emerging Market Debt Fund. Vervolgens is per 12 december 2019 de belegging in Robeco Capital Growth Funds - High Yield Bonds vervangen door een belegging in RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR.

De standaardverdeling van Zwitserleven Selectie Fonds is 40% Zwitserleven Vastgoedfonds, 30% RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR en 30% ACTIAM (L) Sustainable Emerging Market Debt Fund. De verdeling over de beleggingen kan maximaal 5% afwijken van deze standaardverdeling. De portefeuille wordt minstens maandelijks naar de standaardverdeling gebracht. Er mag maximaal 5% liquiditeiten worden aangehouden in de portefeuille. Het beleggingsdoel is een rendement te behalen dat tenminste gelijk is aan het rendement van de samengestelde benchmark. Deze bestond uit 40% GPR Sustainable Real Estate Index Europe, 30% Barclays US Corporate High Yield + Pan Euro HY ex Financials 2,5% Issuer Cap (EUR hedged) en 30% JP Morgan Emerging Markets Bond Index Global Diversified 1-10 years (Euro Hedged) Index.

Vanaf 1 januari 2020 werd de benchmark van het Zwitserleven Selectie Fonds gewijzigd naar 40% GPR Sustainable Real Estate Index Europe, 30% Bloomberg Barclays Global High Yield Corporate Index (Euro Hedged) en 30% JP Morgan Emerging Markets Bond Index Global Diversified 1-10 years (Euro Hedged) Index.

	Fonds- vermogen in € 1.000.000 ¹	Rendement op basis van intrinsieke waarde na kosten ²	Rendement benchmark	Dividend per participatie in € 1 ³	Intrinsieke waarde per participatie in € 1 ¹
2019	685,0	18,36%	18,08%	-	38,04
2018	516,3	-4,85%	-4,16%	-	32,14
2017	440,7	7,85%	7,34%	-	33,78
2016	366,7	8,33%	7,97%	-	31,33
2015	310,2	4,98%	3,93%	-	28,92

- 1 Ultimo verslagperiode.
- 2 Voor zover van toepassing is het rendement inclusief herbelegging van dividend.
- 3 Dit is het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorgaande boekjaar.

Voor meer informatie over het beleggingsresultaat per participatie over de laatste vijf jaren, gesplitst naar inkomsten, waardeveranderingen en kosten wordt verwezen naar de toelichting op het fondsvermogen, als onderdeel van de toelichting op de balans, van het Fonds.

Rendement

Het Zwitserleven Selectie Fonds behaalde in 2019 een positief rendement. De drie onderliggende beleggingscategorieën wonnen allen aan waarde. Vastgoedbedrijven profiteerden naast hogere huren en hogere bezettingsgraden van de lage financieringsrente. De daling van de kapitaalmarktrente en lagere spreads (renteopslag) werkten positief door in het rendement van de beide obligatieportefeuilles. Het actief beleggingsbeleid voegde per saldo licht positief bij aan het fondsrendement. De beleggingscategorieën Europees vastgoed en High Yield behaalden outperformance, terwijl het rendement van Emerging Market Debt achterbleef ten opzichte van de benchmark.

Portefeuillebeleid

Door een verdere verduurzaming van het beleggingsbeleid en een aanpassing van de samengestelde benchmark van het Zwitserleven Selectie Fonds is het portefeuillebeleid van het Fonds per 23 september 2019 gewijzigd.

Zwitserleven Vastgoedfonds

Zwitserleven Vastgoedfonds belegt, via participaties in de Onderliggende Beleggingsinstelling Euro Vastgoedfondsenpool, in beursgenoteerde aandelen van Europese vastgoedondernemingen. Het Fonds kent een passief beleggingsbeleid, waarbij het de samenstelling van de benchmark zo goed als mogelijk repliceert. De doelstelling is het behalen van een rendement dat het rendement van de benchmark evenaart. De uit de beleggingen voortkomende valutarisico's worden niet afgedekt naar euro.

ACTIAM (L) Sustainable Emerging Market Debt Fund

ACTIAM (L) Sustainable Emerging Markets Debt Fund is ultimo 2019 voorzichtiger gepositioneerd dan de benchmark. De gemiddelde rating bedraagt BB+ en is hiermee twee notches beter dan de benchmark (BB-). Landselectie is de belangrijkste bron van outperformance, aangezien zowel rente- als wisselkoersrisico's ingedekt zijn (op hetzelfde niveau gebracht als die van de benchmark). De gemiddelde ESG-score bedraagt ultimo 2019 48, dit is 5 punten beter dan de benchmark. Landen zijn uitgesloten vanwege schendingen op wapenembargo's, onbetrouwbaar beleid (governance) en/of schendingen van mensenrechten. De volledige lijst met uitsluitingen van landen ultimo 2019 is weergegeven in bijlage 4.

Robeco fonds

RobecoSAM High Yield Bonds is per ultimo 2019 overwogen in de sectoren kapitaalgoederen, basisindustrie en banken. Ook houdt het Fonds een relatief grote kaspositie aan. De sectoren communicatie, energie en technologie nemen de grootste onderwogen posities in. Binnen de ratingallocatie is het Fonds overwogen in leningen met een hogere rating dan de benchmark en onderwogen in leningen met een lagere rating.

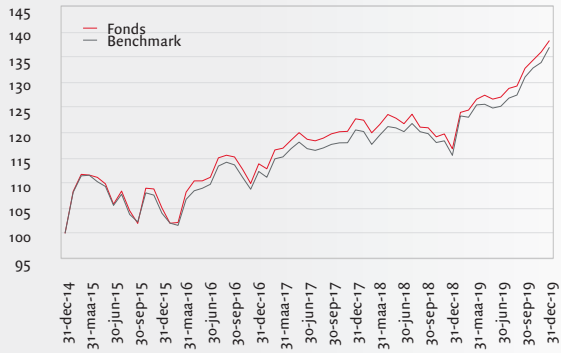
Risicobeheer

Beleggen brengt risico's met zich mee. De belangrijkste financiële risico's die betrekking hebben op het Fonds worden in de volgende tabel toegelicht. In paragraaf 1.4 staat een omschrijving van de financiële en niet-financiële risico's.

BELANGRIJKSTE FINANCIËLE RISICO'S	RISICO-BEREIDHEID	IMPACT	MATERIALISATIE	BEHEERSING
Marktrisico Op basis van het beleggingsbeleid worden actieve marktrisicoposities ingenomen.	Hoog	Hoog	Standaarddeviatie ¹ ultimo 2019: 5,6% (ultimo 2018: 6,5%)	Actieve monitoring en maandelijkse rapportage over marktrisico.
Valutarisico Het Fonds is via de onderliggende beleggingen blootgesteld aan vreemde valuta.	Laag	Laag	In de toelichting op de jaarrekening is een valutaverdeling opgenomen en een opsplitsing van de (niet-)gerealiseerde koersresultaten en valutaresultaten van het Fonds. In paragraaf 1.11 is een toelichting opgenomen met betrekking tot de valuta ontwikkelingen in 2019.	Valutarisico's worden afgedekt in het Robeco fonds en ook in ACTIAM (L) Sustainable Emerging Market Debt Fund. Alleen in Zwitserleven Vastgoedfonds worden valutarisico's niet afgedekt, waarbij dit fonds hoofdzakelijk in euro is belegd.
Renterisico Er is sprake van renterisico bij het Robeco fonds en ACTIAM (L) Sustainable Emerging Market Debt Fund. De rente heeft invloed op de koers en op de opbrengsten van een obligatie(fonds).	Gemiddeld	Gemiddeld	Modified duration ² ultimo 2019 van het Robeco fonds is 3,3 (ultimo 2018: 3,9) en van het ACTIAM (L) Sustainable Emerging Market Debt Fund is 5,4 (ultimo 2018: 4,8). Een stijging van de rente kan een laag of negatief rendement tot gevolg hebben. Daarnaast is de huidige lage rentestand een indicatie van het verwachte rendement.	In de verslagperiode werden transacties gedaan om de rentegevoeligheid van de Fondsen in lijn te houden met de duration van die van de benchmark en de renterisico's ten opzichte van de benchmark beperkt te houden.
Concentratierisico Het Fonds heeft een relatief hoge concentratie in opkomende markten, de Europese vastgoedsector en High Yield.	Hoog	Hoog	Onderstaande diagram geeft een inzicht in de spreiding van de beleggingsportefeuille en daarmee een indicatie van het concentratierisico. Een hoger percentage van de beleggingsportefeuille wordt belegd in de Europese vastgoedsector.	De beleggingen worden over landen, sectoren en ondernemingen gespreid.
Actief rendementsrisico Het Fonds heeft een actief verantwoord beleggingsbeleid.	Hoog	Hoog	Tracking error ³ ultimo 2019: 1,12% (ultimo 2018: 1,13%).	Vanwege onder- en overwegingen en uitsluitingen zal de portefeuille afwijken van de benchmark.
Kredietrisico Het Fonds belegt via het Robeco fonds en ACTIAM (L) Sustainable Emerging Market Debt Fund in obligaties; er is sprake van kredietrisico.	Hoog	Hoog	Gedurende de verslagperiode is het kredietrisicoprofiel van de portefeuille niet materieel gewijzigd.	De beleggingen worden over landen, sectoren en ondernemingen gespreid.
Liquiditeitsrisico Doordat onderliggend ook in minder liquide obligaties en vastgoedaandelen wordt belegd is er liquiditeitsrisico.	Gemiddeld	Hoog	Gedurende de verslagperiode hebben zich geen problemen voorgedaan met betrekking tot de verhandelbaarheid.	Actieve monitoring en maandelijkse rapportage over liquiditeitsrisico.

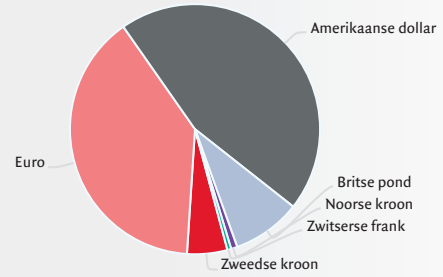
- 1 De volatiliteit van het Fonds wordt uitgedrukt in de standaarddeviatie. Deze wordt berekend op maandbasis over een periode van 36 maanden.
- 2 De modified duration (de gemiddelde rentetypische looptijd) geeft een indicatie wat de procentuele waardeverandering van het Fonds zou zijn bij een wijziging van de marktrente van één procent. De modified duration ultimo 2019 van RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR en ACTIAM (L) Sustainable Emerging Market Debt Fund wordt vergeleken met de modified duration 2018 van respectievelijk Robeco High Yield Bonds IH EUR en Stone Harbor Emerging Markets Local Currency Debt Fund.
- 3 De tracking error is een risicomaatstaf die aangeeft in welke mate het rendement van de portefeuille afweek van het rendement van de benchmark. De tracking error wordt weergegeven op jaarbasis en berekend op maandbasis over een periode van 36 maanden.

Geïndexeerd rendementsverloop

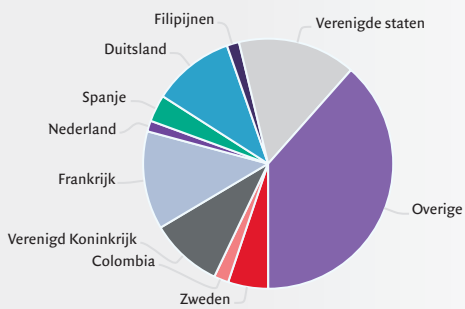
Valutaverdeling beleggingen

(met doorkijk naar de onderliggende beleggingsfondsen)

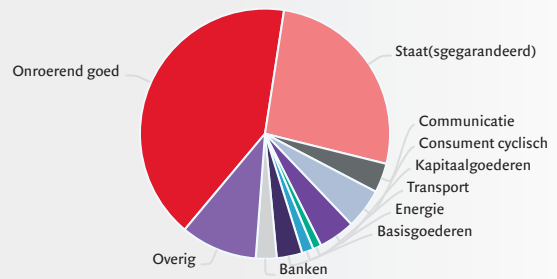
Landenverdeling beleggingen

(met doorkijk naar de onderliggende beleggingsfondsen)

Sectorallocatie beleggingen

(met doorkijk naar de onderliggende beleggingsfondsen)

Utrecht, 27 maart 2020

ACTIAM N.V.
 W. Borgdorff
 D.G. Keiller
 W.M. Schouten

Bijlage 1: Overzicht beleggingsstrategie en de vermogensbeheerder

Beleggingsfonds	Strategie	Portefeuillebeheerder
Zwitserleven Credits Fonds	Euro obligaties	ACTIAM
Zwitserleven Medium Duration Fonds	Euro obligaties, rentederivaten, geldmarktinstrumenten en geldmarktfondsen.	ACTIAM
Zwitserleven Long Duration Fonds	Euro obligaties, rentederivaten, geldmarktinstrumenten en geldmarktfondsen.	ACTIAM
Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds	Euro obligaties, rentederivaten, geldmarktinstrumenten en geldmarktfondsen.	ACTIAM
Zwitserleven Mixfonds	Europese aandelen (50%) en Euro obligaties (50%)	ACTIAM
Zwitserleven Selectie Fonds	Europese beursgenoteerde vastgoedaandelen (40%)	ACTIAM
	RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR (30%)	Robeco
	ACTIAM (L) Sustainable Emerging Market Debt Fund (30%)	ACTIAM

Bijlage 2: Overzicht verantwoordelijke fondsmanagers

De functie van Fondsmanager binnen ACTIAM is een fulltime functie met in de meeste gevallen geen ruimte voor andere taken binnen de organisatie. Bij het beheer van Fondsen in teamverband zijn de verantwoordelijkheden niet aan vaste aanspreekpunten gekoppeld en is dus sprake van gezamenlijke- en uitwisselbare verantwoordelijkheden.

Beleggingsfonds	Fondsmanager(s)	Verantwoordelijk voor fonds sinds	Bij huidige asset manager sinds	In asset management industrie sinds
Zwitserleven Credits Fonds	Navied Sawari	2015	2015	2013
	Chris Brils	2018	2018	1998

Navied Sawari

Relevante werkervaring

- 2015 – heden ACTIAM. Portfolio Manager Fixed Income, verantwoordelijk voor fundamentele analyse en portefeuillesamenstelling en ook handelaar.
- 2013 – 2015 CFF. Investment Analyst, verantwoordelijk voor asset allocatie en manager selectie.

Relevante opleidingen

- Vrije Universiteit Amsterdam, Masters degree Finance
- Vrije Universiteit Amsterdam, Bachelors degree Economie en bedrijfseconomie
- Chartered Financial Analyst (CFA)
- DSI Geregistreerd Vermogensbeheerder: Adviseren Beleggen Institutioneel

Chris Brils

Relevante werkervaring

- 2018 – heden ACTIAM. Gestart als Senior Portfolio Manager - Credit
- 2011 – 2017 BMO Global Asset Management, Head of Global High Yield
- 2008 – 2010 Pall Mall Investment Management, Head of High Yield
- 2005 – 2008 ABN AMRO Asset Management – Londen, Head of European High Yield
- 1998 – 2004 ABN AMRO Asset Management – Amsterdam, Senior Portfolio Manager

Relevante opleidingen

- Nyenrode Business Universiteit, bedrijfskunde
- ITC Enschede, GIS & Remote Sensing
- Wageningen University & Research, bosbouw
- Chartered Financial Analyst (CFA)

Beleggingsfonds	Fondsmanager(s)	Verantwoordelijk voor fonds sinds	Bij huidige asset manager sinds	In asset management industrie sinds
Zwitserleven Medium Duration Fonds	Pim Burggraeve	2018	2002	1995
	Remco van Amelsfoort	2018	2013	2013
	Mehdi Abdi	2019	2011	2007
Zwitserleven Long Duration Fonds	Pim Burggraeve	2018	2002	1995
	Remco van Amelsfoort	2018	2013	2013
	Mehdi Abdi	2019	2011	2007
Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds	Pim Burggraeve	2018	2002	1995
	Remco van Amelsfoort	2018	2013	2013
	Mehdi Abdi	2019	2011	2007

Pim Burggraeve

Relevante werkervaring

- 2002 – heden ACTIAM. Senior Portfolio Manager Fixed Income. Focus op portfolio construction, fixed income strategieën, asset allocation
- 1999 – 2001 Axa Investment Managers Den Haag
- 1995 – 1998 Ippa Bank / Royale Belge

Relevante opleidingen

- Universiteit van Antwerpen, master in Toegepaste Economische Wetenschappen
- Financieel analist ABAF (EFFAS)
- DSI Geregistreerd Vermogensbeheerder

Remco van Amelsfoort

Relevante werkervaring

- 2013 – heden - ACTIAM. Gestart als Portfolio Manager Fixed Income. Vanaf 2017 Senior Portfolio Manager Fixed Income

Relevante opleidingen

- Technische Universiteit van Eindhoven, BSc Applied Physics
- Universiteit van Tilburg, MSc Quantitative Finance and Actuarial Sciences
- Chartered Financial Analyst (CFA)
- Financial Risk Manager (FRM)

Mehdi Abdi

Relevante werkervaring

- 2011 – heden - ACTIAM. Gestart als Senior Portfolio Manager Fixed Income. Vanaf 2018 Lead Portfolio manager Actiam Duurzaam Euro Obligatiefonds.
- 2007 - 2011 - Allianz Global Investors, Portfolio Manager Fixed income

Relevante opleidingen

- Bachelors degree International Business Administration, Erasmus Universiteit Rotterdam
- Masters degree Finance & Investments, Erasmus Universiteit Rotterdam
- DSI Geregistreerd Vermogensbeheerder
- Chartered Financial Analyst (CFA)
- Cursussen: Excel, Programmeren met VBA in Excel en Social Media

Beleggingsfonds	Fondsmanager(s)	Verantwoordelijk voor Fonds sinds	Bij huidige asset manager sinds	In asset management industrie sinds
Zwitserleven Mixfonds	Hilde Veelaert	2005	2003	1994
	Edwin Slaghekke	2017	2017	1999
	Mehdi Abdi	2011	2011	2007
	Chris Brils	2018	2018	1998

Hilde Veelaert

Relevante werkervaring

- 2003 – heden Gestart als Analist. Sinds 2005 Senior Portfolio Manager voor het ACTIAM Duurzaam Europees Aandelenfonds. In 2011 benoemd tot Hoofd Aandelen en daarmee verantwoordelijke voor de resultaten, beleggingsprocessen, klantencontacten en coaching van het aandelen team.
- 1999 – 2002 AXA Investment Managers, Portfolio Manager in het team Europese Aandelen met locatie Den Haag en Parijs.
- 1994 – 1999 AXA Bank België, Portfolio Manager Wereldwijde Aandelen en gestructureerde aandelenfondsen.

Relevante opleidingen

- Universiteit Leuven, Handels en Bedrijfseconomisch ingenieur
- Rijksuniversiteit Groningen, bedrijfskunde
- Financieel analist ABAF (EFFAS)
- DSI geregistreerd Senior Vermogensbeheerder

Edwin Slaghekke

Relevante werkervaring

- 2017 – heden Senior Portfolio Manager ACTIAM. lid van Europees aandelenteam.
- 2006 – 2017 Delta Lloyd Asset Management. Fondsmanager van het Delta Lloyd Select Dividend Fonds.
- 2006 ING Investment Management. Lid van Europees aandelenteam.
- 1999 – 2005 Investment Manager Theodoor Gilissen Bankiers. Lid van strategieteam en medeverantwoordelijk voor global equity portefeuille.

Relevante opleidingen

- Rijksuniversiteit Groningen, Bedrijfseconomie
- VBA, Vrije Universiteit Amsterdam
- DSI geregistreerd Senior Vermogensbeheerder

Mehdi Abdi

Relevante werkervaring

- 2011 – heden - ACTIAM. Gestart als Senior Portfolio Manager Fixed Income. Vanaf 2018 Lead Portfolio manager Actiam Duurzaam Euro Obligatiefonds.
- 2007 - 2011 - Allianz Global Investors, Portfolio Manager Fixed income

Relevante opleidingen

- Bachelors degree International Business Administration, Erasmus Universiteit Rotterdam
- Masters degree Finance & Investments, Erasmus Universiteit Rotterdam
- DSI Geregistreerd Vermogensbeheerder
- Chartered Financial Analyst (CFA)
- Cursussen: Excel, Programmeren met VBA in Excel en Social Media

Chris Brils

Relevante werkervaring

- 2018 – heden ACTIAM. Gestart als Senior Portfolio Manager - Credit
- 2011 – 2017 BMO Global Asset Management, Head of Global High Yield
- 2008 – 2010 Pall Mall Investment Management, Head of High Yield
- 2005 – 2008 ABN AMRO Asset Management – Londen, Head of European High Yield
- 1998 – 2004 ABN AMRO Asset Management – Amsterdam, Senior Portfolio Manager

Relevante opleidingen

- Nyenrode Business Universiteit, bedrijfskunde
- ITC Enschede, GIS & Remote Sensing
- Wageningen University & Research, bosbouw
- Chartered Financial Analyst (CFA)

Beleggingsfonds	Fondsmanager(s)	Verantwoordelijk voor Fonds sinds	Bij huidige asset manager sinds	In asset management industrie sinds
Zwitserleven Selectie Fonds	Robby Koreman	2017	2017	2006
	Caspar Snijders	2017	2017	2016
	Pim Burggraave	2019	2002	1995
	Ruben Smit	2019	2006	1996
	Sander Bus - Robeco	2013	1998	1996
	Roeland Moraal - Robeco	2013	2004	1999

Robby Koreman

Relevante werkervaring

- Vanaf juli 2017 – heden: ACTIAM Portfolio Manager verantwoordelijk voor het beheer en de ontwikkeling van de Responsible Index Funds Equity, de Onderliggende Beleggingsinstellingen van de AVIA's
- 2015 – 2017: Vivat verzekeringen – Quantitative analyst Risk
- 2013 – 2014: ABN Amro – Quantitative analyst Market Risk
- 2011 – 2013: APG Asset Management - Quantitative analyst

- 2011 – 2011: ING Belgium - Quantitative analyst Front Office Interest Rate Derivatives
- 2006 – 2011: Accenture – Capital Markets Consultant

Relevante opleidingen

- Certificate in Quantitative Finance (CQF)
- Chartered Financial Analyst (CFA)
- Universiteit Leuven – Electrical Engineering (signal processing)
- Chartered Alternative Investment Analyst (CAIA)
- DSI geregistreerd Vermogensbeheerder

Caspar Snijders

Relevante werkervaring

- 2017 – heden ACTIAM Portfolio Manager Global Equities en verantwoordelijk voor het beheer en de ontwikkeling van de Responsible Index Funds Equity, de Onderliggende Beleggingsinstellingen van de AVIA's
- 2016 – 2017: PGGM - stagiair verantwoord beleggen

Relevante opleidingen

- CAIA (Chartered Alternative Investment Analyst)
- DSI geregistreerd Vermogensbeheerder
- Universiteit Wageningen - Master Management & Economics met specialisatie in business economics
- Universiteit Wageningen - Bachelor Bedrijfs- en consumentenwetenschappen

Pim Burggraave

Relevante werkervaring

- 2002 – heden ACTIAM. Senior Portfolio Manager Fixed Income. Focus op portfolio construction, fixed income strategieën, asset allocation
- 1999 – 2001 Axa Investment Managers Den Haag
- 1995 – 1998 Ippa Bank / Royale Belge

Relevante opleidingen

- Universiteit van Antwerpen, master in Toegepaste Economische Wetenschappen
- Financieel analist ABAF (EFFAS)
- DSI Geregistreerd Vermogensbeheerder

Ruben Smit

Relevante werkervaring

- 2006-heden ACTIAM Senior Portfolio Manager Fixed Income and Impact Investing. Focus on bottom-up and relative value analysis of financial institutions, countries and multilateral and sub-sovereign issuers
- 2001-2006 ING Bank Duurzaam Beleggen
- 1996-2001 ING Economisch bureau

Relevante opleidingen

- Universiteit van Amsterdam, master internationale financiële economie
- DSI geregistreerd vermogensbeheerder (#28409)
- CFA charter behaald 2005

Sander Bus

Relevante werkervaring

- 1998 - heden Robeco, Portfolio manager High Yield en sinds 2007 hoofd van het Creditteam.
- 1996 – 1998 Rabobank, Fixed Income analyst

Relevante opleidingen

- Erasmus Universiteit Rotterdam, Monetaire economie
- Chartered Financial Analyst (CFA)

Roeland Moraal

Relevante werkervaring

- 2004 – heden, Robeco, Senior portfolio manager High Yield
- 2002 – 2004, Robeco, Portfolio manager Rates
- 1999 – 2002, IRIS, Analist

Relevante opleidingen

- Universiteit van Twente, Toegepaste wiskunde
- Erasmus Universiteit Rotterdam, Rechten
- Certified European Financial Analyst (CEFA)

Bijlage 3: Lijst van uitgesloten ondernemingen op basis van de Algemene Uitsluitingscriteria per 31 december 2019

BEDRIJF	SECTOR	REGIO	OVERTREDEN PRINCIPE
Aboitiz Power Corp. ¹	Utilities	Opkomende markten	Milieu
Adani Ports and Special Economic Zone	Transport	Opkomende markten	Milieu
Aerobet Rocketdyne Holdings Inc	Kapitaalgoederen	Noord-Amerika	Wapens
Aeroteh SA	Kapitaalgoederen	Europa	Wapens
Airbus Group Finance BV	Kapitaalgoederen	Europa	Wapens
Airbus Group SE	Kapitaalgoederen	Europa	Wapens
Alpha Natural Resources Inc	Energie	Noord-Amerika	Milieu
Altria Group	Voedsel, dranken & tabak	Noord-Amerika	Klant- en productintegriteit
Aluminum Corporation of China Ltd	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
Andeavor ¹	Energie	Noord-Amerika	Mensenrechten
Andeavor LLC ¹	Energie	Noord-Amerika	Mensenrechten
Anhui Conch Cement Company Limited ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
Anhui Great Wall Military Industry Co. Ltd. ¹	Kapitaalgoederen	Opkomende markten	Wapens
Antero Resources Corporation ¹	Energie	Noord-Amerika	Milieu
Arch Coal Inc	Energie	Noord-Amerika	Milieu
Aryt Industries Ltd	Kapitaalgoederen	Europa	Wapens
Ashot Ashkelon Industries Ltd	Kapitaalgoederen	Europa	Wapens
AviChina Industry & Technology Company Ltd	Kapitaalgoederen	Opkomende markten	Wapens
Babcock International Group Plc	Zakelijke dienstverlening	Europa	Wapens
BAE Systems Plc	Kapitaalgoederen	Europa	Wapens
Banco BTG Pactual S.A. ¹	Banken	Opkomende markten	Corruptie en Klant- en productintegriteit
Bank Vtb PAO	Banken	Opkomende markten	Mensenrechten
Banpu Public Company Ltd	Energie	Opkomende markten	Milieu
Barrick Gold Corporation	Grondstoffen	Noord-Amerika	Milieu
BAT Capital Corp	Voedsel, dranken & tabak	Europa	Klant- en productintegriteit
BAT Intl Finance Plc	Voedsel, dranken & tabak	Europa	Klant- en productintegriteit
Beijing Capital International Airport Company	Transport	Opkomende markten	Corruptie
Berjaya Sports Toto Berhad	Dienstverlening	Opkomende markten	Klant- en productintegriteit
Bharat Heavy Electricals	Kapitaalgoederen	Opkomende markten	Wapens
Bloomerry Resorts	Dienstverlening	Opkomende Markten	Klant- en productintegriteit
Braskem Finance Limited ¹	Grondstoffen	Opkomende Markten	Corruptie
Braskem Netherlands Finance B.V. ¹	Grondstoffen	Opkomende Markten	Corruptie
Braskem S.A. ¹	Grondstoffen	Opkomende Markten	Corruptie
British American Tobacco (Malaysia) Berhad	Voedsel, dranken & tabak	Opkomende markten	Klant- en productintegriteit
British American Tobacco Plc	Voedsel, dranken & tabak	Europa	Klant- en productintegriteit
Bukit Asam TBK PT ¹	Energie	Opkomende markten	Milieu
BWX Technologies Inc	Kapitaalgoederen	Noord-Amerika	Wapens
Canadian Natural Resources Limited ¹	Energie	Noord-Amerika	Milieu
Canadian Oil Sands Ltd ¹	Energie	Noord-Amerika	Milieu
Canadian Tire Corp	Voeding & detailhandel	Noord-Amerika	Wapens
Cenovus Energy Inc. ¹	Energie	Noord-Amerika	Milieu
Centerpoint Energy Inc. ¹	Nutsbedrijven	Noord-Amerika	Milieu
Centrais Eletricas Brasileiras SA	Nutsbedrijven	Noord-Amerika	Mensenrechten en Milieu
China Avionics Systems Company Ltd	Kapitaalgoederen	Opkomende markten	Wapens
China Coal Energy Company Ltd	Energie	Opkomende markten	Milieu
China Mobile Ltd	Telecommunicatie	Opkomende markten	Corruptie en Mensenrechten

BEDRIJF	SECTOR	REGIO	OVERTREDEN PRINCIPE
China Northern Rare Earth Group High Tech Co. ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
China Petroleum & Chemical Corporation (SINOPEC)	Energie	Opkomende markten	Mensenrechten
China Power International Development	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
China Resources Cement Holdings Limited ¹	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
China Resources Power Holdings	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
China Shenhua Energy Company Ltd	Energie	Opkomende markten	Milieu
China Spacesat Company Ltd	Kapitaalgoederen	Opkomende markten	Wapens
Chinalco Finance Holdings ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
Chubu Electric power Company, Incorporated	Nutsbedrijven	Azië-Pacific	Milieu
CLP Holdings Limited	Nutsbedrijven	Azië-Pacific	Milieu
CLP Power Hong Kong Financing Ltd	Nutsbedrijven	Azië-Pacific	Milieu
Coal India	Energie	Opkomende markten	Mensenrechten en Milieu
Compagnie Financière Richemont SA	Consumptiegoederen & kleding	Europa	Wapens
Compagnie Pétrolière Impériale LTEE (Imperial Oil) ¹	Grondstoffen	North America	Milieu
Compania de Minas Buenaventura S.A.A. ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
CONSOL Energy Inc	Energie	Noord-Amerika	Milieu
Continental Resources	Energie	Noord-Amerika	Milieu
Country Garden Holdings Company Limited ¹	Onroerend goed	Opkomende markten	Mensenrechten
Crown Resorts Ltd	Dienstverlening	Azië-Pacific	Klant- en productintegriteit
Daewoo Engineering & Construction Co. Ltd. ¹	Constructie & Engineering	Azië-Pacific	Milieu
Daicel Corporation	Grondstoffen	Azië-Pacific	Wapens
Dassault Aviation SA	Kapitaalgoederen	Europa	Wapens
Datang International Power Generation Co., Ltd. ¹	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
DICK's Sporting Goods Inc	Retail	Noord-Amerika	Wapens
DMCI Holdings	Kapitaalgoederen	Opkomende markten	Milieu
DTE Energy Company	Nutsbedrijven	Noord-Amerika	Milieu
Eastern Co SAE	Voedsel, dranken & tabak	Opkomende markten	Klant- en productintegriteit
Ecopetrol ¹	Energie	Opkomende markten	Milieu
Elbit Systems Limited ¹	Kapitaalgoederen	Noord-Amerika	Wapens
Electric Power Development Co., Ltd. ¹	Nutsbedrijven	Azië-Pacific	Milieu
ENEA SA	Nutsbedrijven	Europa	Milieu
Energy Transfer Partners ¹	Energie	Noord-Amerika	Mensenrechten
Energy Transfer LP ¹	Energie	Noord-Amerika	Mensenrechten
Energy Transfer LP / Regency Energy Finance Corp ¹	Energie	Noord-Amerika	Mensenrechten
Energy Transfer Operating LP ¹	Energie	Noord-Amerika	Mensenrechten
Energy Transfer Partners ¹	Energie	Noord-Amerika	Mensenrechten
Energy Transfer Partners LP ¹	Energie	Noord-Amerika	Mensenrechten
Evrax Plc ¹	Grondstoffen	Europa	Arbeidsrechten
Exxaro Resources Ltd	Energie	Opkomende markten	Milieu
Federal State Unitary Enterprise SPLAV State Research & Production Association	Kapitaalgoederen	Opkomende markten	Wapens
Fluor Corporation	Kapitaalgoederen	Noord-Amerika	Wapens
Freeport-McMoRan Inc	Grondstoffen	Noord-Amerika	Mensenrechten en Milieu
G4S International Finance Plc	Zakelijke dienstverlening	Europa	Mensenrechten
G4S Plc	Zakelijke dienstverlening	Europa	Mensenrechten
Galaxy Entertainment Group	Dienstverlening	Azië-Pacific	Klant- en productintegriteit
Gazprom PAO	Energie	Opkomende markten	Milieu
GD Power Development Co. Ltd. ¹	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
General Dynamics Corporation	Kapitaalgoederen	Noord-Amerika	Wapens

BEDRIJF	SECTOR	REGIO	OVERTREDEN PRINCIPE
Genting Behad	Dienstverlening	Opkomende markten	Klant- en productintegriteit
Genting Malaysia Berhad	Dienstverlening	Opkomende markten	Klant- en productintegriteit
Genting Plantations Berhad	Voedsel, dranken & tabak	Opkomende markten	Klant- en productintegriteit
Genting Singapore Plc	Dienstverlening	Azië-Pacific	Klant- en productintegriteit
Greek Organisation Of Football Prognostics SA	Dienstverlening	Opkomende markten	Klant- en productintegriteit
Grupo México S.A.B. de C.V.	Grondstoffen	Opkomende markten	Arbeidsrechten
Guangdong Investment Ltd	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
Guanghui Energy Co. Ltd ¹	Energie	Opkomende markten	Milieu
GVC Holdings	Dienstverlening	Europa	Klant- en productintegriteit
Hangzhou Hik-vision Digital ¹	Technologie, Hardware & Apparatuur	Opkomende markten	Mensenrechten
Hanwha Corporation	Kapitaalgoederen	Opkomende markten	Wapens
Hanwha Techwin Co Ltd	Kapitaalgoederen	Opkomende markten	Wapens
Honeywell International Inc	Kapitaalgoederen	Noord-Amerika	Wapens
Hopewell Holdings ¹	Industriële Conglomeraten	Azië-Pacific	Milieu
Huadian Power International Corporation Ltd	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
Huaneng Power International Inc	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
Huntington Ingalls Industries, Inc	Kapitaalgoederen	Noord-Amerika	Wapens
Husky Energy Inc. ¹	Energie	Noord-Amerika	Energietransitie
iFlyTek Co. Ltd. ¹	Software	Opkomende markten	Mensenrechten
Imperial Brands Finance Plc	Voedsel, dranken & tabak	Europa	Klant- en productintegriteit
Imperial Brands Plc	Voedsel, dranken & tabak	Europa	Klant- en productintegriteit
Inner Mongolia Junzheng Energy & Chemical Group Co. Ltd ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
Inner Mongolia Yitai Coal Company Ltd	Energie	Opkomende markten	Milieu
IOI Corporation Berhad	Voedsel, dranken & tabak	Opkomende markten	Mensenrechten en Milieu
ITC Ltd	Voedsel, dranken & tabak	Opkomende markten	Klant- en productintegriteit
Jacobs Engineering Group Inc	Kapitaalgoederen	Noord-Amerika	Wapens
Japan Tobacco Inc	Voedsel, dranken & tabak	Azië-Pacific	Klant- en productintegriteit
Japan Tobacco International Financial Services ¹	Voedsel, dranken & tabak	Azië-Pacific	Klant- en productintegriteit
Jardine Cycle & Carriage Ltd	Retail	Azië-Pacific	Milieu
Jastrzebska Spolka Weglowa Spolka Akcyjna	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
Jiangxi Copper Co Ltd	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
Jinduicheng Molybdenum Co. Ltd. ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
Kangwon Land Inc	Dienstverlening	Opkomende markten	Klant- en productintegriteit
Kingston Financial Group Ltd	Gediversifieerde financiële dienstverlening	Azië-Pacific	Klant- en productintegriteit
Kobe Steel, Ltd. ¹	Grondstoffen	Azië-Pacific	Milieu
Korea Electric Power Corporation ¹	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
Korea South-East Power Co., Ltd ¹	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
Korea Southern Power Co., Ltd ¹	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
Korea Western Power ¹	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
KT&G Corporation	Voedsel, dranken & tabak	Opkomende markten	Klant- en productintegriteit
Kuala Lumpur Kepong Berhad	Voedsel, dranken & tabak	Opkomende markten	Arbeidsrechten en Mensenrechten
Kyushu Electric Power Company, Incorporated ¹	Nutsbedrijven	Azië-Pacific	Milieu
L3-Harris Technology Inc. ¹	Kapitaalgoederen	Noord-Amerika	Wapens
Larsen & Toubro Ltd	Kapitaalgoederen	Opkomende markten	Wapens

BEDRIJF	SECTOR	REGIO	OVERTREDEN PRINCIPE
Las Vegas Sands Corporation	Dienstverlening	Noord-Amerika	Klant- en productintegriteit
Leidos Holdings	Kapitaalgoederen	Noord-Amerika	Wapens
Leonardo Finmeccanica SpA	Kapitaalgoederen	Europa	Wapens
Lockheed Martin Corporation	Kapitaalgoederen	Noord-Amerika	Wapens
Lig Nex1 Co. Ltd. ¹	Kapitaalgoederen	Opkomende markten	Wapens
Manila Electric Co. ¹	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
Marathon Petroleum Corp. ¹	Energie	Noord-Amerika	Mensenrechten
Marubeni Corporation ¹	Kapitaalgoederen	Azië-Pacific	Milieu
MDU Resources Group Inc	Nutsbedrijven	Noord-Amerika	Milieu
MEG Energy Corp ¹	Energie	Noord-Amerika	Milieu
Melco Resorts & Entertainment Ltd	Dienstverlening	Azië-Pacific	Klant- en productintegriteit
Mesaieed Petrochemical Holding Company Q.S.C. ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
Metro Pacific Investments Corp. ¹	Banken	Opkomende markten	Milieu
Mexichem SAB de CV ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
MGM China Holdings Ltd	Dienstverlening	Azië-Pacific	Klant- en productintegriteit
MGM Resorts International	Dienstverlening	Noord-Amerika	Klant- en productintegriteit
NiSource Inc	Nutsbedrijven	Noord-Amerika	Milieu
NK Rosneft ¹ PAO	Energie	Opkomende markten	Mensenrechten
Norilsk Nickel	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
NORINCO International Cooperation Ltd	Kapitaalgoederen	Opkomende markten	Wapens
Northrop Grumman Corporation	Kapitaalgoederen	Noord-Amerika	Wapens
Novomatic AG	Dienstverlening	Europa	Klant- en productintegriteit
NRG Energy Inc ¹	Nutsbedrijven	Noord-Amerika	Energietransitie
NTPC Ltd ¹	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
OCP S.A. ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Mensenrechten
Oil and Natural Gas Corporation	Energie	Opkomende markten	Mensenrechten, Arbeidsrechten en Milieu
ONGC Videsh Ltd	Energie	Opkomende markten	Mensenrechten
Flutter Entertainment Plc	Dienstverlening	Europa	Klant- en productintegriteit
PAO Severstal	Grondstoffen	Opkomende markten	Arbeidsrechten
Parsley Energy Inc. ¹	Energie	Noord-Amerika	Energietransitie
Perusahaan Perseroan (Persero) Pt Perusahaan Listrik Negara ¹	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
Petrobras Distribuidora SA	Energie	Opkomende markten	Milieu
PetroChina Company Ltd	Energie	Opkomende markten	Mensenrechten, Corruptie en Milieu
Petróleo Brasileiro S.A. – Petrobras	Energie	Opkomende markten	Corruptie
Petróleos Mexicanos	Energie	Opkomende markten	Arbeidsrechten
PGE Polska Grupa Energetyczna SA	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
Philip Morris International Inc	Voedsel, dranken & tabak	Noord-Amerika	Klant- en productintegriteit
Phillips 66	Energie	Noord-Amerika	Controverse
Phillips 66 Partners LP ¹	Energie	Noord-Amerika	Controverse
Poongsan Corporation	Grondstoffen	Opkomende markten	Wapens
Porsche Automobil Holding SE	Autoproducten	Europa	Corruptie, Milieu en Klant- en productintegriteit
POSCO	Grondstoffen	Opkomende markten	Arbeidsrechten
POSCO Chemtech Company Ltd	Kapitaalgoederen	Opkomende markten	Arbeidsrechten
POSCO DAEWOO	Kapitaalgoederen	Opkomende markten	Arbeidsrechten
Power Construction Corporation of China, Ltd. ¹	Constructie & Engineering	Opkomende markten	Milieu
Prosegur Compania De Seguridad, S.a. ¹	Zakelijke dienstverlening	Europa	Arbeidsrechten
PT Adaro Energy Tbk	Energie	Opkomende markten	Milieu
PT Astra International Tbk	Autoproducten	Opkomende markten	Milieu
PT Barito Pacific Tbk ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu

BEDRIJF	SECTOR	REGIO	OVERTREDEN PRINCIPE
Pt Gudang Garam Tbk	Voedsel, dranken & tabak	Opkomende markten	Klant- en productintegriteit
Pt Hanjaya Mandala Sampoerna Tbk	Voedsel, dranken & tabak	Opkomende markten	Klant- en productintegriteit
PT Semen Indonesia (Persero) Tbk ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Energietransitie
PT United Tractors Tbk	Energie	Opkomende markten	Milieu
Ratch Group Public Company Limited ¹	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Mensenrechten en Milieu
Raytheon Company	Kapitaalgoederen	Noord-Amerika	Wapens
Reynolds American Inc	Voedsel, dranken & tabak	Noord-Amerika	Klant- en productintegriteit
Rheinmetall AG	Kapitaalgoederen	Europa	Wapens
Richemont International Holding SA	Consumptiegoederen & kleding	Europa	Wapens
Rio Tinto Finance Plc	Grondstoffen	Europa	Mensenrechten en Milieu
Rio Tinto Ltd	Grondstoffen	Azië-Pacific	Mensenrechten en Milieu
Rio Tinto Plc	Grondstoffen	Europa	Mensenrechten en Milieu
Rolls-Royce Holdings Plc	Kapitaalgoederen	Europa	Wapens
Rolls-Royce Plc	Kapitaalgoederen	Europa	Wapens
Rosneft Finance SA	Energie	Opkomende markten	Mensenrechten
Rosneft International Finance ¹	Energie	Opkomende markten	Mensenrechten
Russian Agricultural Bank OJSC Via RSHB Capital SA ¹	Banks	Opkomende markten	Sancties
Safran SA	Kapitaalgoederen	Europa	Wapens
Sands China Ltd	Dienstverlening	Azië-Pacific	Klant- en productintegriteit
Sasol Financing International Ltd. ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
SASOL Financing USA LLC ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
Sasol Ltd. ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
Saudi Arabian Oil Co ¹	Energie	Opkomende markten	Milieu
Sberbank Rossii PAO	Banken	Opkomende markten	Mensenrechten
SDG Finance ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
SDIC Power Holdings Co., Ltd. ¹	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
Serco Group Plc	Zakelijke dienstverlening	Opkomende markten	Wapens
Shaanxi Coal Industry Company Limited ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
Shandong Gold Mining Co Ltd ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
Shanghai Industrial Holdings Ltd	Kapitaalgoederen	Opkomende markten	Klant- en productintegriteit
Shanxi Lu'an Environmental Energy Dev. Co. Ltd. ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
Shanxi Xishan Coal and Electricity Power Company Ltd	Energie	Opkomende markten	Milieu
Shenry Company Limited	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
Shenhua Overseas Capital ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
Shenzhen Energy Group Company Ltd	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
Sinopec Group Overseas Development 2013 Ltd	Energie	Opkomende markten	Mensenrechten
Sinopec Group Overseas Development 2015 Ltd	Energie	Opkomende markten	Mensenrechten
SJM Holdings Ltd	Dienstverlening	Azië-Pacific	Klant- en productintegriteit
South32 Ltd	Grondstoffen	Azië-Pacific	Milieu
Southern Copper Corporation	Grondstoffen	Opkomende markten	Mensenrechten, Arbeidsrechten en Milieu
Steel Capital (Severstal) ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Arbeidsrechten
Studio City Company Limited ¹	Dienstverlening	Opkomende markten	Mensenrechten en Milieu
Suedzucker AG ¹	Voedsel, dranken & tabak	Europa	Klant- en productintegriteit
Suedzucker International Finance BV ¹	Voedsel, dranken & tabak	Europa	Klant- en productintegriteit
Sumitomo Corporation ¹	Kapitaalgoederen	Azië-Pacific	Milieu
Suncor Energy Inc. ¹	Energie	Noord-Amerika	Energietransitie
Swedish Match AB	Voedsel, dranken & tabak	Europa	Klant- en productintegriteit

BEDRIJF	SECTOR	REGIO	OVERTREDEN PRINCIPE
Tabcorp Holdings Ltd	Dienstverlening	Azië-Pacific	Klant- en productintegriteit
Tatts Group Ltd	Dienstverlening	Azië-Pacific	Klant- en productintegriteit
Tauron Polska Energia	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
Tbea Co Ltd. ¹	Kapitaalgoederen	Azië-Pacific	Milieu
Tenage Nasional Berhad ¹	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
Textron Inc	Kapitaalgoederen	Noord-Amerika	Wapens
Thales SA	Kapitaalgoederen	Europa	Wapens
The Boeing Company	Kapitaalgoederen	Noord-Amerika	Wapens
The Chugoku Electric Power Company, Incorporated ¹	Nutsbedrijven	Azië-Pacific	Milieu
The Kansai Electric Power Company, Incorporated ¹	Nutsbedrijven	Azië-Pacific	Milieu
The National Commercial Bank SJC ¹	Banken	Opkomende markten	Klant- en productintegriteit
The Stars Group ¹	Dienstverlening	Noord-Amerika	Klant- en productintegriteit
The Tata Power Company Ltd	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
Tokyo Electric Power Company Holdings Inc	Nutsbedrijven	Azië-Pacific	Mensenrechten
Tongling Nonferrous Metals Group Co Ltd ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
Tourmaline Oil Corp. ¹	Energie	Noord-Amerika	Energietransitie
Transneft ¹ PAO	Energie	Opkomende markten	Mensenrechten
Tsogo Sun Holdings Ltd	Dienstverlening	Opkomende markten	Klant- en productintegriteit
Uniper SE ¹	Nutsbedrijven	Europa	Milieu
United Technologies Corp	Kapitaalgoederen	Noord-Amerika	Wapens
Vale Overseas Ltd ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Mensenrechten
Vale S.A. ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Mensenrechten
Vedanta Ltd	Grondstoffen	Opkomende markten	Mensenrechten en Milieu
Vedanta Resources Plc	Grondstoffen	Europa	Mensenrechten en Milieu
Vnesheconombank via VEB Finance PLC ¹	Banken	Opkomende markten	Klant- en productintegriteit
Volcan Compañía Minera ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
Volkswagen AG	Autoproducten	Europa	Corruptie, Milieu en Klant- en productintegriteit
Volkswagen Bank GmbH	Autoproducten	Europa	Corruptie, Milieu en Klant- en productintegriteit
Volkswagen Financial Services AG	Autoproducten	Europa	Corruptie, Milieu en Klant- en productintegriteit
Volkswagen International Finance NV	Autoproducten	Europa	Corruptie, Milieu en Klant- en productintegriteit
Volkswagen Leasing GmbH	Autoproducten	Europa	Corruptie, Milieu en Klant- en productintegriteit
VTB Bank ¹	Banken	Opkomende markten	Sancties
Wal-Mart de Mexico S.A.B. de C.V.	Voeding & detailhandel	Opkomende markten	Arbeidsrechten en Corruptie
Washington H. Soul Pattinson And Company Limited ¹	Energie	Azië-Pacific	Milieu
Whiting Petroleum Corp ¹	Energie	Noord-Amerika	Milieu
Walmart	Voeding & detailhandel	Noord-Amerika	Arbeidsrechten en Wapens
William Hill Plc	Dienstverlening	Europa	Klant- en productintegriteit
Wynn Macau Ltd	Dienstverlening	Azië-Pacific	Klant- en productintegriteit
Wynn Resorts Ltd	Dienstverlening	Noord-Amerika	Klant- en productintegriteit

BEDRIJF	SECTOR	REGIO	OVERTREDEN PRINCIPE
Xiamen Meiya Pico Information ¹	Technologie, Hardware & Apparatuur	Opkomende markten	Mensenrechten
Yancoal International Resources Development Co.' Limited	Grondstoffen	Opkomende markten	Milieu
Yanzhou Coal Mining Company Ltd	Energie	Opkomende markten	Milieu
YPF Sociedad Anonima ¹	Energie	Opkomende markten	Milieu
Zhejiang Dahua Technology ¹	Technologie, Hardware & Apparatuur	Opkomende markten	Mensenrechten
Zhejiang Huahai Pharmaceuticals Co. Ltd. ¹	Farmaceutica	Opkomende markten	Klant- en productintegriteit
Zhejiang Zheneng Electric Power Company Ltd	Nutsbedrijven	Opkomende markten	Milieu
Zijin International Capital Company Limited ¹	Grondstoffen	Opkomende markten	Mensenrechten
Zijin Mining Group Company Ltd	Grondstoffen	Opkomende markten	Mensenrechten en Milieu

¹ Dit bedrijf is in de verslagperiode uitgesloten naar aanleiding van het besluit door het ESG-comité

Bijlage 4: Lijst van uitgesloten staatsobligaties per 31 december 2019

	EU- of VN-wapenembargo's	Freedom House ¹	Wereldbank World Governance Indicators
Afghanistan		X	X
Algerije		X	X
Angola		X	X
Azerbeidzjan		X	
Bahrein		X	
Bangladesh			X
Brunei		X	
Burundi		X	X
Cambodja		X	X
Centraal-Afrikaanse Republiek	X	X	X
China	X	X	
Cuba		X	
Democratische Republiek Congo		X	X
Djibouti		X	X
Egypte	X	X	X
Equatoriaal Guineea		X	X
Eritrea		X	X
Ethiopië		X	X
Gabon		X	
Gambia ²			
Guinea			X
Guinea-Bissau			X
Haïti			X
Irak		X	X
Iran	X	X	X
Israël ³		X	
Jemen	X	X	X
Kameroen		X	X
Kazachstan		X	
Kirgizië ²			
Komoren			X
Laos		X	
Libanon			X
Liberia ²			
Libië	X	X	X
Mali			X
Marokko ³		X	
Mauritanië		X	
Mozambique			X
Myanmar	X		X
Nicaragua		X	X
Nigeria			X
Noord-Korea	X	X	X
Oezbekistan		X	X
Oman		X	
Pakistan			X
Palestina (West Bank en Gaza)		X	
Qatar		X	
Republiek Congo		X	X
Rusland	X	X	
Rwanda		X	
Saoedi-Arabië		X	
Soedan	X	X	X
Somalië	X	X	X
Swaziland		X	X
Syrië	X	X	X

	EU- of VN-wapenembargo's	Freedom House ¹	Wereldbank World Governance Indicators
Tadzjikistan		X	X
Thailand		X	
Tsjaad		X	X
Turkije		X	
Turkmenistan		X	X
Uganda		X	
Venezuela	X	X	X
Verenigde Arabische Emiraten (VAE)		X	
Vietnam		X	
Wit-Rusland	X	X	
Zimbabwe	X		X
Zuid-Soedan	X	X	X
Swaziland		X	

- 1 In de uitsluitingenlijst worden landen opgenomen die als 'niet vrij' worden beoordeeld door Freedom House. De beoordeling van de 'Freedom House status' van landen is gebaseerd op een combinatie van indicatoren die de politieke rechten en burgerlijke vrijheden in een land beoordelen. Voor politieke rechten wordt gekeken naar verkiezingsproces, politiek pluralisme en participatie en het functioneren van de overheid. Voor burgerlijke vrijheden kijkt men naar vrijheid van meningsuiting en overtuiging, verenigings- en organisatierechten, rechtsstaat en persoonlijke autonomie en individuele rechten.
- 2 Deze landen horen sinds dit jaar niet langer bij de 20% van de landen met de laagste scores op de World Governance Indicators. Om te voorkomen dat het universum te veel fluctueert worden in de analyse data van twee opeenvolgende jaren gebruikt. Landen moeten voor twee opeenvolgende jaren niet bij de 20% laagst scorende landen op de World Governance Indicators horen om te worden toegelaten tot het universum. Deze landen blijven voor dit jaar uitgesloten, maar worden volgend jaar weer toegelaten mits ze hun score handhaven.
- 3 Deze landen worden als 'vrij' beschouwd door Freedom House, maar betwiste gebieden binnen hun grenzen worden beschouwd als 'niet vrij'.

2 Grondslagen, risico's en overige informatie m.b.t. de jaarrekeningen

2.1 Algemeen

Inleiding

Ten aanzien van fondsen voor gemene rekening (FGR) is het geen wettelijk vereiste om een jaarrekening op 'paraplu-niveau' op te nemen en biedt de optelsom van de afzonderlijk Fondsen - gezien de juridische structuur - de participanten geen relevante additionele informatie. Derhalve bevat het jaarverslag 2019 enkel de afzonderlijke jaarrekeningen van de Fondsen, opgenomen in de hoofdstukken 3 tot en met 9.

Op 12 november 2019 is de fondsenparaplu Zwitserleven Mix Beleggingsfondsen administratief samengevoegd met de fondsenparaplu Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen. Vanaf 12 november 2019 zijn, als gevolg van de samenvoeging, de fondsen Zwitserleven Mixfondsen en Zwitserleven Selectie Fonds, die onderdeel uitmaakten van de fondsenparaplu Zwitserleven Mix Beleggingsfondsen, ongewijzigd deel gaan uitmaken van de fondsenparaplu Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen. Derhalve zijn hoofdstukken 8 en 9 toegevoegd aan het jaarverslag van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen. Aangezien deze fondsen beleggen in (extern beheerde) Onderliggende Beleggingsinstellingen zijn ook de hoofdstukken 10, 11 en 12 toegevoegd aan het jaarverslag van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen.

Tevens is op 12 november 2019 het Zwitserleven Credits Fonds overgeheveld van de fondsenparaplu Zwitserleven Beleggingsfondsen naar de fondsenparaplu Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen. Als gevolg van de overheveling van het Zwitserleven Credits Fonds van de Zwitserleven Beleggingsfondsen fondsenparaplu naar de Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen fondsenparaplu, is de status van Fiscale Beleggingsinstelling (FBI) van het Zwitserleven Credits Fonds komen te vervallen. Het Zwitserleven Credits Fonds (het na de samenvoeging overgebleven Fonds) heeft zodoende dezelfde fiscale status gekregen als het voormalige Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds. Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds was fiscaal transparant.

Op 12 november 2019 is, aansluitend op de voornoemde overheveling, Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds samengevoegd met Zwitserleven Credits Fonds. Het resultaat van de samenvoeging is dat Zwitserleven Credits Fonds is overgebleven en het Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds na de samenvoeging niet langer bestaat. Het Zwitserleven Credits Fonds is opgenomen in hoofdstuk 4.

Achtergrond

Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen betreft een fonds voor gemene rekening naar Nederlands recht met een open-end-structuur dat is opgericht op 29 maart 2010. Het fondsvermogen wordt verdeeld over series participaties voor de verschillende Fondsen. Participaties worden voor elk van de Fondsen uitsluitend aangeboden aan professionele beleggers in de zin van de Wet op het financieel toezicht (Wft). ACTIAM N.V. (de 'Beheerder') kan besluiten om onder omstandigheden de inkoop van participaties op te schorten.

De Fondsen worden uitsluitend aangeboden in Nederland. Elk Fonds heeft zijn eigen beleggingsbeleid, risicoprofiel en koersvorming. Voor alle Fondsen geldt dat het beleggingsbeleid met name is gericht op het behalen van vermogensgroei op de lange termijn. Ook de administratie van elk Fonds is gescheiden door het gebruik van separate rekeningen. Het gestort kapitaal in een Fonds wordt afzonderlijk belegd. Zowel de kosten als de opbrengsten worden per Fonds afzonderlijk verantwoord in de afzonderlijke jaarrekeningen van de Fondsen. Waardestijgingen en waardedalingen in de portefeuille van een Fonds komen ten goede aan of ten laste van de houders van de desbetreffende serie participaties.

Conform de Wet op het financieel toezicht (Wft) is er sprake van afgescheiden vermogens tussen de verschillende Fondsen. De Fondsen zijn gevormd voor onbepaalde tijd en zijn niet genoteerd aan een effectenbeurs.

De jaarrekeningen van de Fondsen zijn opgesteld volgens de voorschriften die zijn vastgelegd in Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, de Wet op het financieel toezicht (Wft) en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 615 (RJ 615) Beleggingsinstellingen. De jaarrekeningen van de Fondsen zijn opgesteld op basis van het continuïteitsbeginsel. Op onderdelen zijn in de jaarrekeningen van de Fondsen bewoordingen gehanteerd die afwijken van de modellen, omdat deze beter de inhoud van de post weergeven.

ACTIAM N.V. (ACTIAM), die het beheer voert over de Fondsen, is een 100% deelneming van VIVAT N.V. te Amstelveen.

Bewaarder

De bewaarder is een onder wettelijk toezicht staande entiteit met als wettelijke taken onder andere het monitoren van kasstromen, naleving van beleggingsbeleid en eigendomsverificatie ten aanzien van de financiële activa van de Fondsen. Vanaf 9 november 2018 is BNP Paribas Securities Services, Amsterdam branch aangesteld als bewaarder en custodian.

2.2 Algemene grondslagen

Verslagperiode

De verslagperiode van de Fondsen opgenomen in de hoofdstukken 3 tot en met 9 heeft betrekking op de periode van 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019.

Vreemde valuta

Zowel de functionele valuta als de presentatievaluta is de euro. Activa en passiva in vreemde valuta zijn omgerekend tegen de koersen op rapportagedatum.

Voor aan- en verkopen gedurende de verslagperiode zijn de transactiekoersen gehanteerd. Voor posten van de winst-en-verliesrekening in vreemde valuta worden eveneens de transactiekoersen gehanteerd. Verschillen uit hoofde van de valutaomrekening op beleggingen worden in de winst- en verliesrekening als onderdeel van de waardeveranderingen verwerkt. Verschillen uit hoofde van valutaomrekening op vorderingen en schulden worden in de winst- en verliesrekening als onderdeel van de valutaresultaten verwerkt.

Opname van een actief of verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het Fonds of Onderliggende Beleggingsinstelling zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen.

Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien:

- er sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en simultaan af te wikkelen;
- het stellige voornemen bestaat om de posten netto en simultaan af te wikkelen.

De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Verantwoording van baten en lasten

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van de waarde van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van de waarde van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Fouterstel

Indien een materiële fout na de vaststelling van de jaarrekening wordt geconstateerd, wordt deze middels een retrospectieve verwerking hersteld. Dit houdt in dat het eigen vermogen aan het einde van de voorafgaande verslagperiode wordt herrekend alsof de fout niet heeft plaatsgevonden. Het verschil tussen het eigen vermogen aan het eind van de voorafgaande

verslagperiode voor en na herrekening, wordt vervolgens verwerkt als een rechtstreekse mutatie van het eigen vermogen aan het begin van de huidige verslagperiode.

De bate of last als gevolg van een eventueel herstel van een niet-materiële fout wordt verwerkt in de winst- en verliesrekening van de huidige verslagperiode.

Ten aanzien van verslagperiode 2019, is na de vaststelling van de jaarrekening 2018 van de Fondsen, geen sprake geweest van fouterstel.

2.3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Algemeen

Activa en passiva worden tegen reële waarde in de balans opgenomen, tenzij anders vermeld. Wijzigingen in de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling worden beschouwd als een stelselwijziging en verwerkt in lijn met artikel 2:362 BW.

Gebruik van schattingen

Het opstellen van de jaarrekening van de Fondsen vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen doet die van invloed zijn op de toepassing van de grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Het is mogelijk dat tussentijds nieuwe informatie naar voren komt op basis waarvan schattingen worden herzien. Herzieningen van schattingen worden verwerkt in de verslagperiode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige verslagperiodes waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten beleggingen, vorderingen, overige activa en kortlopende schulden. Onder de beleggingen zijn tevens opgenomen afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Financiële instrumenten worden verwerkt op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ontstaan. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden opgenomen in de winst- en verliesrekening. Bij een vervolgwaaarding tegen reële waarde worden de transactiekosten verwerkt als waardeverandering in de winst- en verliesrekening.

Financiële instrumenten worden niet langer opgenomen indien (nagenoeg) alle rechten op economische voordelen of risico's op de positie zijn overgedragen. De transactiekosten bij verkoop worden in de post waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Beleggingen

De beleggingen staan ter vrije beschikking van de Fondsen of Onderliggende Beleggingsinstellingen. Securities lending (het uitlenen van effecten aan andere financiële instellingen tegen een vergoeding) is voor de Fondsen en de Onderliggende Beleggingsinstellingen niet van toepassing of niet toegestaan.

Bepaling reële waarde beleggingen

In overeenstemming met RJ 290.916 volgt hierna informatie over financiële instrumenten die in de jaarrekening van de Fondsen tegen reële waarde worden gewaardeerd. Voor de meerderheid van de beleggingen is, voor de prijs-component van de reële waarde, sprake van objectief vast te stellen frequente marktnoteringen. Voor bepaalde beleggingen zijn deze niet beschikbaar en vindt waardering plaats op basis van waarderingsmodellen en -technieken, inclusief verwijzing naar de huidige reële waarde van vergelijkbare instrumenten en het gebruik van schattingen.

Voor financiële activa en financiële verplichtingen die gewaardeerd worden tegen reële waarde dient de beleggingsentiteit aan te geven waar de boekwaarden van zijn afgeleid.

Op basis van deze verscheidenheid en gradaties in waarderingsmethoden dienen de beleggingen te worden ingedeeld naar de volgende waarderingsniveaus (categorieën):

- Categorie 1: de reële waarde is afgeleid van ter beurze genoteerde marktprijzen;
- Categorie 2: de reële waarde is afgeleid van onafhankelijke taxaties;
- Categorie 3: de reële waarde is afgeleid van een berekening van de netto contante waarde (NCW); of

- Categorie 4: de reële waarde is afgeleid van een andere geschikte waarderingsmethodiek.

Als beleggingen op verschillende effectenbeurzen zijn genoteerd, bepaalt de Beheerder van welke effectenbeurs de koers in aanmerking wordt genomen. In geval van bijzondere omstandigheden (zoals bijvoorbeeld grote volatiliteit op financiële markten) waardoor naar de mening van de Beheerder de waardering op de hierboven beschreven wijze leidt tot een waardering die niet de werkelijke waarde weerspiegelt, kan de Beheerder bij de vaststelling van de waarde van beursgenoteerde beleggingen rekening houden met verwachte noteringen aan de hand van relevante indices op financiële markten.

Aandelen

Beleggingen in aandelen (inclusief money market funds) worden gewaardeerd tegen de reële waarde. Vaststelling van deze reële waarde vindt plaats op basis van de tegen ultimo verslagperiode laatst verhandelde koers op een gereglementeerde markt met actieve handel.

Vastrentende waarden

De vastrentende waarden worden gewaardeerd tegen reële waarde. Als er sprake is van een actieve markt wordt gebruikgemaakt van de relevante biedkoersen of, als biedkoersen niet aanwezig zijn, van de relevante middenkoersen (tussen de biedkoersen en de laatkoersen) ten tijde van het slot van de markt. Wanneer er geen actieve markt beschikbaar is voor een vastrentende belegging, wordt gebruikgemaakt van een koers die is afgeleid van quoteringen van vergelijkbare beleggingen, of van een koers op basis van een indicatieve quote die is verkregen van derde partijen die een markt onderhouden in de betreffende beleggingen. Indien dit niet mogelijk is, wordt de koers modelmatig bepaald.

Derivaten

Derivaten worden gewaardeerd op reële waarde, te weten de beurswaarde of als die er niet is, de waarde die wordt bepaald met behulp van marktconforme waarderingmodellen of op basis van een marktopgave.

Andere waarderingmodellen en veronderstellingen zouden tot andere schattingen kunnen leiden. Derivaten met een negatieve reële waarde zijn verantwoord in de post derivaten onder beleggingen op de passivazijde van de balans.

Voor ontvangen onderpand in verband met openstaande derivatenposities geldt dat het Fonds of de Onderliggende Beleggingsinstellingen in de balans een schuld aan de tegenpartij opneemt voor het terug te betalen onderpand. Voor verstrekt onderpand in verband met openstaande derivatenposities neemt het Fonds of de Onderliggende Beleggingsinstellingen een vordering op de tegenpartij op. Over het ontvangen of verstrekte onderpand wordt rente berekend.

Valutatermijncontracten

De marktwaarde van valutatermijncontracten wordt bepaald met behulp van een standaard model. Via het informatiesysteem van Bloomberg (Bloomberg Terminal) worden parameters en prijzen (quotes) ingelezen.

Futures

De marktwaarde van futures wordt bepaald aan de hand van de notering op een beurs of een andere gereguleerde markt.

Deposito's

Deposito's worden gewaardeerd tegen reële waarde. De reële waarde is nagenoeg gelijk aan de nominale waarde, omdat de deposito's een korte looptijd hebben.

Callgelden

Callgelden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Beleggingen in Onderliggende Beleggingsinstellingen

De beleggingen van de Fondsen (kunnen) bestaan uit participaties in Onderliggende Beleggingsinstellingen. De participaties in de Onderliggende Beleggingsinstellingen worden gewaardeerd tegen de intrinsieke waarde per einde verslagperiode, hetgeen overeenkomt met de reële waarde. De participaties worden op dagbasis aangekocht of verkocht tegen de vastgestelde intrinsieke waarde. De beleggingen zijn als liquide te beschouwen. De intrinsieke waarde van alle participaties wordt één keer per jaar gecontroleerd door de externe accountant in het kader van de jaarlijkse controle van de betreffende Onderliggende Beleggingsinstelling.

Indien een Fonds 20 procent of meer van haar beheerde vermogen direct of indirect belegt in een Onderliggende Beleggingsinstelling, is in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgro Wft), artikel 124 lid 1i, van toepassing. Indien een Fonds 85 procent of meer van haar beheerde

vermogen direct of indirect belegt in een Onderliggende Beleggingsinstelling, zijn artikel 122, lid 1a tot en met 1e, artikel 123, lid 1m, lid 5 en 6 en artikel 124, lid 1i en 1j ook van toepassing. Op grond van deze artikelen dient aanvullende informatie verstrekt te worden ten aanzien van de Onderliggende Beleggingsinstelling waarin wordt belegd. Middels het opnemen van de jaarrekening van de Onderliggende Beleggingsinstelling wordt voldaan aan de vereisten in voornoemde artikelen. De jaarrekening van de Onderliggende Beleggingsinstelling waarin wordt belegd wordt geacht deel uit te maken van de toelichting op de jaarrekening van de Fondsen die in de Onderliggende Beleggingsinstelling beleggen.

Ten aanzien van extern beheerde Onderliggende Beleggingsinstellingen waarin door de Fondsen 20 procent of 85 procent van haar beheerde vermogen direct of indirect wordt belegd, wordt niet de jaarrekening van de extern beheerde Onderliggende Beleggingsinstelling opgenomen, maar wordt de aanvullende informatie beperkt tot hetgeen is vereist op basis van voornoemde artikelen.

Vorderingen en schulden

Vorderingen en schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Aangezien er geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen en schulden.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering en wordt dit toegelicht in de toelichting op de balans van de Fondsen.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De nominale waarde is nagenoeg gelijk aan de marktwaarde als gevolg van de korte looptijden van de betreffende posten.

Fondsvermogen

Het totaal van fondsvermogen wordt bepaald door het bedrag dat resteert nadat alle activa en verplichtingen volgens de van toepassing zijnde waarderinggrondslagen zijn verwerkt in de balans.

Verwerking van plaatsing en inkoop van participaties

De uit hoofde van plaatsing en inkoop van participaties ontvangen respectievelijk betaalde bedragen worden geheel verwerkt in het gestorte kapitaal van het desbetreffende Fonds. In geval van inkoop van participaties wordt afhankelijk van de gemiddelde historische uitgifteprijs van de ingekochte participaties, ook een deel op de overige reserves in mindering gebracht.

Bij de uitgifte en inkoop van participaties van de Fondsen wordt de intrinsieke waarde van de participaties verhoogd met een opslag respectievelijk verlaagd met een afslag om tot de uitgifterespectievelijk inkoopprijs te komen. Deze op- en afslagen dienen met name ter dekking van transactiekosten die worden gemaakt. De op- en afslagen worden in de winst- en verliesrekening verantwoord onder de post 'In rekening gebrachte op- en afslagen' en komen geheel ten goede aan het betreffende Fonds.

De op- en afslagen worden jaarlijks door de Beheerder vastgesteld op basis van de gemiddelde transactiekosten die representatief zijn voor transacties op de financiële markten in de betreffende beleggingscategorie. De Beheerder kan het betreffende percentage aanpassen indien het lange termijn gemiddelde als gevolg van marktomstandigheden is gewijzigd.

Participaties als fondsvermogen

Participanten van het Fonds hebben het recht om hun participatie terug te verkopen aan het Fonds en participaties hebben daarmee een kenmerk van vreemd vermogen. De participaties van het Fonds worden in de jaarrekening van het Fonds als eigen vermogen verantwoord, omdat de participaties aan de volgende kenmerken voldoen:

- de houder van de participatie heeft recht op een pro-rata deel van de netto activa in het Fonds; en
- de participaties zijn achtergesteld ten opzichte van alle andere verplichtingen van het Fonds.

2.4 Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

De resultaten van het beleggingsbeleid worden bepaald door de directe en indirecte opbrengsten uit beleggingen. De resultaten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop ze betrekking hebben en worden verantwoord in de winst- en verliesrekening.

Beleggingsresultaten

Directe en indirecte resultaten en aan de verslagperiode toe te rekenen kosten van beleggingen worden afzonderlijk gepresenteerd. Onder de directe resultaten worden opbrengsten uit rente en dividend gepresenteerd. Dividend wordt op het moment van betaalbaarstelling verantwoord. Het dividend betreft het verdiende bruto contante dividend onder aftrek van provisie en niet-terugvorderbare dividendbelasting. De opbrengsten in de vorm van stockdividend worden als aankoop tegen nihil in de balans verwerkt. In het geval van 'keuze dividend' (cashdividend of stockdividend) wordt bij de keuze voor stockdividend het niet ontvangen cash dividend verantwoord en als kostprijs van het stockdividend geregistreerd. Overige directe beleggingsresultaten worden aan de verslagperiode toegerekend waarin zij optreden.

Bij de drie Duration fondsen is er een negatief dividend in de opbrengsten verantwoord. Dit betreft de negatieve distributions van de money market fondsen.

Onder de indirecte resultaten worden de waardeveranderingen van beleggingen, de gerealiseerde en niet-gerealiseerde koers- en valutaresultaten, over de verslagperiode verantwoord. De gerealiseerde en niet-gerealiseerde koers- en valutaresultaten worden bepaald door op de verkoopopbrengst (inclusief verkoopkosten) de balanswaarde aan het begin van de verslagperiode dan wel de gemiddelde kostprijs van de aankopen gedurende de verslagperiode in mindering te brengen.

Transactiekosten

Eventuele transactiekosten bij aan- en verkoop van beleggingen worden als onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen in de winst- en verliesrekening verantwoord. Transactiekosten bij aankoop van beleggingen worden derhalve niet geactiveerd. Transactiekosten bij aankopen van derivaten worden direct in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Het totaalbedrag aan geïdentificeerde transactiekosten van beleggingen (naast de transactiekosten van derivaten) over de verslagperiode, wordt toegelicht in de toelichting op de winst- en verliesrekening van de Fondsen en/of indien sprake is van beleggingen in Onderliggende Beleggingsinstellingen, in de toelichting op de winst- en verliesrekening van de betreffende Onderliggende Beleggingsinstelling.

Aan de aan- en verkopen, door de Fondsen, van participaties in door ACTIAM beheerde Onderliggende Beleggingsinstellingen zijn geen transactiekosten verbonden.

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten worden verwerkt in de verslagperiode waarop zij betrekking hebben.

Bedrijfslasten

De bedrijfslasten worden verwerkt in de verslagperiode waarop zij betrekking hebben.

Service fee / Beheervergoeding

Een onderdeel van de bedrijfslasten is de service fee / beheervergoeding. De Beheerder brengt de Fondsen een beheervergoeding oftewel een service fee in rekening. De service fee dient ter dekking van kosten van de bewaarder, de Beheerder, kosten van administratie, oprichtings- en introductiekosten en bewaargeving van effecten, alsmede van alle andere operationele kosten zoals die van toezicht en registratie, accountantscontrole, verslaggeving en participantenvergaderingen.

De service fee voor Zwitserleven Credits Fonds, Zwitserleven Medium Duration Fonds, Zwitserleven Long Duration Fonds en Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds bedraagt op jaarbasis 0,040% van het gemiddelde fondsvermogen. Maandelijks wordt hiertoe 1/12e deel in rekening gebracht over het gemiddelde fondsvermogen (op basis van fondsomvang per dag ultimo) gedurende de maand.

De directe service fee voor het Zwitserleven Mixfonds bedraagt op jaarbasis 0,010% van het gemiddelde fondsvermogen en daarnaast 0,040% van het gemiddeld fondsvermogen voor de kosten in de Onderliggende Beleggingsinstellingen. Maandelijks wordt hiertoe 1/12e deel in rekening gebracht over het gemiddelde fondsvermogen (op basis van fondsomvang per dag ultimo) gedurende de maand. Voor het Zwitserleven Selectie Fonds bedraagt de directe service fee 0,020% van het gemiddelde fondsvermogen en daarnaast 0,166% van het gemiddelde fondsvermogen voor de kosten in de externe Onderliggende Beleggingsfondsen in de portefeuille van het Zwitserleven Selectie Fonds.

In de service fee zijn begrepen de kosten voor het beheer van het fondsvermogen door de Beheerder. Wanneer het vermogensbeheer aan een derde partij wordt uitbesteed, zullen deze kosten apart in rekening worden gebracht bij het

desbetreffende Fonds. Eventuele voordelen uit hoofde van (gedeeltelijk) retour ontvangen beheerkosten van deze derde partijen komen geheel ten gunste van het desbetreffende Fonds.

Lopende kosten factor (LKF)

De lopende kosten factor (LKF) van een Fonds omvat alle kosten die in een verslagperiode ten laste van het Fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten. De lopende kosten factor wordt uitgedrukt in een percentage van het gemiddeld fondsvermogen van het desbetreffende Fonds. Het gemiddeld fondsvermogen is berekend op basis van de frequentie van het afgeven van de intrinsieke waarde. Alle afgegeven intrinsieke waarden gedurende de verslagperiode worden opgeteld en gedeeld door het aantal afgegeven intrinsieke waarden.

Omloopfactor

De omloopfactor van de activa geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de beleggingsportefeuille van een Fonds. Op deze manier wordt inzicht gegeven in de mate waarin er actief beheer plaatsvindt in beleggingsportefeuilles. Een eventuele negatieve omloopfactor geeft aan dat toe- en uittreding in een Fonds niet per definitie gepaard hoeft te gaan met effectentransacties in onderliggende beleggingsportefeuilles.

De omloopfactor wordt als volgt berekend:

$$[(\text{Totaal 1} - \text{Totaal 2}) / X] * 100$$

- Totaal 1: het totaal bedrag aan effectentransacties (effectenaankopen + effectenverkoppen);
- Totaal 2: het totaal bedrag aan transacties (uitgifte + inkopen) van deelnemingsrechten van de Fondsen;
- X: de gemiddelde intrinsieke waarde van het Fonds. De gemiddelde intrinsieke waarde is berekend op basis van de frequentie van het afgeven van de intrinsieke waarde. De intrinsieke waarde wordt berekend op iedere dag waarop de effectenbeurs van Euronext Amsterdam N.V. voor de handel in Nederland geopend is. Alle afgegeven intrinsieke waarden gedurende de verslagperiode worden opgeteld en gedeeld door het aantal afgegeven intrinsieke waarden.

2.5 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht geeft inzicht in de herkomst van de liquide middelen die gedurende de verslagperiode beschikbaar zijn gekomen en de wijze waarop deze zijn aangewend. Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. In het kasstroomoverzicht wordt het resultaat, door aanpassingen hierop, tot kasstromen herleid. Kasstromen die betrekking hebben op beleggingen, de mutaties in voorzieningen, kortlopende vorderingen en kortlopende schulden zijn opgenomen onder de kasstroom uit beleggingsactiviteiten. Overige kasstromen die samenhangen met toetreding en uittreding zijn opgenomen onder de kasstromen uit financieringsactiviteiten.

2.6 Grondslagen voor de Onderliggende Beleggingsinstellingen

De jaarrekeningen van de Onderliggende Beleggingsinstellingen zijn opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek, de Wet op het financieel toezicht (Wft) en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 615 (RJ 615) Beleggingsinstellingen. De grondslagen zoals uiteengezet in de voorgaande hoofdstukken: i) hoofdstuk 2.2 Algemene grondslagen, ii) hoofdstuk 2.3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva, iii) hoofdstuk 2.4 Grondslagen voor de resultaatbepaling; en iv) hoofdstuk 2.5 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht, zijn overeenkomstig van toepassing voor de Onderliggende Beleggingsinstellingen.

De jaarcijfers van de door een derde partij beheerde Onderliggende Beleggingsinstellingen, namelijk ACTIAM (L) Sustainable Emerging Markets Debt Fund en ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund, zijn opgesteld volgens Luxemburgse grondslagen. Deze regelgeving sluit grotendeels aan bij de grondslagen die de Vennootschap hanteert. Er bestaan echter ook verschillen tussen de Luxemburgse en de Nederlandse grondslagen. Volgens de Nederlandse grondslagen vindt splitsing plaats van het eigen vermogen in onder andere gestort kapitaal; dit is volgens de Luxemburgse grondslagen niet het geval. Een ander verschil betreft een verschuiving tussen gerealiseerde waardeveranderingen en niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Deze verschuiving wordt veroorzaakt door het feit dat de Luxemburgse grondslagen de historische kostprijs als kostprijs hanteren voor de resultaatbepaling en in de Nederlandse grondslagen wordt de marktwaarde eind vorig boekjaar als kostprijs gehanteerd.

2.7 Fiscale structuur

De Fondsen kwalificeren voor de Nederlandse belastingwetgeving als fiscaal transparant en zijn derhalve niet belastingplichtig in de zin van de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969. Alle activa en passiva, alsmede de resultaten van de Fondsen worden fiscaal rechtstreeks toegerekend aan de houders van participaties in de Fondsen.

2.8 Financiële risico's en beheersingsmaatregelen

De activiteiten van de Fondsen opgenomen in hoofdstuk 3 tot en met 9 kunnen financiële risico's van verscheidene aard met zich meebrengen. Deze risico's bestaan voornamelijk uit marktrisico, renterisico, concentratierisico, actief rendementsrisico, kredietrisico en liquiditeitsrisico.

In hoofdstuk 1 wordt per Fonds inzicht gegeven in het risicomanagementbeleid, de gebruikte financiële instrumenten en de belangrijkste risico's. De risico's worden onderstaand en in de toelichting op de jaarrekening van de Fondsen nader uitgewerkt.

Marktrisico

In hoofdstuk 1 is in de paragraaf 'Fondsprofiel', waar relevant, een verdeling van de portefeuille naar sector en/of land, evenals naar looptijden opgenomen. Voor de segmentatie van de beleggingen wordt verwezen naar de informatie zoals die is opgenomen in de jaarrekening van de Fondsen.

Renterisico

De Fondsen beleggen in vastrentende waarden en staan bloot aan renterisico. Voor het Zwitserleven Medium Duration Fonds, het Zwitserleven Long Duration Fonds en het Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds (de 'Duration-Fondsen') geldt dat het beleggingsbeleid is gericht op een portefeuille met een duration die ligt binnen een bepaalde bandbreedte. De duration van het Zwitserleven Medium Duration Fonds is gebaseerd op een cashflowverdeling tussen de 1 en 15 jaar, de duration van het Zwitserleven Long Duration Fonds op een cashflowverdeling tussen de 16 en 30 jaar en de duration van het Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds op een cashflowverdeling tussen de 31 en 59 jaar.

Bij alle Fondsen is het gebruik van derivaten toegestaan. Bij de Duration-Fondsen is actief gebruik gemaakt van renteswaps. Het gebruik van derivaten binnen de Duration-Fondsen heeft tot doel het opbouwen van een portefeuille van beleggingen met een lange duration. Fluctuatie van de rente, zowel omhoog als omlaag, zal een sterk effect hebben op de waarde van de beleggingen (sterke daling respectievelijk sterke stijging).

In de toelichting op de balans van de Duration-Fondsen en Zwitserleven Credit Fonds zijn de gemiddelde resterende looptijden, het effectief rendement, het couponrendement en de modified duration opgenomen. In de specificatie van de beleggingen wordt tevens de renteherzieningsdatum van de belegging gepresenteerd.

Het Zwitserleven Mixfonds en het Zwitserleven Selectie Fonds lopen via de beleggingen in de Onderliggende Beleggingsinstellingen in meer of mindere mate een renterisico. Via die Onderliggende Beleggingsinstellingen beleggen de Fondsen indirect in vastrentende waarden en staan dus bloot aan renterisico.

Valutarisico

Voor het Zwitserleven Credits Fonds, Zwitserleven Mixfonds en Zwitserleven Selectie Fonds luiden de aangehouden beleggingen gedurende de verslagperiode in euro's. Voor de Duration-Fondsen geldt dat het beleggingsuniversum bestaat uit vermogenstitels uitgegeven in euro's of in voorlopers van deze munteenheid (oude nationale valuta). Derhalve is geen van de Fondsen gedurende de verslagperiode blootgesteld aan valutarisico's.

Via de Onderliggende Beleggingsinstellingen van Zwitserleven Selectie Fonds wordt wel een valutarisico gelopen.

Kredietrisico

Alle Fondsen beleggen (in)direct in vastrentende waarden en lopen kredietrisico. Er wordt een maximaal kredietrisico gelopen op het totaal van de beleggingen in vastrentende waarden, vorderingen en liquide middelen. Renteswaps zijn hierbij buiten beschouwing gelaten omdat zoals gezegd het kredietrisico op deze derivaten wordt afgedekt door middel van collateral.

Voor alle Fondsen geldt bovendien dat als gevolg van vooral verkooptransacties kortlopende vorderingen ontstaan. Deze kortlopende vorderingen kennen een zeer laag risico omdat de onderliggende activa slechts worden geleverd tegen gelijktijdige ontvangst van het transactiebedrag.

In de toelichting op de balans van de Fondsen met directe beleggingen is voor vastrentende beleggingen de verdeling over categorieën van kredietwaardigheid ('ratings') aangegeven. Tevens is in de toelichting op de balans van de Fondsen het maximale kredietrisico per Fonds opgenomen.

Tegenpartijrisico

Ultimo verslagperiode hebben de Fondsen geen tegenpartijrisico uit hoofde van afgeleide financiële instrumenten.

Paraplurisiko

Een specifieke vorm van kredietrisico is het paraplurisiko dat betrekking heeft op het feit dat alle Fondsen deel uitmaken van dezelfde juridische paraplustructuur namelijk Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen. Daardoor is er een mogelijk risico dat een negatief vermogenssaldo van een Fonds wordt omgeslagen naar andere Fondsen. Gezien de aard van de beleggingen en gezien het feit dat de financiering van de beleggingen van elk Fonds uitsluitend met eigen vermogen geschiedt, is een dergelijke gebeurtenis in de praktijk nagenoeg uitgesloten.

2.9 Uitbestedingsrisico en monitoring van risico's

De Beheerder heeft een deel van de vermogensbeheertaken uitbesteed aan derden. ACTIAM bewaakt het voldoen aan wet- en regelgeving, alsmede beursvoorschriften. Er is periodiek overleg tussen ACTIAM en de afdeling Juridische Zaken en Fiscale Zaken van VIVAT. Daarnaast is de afdeling Compliance betrokken bij de monitoring van de fondsbeheeractiviteiten binnen en buiten ACTIAM.

2.10 Accountantskosten

De Beheerder brengt een service fee in rekening bij de Fondsen. De honoraria van de accountantsorganisatie Ernst & Young Accountants LLP, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a BW, komen volledig ten laste van de Beheerder. De Beheerder bekostigt de accountantskosten uit de service fee. Er worden geen accountantskosten direct ten laste van de Fondsen gebracht.

De accountantskosten die over 2019 in rekening gebracht zijn bij de Beheerder en die volledig betrekking hebben op de controle van het jaarverslag 2019, bedragen € 46.280 ex. 21% BTW (2018: € 28.600 ex. BTW). De stijging van de accountantskosten in 2019 ten opzichte van 2018 wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door het opgaan van de Zwitserleven Mix Beleggingsfondsen in Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen en de overheveling van Zwitserleven Credit Fonds van Zwitserleven Beleggingsfondsen naar Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen. De accountant heeft geen andere diensten verleend dan hierboven benoemd.

3 Jaarrekening 2019

Zwitslerleven Institutioneel Credits Fonds

BALANS

Vóór winstbestemming en in € 1.000	REF. ¹	12-11-2019	31-12-2018
Beleggingen	1	-	124.389
Vorderingen	2	-	1.253
Overige activa			
Liquide middelen	3	-	9
Kortlopende schulden	4	-	4
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-	1.258
Activa min kortlopende schulden		-	125.647
Fondsvermogen	5		
Gestort kapitaal		-122	73.314
Overige reserves		-7.377	53.536
Onverdeeld resultaat		7.499	-1.203
Totaal fondsvermogen		-	125.647

¹ De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

WINST- EN VERLIESREKENING

In € 1.000	REF. ¹	01-01-2019 t/m 12-11-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit beleggingen			
Rente obligaties		1.791	2.253
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	6	5.677	-330
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	7	-	-3.102
In rekening gebrachte op- en afslagen		77	26
Overige bedrijfsopbrengsten		1	-
Som der bedrijfsopbrengsten		7.546	-1.153
Bedrijfslasten			
Service fee		43	47
Overige bedrijfslasten	8	4	3
Som der bedrijfslasten		47	50
Resultaat		7.499	-1.203

¹ De referenties in de winst- en verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

KASSTROOMOVERZICHT

In € 1.000	01-01-2019 t/m 12-11-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	7.499	-1.203
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	7.499	-1.203
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-5.677	330
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-	3.102
Aankoop van beleggingen	-50.772	-45.180
Verkoop en lossingen van beleggingen	180.838	32.112
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	1.253	-50
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-4	-
Netto kasstromen uit beleggingsactiviteiten	133.137	-10.889
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	18.041	12.212
Inkoop van participaties	-151.187	-1.481
Uitgekeerd dividend	-	-
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	-133.146	10.731
Totaal nettokasstromen	-9	-158
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Mutatie liquide middelen	-9	-158
Liquide middelen begin van de verslagperiode	9	167
Liquide middelen eind van de verslagperiode	-	9

Introductie

Met ingang van 12 november 2019 zijn de voorwaarden van Zwitserleven Beleggingsfondsen en Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen gewijzigd als gevolg van de samenvoeging van Zwitserleven Credits Fonds en Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds.

Allereerst is, voorafgaand aan de feitelijke samenvoeging, op 12 november 2019 het Zwitserleven Credits Fonds overgeheveld van de fondsenparaplu Zwitserleven Beleggingsfondsen naar de fondsenparaplu Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen. Als gevolg van de overheveling van het Zwitserleven Credits Fonds van de Zwitserleven Beleggingsfondsen fondsenparaplu naar de Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen fondsenparaplu, is de status van Fiscale Beleggingsinstelling (FBI) van het Zwitserleven Credits Fonds komen te vervallen. Het Zwitserleven Credits Fonds (het na de samenvoeging overgebleven Fonds) heeft zodoende dezelfde fiscale status gekregen als het voormalige Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds. Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds was fiscaal transparant.

Op 12 november 2019 is, aansluitend op de voornoemde overheveling, Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds samengevoegd met Zwitserleven Credits Fonds. Het resultaat van de samenvoeging is dat Zwitserleven Credits Fonds is overgebleven en het Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds na de samenvoeging niet langer bestaat.

De jaarrekening van het Fonds is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek, de Wet op het financieel toezicht (Wft) en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 615 (RJ 615) Beleggingsinstellingen. Voor meer algemene informatie ten aanzien van het Fonds wordt verwezen naar hoofdstuk 2.1 Algemeen.

De jaarrekening van het Fonds, bestaande uit de balans, de winst- en verliesrekening, het kasstroomoverzicht en de toelichtingen daarop, geven een totaal inzicht in de financiële positie van het Fonds inclusief inzicht in alle vorderingen en verplichtingen. Buiten de financiële positie zoals weergegeven in de jaarrekening van het Fonds bestaan geen bezittingen, schulden, vorderingen en verplichtingen uit hoofde van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen of andere Fondsen die betrekking hebben op het Fonds.

De grondslagen die van toepassing zijn op het Fonds, zijn uiteengezet in: i) hoofdstuk 2.2 Algemene grondslagen; ii) hoofdstuk 2.3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva; iii) hoofdstuk 2.4 Grondslagen voor de resultaatbepaling; en iv) hoofdstuk 2.5 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht.

De activiteiten van het Fonds kunnen financiële risico's (en eventuele van toepassing zijnde niet-financiële risico's) van verscheidene aard met zich meebrengen. Deze risico's worden toegelicht in hoofdstuk 2.8 Financiële risico's en beheersingsmaatregelen en in het Verslag van de Beheerder wordt inzicht gegeven in het risicomanagementbeleid, de gebruikte financiële instrumenten en de belangrijkste risico's.

Discontinuïteit

ACTIAM heeft op 28 oktober 2019 besloten tot opheffing van het Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds. Het Zwitserleven Credits Fonds is op 12 november 2019 overgeheveld van de fondsenparaplu Zwitserleven Beleggingsfondsen naar de fondsenparaplu Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen. Op 12 november 2019 is, direct aansluitend op de voornoemde overheveling, Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds samengevoegd met Zwitserleven Credits Fonds. Het resultaat van de samenvoeging is dat Zwitserleven Credits Fonds overblijft en het Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds na de samenvoeging niet langer zal bestaan. Op 12 november 2019 zijn de participaties van Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds omgewisseld in participaties Zwitserleven Credits Fonds. De ruilverhouding voor de omwisseling van participaties in Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds in participaties in Zwitserleven Credits Fonds is vastgesteld op basis van de intrinsieke waarde van de betreffende fondsen op de dag van samenvoeging. Gezien vorenstaande is geen sprake meer van de continuïteitsveronderstelling van het fonds dat is samengevoegd. ACTIAM heeft vastgesteld dat aan alle verplichtingen is voldaan, waarmee sprake is van vrijwillige discontinuïteit. Op grond hiervan zijn bij het opstellen van de jaarrekening dezelfde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gehanteerd als in voorgaande jaren in overeenstemming met RJ170.104.

Vergelijkende cijfers

De jaarrekening 2018 is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. De huidige situatie van discontinuïteit heeft geen invloed op de vergelijkende cijfers over 2018.

3.1 Toelichting op de balans

1 Beleggingen

Beleggingen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 12-11-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand per 1 januari	124.389	114.753
Aankopen	50.772	45.180
Verkopen	-180.031	-30.926
Lossingen	-807	-1.186
Gerealiseerde waardeveranderingen	5.677	-330
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-	-3.102
Stand ultimo periode	-	124.389

Van de verkopen heeft een saldo van € 111,1 miljoen betrekking op de samenvoeging van de beleggingen van Zwitserleven Institutioneel Credit Fonds met Zwitserleven Credits Fonds per 12 november 2019. Het saldo van de gerealiseerde waardeveranderingen bestaat voor € 3,8 miljoen uit deze samenvoeging.

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen en in de verslagperiode zijn geen beleggingen uitgeleend.

Effectenportefeuille

Aangezien per 12 november Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds is samengevoegd met Zwitserleven Credits Fonds en vervolgens Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds is opgehouden te bestaan, zijn de toelichtingstabellen van de effectenportefeuille niet meer opgenomen in de jaarrekening. Voor de toelichtingstabellen wordt verwezen naar het jaarverslag 2018.

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ 290.916

Voor alle financiële instrumenten die zich in de portefeuille van Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds bevinden, is de reële waarde afgeleid van ter beurze genoteerde marktprijzen waarbij geldt dat sprake is van voldoende liquiditeit op de markt waar het financiële instrument verhandeld wordt.

2 Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

Vorderingen

In € 1.000	12-11-2019	31-12-2018
Subtotaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	-	-
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen rente	-	17
Lopende rente obligaties	-	1.236
Subtotaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-	1.253
Totaal	-	1.253

De vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

3 Liquide middelen

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. Het aanhouden van liquide middelen valt binnen het mandaat en heeft te maken met de timing van de betalingen.

4 Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

Kortlopende schulden

In € 1.000	12-11-2019	31-12-2018
Subtotaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	-	-
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen service fee	-	4
Subtotaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-	4
Totaal	-	4

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar. De te betalen service fee is te betalen aan de Beheerder.

5 Fondsvermogen

Fondsvermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 12-11-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	73.314	61.910
Uitgegeven participaties	18.041	12.212
Ingekochte participaties	-91.477	-808
Stand ultimo periode	-122	73.314
Overige reserves		
Stand per 1 januari	53.536	51.701
Ingekochte participaties	-59.710	-673
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-1.203	2.508
Stand ultimo periode	-7.377	53.536
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	-1.203	2.508
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	1.203	-2.508
Resultaat over de verslagperiode	7.499	-1.203
Stand ultimo periode	7.499	-1.203
Totaal fondsvermogen	-	125.647

Het saldo van de ingekochte participaties bestaat voor een saldo van € 116,1 miljoen uit de samenvoeging van Zwitserleven Institutioneel Credit Fonds met Zwitserleven Credits Fonds per 12 november 2019.

Meerjarenoverzicht

In € 1.000	12-11-2019	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2016	31-12-2015
Intrinsieke waarde	-	125.647	116.119	109.307	114.257
Resultaat	7.499	-1.203	2.508	5.070	-342
Aantal uitstaande participaties	-	10.551.837	9.649.702	9.104.487	9.779.237
In € 1					
Per participatie					
Intrinsieke waarde	-	11,91	12,03	12,01	11,68
Dividend ¹	-	-	0,24	0,24	0,35
Opbrengsten uit beleggingen	0,18	0,23	0,25	0,30	0,39
Waardeveranderingen beleggingen	0,56	-0,35	0,02	0,27	-0,41
In rekening gebrachte op- en afslagen ²	0,01	-	-	-	-
Som der bedrijfslasten	-	-	-	-	-0,01
Resultaat³	0,75	-0,12	0,27	0,57	-0,03

- 1 Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.
- 2 Tot en met 31 december 2016 bood het Fonds de participaties aan tegen intrinsieke waarde. Met ingang van 1 januari 2017 zijn de voorwaarden van het Fonds aangepast. Vanaf deze datum worden op- en afslagen gehanteerd over de intrinsieke waarde van het Fonds. Het meerjarenoverzicht is, met ingang van het jaarverslag 2018, hierop aangepast. De aanpassing is tevens doorgevoerd voor de vergelijkende cijfers over 2017.
- 3 Het totaal resultaat per participatie is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande participaties gedurende de verslagperiode.

3.2 Toelichting op de winst- en verliesrekening

6 Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

De gerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door op de verkoopopbrengst (inclusief verkoopkosten) de balanswaarde aan het begin van de verslagperiode dan wel de gemiddelde kostprijs van de aankopen gedurende de verslagperiode in mindering te brengen. De aan- en verkoopkosten van de beleggingen vormen onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen van de beleggingen.

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de gerealiseerde koers- en valutawinsten en gerealiseerde koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 12-11-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Obligaties		
Obligaties - gerealiseerde koerswinsten	6.055	57
Obligaties - gerealiseerde koersverliezen	-378	-387
Obligaties - gerealiseerde valutawinsten	-	-
Obligaties - gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal obligaties	5.677	-330
Totaal	5.677	-330

7 Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

De niet-gerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door op de balanswaarde ultimo verslagperiode de balanswaarde aan het begin van de verslagperiode in mindering te brengen dan wel de gemiddelde kostprijs van de aankopen gedurende de verslagperiode.

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de niet-gerealiseerde koers- en valutawinsten en niet-gerealiseerde koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 12-11-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Obligaties		
Obligaties - niet-gerealiseerde koerswinsten	-	97
Obligaties - niet-gerealiseerde koersverliezen	-	-3.199
Obligaties - niet-gerealiseerde valutawinsten	-	-
Obligaties - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal obligaties	-	-3.102
Totaal	-	-3.102

8 Overige bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten worden nader gespecificeerd in onderstaande tabel:

Overige bedrijfslasten

In € 1.000	01-01-2019 t/m 12-11-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Rente rekening courant	4	3
Totaal	4	3

Lopende kosten factor

Aangezien het fonds per 12 november 2019 is opgehouden te bestaan wordt er geen lopende kosten factor ultimo 2019 vermeld. De service fees zijn de enige kosten die bij het Fonds in rekening worden gebracht. De service fee op jaarbasis bedroeg in de verslagperiode (periode 1 januari 2019 tot 12 november 2019) 0,040% (2018: 0,040%).

Omloopfactor

De omloopfactor over de verslagperiode (periode 1 januari 2019 tot 12 november 2019) bedraagt 50,16% (2018: 54,31%).

Transactiekosten

De transactiekosten zijn niet toegelicht, omdat de transactiekosten van vastrentende waarden in de aan- en verkoopkosten zijn opgenomen en niet separaat worden vastgelegd en daardoor onvoldoende identificeerbaar en kwantificeerbaar zijn (2018: idem).

3.3 Overige toelichtingen

Transacties gelieerde partijen

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid kunnen transacties worden verricht met aan ACTIAM gelieerde partijen. Het kan de volgende transactiesoorten betreffen: valutatransacties, bancaire diensten en bemiddelingsdiensten. Indien transacties worden verricht met gelieerde partijen, vinden deze onder marktconforme voorwaarden plaats.

Bij een transactie met een gelieerde partij buiten een gereguleerde markt, markt in financiële instrumenten of een andere geregelde, regelmatig functionerende, erkende open markt, ligt in alle gevallen een onafhankelijke waardebeoordeling ten grondslag aan de transactie. In de verslagperiode zijn er geen effectentransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Als gevolg van het Bgfo worden in dit kader alle partijen die behoren tot de groep van Anbang Insurance Group Co. Ltd. en/of (rechts)personen die via een zeggenschapsstructuur met ACTIAM zijn verbonden, aangemerkt als gelieerde partijen. ACTIAM brengt een service fee in rekening aan het Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds. Deze service fee is conform het prospectus in rekening gebracht. De service fee is opgenomen in de winst- en verliesrekening van het Fonds en bedraagt in de verslagperiode (periode 1 januari 2019 tot 12 november 2019) € 43 duizend (2018: € 47 duizend).

Softdollar-arrangementen en retourprovisies

Vanuit MiFID II-vereisten is het niet toegestaan om gebruik te maken van softdollar-arrangementen. Deze arrangementen betreffen diensten en producten van financiële dienstverleners, die in het kader van de uitvoering van transacties in financiële instrumenten in deze Onderliggende Beleggingsinstellingen aan vermogensbeheerders ter beschikking kunnen worden gesteld. In de verslagperiode was er dan ook geen sprake van retourprovisies dan wel softdollar-arrangementen.

Uitbesteding werkzaamheden

Ten behoeve van de uitvoering van het vermogensbeheer van het Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds maakt ACTIAM gebruik van diensten van derden. De uitgangspunten van de samenwerking met uitbestedingsrelaties zijn schriftelijk vastgelegd in overeenkomsten. In deze overeenkomsten zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de uitbestedingseisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomsten bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder. Met partijen waar vermogensbeheer aan uitbesteed is, heeft ACTIAM een vermogensbeheerovereenkomst gesloten. Hierin zijn onder andere de beleggingsrestricties uitgewerkt en zijn afspraken gemaakt over rapportages en beëindiging. De beleggingsrestricties zijn een gedetailleerde en concrete uitwerking van het beleggingsbeleid.

Hieronder volgt een overzicht van de werkzaamheden waarvoor de Beheerder opdracht aan derden heeft gegeven:

Werkzaamheden	Dienstverlenende instelling
Uitvoering van administratie, rapportage en verslaglegging van beleggingsfondsen	BNP Paribas Securities Services SCA
Uitvoering van het engagement- en stembelief	GES International AB

Uitvoering van de aan het Fonds gerelateerde administratie, rapportage en verslaglegging heeft ACTIAM uitbesteed aan BNP Paribas Securities Services SCA. De uitgangspunten van de samenwerking zijn schriftelijk vastgelegd in een overeenkomst. In deze overeenkomst zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de eisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomst bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder.

De uitvoering van het engagement- en stembelief heeft de Beheerder uitbesteed aan GES International AB. De uitgangspunten van de samenwerking met GES International AB zijn schriftelijk vastgelegd in een overeenkomst. In deze overeenkomst zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de eisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomst bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder.

Bij de vermogensbeheerovereenkomsten is ACTIAM te allen tijde bevoegd om de samenwerking met genoemde dienstverlenende instellingen te beëindigen en de taken uit te besteden aan andere bevoegde instellingen, dan wel zelf ter hand te nemen.

Werknemers

Het Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds heeft geen werknemers in dienst. ACTIAM, de Beheerder van de beleggingsinstelling, verricht de werkzaamheden voor het Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds.

Winstbestemming

Het resultaat over de verslagperiode wordt ten gunste gebracht van de overige reserves.

3.4 Beloning Raad van Toezicht

Leden van de Raad van Toezicht kunnen voor hun werkzaamheden een vergoeding ontvangen. In de verslagperiode bedroeg dit in totaal voor alle Fondsen²³ € 5.000 (2018: € 3.000). Dit bedrag is inclusief onkostenvergoeding en exclusief btw. Deze vergoedingen worden door ACTIAM N.V. gedragen. In 2019 vonden vier reguliere kwartaalvergaderingen plaats waar de Raad van Toezicht bij elkaar kwam. Voor meer informatie aangaande de reguliere kwartaalvergaderingen wordt verwezen naar het Verslag van de Raad van Toezicht.

Utrecht, 27 maart 2020

Directie van ACTIAM N.V.

W. Borgdorff
D.G. Keiller
W.M. Schouten

² Voor 2019 bestaan de Fondsen uit: Zwitserleven Credits Fonds, Zwitserleven Medium Duration Fonds, Zwitserleven Long Duration Fonds, Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds, Zwitserleven Mixfonds en Zwitserleven Selectie Fonds.

³ Van de totale beloning heeft € 1000 betrekking op de compensatie voor het toezicht op het voormalige paraplufonds Zwitserleven Mix Beleggingsfondsen.

3.5 Overige gegevens

3.5.1 Belangen directie en Raad van Toezicht

Geen van de leden van de directie van ACTIAM en van de Raad van Toezicht heeft een persoonlijk belang in een belegging die wordt aangehouden door het Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds.

3.5.2 Winstbestemmingsregeling

In artikel 16 van de voorwaarden van beheer van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen zijn de volgende bepalingen opgenomen omtrent de verdeling van het exploitatie saldo:

Artikel 16.1: Het netto-exploitatie-saldo van ieder subfonds wordt toegevoegd aan het betreffende subfonds.

Artikel 16.2: De winst per subfonds over een boekjaar wordt berekend met inachtneming van het bepaalde in Titel 9, Boek 2 Burgerlijk Wetboek. De winst wordt toegevoegd aan het betreffende subfonds.

3.5.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de vergadering van participanten van Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds op 12 november 2019 en van het resultaat tot en met 12 november 2019 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 12 november 2019;
- de winst- en verliesrekening tot en met 12 november 2019;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van beëindiging van bedrijfsactiviteiten

Wij vestigen de aandacht op de toelichting algemeen en discontinuïteit opgenomen op pagina 86 en 87 van de jaarrekening, waarin onder andere de situatie van beëindiging van alle bedrijfsactiviteiten en de daadwerkelijke samenvoeging van het Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds met het Zwitserleven Credits Fonds uiteengezet is en de effecten hiervan op de grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het verslag van de beheerder;
- de overige gegevens;
- andere informatie, bestaande uit personalia, definities, het verslag van de Raad van Toezicht, grondslagen, risico's en overige informatie m.b.t. de jaarrekeningen, jaarrekening 2019 Onderliggende Beleggingsinstellingen en Aanvullende informatie door een derde partij beheerde Onderliggende Beleggingsinstelling.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De beheerder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag van de beheerder en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de beheerder voor de jaarrekening

ACTIAM N.V. is als beheerder van de beleggingsentiteit verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de beheerder verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de beheerder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de beheerder afwegen of de beleggingsentiteit in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de beheerder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de beheerder het voornemen heeft om de beleggingsentiteit te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De beheerder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de beleggingsentiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de beheerder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de beheerder gehanteerde veronderstelling van "ongewijzigde grondslagen" aanvaardbaar is en dat voldaan is aan de toelichtingsvereiste. Wij vinden het noodzakelijk om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de beheerder onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 27 maart 2020

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. M.J. Knijnenburg RA

4 Jaarrekening 2019

Zwitslerleven Credits Fonds

BALANS

Vóór winstbestemming en in € 1.000	REF. ¹	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingen	1		
Obligaties		684.791	471.839
Vorderingen	2	5.237	4.705
Overige activa			
Liquide middelen	3	2.479	96
Kortlopende schulden	4	1.863	16
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		5.853	4.785
Activa min kortlopende schulden		690.644	476.624
Fondsvermogen	5		
Gestort kapitaal		685.330	483.373
Overige reserves		-25.477	-1.954
Onverdeeld resultaat		30.791	-4.795
Totaal fondsvermogen		690.644	476.624

¹ De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

WINST- EN VERLIESREKENING

In € 1.000	REF. ¹	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit beleggingen			
Rente obligaties		8.898	9.390
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	6	3.982	-2.437
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	7	17.950	-12.173
In rekening gebrachte op- en afslagen		194	373
Overige bedrijfsopbrengsten	8	5	263
Som der bedrijfsopbrengsten		31.029	-4.584
Bedrijfslasten			
Service fee		220	198
Overige bedrijfslasten	9	18	13
Som der bedrijfslasten		238	211
Resultaat		30.791	-4.795

¹ De referenties in de winst- en verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

KASSTROOMOVERZICHT

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	30.791	-4.795
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	30.791	-4.795
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-3.982	2.437
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-17.950	12.173
Aankoop van beleggingen	-365.241	-366.483
Verkoop van beleggingen	174.221	375.874
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-738	672
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	8	-1
Netto kasstromen uit beleggingsactiviteiten	-182.891	19.877
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	215.330	77.010
Inkoop van participaties	-13.445	-87.928
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	206	14
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	1.839	-
Uitgekeerd dividend	-18.656	-9.605
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	185.274	-20.509
Totaal nettokasstromen	2.383	-632
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Mutatie liquide middelen	2.383	-632
Liquide middelen begin van de verslagperiode	96	728
Liquide middelen eind van de verslagperiode	2.479	96

Introductie

Met ingang van 12 november 2019 zijn de voorwaarden van Zwitserleven Beleggingsfondsen en Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen gewijzigd als gevolg van de samenvoeging van Zwitserleven Credits Fonds en Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds.

Allereerst is, voorafgaand aan de feitelijke samenvoeging, op 12 november 2019 het Zwitserleven Credits Fonds overgeheveld van de fondsenparaplu Zwitserleven Beleggingsfondsen naar de fondsenparaplu Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen. Als gevolg van de overheveling van het Zwitserleven Credits Fonds van de Zwitserleven Beleggingsfondsen fondsenparaplu naar de Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen fondsenparaplu, is de status van Fiscale Beleggingsinstelling (FBI) van het Zwitserleven Credits Fonds komen te vervallen. Het Zwitserleven Credits Fonds (het na de samenvoeging overgebleven Fonds) heeft zodoende dezelfde fiscale status gekregen als het voormalige Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds. Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds was fiscaal transparant.

Op 12 november 2019 is, aansluitend op de voornoemde overheveling, Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds samengevoegd met Zwitserleven Credits Fonds. Het resultaat van de samenvoeging is dat Zwitserleven Credits Fonds is overgebleven en het Zwitserleven Institutioneel Credits Fonds na de samenvoeging niet langer bestaat.

De jaarrekening van het Fonds is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek, de Wet op het financieel toezicht (Wft) en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 615 (RJ 615) Beleggingsinstellingen. Voor meer algemene informatie ten aanzien van het Fonds wordt verwezen naar hoofdstuk 2.1 Algemeen.

De jaarrekening van het Fonds, bestaande uit de balans, de winst- en verliesrekening, het kasstroomoverzicht en de toelichtingen daarop, geven een totaal inzicht in de financiële positie van het Fonds inclusief inzicht in alle vorderingen en verplichtingen. Buiten de financiële positie zoals weergegeven in de jaarrekening van het Fonds bestaan geen bezittingen, schulden, vorderingen en verplichtingen uit hoofde van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen of andere Fondsen die betrekking hebben op het Fonds.

De grondslagen die van toepassing zijn op het Fonds, zijn uiteengezet in: i) hoofdstuk 2.2 Algemene grondslagen; ii) hoofdstuk 2.3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva; iii) hoofdstuk 2.4 Grondslagen voor de resultaatbepaling; en iv) hoofdstuk 2.5 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht. Ten aanzien van de Onderliggende Beleggingsinstellingen is v) hoofdstuk 2.6 Grondslagen voor de Onderliggende Beleggingsinstellingen tevens van toepassing.

De activiteiten van het Fonds kunnen financiële risico's (en eventuele van toepassing zijnde niet-financiële risico's) van verscheidene aard met zich meebrengen. Deze risico's worden toegelicht in hoofdstuk 2.8 Financiële risico's en beheersingsmaatregelen en in het Verslag van de Beheerder wordt inzicht gegeven in het risicomanagementbeleid, de gebruikte financiële instrumenten en de belangrijkste risico's.

4.1 Toelichting op de balans

1 Beleggingen

Beleggingen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand per 1 januari	471.839	495.840
Aankopen	365.241	366.483
Verkopen	-168.850	-368.818
Lossingen	-5.371	-7.056
Gerealiseerde waardeveranderingen	3.982	-2.437
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	17.950	-12.173
Stand ultimo periode	684.791	471.839

Van de aankopen heeft een saldo van € 116 miljoen betrekking op de samenvoeging van de beleggingen van Zwitserleven Institutioneel Credit Fonds met Zwitserleven Credits Fonds per 12 november 2019.

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen. In de verslagperiode zijn geen beleggingen uitgeleend.

Marktrisico

Marktrisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen van marktprijzen. Het risico wordt beperkt door de beleggingen in de portefeuille zoveel mogelijk te spreiden naar regio's en sectoren. Hieronder wordt een specificatie van de beleggingen gegeven naar regio's en sectoren.

Renterisico

Renterisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen in de markttrente. Het fonds belegt in vastrentende waarden en loopt derhalve renterisico. Onderstaande tabel geeft informatie betreffende het effectieve rendement, couponrendement, gemiddelde resterende looptijd en modified duration. Verder is een specificatie van de beleggingen gegeven met daarbij de renteherzieningsdatum van de belegging.

	31-12-2019	31-12-2018
Effectief rendement	0,57%	1,51%
Coupon rendement	1,50%	1,88%
Gemiddeld resterende looptijd	5,46 jr	5,32 jr
Modified duration	5,14	4,89

Kredietrisico

De waarde van beleggingen in vastrentende waarden wordt beïnvloed door de ontwikkeling van de kredietwaardigheid van de uitgevende instellingen. De kredietwaardigheid kan zich positief en negatief ontwikkelen. Kredietrisico is het risico op waardeveranderingen als gevolg van veranderingen in de kredietwaardigheid. Kredietrisico betreft ook het risico dat de contractpartij van een financieel instrument niet aan haar verplichting zal voldoen, waardoor het Fonds een financieel verlies te verwerken krijgt. Het risico wordt gemitigeerd door de beleggingen te spreiden en te beleggen in hoogwaardige beleggingen. Hieronder wordt in de specificatie van de beleggingen inzicht gegeven in de spreiding en rating van de beleggingen.

Er wordt een maximaal kredietrisico gelopen op het totaal van vastrentende beleggingen, vorderingen en liquide middelen. Het kredietrisico van Zwitserleven Credits Fonds bedraagt ultimo verslagperiode € 692,5 miljoen (ultimo 2018: € 476,6 miljoen).

Valutarisico

Valutarisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen van valutawisselkoersen. Het Fonds belegt niet in vreemde valuta en loopt dus geen valutarisico.

Voor een gedetailleerde omschrijving van alle risico's wordt verwezen naar hoofdstuk 1.4 Risicomanagement.

Effectenportefeuille

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZIENINGS- DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
	Beleggingen per 31 december 2019				684.791
	Obligaties binnenland				152.396
1.000.000	2,875%	ABN AMRO Bank		30-6-2025	1.013
2.200.000	0,5%	ABN AMRO Bank NV		15-4-2026	2.228
4.400.000	0,875%	ABN AMRO Bank NV		22-4-2025	4.542
4.250.000	2,75%	Achmea Hypotheekbank		18-2-2021	4.389
1.750.000	4,25%	Achmea Hypotheekbank		29-12-2049	1.943
2.100.000	0,875%	Alliander		22-4-2026	2.189
1.450.000	1,625%	Alliander		31-12-2099	1.524
1.000.000	0,25%	Allianz Finance II		6-6-2023	1.009
1.700.000	0,875%	Allianz SE		15-1-2026	1.770
1.000.000	3,375%	ASML		19-9-2023	1.125
3.600.000	1,375%	ASML		7-7-2026	3.851
2.700.000	1,625%	ASML Holding		28-5-2027	2.953
1.000.000	3,375%	ASR Nederland NV		2-5-2049	1.109
200.000	0,75%	BASF SE		10-11-2026	209
1.000.000	1,125%	Bayerische Motoren Werke AG		22-5-2026	1.051
1.000.000	1%	Bayerische Motoren Werke AG		14-11-2024	1.039
800.000	0,625%	Bayerische Motoren Werke AG		6-10-2023	815
600.000	0,125%	BMW Finance		13-7-2022	602
1.200.000	2,375%	BMW Finance		24-1-2023	1.286
500.000	0,375%	BMW Finance		24-9-2027	495
1.750.000	0,75%	BMW Finance N.V.		15-4-2024	1.797
800.000	1%	BMW Finance N.V.		21-1-2025	831
2.100.000	1%	Coca-Cola HBC Finance		14-5-2027	2.159
750.000	0,625%	Coca-Cola HBC Finance		21-11-2029	732
100.000	1,875%	Coca-Cola HBC Finance B.V.		11-11-2024	108
1.500.000	0,25%	Coöperatieve Rabobank		30-10-2026	1.483
1.200.000	0,75%	Coöperatieve Rabobank UA		29-8-2023	1.229
1.900.000	1,375%	Daimler AG		26-6-2026	1.992
100.000	1,5%	Daimler Intl Finance		9-2-2027	106
2.900.000	0,875%	Daimler Intl Finance BV		9-4-2024	2.967
2.900.000	0,01%	De Volksbank		16-9-2024	2.865
1.000.000	2%	Deutsche Telekom AG		1-12-2029	1.112
1.100.000	0,25%	Deutsche Telekom Int Fin		19-4-2021	1.105
1.800.000	4,25%	Deutsche Telekom International Finance		13-7-2022	2.001
1.500.000	0,625%	Deutsche Telekom International Finance		3-4-2023	1.526
100.000	0,875%	Deutsche Telekom International Finance		30-1-2024	103
1.550.000	0,625%	Deutsche Telekom International Finance		13-12-2024	1.583
100.000	7,5%	Deutsche Telekom International Finance		24-1-2033	175
800.000	1,5%	Deutsche Telekom International Finance B.V.		3-4-2028	856
1.500.000	1,375%	DSM		26-9-2022	1.561
950.000	0,375%	EDP Finance		16-9-2026	937
100.000	1,5%	EDP Finance		22-11-2027	106

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZIENINGS- DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
1.200.000	1,875%	EDP Finance BV		13-10-2025	1.296
900.000	2,5%	Elsevier Finance		24-9-2020	918
2.000.000	1,875%	Enbw Intl Finance BV		31-10-2033	2.296
3.000.000	1,966%	ENEL Finance International		27-1-2025	3.251
1.200.000	1,125%	ENEL Finance International		16-9-2026	1.252
1.550.000	1,5%	ENEL Finance International		21-7-2025	1.647
1.800.000	0,375%	ENEL Finance International		17-6-2027	1.778
2.200.000	0,875%	Gas Natural Fenosa Finance		15-5-2025	2.262
1.500.000	1,25%	Gas Natural Fenosa Finance		19-4-2026	1.570
1.300.000	3,5%	Heineken		19-3-2024	1.491
350.000	1,375%	Heineken		29-1-2027	374
600.000	3%	Iberdrola International		31-1-2022	638
1.100.000	2,5%	Iberdrola International		24-10-2022	1.177
500.000	0,375%	Iberdrola International		15-9-2025	503
900.000	2,625%	Iberdrola International		26-3-2099	960
2.200.000	1,875%	Iberdrola International		31-12-2099	2.260
500.000	0,75%	ING Bank		22-2-2021	505
7.500.000	2,5%	Ing Groep NV		15-11-2030	8.845
1.500.000	1,25%	Innogy Finance		19-10-2027	1.581
1.800.000	5,75%	Innogy Finance		14-2-2033	2.819
800.000	0,75%	Innogy SE		30-11-2022	814
1.400.000	1,125%	Koninklijke Ahold Delhaize		19-3-2026	1.463
1.950.000	0,25%	Koninklijke Ahold Delhaize		26-6-2025	1.945
700.000	0,5%	Koninklijke Philips		6-9-2023	712
900.000	0,5%	Koninklijke Philips		22-5-2026	912
800.000	0,75%	Koninklijke Philips NV		2-5-2024	821
1.200.000	0,75%	LeasePlan Corp NV		3-10-2022	1.216
3.100.000	0,098%	Leaseplan Corporation NV		25-1-2021	3.105
1.400.000	1,875%	LYB International Finance		2-3-2022	1.448
1.900.000	0,75%	Naturgy Finance		28-11-2029	1.896
1.800.000	0,5%	Nederland		15-1-2040	1.862
2.500.000	1%	Nederlandse Waterschapsbank		3-9-2025	2.658
2.800.000	0,875%	NIBC Bank		8-7-2025	2.815
1.900.000	1,125%	NIBC Bank NV		19-4-2023	1.951
3.700.000	2%	NIBC Bank NV		9-4-2024	3.870
3.650.000	0,875%	NN Group		13-1-2023	3.734
500.000	0,125%	PACCAR Financial Europe		19-5-2020	501
1.250.000	4,125%	Rabobank		14-7-2025	1.523
950.000	1,375%	RELX PLC		12-5-2026	1.001
3.100.000	3,625%	Repsol International Finance		7-10-2021	3.303
500.000	0,5%	Repsol International Finance		23-5-2022	506
2.800.000	2,75%	Sabic Capital		20-11-2020	2.867
3.000.000	0,125%	Siemens		5-9-2029	2.896
1.300.000	0,875%	Sika AG		29-4-2027	1.338
250.000	4,625%	Tennet		21-2-2023	287
600.000	1%	TenneT Holding		13-6-2026	628
1.950.000	0,875%	TenneT Holding		3-6-2030	1.995
4.250.000	1,5%	Vesteda Finance		24-5-2027	4.430

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZIENINGS- DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
	Obligaties buitenland				532.395
	Australië				15.693
3.900.000	0,625%	Australia and New Zealand Banking	EUR	21-2-2023	3.967
1.200.000	1,936%	Commonwealth Bank of Australia	EUR	3-10-2029	1.247
3.300.000	1,25%	Macquarie Group	EUR	5-3-2025	3.397
2.400.000	0,35%	National Australia Bank	EUR	7-9-2022	2.425
3.100.000	1,125%	Telstra	EUR	14-4-2026	3.250
1.400.000	0,25%	Westpac Banking	EUR	17-1-2022	1.407
	België				17.793
250.000	1,95%	Anheuser-Busch InBev	EUR	30-9-2021	259
600.000	0,875%	Anheuser-Busch InBev	EUR	17-3-2022	613
100.000	1,15%	Anheuser-Busch InBev	EUR	22-1-2027	105
4.200.000	1,5%	Anheuser-Busch InBev	EUR	18-4-2030	4.500
1.400.000	2,75%	Anheuser-Busch InBev	EUR	17-3-2036	1.700
2.300.000	1,125%	Anheuser-Busch InBev SA/NV	EUR	1-7-2027	2.410
3.700.000	2,875%	Eandis	EUR	9-10-2023	4.051
1.600.000	1%	KBC Groep	EUR	26-4-2021	1.624
2.500.000	0,625%	KBC Group NV	EUR	10-4-2025	2.531
	Bermuda				2.149
2.000.000	2,75%	Bacardi	EUR	3-7-2023	2.149
	Canada				4.511
1.800.000	0,125%	Royal Bank of Canada	EUR	23-7-2024	1.789
1.900.000	0,375%	Toronto-Dominion Bank/The	EUR	25-4-2024	1.915
700.000	2,125%	Total Capital Canada Ltd	EUR	18-9-2029	807
	Caymaneilanden				-
405.982	0%	Sigma Finance	EUR	9-3-2009	-1
	Denemarken				3.252
550.000	2,625%	Carlsberg	EUR	15-11-2022	591
1.500.000	2,5%	Carlsberg	EUR	28-5-2024	1.647
1.000.000	0,5%	Carlsberg Breweries	EUR	6-9-2023	1.014
	Duitsland				41.269
1.300.000	5,625%	Allianz	EUR	17-10-2042	1.490
1.300.000	3,375%	Allianz	EUR	29-9-2049	1.447
2.200.000	4,75%	Allianz	EUR	29-10-2049	2.539
700.000	3,099%	Allianz SE	EUR	6-7-2047	801
1.300.000	2,241%	Allianz SE	EUR	7-7-2045	1.393
1.200.000	0,875%	BASF	EUR	15-11-2027	1.258
1.800.000	0,875%	BASF SE	EUR	22-5-2025	1.880
1.200.000	1,125%	Bertelsmann	EUR	27-4-2026	1.259
1.300.000	3%	Bertelsmann	EUR	23-4-2075	1.377
1.600.000	1,25%	Commerzbank AG	EUR	23-10-2023	1.646
1.900.000	1,4%	Daimler	EUR	12-1-2024	1.989
200.000	1,5%	Daimler	EUR	3-7-2029	212
1.500.000	0,85%	Daimler AG	EUR	28-2-2025	1.534
1.700.000	1,625%	Deutsche Post AG	EUR	5-12-2028	1.866
200.000	1,75%	Deutsche Telekom AG	EUR	25-3-2031	217
2.270.000	1,5%	Duitsland	EUR	4-9-2022	2.398
1.250.000	0,35%	E.On	EUR	28-2-2030	1.200

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZIENINGS- DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
1.300.000	1,625%	Enbw	EUR	5-8-2079	1.309
3.600.000	2,125%	Evonik Industries	EUR	7-7-2077	3.714
2.000.000	2,25%	Heidelberg Cement AG	EUR	30-3-2023	2.115
2.000.000	1,5%	HeidelbergCement	EUR	7-2-2025	2.085
1.800.000	1%	Lanxess	EUR	7-10-2026	1.867
2.600.000	1,375%	Merck Financial Services	EUR	1-9-2022	2.689
2.300.000	1,625%	Merck Financial Services	EUR	25-6-2079	2.364
600.000	2,625%	Merck KGaA	EUR	12-12-2074	620
		Finland			12.821
1.950.000	2,75%	CRH Finance	EUR	15-10-2020	1.981
2.850.000	0,5%	Finland	EUR	15-4-2026	2.977
1.250.000	2,25%	Fortum	EUR	6-9-2022	1.319
2.900.000	1%	Nordea Bank	EUR	22-2-2023	2.985
1.200.000	0,875%	Pohjola Bank	EUR	21-6-2021	1.218
2.300.000	0,75%	Pohjola Bank	EUR	3-3-2022	2.341
		Frankrijk			145.181
1.500.000	0,125%	Agence Française de Développement	EUR	15-11-2023	1.518
3.500.000	1,25%	Ald Sa	EUR	11-10-2022	3.610
1.500.000	2,95%	Autoroutes Du Sud De La France	EUR	17-1-2024	1.666
300.000	1,375%	Autoroutes Du Sud De La France	EUR	22-1-2030	322
100.000	1,25%	Autoroutes Du Sud De La France	EUR	18-1-2027	107
500.000	1,375%	Autoroutes Du Sud De La France	EUR	21-2-2031	535
3.110.000	3,941%	AXA	EUR	29-11-2049	3.519
1.800.000	3,25%	AXA SA	EUR	28-5-2049	2.047
1.200.000	3,375%	AXA SA	EUR	6-7-2047	1.371
1.700.000	2,375%	Banque Fédérative du Crédit Mutuel	EUR	24-3-2026	1.856
2.300.000	1,25%	Banque Fédérative du Crédit Mutuel	EUR	26-5-2027	2.438
3.000.000	0,75%	Banque Fédérative du Crédit Mutuel	EUR	8-6-2026	3.064
1.700.000	1,875%	Banque Fédérative du Crédit Mutuel	EUR	18-6-2029	1.804
1.000.000	1,5%	BNP Paribas	EUR	17-11-2025	1.058
1.700.000	1%	BNP Paribas	EUR	17-4-2024	1.750
2.100.000	0,5%	BNP Paribas	EUR	4-6-2026	2.105
2.000.000	1,5%	BNP Paribas SA	EUR	25-5-2028	2.167
3.300.000	2,375%	BNP Paribas SA	EUR	20-11-2030	3.556
1.800.000	1,125%	BNP Paribas SA	EUR	28-8-2024	1.861
800.000	3,625%	Bouygues	EUR	16-1-2023	891
600.000	1,375%	Bouygues SA	EUR	7-6-2027	649
2.500.000	0,125%	BPCE	EUR	4-12-2024	2.488
1.000.000	0,5%	Capgemini	EUR	9-11-2021	1.008
500.000	1,75%	Capgemini Se	EUR	18-4-2028	548
1.500.000	1,75%	Carrefour	EUR	15-7-2022	1.562
1.800.000	1,75%	Carrefour	EUR	4-5-2026	1.930
1.500.000	1%	Carrefour	EUR	17-5-2027	1.543
200.000	1,25%	Carrefour SA	EUR	3-6-2025	210
1.500.000	0,625%	Cie De Saint-Gobain	EUR	15-3-2024	1.524
100.000	3,625%	Cie De Saint-Gobain	EUR	15-6-2021	105
2.100.000	6,875%	CNP Assurances S.A.	EUR	30-9-2041	2.341
1.200.000	4%	CNP Assurances S.A.	EUR	29-11-2049	1.350

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZIENINGS- DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
1.500.000	1%	Compagnie De Saint-Gobain	EUR	17-3-2025	1.551
2.500.000	1,125%	Compagnie De Saint-Gobain	EUR	23-3-2026	2.591
1.600.000	0,375%	Compagnie Fin. Ind. Autoroutes	EUR	7-2-2025	1.620
1.900.000	0,375%	Crédit Agricole	EUR	21-10-2025	1.893
1.200.000	2,625%	Crédit Agricole	EUR	17-3-2027	1.345
2.000.000	1,125%	Crédit Mutuel Arkéa	EUR	23-5-2029	2.075
600.000	2,25%	Électricité de France	EUR	27-4-2021	620
5.400.000	1%	Électricité de France	EUR	13-10-2026	5.638
2.100.000	4%	Électricité de France SA	EUR	31-12-2099	2.289
2.200.000	1,375%	Engie Sa	EUR	31-12-2099	2.219
1.000.000	3,25%	Engie Sa	EUR	28-2-2199	1.096
800.000	0,625%	Holding D'Infrastructure	EUR	27-3-2023	802
2.000.000	1,375%	La Banque Postale SA	EUR	24-4-2029	2.105
1.200.000	1,45%	La Poste Sa	EUR	30-11-2028	1.288
1.200.000	0,75%	Orange SA	EUR	11-9-2023	1.227
800.000	1,125%	Orange SA	EUR	15-7-2024	832
1.500.000	1,5%	Orange SA	EUR	9-9-2027	1.616
2.300.000	1,375%	Orange SA	EUR	20-3-2028	2.443
1.450.000	8,125%	Orange SA	EUR	28-1-2033	2.667
1.500.000	5%	Orange SA	EUR	29-10-2049	1.825
400.000	1,75%	Orange SA	EUR	31-12-2099	403
1.400.000	1%	Orange SA	EUR	12-9-2025	1.452
500.000	5,25%	Orange SA	EUR	7-2-2099	585
700.000	0,875%	Orange SA	EUR	3-2-2027	720
200.000	2%	Orange SA	EUR	15-1-2029	223
250.000	2,25%	RCI Banque	EUR	29-3-2021	257
300.000	1,25%	RCI Banque	EUR	8-6-2022	307
700.000	1%	RCI Banque	EUR	17-5-2023	711
1.200.000	1,375%	RCI Banque S.A.	EUR	8-3-2024	1.234
1.050.000	1,625%	RCI Banque S.A.	EUR	11-4-2025	1.084
200.000	0,75%	RCI Banque SA	EUR	26-9-2022	202
2.000.000	2%	RCI Banque SA	EUR	11-7-2024	2.104
700.000	2,875%	Reseau de Transport d'Electricité EDF	EUR	12-9-2023	774
800.000	2%	Reseau de Transport d'Electricité EDF	EUR	18-4-2036	935
300.000	1%	RTE Reseau De Transport	EUR	19-10-2026	313
100.000	1,5%	RTE Reseau De Transport	EUR	27-9-2030	109
3.000.000	0%	Sanofi	EUR	13-9-2022	3.013
1.300.000	2,5%	Sanofi	EUR	14-11-2023	1.422
1.200.000	1,125%	Sanofi	EUR	5-4-2028	1.288
1.000.000	1,25%	Sanofi	EUR	21-3-2034	1.084
1.200.000	1,875%	Societe des Autoroutes	EUR	15-1-2025	1.301
700.000	1,5%	Société des Autoroutes	EUR	15-1-2024	739
2.000.000	1,125%	Société des Autoroutes	EUR	9-1-2026	2.106
2.000.000	1,125%	Société des Autoroutes Paris-Rhin-Rhône	EUR	15-1-2021	2.020
5.000.000	0%	Société Générale	EUR	27-5-2022	4.998
800.000	2,625%	Société Générale	EUR	27-2-2025	873
1.700.000	2,5%	Société Générale	EUR	16-9-2026	1.762
1.200.000	1,625%	Suez	EUR	12-9-2199	1.197
1.200.000	1,75%	Suez S.A.	EUR	10-9-2025	1.301
1.700.000	0,75%	Total	EUR	12-7-2028	1.757
1.600.000	0,696%	Total Capital Intl	EUR	31-5-2028	1.641
500.000	2,625%	TOTAL SA	EUR	29-12-2049	540

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZIENINGS- DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
1.800.000	3,875%	TOTAL SA	EUR	29-12-2049	1.946
2.300.000	1,75%	TOTAL SA	EUR	4-4-2199	2.381
2.000.000	4,339%	Transport et Infrastructures Gaz France	EUR	7-7-2021	2.129
4.100.000	0,125%	Unibail-Rodamco SE	EUR	14-5-2021	4.113
3.600.000	1,59%	Veolia Environnement	EUR	10-1-2028	3.918
800.000	1,94%	Veolia Environnement Sa	EUR	7-1-2030	895
1.000.000	1,625%	Vinci	EUR	18-1-2029	1.099
		Ierland			8.173
450.000	3,125%	CRH Finance	EUR	3-4-2023	494
1.300.000	0,8%	General Electric Capital	EUR	21-1-2022	1.316
1.500.000	4,625%	General Electric Capital	EUR	22-2-2027	1.867
1.700.000	0,625%	Kerry Group Financial Services	EUR	20-9-2029	1.642
1.100.000	1,875%	Swisscom	EUR	8-9-2021	1.135
500.000	1,125%	Swisscom Ag (Lunar Fundi	EUR	12-10-2026	528
1.100.000	1,75%	Swisscom via Lunar Funding	EUR	15-9-2025	1.191
		Italië			20.910
750.000	5,5%	Assicurazioni Generali	EUR	27-10-2047	921
1.000.000	5%	Assicurazioni Generali	EUR	8-6-2048	1.196
800.000	2,875%	Atlantia	EUR	26-2-2021	812
2.300.000	1,875%	Autostrade per l'Italia	EUR	4-11-2025	2.217
1.000.000	2,875%	Banca Monte dei Paschi di Sien	EUR	16-4-2021	1.036
1.000.000	1,25%	Banca Monte dei Paschi di Sien	EUR	20-1-2022	1.022
1.600.000	2,75%	Banca Popolare Di Vicenza	EUR	20-3-2020	1.610
1.600.000	0,875%	Ferrovie Dello Stato	EUR	7-12-2023	1.631
650.000	1,625%	Italgas SPA	EUR	19-1-2027	698
1.600.000	0,875%	Snam	EUR	25-10-2026	1.632
550.000	1,25%	Snam SpA	EUR	28-8-2025	575
800.000	4,75%	Terna	EUR	15-3-2021	847
3.450.000	1,375%	Terna	EUR	26-7-2027	3.643
3.000.000	1,625%	UniCredit	EUR	3-7-2025	3.070
		Japan			1.103
1.100.000	0,101%	Sumitomo Mitsui Tr Bk Lt	EUR	25-9-2020	1.103
		Luxemburg			18.198
1.200.000	1,7%	DH Europe Finance	EUR	4-1-2022	1.244
2.000.000	0,45%	DH Europe Finance	EUR	18-3-2028	1.974
3.600.000	1,25%	European Investment Bank	EUR	13-11-2026	3.954
400.000	0,5%	HeidelbergCement AG	EUR	9-8-2022	403
1.700.000	1,625%	Heidelbergcement Fin Lux	EUR	7-4-2026	1.787
1.300.000	0,375%	Nestle Finance International	EUR	18-1-2024	1.323
4.900.000	1,75%	Prologis International Funding II	EUR	15-3-2028	5.213
2.025.000	2,375%	Prologis Intl Fund li.	EUR	14-11-2030	2.300
		Noorwegen			5.585
2.200.000	0,5%	SpareBank 1 Boligkredditt	EUR	30-1-2025	2.262
1.350.000	0,875%	Statoil	EUR	17-2-2023	1.385
1.000.000	2,875%	Statoil	EUR	10-9-2025	1.156
600.000	1,625%	Statoil	EUR	9-11-2036	675
100.000	1,25%	Statoil ASA	EUR	17-2-2027	107

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZIENINGS- DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
	Oostenrijk				8.297
1.400.000	0,375%	Erste Group Bank AG	EUR	16-4-2024	1.414
300.000	2,625%	OMV	EUR	27-9-2022	322
2.450.000	1%	OMV	EUR	14-12-2026	2.566
1.500.000	0%	OMV	EUR	3-7-2025	1.484
2.500.000	0,25%	Raiffeisen Bank Intl.	EUR	5-7-2021	2.511
	Singapore				1.827
1.800.000	1,5%	Dbz Group Holdings Ltd	EUR	11-4-2028	1.827
	Slowakije				3.013
2.900.000	0,625%	Slowakije	EUR	22-5-2026	3.013
	Spanje				36.726
1.100.000	3,75%	Abertis Infraestructuras	EUR	20-6-2023	1.230
1.700.000	0,625%	Abertis Infraestructuras	EUR	15-7-2025	1.675
1.100.000	2,375%	Abertis Infraestructuras	EUR	27-9-2027	1.183
2.100.000	1%	Banco Bilbao Vizcaya Argenta	EUR	21-6-2026	2.160
3.200.000	0,375%	Banco Bilbao Vizcaya Argenta	EUR	2-10-2024	3.181
1.500.000	0,375%	Banco Bilbao Vizcaya Argenta	EUR	15-11-2026	1.487
2.000.000	2,125%	Banco Santander	EUR	8-2-2028	2.142
2.000.000	5,481%	Banco Santander Sa	EUR	12-3-2163	2.019
1.000.000	0,875%	Bankia SA	EUR	25-3-2024	1.022
1.700.000	1,375%	CaixaBank	EUR	19-6-2026	1.749
2.400.000	0,625%	CaixaBank	EUR	1-10-2024	2.396
2.200.000	1,125%	CaixaBank SA	EUR	27-3-2026	2.273
400.000	1,375%	Enagas Financiaciones	EUR	5-5-2028	422
1.300.000	1%	Iberdrola Finanzas	EUR	7-3-2025	1.351
2.800.000	1,125%	Red Eléctrica de España	EUR	24-4-2025	2.934
500.000	1,715%	Telefonica Emisiones	EUR	12-1-2028	542
1.200.000	3,961%	Telefónica Emisiones	EUR	26-3-2021	1.262
2.600.000	2,242%	Telefónica Emisiones	EUR	27-5-2022	2.739
1.600.000	3,987%	Telefónica Emisiones	EUR	23-1-2023	1.791
500.000	2,932%	Telefónica Emisiones	EUR	17-10-2029	596
600.000	1,93%	Telefónica Emisiones	EUR	17-10-2031	660
1.800.000	1,528%	Telefónica SA	EUR	17-1-2025	1.912
	Verenigd Koninkrijk				63.796
1.300.000	3,375%	Aviva	EUR	4-12-2045	1.439
1.800.000	6,125%	Aviva	EUR	6-7-2043	2.115
400.000	1,875%	Aviva	EUR	13-11-2027	437
4.550.000	0,625%	Barclays	EUR	14-11-2023	4.589
1.500.000	0,75%	Coca-Cola	EUR	24-2-2022	1.524
700.000	1,125%	Coca-Cola Euoepan Partners	EUR	12-4-2029	725
1.000.000	1,75%	Coca-Cola European Partners	EUR	26-5-2028	1.096
1.800.000	1,375%	Crédit Agricole London	EUR	3-5-2027	1.926
4.000.000	1,5%	Credit Suisse	EUR	10-4-2026	4.282
700.000	0,5%	Diageo Finance	EUR	19-6-2024	714
600.000	1%	Diageo Finance Plc	EUR	22-4-2025	626
1.600.000	1,75%	easyJet	EUR	9-2-2023	1.668
1.000.000	0,875%	easyJet	EUR	11-6-2025	1.012
700.000	1,528%	FCE Bank	EUR	9-11-2020	708

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZIENINGS- DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
600.000	0,869%	FCE Bank Plc.	EUR	13-9-2021	602
1.700.000	1,875%	Heathrow Funding	EUR	23-5-2022	1.775
2.500.000	1,875%	Heathrow Funding	EUR	14-3-2034	2.668
4.750.000	1,5%	HSBC	EUR	4-12-2024	4.972
1.000.000	2,125%	Intercontinental Hotels	EUR	15-5-2027	1.068
3.100.000	1,625%	Mondi PLC	EUR	27-4-2026	3.252
2.700.000	2%	Nationwide Building Society	EUR	25-7-2029	2.804
1.300.000	1,625%	NGG	EUR	5-12-2079	1.318
3.400.000	0,75%	Royal Bank of Scotland	EUR	15-11-2025	3.398
2.100.000	2%	Smiths Group Plc.	EUR	23-2-2027	2.207
7.650.000	0,9%	Standard Chartered	EUR	2-7-2027	7.731
100.000	5,375%	Vodafone	EUR	6-6-2022	113
2.700.000	1,75%	Vodafone	EUR	25-8-2023	2.862
500.000	0,5%	Vodafone	EUR	30-1-2024	506
300.000	1,875%	Vodafone	EUR	11-9-2025	325
1.700.000	2,2%	Vodafone	EUR	25-8-2026	1.887
500.000	1,125%	Vodafone Group	EUR	20-11-2025	520
300.000	0,9%	Vodafone Group	EUR	24-11-2026	308
1.000.000	1,5%	Vodafone Group PLC	EUR	24-7-2027	1.064
1.400.000	3%	WPP Finance 2013	EUR	20-11-2023	1.555
	Verenigde Staten				107.560
2.500.000	1,375%	American Honda Finance	EUR	10-11-2022	2.595
2.850.000	1%	Apple	EUR	10-11-2022	2.942
1.300.000	1,625%	Apple	EUR	10-11-2026	1.431
1.750.000	0,5%	Apple	EUR	15-11-2031	1.737
2.400.000	0,875%	Apple Inc.	EUR	24-5-2025	2.498
1.300.000	1,95%	AT&T	EUR	15-9-2023	1.376
500.000	3,55%	AT&T	EUR	17-12-2032	619
1.700.000	3,15%	AT&T	EUR	4-9-2036	1.984
2.300.000	0,25%	AT&T	EUR	4-3-2026	2.249
100.000	2,45%	AT&T	EUR	15-3-2035	109
900.000	1,8%	AT&T	EUR	14-9-2039	856
4.100.000	0,75%	Bank of America	EUR	26-7-2023	4.186
400.000	1,375%	Bank of America	EUR	26-3-2025	423
1.500.000	2,375%	Bank of America Corp	EUR	19-6-2024	1.643
4.000.000	1,25%	BlackRock	EUR	6-5-2025	4.233
100.000	1%	BMW Finance	EUR	20-4-2027	105
600.000	0,625%	BMW US Capital	EUR	20-4-2022	609
750.000	2,5%	Cargill Inc.	EUR	15-2-2023	808
2.600.000	0,5%	Citigroup	EUR	8-10-2027	2.571
4.200.000	0,5%	Citigroup Inc	EUR	29-1-2022	4.246
2.200.000	1,875%	Coca-Cola Co/The	EUR	22-9-2026	2.443
2.100.000	1,25%	Dover	EUR	9-11-2026	2.178
2.400.000	1,75%	Dxc Technology Co.	EUR	15-1-2026	2.409
500.000	1,514%	Ford Motor Credit Co	EUR	17-2-2023	504
2.100.000	3,021%	Ford Motor Credit Co	EUR	6-3-2024	2.219
2.700.000	0,375%	General Electric	EUR	17-5-2022	2.701
1.651.000	1,25%	General Electric	EUR	26-5-2023	1.693
1.000.000	0,875%	General Electric	EUR	17-5-2025	1.004
3.500.000	1,625%	Goldman Sachs	EUR	27-7-2026	3.727
2.550.000	0,125%	Goldman Sachs Group	EUR	19-8-2024	2.524
2.200.000	2%	Goldman Sachs Group Inc/The	EUR	22-3-2028	2.406
2.100.000	1,25%	IBM	EUR	26-5-2023	2.185
2.100.000	2,875%	IBM	EUR	7-11-2025	2.423

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZIENINGS- DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
2.650.000	1,25%	International Business Machine	EUR	29-1-2027	2.806
500.000	0,875%	International Business Machine	EUR	31-1-2025	517
2.100.000	1,75%	Kellogg	EUR	24-5-2021	2.157
400.000	1,25%	Kellogg	EUR	10-3-2025	417
4.650.000	3,125%	Microsoft	EUR	6-12-2028	5.835
3.250.000	1,75%	Morgan Stanley	EUR	11-3-2024	3.450
500.000	0,75%	National Grid North America	EUR	11-2-2022	508
2.000.000	1%	National Grid North America In	EUR	12-7-2024	2.056
350.000	0,875%	PPG Industries	EUR	13-3-2022	356
400.000	0,875%	PPG Industries	EUR	3-11-2025	409
3.250.000	1,4%	PPG Industries	EUR	13-3-2027	3.403
1.100.000	1,125%	Procter & Gamble	EUR	2-11-2023	1.151
600.000	1,625%	The Coca-Cola Company	EUR	9-3-2035	665
1.200.000	1,1%	The Coca-Cola Company	EUR	2-9-2036	1.243
900.000	2,375%	The Priceline Group	EUR	23-9-2024	985
2.100.000	1,8%	The Priceline Group	EUR	3-3-2027	2.277
3.400.000	0,75%	Thermo Fisher Scientific	EUR	12-9-2024	3.476
950.000	1%	Toyota Motor Credit	EUR	10-9-2021	969
1.010.000	2,375%	Toyota Motor Credit	EUR	1-2-2023	1.086
500.000	0%	Toyota Motor Credit Corp	EUR	21-7-2021	501
100.000	0,625%	Toyota Motor Credit Corp	EUR	21-11-2024	102
1.350.000	3,25%	Verizon Communications	EUR	17-2-2026	1.586
2.900.000	1,375%	Verizon Communications	EUR	27-10-2026	3.076
2.000.000	2,625%	Verizon Communications	EUR	1-12-2031	2.381
500.000	0,875%	Verizon Communications	EUR	8-4-2027	512
		Zweden			9.970
1.600.000	1,875%	Mölnlycke Holding AB	EUR	28-2-2025	1.698
2.500.000	0,3%	Skandinaviska Enskilda Banken	EUR	17-2-2022	2.516
2.500.000	0,5%	Svenska Handelsbanken	EUR	21-3-2023	2.536
1.800.000	1,25%	Svenska Handelsbanken	EUR	2-3-2028	1.843
1.200.000	3,625%	TeliaSonera AB	EUR	14-2-2024	1.377
		Zwitserland			4.568
1.800.000	2,125%	UBS Group Funding	EUR	4-3-2024	1.942
2.500.000	1,25%	UBS Group Funding	EUR	1-9-2026	2.626

- 1 Deze positie kent een waarde van 0, een coupon van 0% en een maturity date in 2009. Echter wordt deze positie gepresenteerd, omdat de mogelijkheid bestaat dat er nog gelden ontvangen worden.

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ 290.916

Voor alle financiële instrumenten die zich in de portefeuille van Zwitserleven Credits Fonds bevinden is de reële waarde afgeleid van actieve markt quotes waarbij geldt dat sprake is van voldoende liquiditeit op de markt waar het financiële instrument verhandeld wordt.

Sectorallocatie Zwitserleven Credits Fonds

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	Marktwaaarde	%	Marktwaaarde	%
Banken	196.864	28,8	132.128	28,0
Nutsbedrijven	82.962	12,1	59.172	12,5
Telecommunicatiediensten	61.987	9,1	41.211	8,7
Kapitaalgoederen	57.725	8,4	38.591	8,2
Voeding en dranken	42.245	6,2	32.659	6,9
Technologie	34.268	5,0	22.028	4,7
Verzekeringen	33.971	5,0	29.119	6,2
Auto's	32.615	4,8	24.237	5,1
Gezondheidszorg	23.317	3,4	17.197	3,6
Staat(sgegarandeerd)	22.813	3,3	7.850	1,7
Basisgoederen	22.224	3,2	15.790	3,3
Financiële conglomeraten	21.254	3,1	16.748	3,5
Energie	20.576	3,0	12.635	2,7
Onroerend goed	16.056	2,3	8.746	1,9
Consumentenservicebedrijven	9.804	1,4	8.751	1,9
Media	6.110	0,9	4.977	1,1
Totaal	684.791	100,0	471.839	100,0

Landenverdeling Zwitserleven Credits Fonds

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	Marktwaaarde	%	Marktwaaarde	%
Nederland	152.396	22,2	96.816	20,5
Frankrijk	145.181	21,1	97.740	20,7
Verenigde Staten	107.560	15,6	77.381	16,4
Verenigd Koninkrijk	63.796	9,3	37.897	8,0
Duitsland	41.269	6,0	32.434	6,9
Spanje	36.726	5,4	21.991	4,7
Italië	20.910	3,1	17.194	3,6
België	17.793	2,6	12.052	2,6
Australië	15.693	2,3	13.790	2,9
Luxemburg	18.198	2,7	10.852	2,3
Finland	12.821	1,9	10.483	2,2
Zweden	9.970	1,5	11.895	2,5
Oostenrijk	8.297	1,2	4.417	0,9
Ierland	8.173	1,2	8.747	1,9
Noorwegen	5.585	0,8	6.964	1,5
Zwitserland	4.568	0,7	1.564	0,3
Canada	4.511	0,7	640	0,1
Denemarken	3.252	0,5	2.619	0,6
Slowakije	3.013	0,4	-	-
Bermuda	2.149	0,3	2.105	0,4
Singapore	1.827	0,3	1.384	0,3
Japan	1.103	0,2	904	0,2
Hong Kong	-	-	1.714	0,4
Caymaneilanden	-	-	256	0,1
Totaal	684.791	100,0	471.839	100,0

Ratingverdeling Zwitserleven Credits Fonds

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	MARKTWAARDE	%	MARKTWAARDE	%
AAA	18.969	2,8	10.495	2,2
AA+	11.585	1,7	5.483	1,2
AA	4.054	0,6	5.196	1,1
AA-	49.722	7,3	42.387	9,0
A+	53.194	7,8	34.182	7,2
A	68.367	10,0	48.652	10,3
A-	149.608	21,8	86.382	18,3
BBB+	181.018	26,4	136.284	28,9
BBB	96.760	14,1	72.736	15,4
BBB-	46.466	6,8	28.616	6,1
BB+	2.019	0,3	1.426	0,3
BB	3.029	0,4	-	-
Totaal	684.791	100,0	471.839	100,0

Aflossing van de beleggingen

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	Marktwaaarde	%	Marktwaaarde	%
Aflossing binnen 1 jaar	9.688	1,4	3.512	0,7
Aflossing tussen 1 en 5 jaar	247.121	36,1	203.892	43,2
Aflossing tussen 5 en 10 jaar	317.406	46,4	189.023	40,1
Aflossing na 10 jaar	110.576	16,1	75.412	16,0
Totaal	684.791	100,0	471.839	100,0

2 Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

Vorderingen

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van participanten uit hoofde van uitgifte participaties	-	206
Subtotaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	-	206
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen rente	-	60
Lopende rente obligaties	5.237	4.439
Subtotaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	5.237	4.499
Totaal	5.237	4.705

De vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

3 Liquide middelen

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. Het aanhouden van liquide middelen valt binnen het mandaat en heeft te maken met de timing van de betalingen.

4 Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

Kortlopende schulden

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan participanten uit hoofde van inkoop participaties	1.839	-
Subtotaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	1.839	-
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen service fee	24	16
Subtotaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	24	16
Totaal	1.863	16

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar. De te betalen service fee is te betalen aan de Beheerder.

5 Fondsvermogen

Fondsvermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	483.373	495.364
Uitgegeven participaties	215.330	77.010
Ingekochte participaties	-13.373	-89.001
Stand ultimo periode	685.330	483.373
Overige reserves		
Stand per 1 januari	-1.954	-3.810
Ingekochte participaties	-72	1.073
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-23.451	783
Stand ultimo periode	-25.477	-1.954
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	-4.795	10.388
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	23.451	-783
Uitgekeerd dividend	-18.656	-9.605
Resultaat over de verslagperiode	30.791	-4.795
Stand ultimo periode	30.791	-4.795
Totaal fondsvermogen	690.644	476.624

Het saldo van de uitgegeven participaties bestaat voor een saldo van € 116,1 miljoen uit de samenvoeging van Zwitserleven Institutioneel Credit Fonds met Zwitserleven Credits Fonds per 12 november 2019.

Meerjarenoverzicht

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2016	31-12-2015
Intrinsieke waarde	690.644	476.624	501.942	422.712	366.689
Resultaat	30.791	-4.795	10.388	17.540	-2.077
Aantal uitstaande participaties	62.676.929	44.379.259	45.441.548	38.287.430	34.112.408
In € 1					
Per participatie					
Intrinsieke waarde	11,02	10,74	11,05	11,04	10,75
Dividend ¹	0,38	0,20	0,24	0,22	0,30
Opbrengsten uit beleggingen	0,18	0,20	0,22	0,27	0,33
Waardeveranderingen beleggingen	0,44	-0,33	0,02	0,22	-0,40
In rekening gebrachte op- en afslagen ²	-	0,01	0,01	-	-
Overige bedrijfsopbrengsten	-	0,01	-	-	-
Resultaat³	0,62	-0,11	0,25	0,49	-0,07

1 Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.

2 Tot en met 31 december 2016 bood het Fonds de participaties aan tegen intrinsieke waarde. Met ingang van 1 januari 2017 zijn de voorwaarden van het Fonds aangepast. Vanaf deze datum worden op- en afslagen gehanteerd over de intrinsieke waarde van het Fonds. Het meerjarenoverzicht is, met ingang van het jaarverslag 2018, hierop aangepast. De aanpassing is tevens doorgevoerd voor de cijfers over 2017.

3 Het totaal resultaat per participatie is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande participaties gedurende de verslagperiode.

Gebeurtenissen na balansdatum

COVID-19

Op het moment van publicatie van het jaarverslag volgen de ontwikkelingen rond het coronavirus zich in een rap tempo op. Aangezien diverse landen op enig moment in "lock down" zijn gegaan, kan dit zware gevolgen hebben voor de economie waarbij de kans op een recessie reëel is. Over de intensiteit en duur van een dergelijke recessie en de langere termijn gevolgen op financiële markten is nu nog weinig te zeggen. De materialisatie van dit risico en de impact op de Fondsen wordt op basis van actieve monitoring beoordeeld door de Beheerder, waarbij gelet wordt op de beleggingsrestricties zoals

geformuleerd in het prospectus van de Fondsen. Om de uiteindelijke impact op de financiële positie en het resultaat van de Fondsen te beoordelen, volgt de Beheerder voortdurend de ontwikkelingen in de markt en de economie. Gezien de onzekerheden en voortdurende ontwikkelingen met betrekking tot de COVID-19-uitbraak, kan de Beheerder op de publicatiedatum van het jaarverslag geen nauwkeurige of betrouwbare inschatting maken van de uiteindelijke kwantitatieve impact op het resultaat van de Fondsen.

ACTIAM heeft begin maart een Crisis Taskforce geïnstalleerd die ontwikkelingen nauwgezet volgt en dagelijks overleg voert. Daarnaast heeft de moederorganisatie van ACTIAM, VIVAT N.V., een Crisis Management Team geactiveerd. ACTIAM volgt de adviezen van het VIVAT Crisis Management Team, de Nederlandse overheid en het RIVM en hanteert deze als ondergrens. ACTIAM heeft meerdere maatregelen geïmplementeerd om de continuïteit van haar dienstverlening te waarborgen.

4.2 Toelichting op de winst- en verliesrekening

6 Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen - gerealiseerde koerswinsten	-	-
Aandelen - gerealiseerde koersverliezen	-7	-
Aandelen - gerealiseerde valutawinsten	-	-
Aandelen - gerealiseerde valutaverliezen	-	-
	-7	-
Obligaties		
Obligaties - gerealiseerde koerswinsten	4.325	383
Obligaties - gerealiseerde koersverliezen	-336	-2.820
Obligaties - gerealiseerde valutawinsten	-	-
Obligaties - gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal obligaties	3.989	-2.437
Totaal	3.982	-2.437

7 Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de niet-gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Obligaties		
Obligaties - niet-gerealiseerde koerswinsten	19.325	353
Obligaties - niet-gerealiseerde koersverliezen	-1.375	-12.526
Obligaties - niet-gerealiseerde valutawinsten	-	-
Obligaties - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal obligaties	17.950	-12.173
Totaal	17.950	-12.173

8 Overige bedrijfsopbrengsten

Overige bedrijfsopbrengsten

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Overige bedrijfsopbrengsten	5	263
Totaal	5	263

De overige bedrijfsopbrengsten bestonden in 2018 hoofdzakelijk uit een éénmalige vergoeding van € 262 duizend. Deze vergoeding heeft betrekking op een door Zwitserleven geïnitieerde transitie die gepland stond voor 1 juni 2018. Omdat de transitie niet binnen één dag zou kunnen worden voltooid, zijn in voorbereiding op de transitie, illiquide beleggingen verkocht en meer liquide beleggingen aangekocht om te kunnen anticiperen op de verwachte uitstroom. De transitie heeft uiteindelijk geen doorgang gevonden, waarop de Beheerder de participanten heeft gecompenseerd voor de gemaakte kosten.

9 Overige bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten worden nader gespecificeerd in onderstaande tabel:

Overige bedrijfslasten

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Rente rekening courant	18	13
Totaal	18	13

Lopende kosten factor

Aangezien er in het Zwitserleven Credits Fonds in beginsel geen sprake is van andere kosten dan de service fee, is de lopende kosten factor (LKF) doorgaans gelijk aan de service fee zoals vermeld in de winst- en verliesrekening. Voor het Zwitserleven Credits Fonds is de LKF gelijk aan 0,040% (2018: 0,040%).

Onderstaand wordt de lopende kosten factor weergegeven:

Lopende kosten factor

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Som der bedrijfslasten (exclusief rente rekening courant)	220	198
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	549.610	493.956
Lopende kosten factor	0,040%	0,040%

Omloopfactor

De omloopfactor over de verslagperiode bedraagt 56,53% (2018: 116,90%).

Transactiekosten

Transactiekosten voor vastrentende waarden zijn niet te bepalen daar zij in de aan- en verkoopkoers zijn opgenomen en niet separaat worden vastgelegd. De totale hoogte van de transactiekosten voor vastrentende waarden zijn derhalve niet met voldoende nauwkeurigheid vast te stellen. De transactiekosten, voor zover identificeerbaar, bedragen in de verslagperiode € 7.113 (2018: nihil).

4.3 Overige toelichtingen

Transacties gelieerde partijen

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid kunnen transacties worden verricht met aan ACTIAM gelieerde partijen. Het kan de volgende transactiesoorten betreffen: valutatransacties, bancaire diensten en bemiddelingsdiensten. Indien transacties worden verricht met gelieerde partijen zullen deze onder marktconforme voorwaarden plaatsvinden. Bij een transactie met een gelieerde partij buiten een gereguleerde markt, markt in financiële instrumenten of een andere geregelde, regelmatig functionerende, erkende open markt, zal in alle gevallen een onafhankelijke waardebeoordeling ten grondslag liggen aan de transactie. Ingevolge het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen (Bgf) worden de entiteiten die deel uitmaken van de groep van Anbang Insurance Group Co. Ltd., aangemerkt als gelieerde partijen met betrekking tot het Zwitserleven Credits Fonds.

ACTIAM brengt een service fee in rekening aan het Zwitserleven Credits Fonds. Deze service fee is conform het prospectus in rekening gebracht. De service fee is opgenomen in de winst- en verliesrekening van het Zwitserleven Credits Fonds en bedraagt in de verslagperiode € 198 duizend (2018: € 198 duizend).

Naast het kopen en verkopen van participaties in het Zwitserleven Credits Fonds, zijn er in de verslagperiode geen effectentransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Softdollar-arrangementen en retourprovisies

Vanuit MiFID II-vereisten is het niet toegestaan om gebruik te maken van softdollar-arrangementen. Deze arrangementen betreffen diensten en producten van financiële dienstverleners, die in het kader van de uitvoering van transacties in financiële instrumenten in deze Onderliggende Beleggingsinstellingen aan vermogensbeheerders ter beschikking kunnen worden gesteld. In de verslagperiode was er dan ook geen sprake van retourprovisies dan wel softdollar-arrangementen.

Uitbesteding werkzaamheden

Ten behoeve van de uitvoering van het vermogensbeheer van het Zwitserleven Credits Fonds maakt ACTIAM gebruik van diensten van derden. De uitgangspunten van de samenwerking met uitbestedingsrelaties zijn schriftelijk vastgelegd in overeenkomsten. In deze overeenkomsten zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de uitbestedingseisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomsten bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder. Met partijen waar vermogensbeheer aan uitbesteed is, heeft ACTIAM een vermogensbeheerovereenkomst gesloten. Hierin zijn onder andere de beleggingsrestricties uitgewerkt en zijn afspraken gemaakt over rapportages en beëindiging. De beleggingsrestricties zijn een gedetailleerde en concrete uitwerking van het beleggingsbeleid.

Hieronder volgt een overzicht van de werkzaamheden waarvoor de Beheerder opdracht aan derden heeft gegeven:

Werkzaamheden	Dienstverlenende instelling
Uitvoering van administratie, rapportage en verslaglegging van beleggingsfondsen	BNP Paribas Securities Services SCA
Uitvoering van het engagement- en stembeleid	GES International AB

Uitvoering van de aan het Fonds gerelateerde administratie, rapportage en verslaglegging heeft ACTIAM uitbesteed aan BNP Paribas Securities Services SCA. De uitgangspunten van de samenwerking zijn schriftelijk vastgelegd in een overeenkomst. In deze overeenkomst zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de eisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomst bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder.

De uitvoering van het engagement- en stembeleid heeft de Beheerder uitbesteed aan GES International AB. De uitgangspunten van de samenwerking met GES International AB zijn schriftelijk vastgelegd in een overeenkomst. In deze overeenkomst zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de eisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomst bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder.

Bij de vermogensbeheerovereenkomsten is ACTIAM te allen tijde bevoegd om de samenwerking met genoemde dienstverlenende instellingen te beëindigen en de taken uit te besteden aan andere bevoegde instellingen, dan wel zelf ter hand te nemen.

Werknemers

Het Zwitserleven Credits Fonds heeft geen werknemers in dienst. ACTIAM, de Beheerder van de beleggingsinstelling, verricht de werkzaamheden voor het Zwitserleven Credits Fonds.

Winstbestemming

Het dividend per participatie over 2018 uitgekeerd in 2019 bedraagt € 0,20.

De Beheerder stelt voor om geen dividend per participatie uit te keren. Het dividend en het positieve resultaat in 2019 van € 30.791 duizend worden verwerkt in de overige reserves. De ex-dividenddatum is 14 mei 2020 en de datum van betaalbaarstelling is 19 mei 2020. De Beheerder behoudt zich het recht voor om het dividendvoorstel aan te passen voorafgaand aan de Vergadering van Participanten indien de Beheerder dit noodzakelijk acht om aan haar vereisten ten aanzien van fiscale beleggingsinstelling te kunnen voldoen.

4.4 Beloning Raad van Toezicht

Leden van de Raad van Toezicht kunnen voor hun werkzaamheden een vergoeding ontvangen. In de verslagperiode bedroeg dit in totaal voor alle Fondsen⁴⁵ € 5.000 (2018: € 3.000). Dit bedrag is inclusief onkostenvergoeding en exclusief btw. Deze vergoedingen worden door ACTIAM N.V. gedragen. In 2019 vonden vier reguliere kwartaalvergaderingen plaats waar de Raad van Toezicht bij elkaar kwam. Voor meer informatie aangaande de reguliere kwartaalvergaderingen wordt verwezen naar het Verslag van de Raad van Toezicht.

Utrecht, 27 maart 2020

Directie van ACTIAM N.V.

W. Borgdorff
D.G. Keiller
W.M. Schouten

⁴ Voor 2019 bestaan de Fondsen uit: Zwitserleven Credits Fonds, Zwitserleven Medium Duration Fonds, Zwitserleven Long Duration Fonds, Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds, Zwitserleven Mixfonds en Zwitserleven Selectie Fonds.

⁵ Van de totale beloning heeft € 1000 betrekking op de compensatie voor het toezicht op het voormalige paraplu fonds Zwitserleven Mix Beleggingsfondsen.

4.5 Overige gegevens

4.5.1 Belangen directie en Raad van Toezicht

Geen van de leden van de directie van ACTIAM en van de Raad van Toezicht heeft een persoonlijk belang in een belegging die wordt aangehouden door het Zwitserleven Credits Fonds.

4.5.2 Winstbestemmingsregeling

In artikel 16 van de voorwaarden van beheer van Zwitserleven Beleggingsfondsen zijn de volgende bepalingen opgenomen omtrent de verdeling van het exploitatie saldo:

Artikel 16.1: Het netto-exploitatie-saldo van ieder subfonds wordt toegevoegd aan het betreffende subfonds.

Artikel 16.2: De winst per subfonds over een boekjaar wordt berekend met inachtneming van het bepaalde in Titel 9, Boek 2 Burgerlijk Wetboek. Het gedeelte van de winst dat moet worden uitgekeerd om te voldoen aan de FBI-criteria zal binnen acht maanden na afloop van het boekjaar worden uitgekeerd. Het resterende gedeelte van de winst wordt toegevoegd aan het betreffende subfonds.

4.5.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de vergadering van participanten van Zwitserleven Credits Fonds

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Zwitserleven Credits Fonds gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Zwitserleven Credits Fonds op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2019;
- de winst- en verliesrekening over 2019;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Zwitserleven Credits Fonds zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van ontwikkelingen omtrent Corona

De ontwikkelingen rondom het Corona (Covid-19) virus hebben grote invloed op de gezondheid van mensen en onze samenleving en daarbij ook op de operationele en financiële prestaties van organisaties en de beoordeling van de mogelijkheid om de continuïteit te handhaven. De jaarrekening en de daarbij behorende controleverklaring zijn een momentopname en de situatie verandert van dag tot dag. De invloed van deze ontwikkelingen op Zwitserleven Credits Fonds is uiteengezet in verslag van de beheerder onder de paragraaf vooruitzichten en de paragraaf risicomanagement en de toelichting op de jaarrekening onder de paragraaf gebeurtenissen na balansdatum. Wij vestigen de aandacht op deze uiteenzettingen.

Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het verslag van de beheerder;
- de overige gegevens;
- andere informatie, bestaande uit personalia, definities, het verslag van de Raad van Toezicht, grondslagen, risico's en overige informatie m.b.t. de jaarrekeningen, jaarrekening 2019 Onderliggende Beleggingsinstellingen en Aanvullende informatie door een derde partij beheerde Onderliggende Beleggingsinstelling.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De beheerder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag van de beheerder en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de beheerder voor de jaarrekening

ACTIAM N.V. is als beheerder van de beleggingsentiteit verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de beheerder verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de beheerder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de beheerder afwegen of de beleggingsentiteit in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de beheerder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de beheerder het voornemen heeft om de beleggingsentiteit te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De beheerder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de beleggingsentiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de beheerder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de beheerder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een beleggingsentiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de beheerder onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 27 maart 2020

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. M.J. Knijnenburg RA

5 Jaarrekening 2019

Zwitslerleven Medium Duration Fonds

BALANS

Vóór winstbestemming en In € 1.000	REF. ¹	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingen	1		
Aandelen		20.681	11.287
Obligaties		420.848	395.845
Derivaten (positieve waardering)		4.553	74
Derivaten (negatieve waardering)		-210	-651
Totaal beleggingen		445.872	406.555
Vorderingen	2	7.753	6.849
Overige activa			
Liquide middelen	3	8.299	3.555
Kortlopende schulden	4	5.606	34
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		10.446	10.370
Activa min kortlopende schulden		456.318	416.925
Fondsvermogen	5		
Gestort kapitaal		417.424	390.755
Overige reserves		20.104	11.063
Onverdeeld resultaat		18.790	15.107
Totaal fondsvermogen		456.318	416.925

¹ De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

WINST- EN VERLIESREKENING

In € 1.000	REF. ¹	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit beleggingen			
Rente obligaties		9.612	15.389
Dividend aandelen		-23	-13
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	6	1.228	-639
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	7	8.088	-132
In rekening gebrachte op- en afslagen		116	806
Som der bedrijfsopbrengsten		19.021	15.411
Bedrijfslasten			
Service fee		179	267
Overige bedrijfslasten	8	52	37
Som der bedrijfslasten		231	304
Resultaat		18.790	15.107

¹ De referenties in de winst- en verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

KASSTROOMOVERZICHT

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	18.790	15.107
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	18.790	15.107
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-1.228	639
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-8.088	132
Aankoop van beleggingen	-242.954	-485.046
Verkoop en lossingen van beleggingen	212.953	1.038.963
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-827	10.009
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	5.586	-19
Netto kasstromen uit beleggingsactiviteiten	-15.768	579.785
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	91.228	36.462
Inkoop van participaties	-70.625	-615.469
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte van participaties	-77	70
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop van participaties	-14	16
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	20.512	-578.921
Totaal nettokasstromen	4.744	864
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Mutatie liquide middelen	4.744	864
Liquide middelen begin van de verslagperiode	3.555	2.691
Liquide middelen eind van de verslagperiode	8.299	3.555

Introductie

De jaarrekening van het Fonds is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek, de Wet op het financieel toezicht (Wft) en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 615 (RJ 615) Beleggingsinstellingen. Voor meer algemene informatie ten aanzien van het Fonds wordt verwezen naar hoofdstuk 2.1 Algemeen.

De jaarrekening van het Fonds, bestaande uit de balans, de winst- en verliesrekening, het kasstroomoverzicht en de toelichtingen daarop, geven een totaal inzicht in de financiële positie van het Fonds inclusief inzicht in alle vorderingen en verplichtingen. Buiten de financiële positie zoals weergegeven in de jaarrekening van het Fonds bestaan geen bezittingen, schulden, vorderingen en verplichtingen uit hoofde van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen of andere Fondsen die betrekking hebben op het Fonds.

De grondslagen die van toepassing zijn op het Fonds, zijn uiteengezet in: i) hoofdstuk 2.2 Algemene grondslagen; ii) hoofdstuk 2.3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva; iii) hoofdstuk 2.4 Grondslagen voor de resultaatbepaling; en iv) hoofdstuk 2.5 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht.

De activiteiten van het Fonds kunnen financiële risico's (en eventuele van toepassing zijnde niet-financiële risico's) van verscheidene aard met zich meebrengen. Deze risico's worden toegelicht in hoofdstuk 2.8 Financiële risico's en beheersingsmaatregelen en in het Verslag van de Beheerder wordt inzicht gegeven in het risicomanagementbeleid, de gebruikte financiële instrumenten en de belangrijkste risico's.

In de winst- en verliesrekening wordt onder de opbrengsten een negatief dividend aandelen verantwoord. Dit wordt veroorzaakt door negatieve distributions van de money market funds.

5.1 Toelichting op de balans

1 Beleggingen

Beleggingen

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Aandelen	20.681	11.287
Obligaties	420.848	395.845
Renteswaps	4.343	-577
Totaal	445.872	406.555

Aandelen

In € 1.000	01-01-2019 t/m	01-01-2018 t/m
	31-12-2019	31-12-2018
Stand per 1 januari	11.287	100
Aankopen	30.764	78.000
Verkopen	-21.288	-66.813
Gerealiseerde waardeveranderingen	-	-
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-82	-
Stand ultimo periode	20.681	11.287

De beleggingen in aandelen bestaan uit money marketfunds.

Obligaties

In € 1.000	01-01-2019 t/m	01-01-2018 t/m
	31-12-2019	31-12-2018
Stand per 1 januari	395.845	968.741
Aankopen	212.190	407.046
Verkopen	-134.283	-706.287
Lossingen	-56.802	-271.954
Gerealiseerde waardeveranderingen	10	-929
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	3.888	-772
Stand ultimo periode	420.848	395.845

Renteswaps

In € 1.000	01-01-2019 t/m	01-01-2018 t/m
	31-12-2019	31-12-2018
Stand per 1 januari	-577	-7.598
Verkopen	-580	6.091
Gerealiseerde waardeveranderingen	1.218	290
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	4.282	640
Stand ultimo periode	4.343	-577

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen en in de verslagperiode zijn geen beleggingen uitgeleend.

Voor de renteswaps is € 3,6 miljoen (2018: € 2,7 miljoen) in de vorm van staatsobligaties aan onderpand geleverd aan het einde van de verslagperiode.

Marktrisico

Marktrisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen van marktprijzen. Het risico wordt beperkt door de beleggingen in de portefeuille zoveel mogelijk te spreiden naar regio's en sectoren. Aan het einde van deze sectie wordt een specificatie van de beleggingen gegeven naar regio's en sectoren.

Renterisico

Renterisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen in de marktrente. Het Fonds belegt in vastrentende waarden en loopt derhalve renterisico. Onderstaande tabel geeft informatie

betreffende het effectieve rendement, couponrendement, gemiddelde resterende looptijd en modified duration. Verder is een specificatie van de beleggingen gegeven met daarbij de renteherzieningsdatum van de belegging.

	31-12-2019	31-12-2018
Effectief rendement	0,00%	0,43%
Coupon rendement	2,26%	2,38%
Gemiddeld resterende looptijd	9,08 jaar	8,99 jaar
Modified duration	8,19	7,86

Kredietrisico

De waarde van beleggingen in vastrentende waarden wordt beïnvloed door de ontwikkeling van de kredietwaardigheid van de uitgevende instellingen. De kredietwaardigheid kan zich positief en negatief ontwikkelen. Kredietrisico is het risico op waardeveranderingen als gevolg van veranderingen in de kredietwaardigheid. Kredietrisico betreft ook het risico dat de contractpartij van een financieel instrument niet aan haar verplichting zal voldoen, waardoor het Fonds een financieel verlies te verwerken krijgt. Het risico wordt gemitigeerd door de beleggingen te spreiden en te beleggen in hoogwaardige beleggingen. Aan het einde van deze sectie wordt in de specificatie van de beleggingen inzicht gegeven in de spreiding en rating van de beleggingen.

Er wordt een maximaal kredietrisico gelopen op het totaal van vastrentende beleggingen, vorderingen en liquide middelen. Het kredietrisico van Zwitserleven Medium Duration Fonds bedraagt ultimo verslagperiode € 435,3 miljoen (ultimo 2018: € 406,2 miljoen). Door het toepassen van collateral management wordt het kredietrisico op derivaten gemitigeerd.

Valutarisico

Valutarisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen van valutawisselkoersen. Het Fonds belegt niet in vreemde valuta en loopt dus geen valutarisico.

Voor een gedetailleerde omschrijving van alle risico's wordt verwezen naar hoofdstuk 1.4 Risicomanagement.

Effectenportefeuille

Aandelen

AANTAL AANDELEN	NAAM	VALUTA	MARKTWAARDE In € 1.000
Beleggingen per 31 december 2019			20.681
197.671	Institutional Euro Liquidity Fund	EUR	19.689
100	JPMorgan Liquidity Funds	EUR	992

Obligaties

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZIENINGS-DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
Beleggingen per 31 december 2019					420.848
Obligaties binnenland					154.215
47.000.000	2,25%	Nederland	EUR	15-7-2022	50.409
15.500.000	0,75%	Nederland	EUR	15-7-2027	16.597
15.800.000	5,5%	Nederland	EUR	15-1-2028	23.020
31.000.000	2,5%	Nederland	EUR	15-1-2033	40.687
23.500.000	0,25%	Nederland	EUR	15-1-2020	23.502
Obligaties buitenland					266.633
Duitsland					168.513

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENT	NAAM	VALUTA	RENTEHERZIENINGS- DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
15.000.000	1,75%	Bayerische Landesbodenkreditanstalt	EUR	24-4-2024	16.277
42.800.000	2,5%	Duitsland	EUR	4-1-2021	44.208
12.500.000	1%	Duitsland	EUR	15-8-2025	13.521
7.000.000	4,75%	Duitsland	EUR	4-7-2028	10.011
23.000.000	6,25%	Duitsland	EUR	4-1-2030	37.994
23.600.000	5,5%	Duitsland	EUR	4-1-2031	38.415
5.000.000	0%	Landwirtschaftliche Rentenbank	EUR	15-1-2021	5.022
3.000.000	0,25%	Landwirtschaftliche Rentenbank	EUR	29-8-2025	3.065
		Frankrijk			51.375
16.000.000	0,25%	Frankrijk	EUR	25-11-2026	16.439
26.700.000	1,5%	Frankrijk	EUR	25-5-2031	30.561
3.000.000	1,25%	Frankrijk	EUR	25-5-2034	3.357
1.000.000	0%	Frankrijk	EUR	25-3-2024	1.018
		Oostenrijk			46.745
10.300.000	4,85%	Oostenrijk	EUR	15-3-2026	13.562
30.000.000	0,75%	Oostenrijk	EUR	20-10-2026	31.891
1.000.000	2,4%	Oostenrijk	EUR	23-5-2034	1.292

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ 290.916

Voor de obligaties die zich in de portefeuille van Zwitserleven Medium Duration Fonds bevinden, is de reële waarde afgeleid van actieve markt quotes waarbij geldt dat sprake is van voldoende liquiditeit op de markt waar het financiële instrument verhandeld wordt.

Voor de renteswaps zijn geen actieve markt quotes voorhanden, deze worden gewaardeerd aan de hand van waarderingmodellen welke gevoed worden door objectieve marktdata.

Voor de money market funds is de reële waarde afgeleid van ter beurze genoteerde marktprijzen waarbij geldt dat sprake is van voldoende liquiditeit op de markt waar het financiële instrument verhandeld wordt.

Sectorallocatie van de beleggingen

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	Marktwaarde	%	Marktwaarde	%
Staats(gegarandeerd)	412.761	93,5	387.809	95,2
Fund certificates	20.681	4,7	11.287	2,8
Financiële conglomeraten	8.087	1,8	8.036	2,0
Totaal	441.529	100	407.132	100

Landenverdeling van de beleggingen

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	Marktwaarde	%	Marktwaarde	%
Duitsland	168.513	38,2	140.888	34,7
Nederland	154.215	34,9	138.082	33,9
Frankrijk	51.375	11,6	66.089	16,2
Oostenrijk	46.745	10,6	50.786	12,5
Ierland	19.689	4,5	10.289	2,5
Luxemburg	992	0,2	998	0,2
Totaal	441.529	100,0	407.132	100,0

Ratingverdeling van de obligaties

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	MARKTWAARDE	%	MARKTWAARDE	%
AAA	322.728	76,7	278.969	70,5
AA+	46.745	11,1	50.787	12,8
AA	51.375	12,2	66.089	16,7
Totaal	420.848	100,0	395.845	100,0

Looptijdverdeling van de obligaties

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	Marktwaarde	%	Marktwaarde	%
Aflossing binnen 1 jaar	23.502	5,6	31.871	8,1
Aflossing tussen 1 en 5 jaar	128.106	30,4	83.088	21,0
Aflossing tussen 5 en 10 jaar	116.934	27,8	127.424	32,2
Aflossing na 10 jaar	152.306	36,2	153.462	38,7
Totaal	420.848	100,0	395.845	100,0

Looptijdverdeling van de renteswaps

AFLOOPDATUM	%	CONTRACTWAARDE	In € 1.000
			MARKTWAARDE
Renteswaps per 31-12-2019			4.343
Fixed deel			
20260629	0,4190	7.000.000	7.286
20280222	0,5510	20.500.000	21.590
20291022	0,0260	3.500.000	3.504
20300226	0,9830	10.000.000	10.970
20330222	0,9500	16.500.000	18.106
20340220	1,0190	16.500.000	18.268
20341023	0,2800	8.000.000	7.985
Totaal Fixed deel		82.000.000	87.709
Floating deel			
20260629	-0,3310	-7.000.000	-7.082
20280222	-0,4250	-20.500.000	-20.812
20291022	-0,3510	-3.500.000	-3.564
20300226	-0,4180	-10.000.000	-10.185
20330222	-0,4250	-16.500.000	-16.800
20340220	-0,4270	-16.500.000	-16.788
20341023	-0,3510	-8.000.000	-8.135
Totaal floating deel		-82.000.000	-83.366

2 Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

Vorderingen

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van participanten uit hoofde van uitgifte participaties	77	-
Subtotaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	77	-
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen uit hoofde van effectentransacties	11	-
Lopende rente obligaties	7.079	6.678
Lopende rente renteswaps	586	171
Subtotaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	7.676	6.849
Totaal	7.753	6.849

De vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

3 Liquide middelen

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. Het aanhouden van liquide middelen valt binnen het mandaat en heeft te maken met de timing van de betalingen.

In het saldo liquide middelen is een bedrag van € 5.584 duizend (2018: € 0 duizend) aan ontvangen cash collateral uit hoofde van uitstaande derivatenposities inbegrepen. De verplichting die gepaard gaat met ontvangen cash collateral is aan de passivazijde onder de kortlopende schulden verantwoord. De overige liquide middelen staan ter vrije beschikking van het Fonds.

4 Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

Kortlopende schulden

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan participanten uit hoofde van inkoop participaties	6	20
Subtotaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	6	20
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen uit hoofde van ontvangen cash collateral	5.584	-
Te betalen service fee	16	14
Subtotaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	5.600	14
Totaal	5.606	34

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar. De te betalen service fee is te betalen aan de Beheerder.

5 Fondsvermogen

Fondsvermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	390.755	939.519
Uitgegeven participaties	91.228	36.462
Ingekochte participaties	-64.559	-585.226
Stand ultimo periode	417.424	390.755
Overige reserves		
Stand per 1 januari	11.063	47.218
Ingekochte participaties	-6.066	-30.243
Toevoeging/onttrekking uit onverdeeld resultaat	15.107	-5.912
Stand ultimo periode	20.104	11.063
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	15.107	-5.912
Toevoeging/onttrekking aan overige reserves	-15.107	5.912
Resultaat over de verslagperiode	18.790	15.107
Stand ultimo periode	18.790	15.107
Totaal fondsvermogen	456.318	416.925

Meerjarenoverzicht

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2016	31-12-2015
Intrinsieke waarde	456.318	416.925	980.825	930.325	732.117
Resultaat	18.790	15.107	-5.912	26.039	-1.068
Aantal uitstaande participaties	14.706.482	14.023.208	33.708.984	31.747.672	25.954.393
In € 1					
Per participatie					
Intrinsieke waarde	31,03	29,73	29,10	29,30	28,21
Dividend ¹	-	-	-	-	-
Opbrengsten uit beleggingen	0,66	0,66	0,77	0,87	0,90
Waardeveranderingen beleggingen	0,64	-0,03	-0,97	0,03	-0,93
In rekening gebrachte op- en afslagen ²	0,01	0,04	0,02	-	-
Som der bedrijfslasten	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01
Resultaat³	1,30	0,66	-0,19	0,89	-0,04

1 Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.

2 Tot en met 31 december 2016 bood het Fonds de participaties aan tegen intrinsieke waarde. Met ingang van 1 januari 2017 zijn de voorwaarden van het Fonds aangepast. Vanaf deze datum worden op- en afslagen gehanteerd over de intrinsieke waarde van het Fonds. Het meerjarenoverzicht is, met ingang van het jaarverslag 2018, hierop aangepast. De aanpassing is tevens doorgevoerd voor de cijfers over 2017.

3 Het totaal resultaat per participatie is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande participaties gedurende de verslagperiode.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

In onderstaande tabel worden de collateral posities uit hoofde van uitstaande derivatenposities gepresenteerd.

Collateral posities uit hoofde van uitstaande derivatenposities

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Marktwaaarde renteswaps (incl. lopende rente renteswaps)	4.929	-406
Marktwaaarde ontvangen collateral in stukken	-	-
Marktwaaarde geleverd collateral in stukken ¹	-3.562 ²	-2.657
Marktwaaarde ontvangen cash collateral	5.584	-
Percentage collateral	113,3%	654,3%

- 1 Het fonds is vanwege Central Clearing verplicht om initial margin (in stukken) te storten. Deze regel wordt vanaf cijfers 2019 niet meegenomen in de telling van de regel 'Percentage collateral'.
- 2 Het saldo ter grootte van € 3.562 bestaat uit een Duitse Staatsobligatie (6,25% en looptijd 2030).

Gebeurtenissen na balansdatum

COVID-19

Op het moment van publicatie van het jaarverslag volgen de ontwikkelingen rond het coronavirus zich in een rap tempo op. Aangezien diverse landen op enig moment in "lock down" zijn gegaan, kan dit zware gevolgen hebben voor de economie waarbij de kans op een recessie reëel is. Over de intensiteit en duur van een dergelijke recessie en de langere termijn gevolgen op financiële markten is nu nog weinig te zeggen. De materialisatie van dit risico en de impact op de Fondsen wordt op basis van actieve monitoring beoordeeld door de Beheerder, waarbij gelet wordt op de beleggingsrestricties zoals geformuleerd in het prospectus van de Fondsen. Om de uiteindelijke impact op de financiële positie en het resultaat van de Fondsen te beoordelen, volgt de Beheerder voortdurend de ontwikkelingen in de markt en de economie. Gezien de onzekerheden en voortdurende ontwikkelingen met betrekking tot de COVID-19-uitbraak, kan de Beheerder op de publicatiedatum van het jaarverslag geen nauwkeurige of betrouwbare inschatting maken van de uiteindelijke kwantitatieve impact op het resultaat van de Fondsen.

ACTIAM heeft begin maart een Crisis Taskforce geïnstalleerd die ontwikkelingen nauwgezet volgt en dagelijks overleg voert. Daarnaast heeft de moederorganisatie van ACTIAM, VIVAT N.V., een Crisis Management Team geactiveerd. ACTIAM volgt de adviezen van het VIVAT Crisis Management Team, de Nederlandse overheid en het RIVM en hanteert deze als ondergrens. ACTIAM heeft meerdere maatregelen geïmplementeerd om de continuïteit van haar dienstverlening te waarborgen.

5.2 Toelichting op de winst- en verliesrekening

6 Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

De gerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door op de verkoopopbrengst (inclusief verkoopkosten) de balanswaarde aan het begin van de verslagperiode dan wel de gemiddelde kostprijs van de aankopen gedurende de verslagperiode in mindering te brengen. De aan- en verkoopkosten van de beleggingen vormen onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen van de beleggingen.

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de gerealiseerde koers- en valutawinsten en gerealiseerde koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Obligaties		
Obligaties - gerealiseerde koerswinsten	477	2.155
Obligaties - gerealiseerde koersverliezen	-467	-3.084
Obligaties - gerealiseerde valutawinsten	-	-
Obligaties - gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal obligaties	10	-929
Renteswaps		
Renteswaps - gerealiseerde koerswinsten	1.218	741
Renteswaps - gerealiseerde koersverliezen	-	-451
Renteswaps - gerealiseerde valutawinsten	-	-
Renteswaps - gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal renteswaps	1.218	290
Totaal	1.228	-639

7 Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

De niet-gerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door op de balanswaarde ultimo verslagperiode de balanswaarde aan het begin van de verslagperiode in mindering te brengen dan wel de gemiddelde kostprijs van de aankopen gedurende de verslagperiode.

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de niet-gerealiseerde koers- en valutawinsten en niet-gerealiseerde koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - niet-gerealiseerde koerswinsten	-	-
Aandelen - niet-gerealiseerde koersverliezen	-82	-
Aandelen - niet-gerealiseerde valutawinsten	-	-
Aandelen - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal aandelen	-82	-
Obligaties		
Obligaties - niet-gerealiseerde koerswinsten	6.474	2.460
Obligaties - niet-gerealiseerde koersverliezen	-2.586	-3.232
Obligaties - niet-gerealiseerde valutawinsten	-	-
Obligaties - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal obligaties	3.888	-772
Renteswaps		
Renteswaps - niet-gerealiseerde koerswinsten	4.282	640
Renteswaps - niet-gerealiseerde koersverliezen	-	-
Renteswaps - niet-gerealiseerde valutawinsten	-	-
Renteswaps - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal renteswaps	4.282	640
Totaal	8.088	-132

8 Overige bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten worden nader gespecificeerd in onderstaande tabel:

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Rente rekening courant	20	12
Overige bedrijfslasten	32	25
Totaal	52	37

Lopende kosten factor

De lopende kosten factor over de verslagperiode wordt in onderstaande tabel weergegeven.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Som der bedrijfslasten (exclusief rente rekening courant)	211	292
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	448.097	667.295
Lopende kosten factor	0,040%	0,040%

De service fees zijn de enige kosten die bij het Fonds in rekening worden gebracht. De lopende kosten factor kan afwijken van de service fee door fluctuaties in het vermogen en de gehanteerde berekeningssystematiek van de lopende kosten factor. De service fee bedroeg in de verslagperiode 0,040% (2018: 0,040%).

Omloopfactor

De omloopfactor over de verslagperiode bedraagt 65,36% (2018: 132,51%).

Transactiekosten

Transactiekosten voor vastrentende waarden zijn niet te bepalen daar zij in de aan- en verkoopkoers zijn opgenomen en niet separaat worden vastgelegd. De totale hoogte van de transactiekosten voor vastrentende waarden zijn derhalve niet met voldoende nauwkeurigheid vast te stellen. De transactiekosten, voor zover identificeerbaar, bedragen in de verslagperiode € 289 (2018: nihil).

5.3 Overige toelichtingen

Transacties gelieerde partijen

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid kunnen transacties worden verricht met aan ACTIAM gelieerde partijen. Het kan de volgende transactiesoorten betreffen: valutatransacties, bancaire diensten en bemiddelingsdiensten. Indien transacties worden verricht met gelieerde partijen, vinden deze onder marktconforme voorwaarden plaats.

Bij een transactie met een gelieerde partij buiten een gereguleerde markt, markt in financiële instrumenten of een andere geregelde, regelmatig functionerende, erkende open markt, ligt in alle gevallen een onafhankelijke waardebeoordeling ten grondslag aan de transactie. In de verslagperiode zijn er geen effectentransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Als gevolg van het Bgfo worden in dit kader alle partijen die behoren tot de groep van Anbang Insurance Group Co. Ltd. en/of (rechts)personen die via een zeggenschapsstructuur met ACTIAM zijn verbonden, aangemerkt als gelieerde partijen. ACTIAM brengt een service fee in rekening aan het Zwitserleven Medium Duration Fonds. Deze service fee is conform het prospectus in rekening gebracht. De service fee is opgenomen in de winst- en verliesrekening van het Fonds en bedraagt in de verslagperiode € 179 duizend (2018: € 267 duizend).

Softdollar-arrangementen en retourprovisies

Vanuit MiFID II-vereisten is het niet toegestaan om gebruik te maken van softdollar-arrangementen. Deze arrangementen betreffen diensten en producten van financiële dienstverleners, die in het kader van de uitvoering van transacties in financiële instrumenten in deze Onderliggende Beleggingsinstellingen aan vermogensbeheerders ter beschikking kunnen worden gesteld. In de verslagperiode was er dan ook geen sprake van retourprovisies dan wel softdollar-arrangementen.

Uitbesteding werkzaamheden

Ten behoeve van de uitvoering van het vermogensbeheer van het Zwitserleven Medium Duration Fonds maakt ACTIAM gebruik van diensten van derden. De uitgangspunten van de samenwerking met uitbestedingsrelaties zijn schriftelijk vastgelegd in overeenkomsten. In deze overeenkomsten zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de uitbestedingseisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomsten bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder. Met partijen waar vermogensbeheer aan uitbesteed is, heeft ACTIAM een vermogensbeheerovereenkomst gesloten. Hierin zijn onder andere de beleggingsrestricties uitgewerkt en zijn afspraken gemaakt over rapportages en beëindiging. De beleggingsrestricties zijn een gedetailleerde en concrete uitwerking van het beleggingsbeleid.

Hieronder volgt een overzicht van de werkzaamheden waarvoor de Beheerder opdracht aan derden heeft gegeven:

Werkzaamheden	Dienstverlenende instelling
Uitvoering van administratie, rapportage en verslaglegging van beleggingsfondsen	BNP Paribas Securities Services SCA
Uitvoering van het engagement- en stembelief	GES International AB

Uitvoering van de aan het Fonds gerelateerde administratie, rapportage en verslaglegging heeft ACTIAM uitbesteed aan BNP Paribas Securities Services SCA. De uitgangspunten van de samenwerking zijn schriftelijk vastgelegd in een overeenkomst. In deze overeenkomst zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de eisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomst bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder.

De uitvoering van het engagement- en stembelief heeft de Beheerder uitbesteed aan GES International AB. De uitgangspunten van de samenwerking met GES International AB zijn schriftelijk vastgelegd in een overeenkomst. In deze overeenkomst zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de eisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomst bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder.

Bij de vermogensbeheerovereenkomsten is ACTIAM te allen tijde bevoegd om de samenwerking met genoemde dienstverlenende instellingen te beëindigen en de taken uit te besteden aan andere bevoegde instellingen, dan wel zelf ter hand te nemen.

Werknemers

Het Zwitserleven Medium Duration Fonds heeft geen werknemers in dienst. ACTIAM, de Beheerder van de beleggingsinstelling, verricht de werkzaamheden voor het Zwitserleven Medium Duration Fonds.

Winstbestemming

Het resultaat over de verslagperiode wordt ten gunste gebracht van de overige reserves.

5.4 Beloning Raad van Toezicht

Leden van de Raad van Toezicht kunnen voor hun werkzaamheden een vergoeding ontvangen. In de verslagperiode bedroeg dit in totaal voor alle Fondsen⁶⁷ € 5.000 (2018: € 3.000). Dit bedrag is inclusief onkostenvergoeding en exclusief btw. Deze vergoedingen worden door ACTIAM N.V. gedragen. In 2019 vonden vier reguliere kwartaalvergaderingen plaats waar de Raad van Toezicht bij elkaar kwam. Voor meer informatie aangaande de reguliere kwartaalvergaderingen wordt verwezen naar het Verslag van de Raad van Toezicht.

Utrecht, 27 maart 2020

Directie van ACTIAM N.V.

W. Borgdorff
D.G. Keiller
W.M. Schouten

⁶ Voor 2019 bestaan de Fondsen uit: Zwitserleven Credits Fonds, Zwitserleven Medium Duration Fonds, Zwitserleven Long Duration Fonds, Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds, Zwitserleven Mixfonds en Zwitserleven Selectie Fonds.

⁷ Van de totale beloning heeft € 1000 betrekking op de compensatie voor het toezicht op het voormalige paraplufonds Zwitserleven Mix Beleggingsfondsen.

5.5 Overige gegevens

5.5.1 Belangen directie en Raad van Toezicht

Geen van de leden van de directie van ACTIAM en van de Raad van Toezicht heeft een persoonlijk belang in een belegging die wordt aangehouden door het Zwitserleven Medium Duration Fonds.

5.5.2 Winstbestemmingsregeling

In artikel 16 van de voorwaarden van beheer van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen zijn de volgende bepalingen opgenomen omtrent de verdeling van het exploitatie saldo:

Artikel 16.1: Het netto-exploitatie-saldo van ieder subfonds wordt toegevoegd aan het betreffende subfonds.

Artikel 16.2: De winst per subfonds over een boekjaar wordt berekend met inachtneming van het bepaalde in Titel 9, Boek 2 Burgerlijk Wetboek. De winst wordt toegevoegd aan het betreffende subfonds.

5.5.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de vergadering van participanten van Zwitserleven Medium Duration Fonds

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Zwitserleven Medium Duration Fonds gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Zwitserleven Medium Duration Fonds op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2019;
- de winst- en verliesrekening over 2019;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Zwitserleven Medium Duration Fonds zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van ontwikkelingen omtrent Corona

De ontwikkelingen rondom het Corona (Covid-19) virus hebben grote invloed op de gezondheid van mensen en onze samenleving en daarbij ook op de operationele en financiële prestaties van organisaties en de beoordeling van de mogelijkheid om de continuïteit te handhaven. De jaarrekening en de daarbij behorende controleverklaring zijn een momentopname en de situatie verandert van dag tot dag. De invloed van deze ontwikkelingen op Zwitserleven Medium Duration Fonds is uiteengezet in verslag van de beheerder onder de paragraaf vooruitzichten en de paragraaf risicomangement en de toelichting op de jaarrekening onder de paragraaf gebeurtenissen na balansdatum. Wij vestigen de aandacht op deze uiteenzettingen.

Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het verslag van de beheerder;
- de overige gegevens;
- andere informatie, bestaande uit personalia, definities, het verslag van de Raad van Toezicht, grondslagen, risico's en overige informatie m.b.t. de jaarrekeningen, jaarrekening 2019 Onderliggende Beleggingsinstellingen en Aanvullende informatie door een derde partij beheerde Onderliggende Beleggingsinstelling.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De beheerder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag van de beheerder en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de beheerder voor de jaarrekening

ACTIAM N.V. is als beheerder van de beleggingsentiteit verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de beheerder verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de beheerder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de beheerder afwegen of de beleggingsentiteit in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de beheerder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de beheerder het voornemen heeft om de beleggingsentiteit te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De beheerder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de beleggingsentiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de beheerder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de beheerder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een beleggingsentiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de beheerder onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 27 maart 2020

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. M.J. Knijnenburg RA

6 Jaarrekening 2019

Zwitserslevens Long Duration Fonds

BALANS

Vóór winstbestemming en in duizenden euro's	REF. ¹	31-12-2019	31-12-2018 ²
Beleggingen	1		
Aandelen		55.575	41.549
Obligaties		957.683	833.700
Derivaten (positieve waardering)		71.269	10.432
Derivaten (negatieve waardering)		-16.164	-14.295
Totaal beleggingen		1.068.363	871.386
Vorderingen	2	11.377	12.551
Overige activa			
Liquide middelen	3	13.932	6.662
Kortlopende schulden	4	62.566	7.219
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-37.257	11.994
Activa min kortlopende schulden		1.031.106	883.380
Fondsvermogen	5		
Gestort kapitaal		750.889	722.758
Overige reserves		132.764	109.681
Onverdeeld resultaat		147.453	50.941
Totaal fondsvermogen		1.031.106	883.380

1 De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

2 Zowel de liquide middelen als de kortlopende schulden zijn verhoogd met € 550 duizend ten opzichte van de jaarrekening 2018.

WINST- EN VERLIESREKENING

In € 1.000	REF. ¹	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit beleggingen			
Rente obligaties		19.768	18.888
Dividend aandelen		-59	-81
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	6	-5.936	-2.710
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	7	133.780	34.767
In rekening gebrachte op- en afslagen		264	476
Overige bedrijfsopbrengsten	8	109	-
Som der bedrijfsopbrengsten		147.926	51.340
Bedrijfslasten			
Service fee		400	343
Overige bedrijfslasten	9	73	56
Som der bedrijfslasten		473	399
Resultaat		147.453	50.941

1 De referenties in de winst- en verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

KASSTROOMOVERZICHT

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	147.453	50.941
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	147.453	50.941
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	5.936	2.710
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-133.780	-34.767
Aankoop van beleggingen	-631.891	-496.659
Verkoop en lossingen van beleggingen	562.758	550.624
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	1.174	-1.828
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	55.555	4.787
Netto kasstromen uit beleggingsactiviteiten	7.205	75.808
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	106.734	85.892
Inkoop van participaties	-106.461	-158.237
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte van participaties	-	194
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop van participaties	-208	467
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	65	-71.684
Totaal nettokasstromen	7.270	4.124
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Mutatie liquide middelen	7.270	4.124
Liquide middelen begin van de verslagperiode	6.662	2.538
Liquide middelen eind van de verslagperiode	13.932	6.662

Introductie

De jaarrekening van het Fonds is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek, de Wet op het financieel toezicht (Wft) en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 615 (RJ 615) Beleggingsinstellingen. Voor meer algemene informatie ten aanzien van het Fonds wordt verwezen naar hoofdstuk 2.1 Algemeen.

De jaarrekening van het Fonds, bestaande uit de balans, de winst- en verliesrekening, het kasstroomoverzicht en de toelichtingen daarop, geven een totaal inzicht in de financiële positie van het Fonds inclusief inzicht in alle vorderingen en verplichtingen. Buiten de financiële positie zoals weergegeven in de jaarrekening van het Fonds bestaan geen bezittingen, schulden, vorderingen en verplichtingen uit hoofde van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen of andere Fondsen die betrekking hebben op het Fonds.

De grondslagen die van toepassing zijn op het Fonds, zijn uiteengezet in: i) hoofdstuk 2.2 Algemene grondslagen; ii) hoofdstuk 2.3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva; iii) hoofdstuk 2.4 Grondslagen voor de resultaatbepaling; en iv) hoofdstuk 2.5 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht.

De activiteiten van het Fonds kunnen financiële risico's (en eventuele van toepassing zijnde niet-financiële risico's) van verscheidene aard met zich meebrengen. Deze risico's worden toegelicht in hoofdstuk 2.8 Financiële risico's en beheersingsmaatregelen en in het Verslag van de Beheerder wordt inzicht gegeven in het risicomanagementbeleid, de gebruikte financiële instrumenten en de belangrijkste risico's.

In de winst- en verliesrekening wordt onder de opbrengsten een negatief dividend aandelen verantwoord. Dit wordt veroorzaakt door negatieve distributions van de money market funds.

6.1 Toelichting op de balans

1 Beleggingen

Beleggingen

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Aandelen	55.575	41.549
Obligaties	957.683	833.700
Renteswaps	55.105	-3.863
Totaal	1.068.363	871.386

Aandelen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand per 1 januari	41.549	100
Aankopen	133.492	99.000
Verkopen	-119.260	-57.551
Gerealiseerde waardeveranderingen	-13.332	-
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	13.126	-
Stand ultimo periode	55.575	41.549

De beleggingen in aandelen bestaan uit money marketfunds.

Obligaties

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand per 1 januari	833.700	913.878
Aankopen	498.399	397.659
Verkopen	-128.058	-183.145
Lossingen	-314.555	-319.641
Gerealiseerde waardeveranderingen	3.628	-1.363
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	64.569	26.312
Stand ultimo periode	957.683	833.700

Renteswaps

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand per 1 januari	-3.863	-20.684
Verkopen	-885	9.713
Gerealiseerde waardeveranderingen	3.768	-1.347
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	56.085	8.455
Stand ultimo periode	55.105	-3.863

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen en in de verslagperiode zijn geen beleggingen uitgeleend.

Voor de renteswaps is € 29,0 miljoen (2018: € 29,5 miljoen) in de vorm van staatsobligaties aan onderpand geleverd aan het einde van de verslagperiode.

Marktrisico

Marktrisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen van marktprijzen. Het risico wordt beperkt door de beleggingen in de portefeuille zoveel mogelijk te spreiden naar regio's en sectoren. Aan het einde van deze sectie wordt een specificatie van de beleggingen gegeven naar regio's en sectoren.

Renterisico

Renterisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen in de marktrente. Het Fonds belegt in vastrentende waarden en loopt derhalve renterisico. Onderstaande tabel geeft informatie

betreffende het effectieve rendement, couponrendement, gemiddelde resterende looptijd en modified duration. Verder is een specificatie van de beleggingen gegeven met daarbij de renteherzieningsdatum van de belegging.

	31-12-2019	31-12-2018
Effectief rendement	0,44%	1,07%
Coupon rendement	1,93%	2,50%
Gemiddeld resterende looptijd	26,29 jaar	27,28 jaar
Modified duration	22,41	22,62

Kredietrisico

De waarde van beleggingen in vastrentende waarden wordt beïnvloed door de ontwikkeling van de kredietwaardigheid van de uitgevende instellingen. De kredietwaardigheid kan zich positief en negatief ontwikkelen. Kredietrisico is het risico op waardeveranderingen als gevolg van veranderingen in de kredietwaardigheid. Kredietrisico betreft ook het risico dat de contractpartij van een financieel instrument niet aan haar verplichting zal voldoen, waardoor het Fonds een financieel verlies te verwerken krijgt. Het risico wordt gemitigeerd door de beleggingen te spreiden en te beleggen in hoogwaardige beleggingen. Aan het einde van deze sectie wordt in de specificatie van de beleggingen inzicht gegeven in de spreiding en rating van de beleggingen.

Er wordt een maximaal kredietrisico gelopen op het totaal van vastrentende beleggingen, vorderingen en liquide middelen. Het kredietrisico van Zwitserleven Long Duration Fonds bedraagt ultimo verslagperiode € 971,8 miljoen (ultimo 2018: € 852,4 miljoen). Door het toepassen van collateral management wordt het kredietrisico op derivaten gemitigeerd.

Valutarisico

Valutarisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen van valutawisselkoersen. Het Fonds belegt niet in vreemde valuta en loopt dus geen valutarisico.

Voor een gedetailleerde omschrijving van alle risico's wordt verwezen naar hoofdstuk 1.4 Risicomanagement.

Effectenportefeuille

Aandelen

AANTAL AANDELEN	NAAM	VALUTA	MARKTWAARDE In € 1.000
Beleggingen per 31 december 2019			55.575
547.986	Institutional Euro Liquidity Fund	EUR	54.583
100	JPMorgan Liquidity Funds	EUR	992

Obligaties

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZIENINGS-DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
Beleggingen per 31 december 2019					957.683
Obligaties binnenland					369.866
57.500.000	3,5%	Nederland	EUR	15-7-2020	58.762
7.800.000	0%	Nederland	EUR	15-1-2024	7.943
4.959.000	0%	Nederland	EUR	15-1-2037	4.750
14.000.000	4%	Nederland	EUR	15-1-2037	22.901
27.200.000	3,75%	Nederland	EUR	15-1-2042	47.360
53.300.000	2,75%	Nederland	EUR	15-1-2047	86.200
26.500.000	0,5%	Nederland	EUR	15-1-2040	27.412
64.500.000	0%	Nederland	EUR	31-1-2020	64.533
50.000.000	0,25%	Nederland	EUR	15-1-2020	50.005

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENT E	NAAM	VALUTA	RENTEHERZIENINGS- DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
		Obligaties buitenland			587.817
		Duitsland			356.594
20.750.000	0%	Duitsland	EUR	4-7-2034	20.611
5.300.000	4%	Duitsland	EUR	4-1-2037	8.820
3.587.000	0%	Duitsland	EUR	4-7-2039	3.449
14.000.000	0%	Duitsland	EUR	4-7-2040	13.337
120.000.000	0%	Duitsland	EUR	4-7-2042	112.835
4.000.000	2,5%	Duitsland	EUR	4-7-2044	6.129
90.700.000	2,5%	Duitsland	EUR	15-8-2046	141.914
13.000.000	1,25%	Duitsland	EUR	15-8-2048	16.289
25.000.000	0,25%	Duitsland	EUR	16-10-2020	25.174
8.000.000	0%	Landwirtschaftliche Rentenbank	EUR	15-1-2021	8.036
		Frankrijk			149.002
5.648.000	0%	Frankrijk	EUR	25-10-2038	4.964
13.000.000	4%	Frankrijk	EUR	25-10-2038	20.981
23.000.000	1,75%	Frankrijk	EUR	25-6-2039	27.792
24.000.000	3,25%	Frankrijk	EUR	25-5-2045	37.568
45.000.000	2%	Frankrijk	EUR	25-5-2048	57.697
		Oostenrijk			82.221
30.000.000	3,9%	Oostenrijk	EUR	15-7-2020	30.720
31.700.000	4,15%	Oostenrijk	EUR	15-3-2037	51.501

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ 290.916

Voor de obligaties die zich in de portefeuille van Zwitserleven Long Duration Fonds bevinden, is de reële waarde afgeleid van actieve markt quotes waarbij geldt dat sprake is van voldoende liquiditeit op de markt waar het financiële instrument verhandeld wordt.

Voor de renteswaps zijn geen actieve markt quotes voorhanden, deze worden gewaardeerd aan de hand van waardingsmodellen welke gevoed worden door objectieve marktdata.

Voor de money market funds is de reële waarde afgeleid van ter beurze genoteerde marktprijzen waarbij geldt dat sprake is van voldoende liquiditeit op de markt waar het financiële instrument verhandeld wordt.

Sectorallocatie van de beleggingen

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	Marktwaaarde	%	Marktwaaarde	%
Staat(sgegarandeerd)	949.647	93,7	825.627	94,4
Fund certificates	55.575	5,5	41.549	4,7
Financiële conglomeraten	8.036	0,8	8.073	0,9
Totaal	1.013.258	100,0	875.249	100,0

Landenverdeling van de beleggingen

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	Marktwaaarde	%	Marktwaaarde	%
Nederland	369.866	36,5	345.949	39,5
Duitsland	356.594	35,2	290.278	33,2
Frankrijk	149.002	14,7	117.069	13,4
Oostenrijk	82.221	8,1	80.404	9,2
Ierland	54.583	5,4	40.551	4,6
Luxemburg	992	0,1	998	0,1
Totaal	1.013.258	100,0	875.249	100,0

Ratingverdeling van de obligaties

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	MARKTWAARDE	%	MARKTWAARDE	%
AAA	726.460	75,8	636.227	76,4
AA+	82.221	8,6	80.404	9,6
AA	149.002	15,6	117.069	14,0
Totaal	957.683	100,0	833.700	100,0

Looptijdverdeling van de obligaties

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	Marktwaarde	%	Marktwaarde	%
Aflossing binnen 1 jaar	229.193	23,9	137.145	16,5
Aflossing tussen 1 en 5 jaar	15.979	1,7	69.300	8,3
Aflossing na 10 jaar	712.511	74,4	627.255	75,2
Totaal	957.683	100,0	833.700	100,0

Looptijdverdeling van de renteswaps

AFLOOPDATUM	%	CONTRACTWAARDE	In € 1.000
			MARKTWAARDE
Renteswaps per 31-12-2019			55.105
Fixed deel			
20200220	-0,2185	-50.000.000	-50.016
20200306	-0,2101	-85.000.000	-85.036
20340904	-0,0390	-12.000.000	-11.428
20360630	0,8500	14.000.000	15.155
20360922	0,8300	27.000.000	29.134
20371005	1,4890	18.000.000	21.492
20371214	1,5650	42.000.000	50.754
20380222	1,1575	70.000.000	79.557
20380810	1,4450	34.000.000	40.462
20390523	0,9580	-5.000.000	-5.502
20400227	1,1630	15.000.000	17.111
20400228	1,5750	29.000.000	35.442
20410304	1,0900	58.000.000	65.560
20420704	1,5300	-72.000.000	-88.664
20420825	1,4530	7.900.000	9.603
20421006	1,5600	26.500.000	32.859
20430223	1,2265	13.000.000	15.184
20430810	1,4950	37.000.000	45.566
20440222	1,2390	25.000.000	29.386
20441024	0,4490	16.500.000	16.329
20471004	1,5925	22.000.000	28.377
20491022	0,4549	10.500.000	10.363
20540220	1,2465	23.000.000	28.589
Totaal Fixed deel		264.400.000	330.277
Floating deel			
20200220	-0,4270	50.000.000	50.002
20200306	-0,4390	85.000.000	85.002
20340904	-0,4390	12.000.000	12.203
20360630	-0,3310	-14.000.000	-14.275
20360922	-0,3680	-27.000.000	-27.541
20371005	-0,3840	-18.000.000	-18.398
20371214	-0,3330	-42.000.000	-42.950
20380222	-0,4230	-70.000.000	-71.606
20380810	-0,3930	-34.000.000	-34.816

AFLOOPDATUM	%	CONTRACTWAARDE	In € 1.000
			MARKTWAARDE
20390523	-0,3400	5.000.000	5.129
20400227	-0,4080	-15.000.000	-15.408
20400228	-0,4150	-29.000.000	-29.787
20410304	-0,4390	-58.000.000	-59.629
20420704	-0,3270	72.000.000	74.121
20420825	-0,4180	-7.900.000	-8.133
20421006	-0,3840	-26.500.000	-27.282
20430223	-0,4230	-13.000.000	-13.388
20430810	-0,3930	-37.000.000	-38.122
20440222	-0,4270	-25.000.000	-25.767
20441024	-0,3510	-16.500.000	-17.016
20471004	-0,3840	-22.000.000	-22.746
20491022	-0,3510	-10.500.000	-10.875
20540220	-0,4270	-23.000.000	-23.890
Totaal floating deel		-264.400.000	-275.172

2 Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

Vorderingen

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Subtotaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	-	-
Beleggingsactiviteiten		
Lopende rente obligaties	8.175	10.282
Lopende rente renteswaps	3.202	2.269
Subtotaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	11.377	12.551
Totaal	11.377	12.551

De vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

3 Liquide middelen

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. Het aanhouden van liquide middelen valt binnen het mandaat en heeft te maken met de timing van de betalingen.

In het saldo liquide middelen is een bedrag van € 62.272 duizend (2018: € 6.722 duizend) aan ontvangen cash collateral uit hoofde van uitstaande derivatenposities inbegrepen. De verplichting die gepaard gaat met ontvangen cash collateral is aan de passivazijde onder de kortlopende schulden verantwoord. De overige liquide middelen staan ter vrije beschikking van het Fonds.

4 Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

Kortlopende schulden

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan participanten uit hoofde van inkoop participaties	259	467
Subtotaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	259	467
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen uit hoofde van ontvangen cash collateral	62.272	6.722
Te betalen service fee	35	30
Subtotaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	62.307	6.752
Totaal	62.566	7.219

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar. De te betalen service fee is te betalen aan de Beheerder.

5 Fondsvermogen

Fondsvermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	722.758	772.761
Uitgegeven participaties	106.734	85.892
Ingekochte participaties	-78.603	-135.895
Stand ultimo periode	750.889	722.758
Overige reserves		
Stand per 1 januari	109.681	170.340
Ingekochte participaties	-27.858	-22.342
Toevoeging/onttrekking uit onverdeeld resultaat	50.941	-38.317
Stand ultimo periode	132.764	109.681
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	50.941	-38.317
Toevoeging/onttrekking aan overige reserves	-50.941	38.317
Resultaat over de verslagperiode	147.453	50.941
Stand ultimo periode	147.453	50.941
Totaal fondsvermogen	1.031.106	883.380

Meerjarenoverzicht

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2016	31-12-2015
Intrinsieke waarde	1.031.106	883.380	904.784	1.170.976	966.605
Resultaat	147.453	50.941	-38.317	116.503	-14.438
Aantal uitstaande participaties	23.156.513	23.161.876	25.236.327	31.562.451	29.551.395
In € 1					
Per participatie					
Intrinsieke waarde	44,53	38,14	35,85	37,10	32,71
Dividend ¹	-	-	-	-	-
Opbrengsten uit beleggingen	0,86	0,80	0,83	0,77	0,52
Waardeveranderingen beleggingen	5,58	1,37	-2,34	3,05	-0,99
In rekening gebrachte op- en afslagen ²	0,01	0,02	0,05	-	-
Overige bedrijfsopbrengsten	-	-	-	-0,01	-
Som der bedrijfslasten	-0,02	-0,02	-0,01	-0,02	-0,01
Resultaat³	6,43	2,17	-1,47	3,79	-0,48

1 Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.

2 Tot en met 31 december 2016 bood het Fonds de participaties aan tegen intrinsieke waarde. Met ingang van 1 januari 2017 zijn de voorwaarden van het Fonds aangepast. Vanaf deze datum worden op- en afslagen gehanteerd over de intrinsieke waarde van het Fonds. Het meerjarenoverzicht is, met ingang van het jaarverslag 2018, hierop aangepast. De aanpassing is tevens doorgevoerd voor de cijfers over 2017.

3 Het totaal resultaat per participatie is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande participaties gedurende de verslagperiode.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

In onderstaand tabel worden de collateral posities uit hoofde van uitstaande derivatenposities gepresenteerd.

Collateralposities uit hoofde van uitstaande derivatenposities

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Marktwaaarde renteswaps (incl. lopende rente renteswaps)	58.307	-1.594
Marktwaaarde ontvangen collateral in stukken	-	-
Marktwaaarde geleverd collateral in stukken ¹	-28.953 ²	-29.453
Marktwaaarde ontvangen cash collateral	62.272	6.172
Percentage collateral	106,8%	1460,5%

- 1 Het fonds is vanwege Central Clearing verplicht om initial margin (in stukken) te storten. Deze regel wordt vanaf cijfers 2019 niet meegenomen in de telling van de regel 'Percentage collateral'.
- 2 Het saldo ter grootte van € 28.953 bestaat uit een Nederlandse Staatsobligatie (3,5% en looptijd 2020) ter grootte van € 5.078 en een Oostenrijkse Staatsobligatie (4,15% en looptijd 2037) ter grootte van € 23.875.

Ontvangen collateral in de vorm van staatsobligaties uit hoofde van uitstaande derivatenposities wordt niet opgenomen op de balans aangezien het Fonds geen beschikkingsmacht heeft over deze stukken. De tegenpartij ontvangt deze stukken terug zodra de waarde van de derivaten die het Fonds met deze tegenpartij heeft afgesloten, daartoe aanleiding geeft.

Gebeurtenissen na balansdatum

COVID-19

Op het moment van publicatie van het jaarverslag volgen de ontwikkelingen rond het coronavirus zich in een rap tempo op. Aangezien diverse landen op enig moment in "lock down" zijn gegaan, kan dit zware gevolgen hebben voor de economie waarbij de kans op een recessie reëel is. Over de intensiteit en duur van een dergelijke recessie en de langere termijn gevolgen op financiële markten is nu nog weinig te zeggen. De materialisatie van dit risico en de impact op de Fondsen wordt op basis van actieve monitoring beoordeeld door de Beheerder, waarbij gelet wordt op de beleggingsrestricties zoals geformuleerd in het prospectus van de Fondsen. Om de uiteindelijke impact op de financiële positie en het resultaat van de Fondsen te beoordelen, volgt de Beheerder voortdurend de ontwikkelingen in de markt en de economie. Gezien de onzekerheden en voortdurende ontwikkelingen met betrekking tot de COVID-19-uitbraak, kan de Beheerder op de publicatiedatum van het jaarverslag geen nauwkeurige of betrouwbare inschatting maken van de uiteindelijke kwantitatieve impact op het resultaat van de Fondsen.

ACTIAM heeft begin maart een Crisis Taskforce geïnstalleerd die ontwikkelingen nauwgezet volgt en dagelijks overleg voert. Daarnaast heeft de moederorganisatie van ACTIAM, VIVAT N.V., een Crisis Management Team geactiveerd. ACTIAM volgt de adviezen van het VIVAT Crisis Management Team, de Nederlandse overheid en het RIVM en hanteert deze als ondergrens. ACTIAM heeft meerdere maatregelen geïmplementeerd om de continuïteit van haar dienstverlening te waarborgen.

6.2 Toelichting op de winst- en verliesrekening

6 Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

De gerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door op de verkoopopbrengst (inclusief verkoopkosten) de balanswaarde aan het begin van de verslagperiode dan wel de gemiddelde kostprijs van de aankopen gedurende de verslagperiode in mindering te brengen. De aan- en verkoopkosten van de beleggingen vormen onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen van de beleggingen.

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de gerealiseerde koers- en valutawinsten en gerealiseerde koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - gerealiseerde koerswinsten	22.255	-
Aandelen - gerealiseerde koersverliezen	-35.587	-
Aandelen - gerealiseerde valutawinsten	-	-
Aandelen - gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal aandelen	-13.332	-
Obligaties		
Obligaties - gerealiseerde koerswinsten	5.206	825
Obligaties - gerealiseerde koersverliezen	-1.578	-2.188
Obligaties - gerealiseerde valutawinsten	-	-
Obligaties - gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal obligaties	3.628	-1.363
Renteswaps		
Renteswaps - gerealiseerde koerswinsten	3.768	3.950
Renteswaps - gerealiseerde koersverliezen	-	-5.297
Renteswaps - gerealiseerde valutawinsten	-	-
Renteswaps - gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal renteswaps	3.768	-1.347
Totaal	-5.936	-2.710

7 Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

De niet-gerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door op de balanswaarde ultimo verslagperiode de balanswaarde aan het begin van de verslagperiode in mindering te brengen dan wel de gemiddelde kostprijs van de aankopen gedurende de verslagperiode.

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de niet-gerealiseerde koers- en valutawinsten en niet-gerealiseerde koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - niet-gerealiseerde koerswinsten	13.130	-
Aandelen - niet-gerealiseerde koersverliezen	-4	-
Aandelen - niet-gerealiseerde valutawinsten	-	-
Aandelen - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal aandelen	13.126	-
Obligaties		
Obligaties - niet-gerealiseerde koerswinsten	68.592	29.942
Obligaties - niet-gerealiseerde koersverliezen	-4.023	-3.630
Obligaties - niet-gerealiseerde valutawinsten	-	-
Obligaties - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal obligaties	64.569	26.312
Renteswaps		
Renteswaps - niet-gerealiseerde koerswinsten	56.085	11.793
Renteswaps - niet-gerealiseerde koersverliezen	-	-3.338
Renteswaps - niet-gerealiseerde valutawinsten	-	-
Renteswaps - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal renteswaps	56.085	8.455
Totaal	133.780	34.767

8 Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit rente rekening-courant.

9 Overige bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten worden nader gespecificeerd in onderstaande tabel:

Overige bedrijfslasten

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Rente rekening courant	-	13
Overige bedrijfslasten	73	43
Totaal	73	56

Lopende kosten factor

De lopende kosten factor over de verslagperiode wordt in onderstaande tabel weergegeven.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Som der bedrijfslasten (exclusief rente rekening courant)	473	386
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	1.000.582	856.782
Lopende kosten factor	0,040%	0,040%

De service fees zijn de enige kosten die bij het Fonds in rekening worden gebracht. De lopende kosten factor kan afwijken van de service fee door fluctuaties in het vermogen en de gehanteerde berekeningssystematiek van de lopende kosten factor. De service fee bedroeg in de verslagperiode 0,040% (2018: 0,040%).

Omloopfactor

De omloopfactor over de verslagperiode bedraagt 97,91% (2018: 96,01%).

Transactiekosten

Transactiekosten voor vastrentende waarden zijn niet te bepalen daar zij in de aan- en verkoopkoers zijn opgenomen en niet separaat worden vastgelegd. De totale hoogte van de transactiekosten voor vastrentende waarden zijn derhalve niet met voldoende nauwkeurigheid vast te stellen. De transactiekosten, voor zover identificeerbaar, bedragen in de verslagperiode € 747 (2018: nihil).

6.3 Overige toelichtingen

Transacties gelieerde partijen

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid kunnen transacties worden verricht met aan ACTIAM gelieerde partijen. Het kan de volgende transactiesoorten betreffen: valutatransacties, bancaire diensten en bemiddelingsdiensten. Indien transacties worden verricht met gelieerde partijen, vinden deze onder marktconforme voorwaarden plaats.

Bij een transactie met een gelieerde partij buiten een gereguleerde markt, markt in financiële instrumenten of een andere geregelde, regelmatig functionerende, erkende open markt, ligt in alle gevallen een onafhankelijke waardebeoordeling ten grondslag aan de transactie. In de verslagperiode zijn er geen effectentransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Als gevolg van het Bgfo worden in dit kader alle partijen die behoren tot de groep van Anbang Insurance Group Co. Ltd. en/of (rechts)personen die via een zeggenschapsstructuur met ACTIAM zijn verbonden, aangemerkt als gelieerde partijen. ACTIAM brengt een service fee in rekening aan het Zwitserleven Long Duration Fonds. Deze service fee is conform het prospectus in rekening gebracht. De service fee is opgenomen in de winst- en verliesrekening van het Fonds en bedraagt in de verslagperiode € 400 duizend (2018: € 343 duizend).

Softdollar-arrangementen en retourprovisies

Vanuit MiFID II-vereisten is het niet toegestaan om gebruik te maken van softdollar-arrangementen. Deze arrangementen betreffen diensten en producten van financiële dienstverleners, die in het kader van de uitvoering van transacties in financiële instrumenten in deze Onderliggende Beleggingsinstellingen aan vermogensbeheerders ter beschikking kunnen worden gesteld. In de verslagperiode was er dan ook geen sprake van retourprovisies dan wel softdollar-arrangementen.

Uitbesteding werkzaamheden

Ten behoeve van de uitvoering van het vermogensbeheer van het Zwitserleven Long Duration Fonds maakt ACTIAM gebruik van diensten van derden. De uitgangspunten van de samenwerking met uitbestedingsrelaties zijn schriftelijk vastgelegd in overeenkomsten. In deze overeenkomsten zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de uitbestedingseisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomsten bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder. Met partijen waar vermogensbeheer aan uitbesteed is, heeft ACTIAM een vermogensbeheerovereenkomst gesloten. Hierin zijn onder andere de beleggingsrestricties uitgewerkt en zijn afspraken gemaakt over rapportages en beëindiging. De beleggingsrestricties zijn een gedetailleerde en concrete uitwerking van het beleggingsbeleid.

Hieronder volgt een overzicht van de werkzaamheden waarvoor de Beheerder opdracht aan derden heeft gegeven:

Werkzaamheden	Dienstverlenende instelling
Uitvoering van administratie, rapportage en verslaglegging van beleggingsfondsen	BNP Paribas Securities Services SCA
Uitvoering van het engagement- en stembelief	GES International AB

Uitvoering van de aan het Fonds gerelateerde administratie, rapportage en verslaglegging heeft ACTIAM uitbesteed aan BNP Paribas Securities Services SCA. De uitgangspunten van de samenwerking zijn schriftelijk vastgelegd in een overeenkomst. In deze overeenkomst zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de eisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomst bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder.

De uitvoering van het engagement- en stembelief heeft de Beheerder uitbesteed aan GES International AB. De uitgangspunten van de samenwerking met GES International AB zijn schriftelijk vastgelegd in een overeenkomst. In deze overeenkomst zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de eisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomst bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder.

Bij de vermogensbeheerovereenkomsten is ACTIAM te allen tijde bevoegd om de samenwerking met genoemde dienstverlenende instellingen te beëindigen en de taken uit te besteden aan andere bevoegde instellingen, dan wel zelf ter hand te nemen.

Werknemers

Het Zwitserleven Long Duration Fonds heeft geen werknemers in dienst. ACTIAM, de Beheerder van de beleggingsinstelling, verricht de werkzaamheden voor het Zwitserleven Long Duration Fonds.

Winstbestemming

Het resultaat over de verslagperiode wordt ten gunste gebracht van de overige reserves.

6.4 Beloning Raad van Toezicht

Leden van de Raad van Toezicht kunnen voor hun werkzaamheden een vergoeding ontvangen. In de verslagperiode bedroeg dit in totaal voor alle Fondsen⁸ € 5.000 (2018: € 3.000). Dit bedrag is inclusief onkostenvergoeding en exclusief btw. Deze vergoedingen worden door ACTIAM N.V. gedragen. In 2019 vonden vier reguliere kwartaalvergaderingen plaats waar de Raad van Toezicht bij elkaar kwam. Voor meer informatie aangaande de reguliere kwartaalvergaderingen wordt verwezen naar het Verslag van de Raad van Toezicht.

Utrecht, 27 maart 2020

Directie van ACTIAM N.V.

W. Borgdorff
D.G. Keiller
W.M. Schouten

⁸ Voor 2019 bestaan de Fondsen uit: Zwitserleven Credits Fonds, Zwitserleven Medium Duration Fonds, Zwitserleven Long Duration Fonds, Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds, Zwitserleven Mixfonds en Zwitserleven Selectie Fonds.

⁹ Van de totale beloning heeft € 1000 betrekking op de compensatie voor het toezicht op het voormalige paraplu fonds Zwitserleven Mix Beleggingsfondsen.

6.5 Overige gegevens

6.5.1 Belangen directie en Raad van Toezicht

Geen van de leden van de directie van ACTIAM en van de Raad van Toezicht heeft een persoonlijk belang in een belegging die wordt aangehouden door het Zwitserleven Long Duration Fonds.

6.5.2 Winstbestemmingsregeling

In artikel 16 van de voorwaarden van beheer van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen zijn de volgende bepalingen opgenomen omtrent de verdeling van het exploitatie saldo:

Artikel 16.1: Het netto-exploitatie-saldo van ieder subfonds wordt toegevoegd aan het betreffende subfonds.

Artikel 16.2: De winst per subfonds over een boekjaar wordt berekend met inachtneming van het bepaalde in Titel 9, Boek 2 Burgerlijk Wetboek. De winst wordt toegevoegd aan het betreffende subfonds.

6.5.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de vergadering van participanten van Zwitserleven Long Duration Fonds

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Zwitserleven Long Duration Fonds gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Zwitserleven Long Duration Fonds op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2019;
- de winst- en verliesrekening over 2019;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Zwitserleven Long Duration Fonds zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van ontwikkelingen omtrent Corona

De ontwikkelingen rondom het Corona (Covid-19) virus hebben grote invloed op de gezondheid van mensen en onze samenleving en daarbij ook op de operationele en financiële prestaties van organisaties en de beoordeling van de mogelijkheid om de continuïteit te handhaven. De jaarrekening en de daarbij behorende controleverklaring zijn een momentopname en de situatie verandert van dag tot dag. De invloed van deze ontwikkelingen op Zwitserleven Long Duration Fonds is uiteengezet in verslag van de beheerder onder de paragraaf vooruitzichten en de paragraaf risicomangement en de toelichting op de jaarrekening onder de paragraaf gebeurtenissen na balansdatum. Wij vestigen de aandacht op deze uiteenzettingen.

Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het verslag van de beheerder;
- de overige gegevens;
- andere informatie, bestaande uit personalia, definities, het verslag van de Raad van Toezicht, grondslagen, risico's en overige informatie m.b.t. de jaarrekeningen, jaarrekening 2019 Onderliggende Beleggingsinstellingen en Aanvullende informatie door een derde partij beheerde Onderliggende Beleggingsinstelling.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De beheerder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag van de beheerder en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de beheerder voor de jaarrekening

ACTIAM N.V. is als beheerder van de beleggingsentiteit verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de beheerder verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de beheerder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de beheerder afwegen of de beleggingsentiteit in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de beheerder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de beheerder het voornemen heeft om de beleggingsentiteit te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De beheerder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de beleggingsentiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de beheerder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de beheerder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een beleggingsentiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de beheerder onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 27 maart 2020

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. M.J. Knijnenburg RA

7 Jaarrekening 2019

Zwitslerleven Ultra Long Duration Fonds

BALANS

Vóór winstbestemming en In € 1.000	REF. ¹	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingen	1		
Aandelen		11.425	4.569
Obligaties		326.339	404.258
Derivaten (positieve waardering)		31.128	1.973
Derivaten (negatieve waardering)		-12.428	-51.340
Totaal beleggingen		356.464	359.460
Vorderingen	2	3.104	4.206
Overige activa			
Liquide middelen	3	13.359	294
Kortlopende schulden	4	20.542	12
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-4.079	4.488
Activa min kortlopende schulden		352.385	363.948
Fondsvermogen	5		
Gestort kapitaal		183.680	244.206
Overige reserves		73.993	87.834
Onverdeeld resultaat		94.712	31.908
Totaal fondsvermogen		352.385	363.948

¹ De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

WINST- EN VERLIESREKENING

In € 1.000	REF. ¹	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit beleggingen			
Rente obligaties		6.114	7.142
Dividend aandelen		-5	-31
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	6	11.711	-1.679
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	7	76.842	26.500
In rekening gebrachte op- en afslagen		228	159
Overige bedrijfsopbrengsten	8	12	-
Som der bedrijfsopbrengsten		94.902	32.091
Bedrijfslasten			
Service fee		143	145
Overige bedrijfslasten	9	47	38
Som der bedrijfslasten		190	183
Resultaat		94.712	31.908

¹ De referenties in de winst- en verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

KASSTROOMOVERZICHT

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	94.712	31.908
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	94.712	31.908
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-11.711	1.679
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-76.842	-26.500
Aankoop van beleggingen	-132.184	-335.043
Verkoop en lossingen van beleggingen	223.733	384.063
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	1.102	-287
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	20.530	-5
Netto kasstromen uit beleggingsactiviteiten	119.340	55.815
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	12.968	6.769
Inkoop van participaties	-119.243	-65.513
Nettokasstroomen uit financieringsactiviteiten	-106.275	-58.744
Totaal nettokasstroomen	13.065	-2.929
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Mutatie liquide middelen	13.065	-2.929
Liquide middelen begin van de verslagperiode	294	3.223
Liquide middelen eind van de verslagperiode	13.359	294

Introductie

De jaarrekening van het Fonds is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek, de Wet op het financieel toezicht (Wft) en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 615 (RJ 615) Beleggingsinstellingen. Voor meer algemene informatie ten aanzien van het Fonds wordt verwezen naar hoofdstuk 2.1 Algemeen.

De jaarrekening van het Fonds, bestaande uit de balans, de winst- en verliesrekening, het kasstroomoverzicht en de toelichtingen daarop, geven een totaal inzicht in de financiële positie van het Fonds inclusief inzicht in alle vorderingen en verplichtingen. Buiten de financiële positie zoals weergegeven in de jaarrekening van het Fonds bestaan geen bezittingen, schulden, vorderingen en verplichtingen uit hoofde van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen of andere Fondsen die betrekking hebben op het Fonds.

De grondslagen die van toepassing zijn op het Fonds, zijn uiteengezet in: i) hoofdstuk 2.2 Algemene grondslagen; ii) hoofdstuk 2.3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva; iii) hoofdstuk 2.4 Grondslagen voor de resultaatbepaling; en iv) hoofdstuk 2.5 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht.

De activiteiten van het Fonds kunnen financiële risico's (en eventuele van toepassing zijnde niet-financiële risico's) van verscheidene aard met zich meebrengen. Deze risico's worden toegelicht in hoofdstuk 2.8 Financiële risico's en beheersingsmaatregelen en in het Verslag van de Beheerder wordt inzicht gegeven in het risicomanagementbeleid, de gebruikte financiële instrumenten en de belangrijkste risico's.

In de winst- en verliesrekening wordt onder de opbrengsten een negatief dividend aandelen verantwoord. Dit wordt veroorzaakt door negatieve distributions van de money market funds.

7.1 Toelichting op de balans

1 Beleggingen

Beleggingen

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Aandelen	11.425	4.569
Obligaties	326.339	404.258
Renteswaps	18.700	-49.367
Totaal	356.464	359.460

Aandelen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand per 1 januari	4.569	100
Aankopen	11.452	25.000
Verkopen	-4.566	-20.531
Gerealiseerde waardeveranderingen	-2	-
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-28	-
Stand ultimo periode	11.425	4.569

De beleggingen in aandelen bestaan uit money marketfunds.

Obligaties

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand per 1 januari	404.258	454.047
Aankopen	120.732	310.043
Verkopen	-121.985	-99.734
Lossingen	-107.902	-276.499
Gerealiseerde waardeveranderingen	5.428	-895
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	25.808	17.296
Stand ultimo periode	326.339	404.258

Renteswaps

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand per 1 januari	-49.367	-70.488
Verkopen	10.720	12.701
Gerealiseerde waardeveranderingen	6.285	-784
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	51.062	9.204
Stand ultimo periode	18.700	-49.367

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen en in de verslagperiode zijn geen beleggingen uitgeleend. Voor de renteswaps is € 20,2 miljoen (2018: € 50,6 miljoen) in de vorm van staatsobligaties aan onderpand geleverd aan het einde van de verslagperiode. Tevens is € 9,5 miljoen (2018: nihil) in de vorm van staatsobligaties aan onderpand ontvangen aan het einde van de verslagperiode.

Marktrisico

Marktrisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen van marktprijzen. Het risico wordt beperkt door de beleggingen in de portefeuille zoveel mogelijk te spreiden naar regio's en sectoren. Aan het einde van deze sectie wordt een specificatie van de beleggingen gegeven naar regio's en sectoren.

Renterisico

Renterisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen in de marktrente. Het Fonds belegt in vastrentende waarden en loopt derhalve renterisico. Onderstaande tabel geeft informatie betreffende het effectieve rendement, couponrendement, gemiddelde resterende looptijd en modified duration. Verder is een specificatie van de beleggingen gegeven met daarbij de renteherzieningsdatum van de belegging.

	31-12-2019	31-12-2018
Effectief rendement	0,60%	1,29%
Coupon rendement	1,54%	2,35%
Gemiddeld resterende looptijd	46,99 jaar	46,88 jaar
Modified duration	39,5 ¹	37,73

Kredietrisico

De waarde van beleggingen in vastrentende waarden wordt beïnvloed door de ontwikkeling van de kredietwaardigheid van de uitgevende instellingen. De kredietwaardigheid kan zich positief en negatief ontwikkelen. Kredietrisico is het risico op waardeveranderingen als gevolg van veranderingen in de kredietwaardigheid. Kredietrisico betreft ook het risico dat de contractpartij van een financieel instrument niet aan haar verplichting zal voldoen, waardoor het Fonds een financieel verlies te verwerken krijgt. Het risico wordt gemitigeerd door de beleggingen te spreiden en te beleggen in hoogwaardige beleggingen. Aan het einde van deze sectie wordt in de specificatie van de beleggingen inzicht gegeven in de spreiding en rating van de beleggingen.

Er wordt een maximaal kredietrisico gelopen op het totaal van vastrentende beleggingen, vorderingen en liquide middelen. Het kredietrisico van Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds bedraagt ultimo verslagperiode € 336,5 miljoen (ultimo 2018: € 408,8 miljoen). Door het toepassen van collateral management wordt het kredietrisico op derivaten gemitigeerd.

Valutarisico

Valutarisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen van valutawisselkoersen. Het Fonds belegt niet in vreemde valuta en loopt dus geen valutarisico.

Voor een gedetailleerde omschrijving van alle risico's wordt verwezen naar hoofdstuk 1.4 Risicomanagement.

Effectenportefeuille

Aandelen

AANTAL AANDELEN	NAAM	VALUTA	MARKTWAARDE In € 1.000
Beleggingen per 31 december 2020			11.425
104.742	Institutional Euro Liquidity Fund	EUR	10.433
100	JPMorgan Liquidity Funds	EUR	992

Obligaties

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZIENINGS-DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
Beleggingen per 31 december 2019					326.339
Obligaties binnenland					127.023
29.000.000	3,5%	Nederland		15-7-2020	29.636
26.200.000	2,75%	Nederland		15-1-2047	42.372
23.000.000	0%	Nederland		31-1-2020	23.012
32.000.000	0,25%	Nederland		15-1-2020	32.003
Obligaties buitenland					199.316
Duitsland					133.919
59.000.000	0%	Duitsland	EUR	4-7-2042	55.478
15.000.000	0%	Duitsland	EUR	4-7-2044	13.860
14.300.000	2,5%	Duitsland	EUR	4-7-2044	21.913
23.100.000	2,5%	Duitsland	EUR	15-8-2046	36.144
2.000.000	1,25%	Duitsland	EUR	15-8-2048	2.506
4.000.000	0%	Landwirtschaftliche Rentenbank	EUR	15-1-2021	4.018

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENT	NAAM	VALUTA	RENTEHERZIENINGS- DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
	Frankrijk				54.055
20.000.000	0%	Frankrijk	EUR	25-2-2020	20.018
27.000.000	0%	Frankrijk	EUR	25-4-2055	17.788
3.500.000	4%	Frankrijk	EUR	25-4-2060	6.932
7.500.000	1,75%	Frankrijk	EUR	25-5-2066	9.317
	Oostenrijk				11.342
5.500.000	3,8%	Oostenrijk	EUR	26-1-2062	11.342

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ 290.916

Voor de obligaties die zich in de portefeuille van Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds bevinden, is de reële waarde afgeleid van actieve markt quotes waarbij geldt dat sprake is van voldoende liquiditeit op de markt waar het financiële instrument verhandeld wordt.

Voor de renteswaps zijn geen actieve markt quotes voorhanden, deze worden gewaardeerd aan de hand van waarderingmodellen welke gevoed worden door objectieve marktdata.

Voor de money market funds is de reële waarde afgeleid van ter beurze genoteerde marktprijzen waarbij geldt dat sprake is van voldoende liquiditeit op de markt waar het financiële instrument verhandeld wordt.

Sectorallocatie van de beleggingen

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	Marktwaarde	%	Marktwaarde	%
Staat(sgegarandeerd)	322.321	95,4	397.195	97,2
Fund certificates	11.425	3,4	4.568	1,1
Financiële conglomeraten	4.018	1,2	7.064	1,7
Totaal	337.764	100,0	408.827	100,0

Landenverdeling van de beleggingen

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	Marktwaarde	%	Marktwaarde	%
Duitsland	133.919	39,6	179.811	44,0
Nederland	127.023	37,6	142.709	34,9
Frankrijk	54.055	16,0	64.599	15,8
Oostenrijk	11.342	3,4	17.140	4,2
Ierland	10.433	3,1	3.570	0,9
Luxemburg	992	0,3	998	0,2
Totaal	337.764	100,0	408.827	100,0

Ratingverdeling van de obligaties

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	MARKTWAARDE	%	MARKTWAARDE	%
AAA	260.942	79,9	322.519	79,8
AA+	11.342	3,5	17.140	4,2
AA	54.055	16,6	64.599	16,0
Totaal	326.339	100,0	404.258	100,0

Looptijdverdeling van de obligaties

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	Marktwaarde	%	Marktwaarde	%
Aflossing binnen 1 jaar	104.669	32,1	65.924	16,3
Aflossing tussen 1 en 5 jaar	4.018	1,2	58.076	14,4
Aflossing na 10 jaar	217.652	66,7	280.258	69,3
Totaal	326.339	100,0	404.258	100,0

Looptijdverdeling van de renteswaps

			In € 1.000
AFLOOPDATUM	%	CONTRACTWAARDE	MARKTWAARDE
Renteswaps per 31-12-2019			18.700
Fixed deel			
20201224	-0,3290	-70.000.000	-70.086
20420707	1,5390	-53.000.000	-65.374
20430708	0,6300	-34.500.000	-35.673
20440930	0,1760	1.000.000	925
20441222	1,4910	7.000.000	8.678
20441226	0,5845	-6.000.000	-6.131
20460629	0,7840	2.000.000	2.146
20490621	0,7706	3.000.000	3.227
20490708	0,6500	28.500.000	29.692
20490930	0,1691	4.000.000	3.626
20491022	0,4549	4.000.000	3.948
20491224	0,5783	4.000.000	4.088
20530224	1,2250	49.500.000	60.822
20560731	0,7700	38.000.000	41.807
20641212	1,6375	7.000.000	10.426
20650109	1,2710	7.000.000	9.381
20650302	1,1930	5.000.000	6.547
20651216	1,4380	4.000.000	5.672
20660629	0,6820	19.000.000	20.986
20660701	0,7150	23.000.000	25.724
20660707	0,6800	54.700.000	60.375
20690220	1,2120	12.300.000	16.601
20690930	0,0600	1.500.000	1.258
20691022	0,3535	4.300.000	4.172
Totaal Fixed deel		115.300.000	142.837
Floating deel			
20201224	-0,3300	70.000.000	70.087
20420707	-0,3380	53.000.000	54.562
20430708	-0,3380	34.500.000	35.546
20440930	-0,3760	-1.000.000	-1.031
20441222	-0,3420	-7.000.000	-7.220
20441226	-0,3300	6.000.000	6.189
20460629	-0,3310	-2.000.000	-2.066
20490621	-0,3420	-3.000.000	-3.106
20490708	-0,3380	-28.500.000	-29.514
20490930	-0,3760	-4.000.000	-4.143
20491022	-0,3510	-4.000.000	-4.143
20491224	-0,3300	-4.000.000	-4.144
20530224	-0,4250	-49.500.000	-51.384
20560731	-0,3680	-38.000.000	-39.527
20641212	-0,3330	-7.000.000	-7.342
20650109	-0,3440	-7.000.000	-7.342
20650302	-0,4230	-5.000.000	-5.243
20651216	-0,3400	-4.000.000	-4.191
20660629	-0,3310	-19.000.000	-19.894
20660701	-0,3130	-23.000.000	-24.083
20660707	-0,3380	-54.700.000	-57.274
20690220	-0,4270	-12.300.000	-12.830
20690930	-0,3760	-1.500.000	-1.563
20691022	-0,3510	-4.300.000	-4.481
Totaal floating deel		-115.300.000	-124.137

2 Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

Vorderingen

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Subtotaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	-	-
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen uit hoofde van betaalde cash collateral	-	1
Lopende rente obligaties	2.016	3.395
Lopende rente renteswaps	1.088	810
Subtotaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	3.104	4.206
Totaal	3.104	4.206

De vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

3 Liquide middelen

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. Het aanhouden van liquide middelen valt binnen het mandaat en heeft te maken met de timing van de betalingen.

In het saldo liquide middelen is een bedrag van € 20.530 duizend (2018: nihil) aan ontvangen cash collateral uit hoofde van uitstaande derivatenposities inbegrepen. De verplichting die gepaard gaat met ontvangen cash collateral is aan de passivazijde onder de kortlopende schulden verantwoord. De overige liquide middelen staan ter vrije beschikking van het Fonds.

4 Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

Kortlopende schulden

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Subtotaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	-	-
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen uit hoofde van ontvangen cash collateral	20.530	-
Te betalen service fee	12	12
Subtotaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	20.542	12
Totaal	20.542	12

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar. De te betalen service fee is te betalen aan de Beheerder.

5 Fondsvermogen

Fondsvermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	244.206	285.547
Uitgegeven participaties	12.968	6.769
Ingekochte participaties	-73.494	-48.110
Stand ultimo periode	183.680	244.206
Overige reserves		
Stand per 1 januari	87.834	175.549
Ingekochte participaties	-45.749	-17.403
Toevoeging/onttrekking uit onverdeeld resultaat	31.908	-70.312
Stand ultimo periode	73.993	87.834
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	31.908	-70.312
Toevoeging/onttrekking aan overige reserves	-31.908	70.312
Resultaat over de verslagperiode	94.712	31.908
Stand ultimo periode	94.712	31.908
Totaal fondsvermogen	352.385	363.948

Meerjarenoverzicht

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2016	31-12-2015
Intrinsieke waarde	352.385	363.948	390.784	819.029	680.767
Resultaat	94.712	31.908	-70.312	120.141	3.589
Aantal uitstaande participaties	5.900.089	8.101.983	9.521.964	18.234.907	18.167.505
In € 1					
Per participatie					
Intrinsieke waarde	59,73	44,92	41,04	44,92	37,47
Dividend ¹	-	-	-	-	-
Opbrengsten uit beleggingen	0,96	0,82	1,06	1,14	0,89
Waardeveranderingen beleggingen	13,99	2,87	-6,46	5,36	-0,70
In rekening gebrachte op- en afslagen ²	0,04	0,02	0,08	-	-
Overige bedrijfsopbrengsten	-0,01	-	-	-0,01	-
Som der bedrijfslasten	-0,03	-0,02	-0,02	-0,02	-0,02
Resultaat³	14,95	3,69	-5,34	6,47	0,17

1 Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.

2 Tot en met 31 december 2016 bood het Fonds de participaties aan tegen intrinsieke waarde. Met ingang van 1 januari 2017 zijn de voorwaarden van het Fonds aangepast. Vanaf deze datum worden op- en afslagen gehanteerd over de intrinsieke waarde van het Fonds. Het meerjarenoverzicht is, met ingang van het jaarverslag 2018, hierop aangepast. De aanpassing is tevens doorgevoerd voor de cijfers over 2017.

3 Het totaal resultaat per participatie is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande participaties gedurende de verslagperiode.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

In onderstaande tabel worden de collateral posities uit hoofde van uitstaande derivatenposities gepresenteerd.

Collateralposities uit hoofde van uitstaande derivatenposities

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Marktwaaarde renteswaps (incl. lopende rente renteswaps)	20.716	-48.557
Marktwaaarde ontvangen collateral in stukken	9.467	-
Marktwaaarde geleverd collateral in stukken ¹	-20.199 ²	-50.598
Marktwaaarde ontvangen cash collateral	20.530	-5
Percentage collateral	144,8%	104,2%

- 1 Het fonds is vanwege Central Clearing verplicht om initial margin (in stukken) te storten. Deze regel wordt vanaf cijfers 2019 niet meegenomen in de telling van de regel 'Percentage collateral'.
- 2 Het saldo ter grootte van € 20.199 bestaat uit twee Nederlandse Staatsobligatie (3,5% en looptijd 2020) ter grootte van € 19.059 en een Duitse Staatsobligatie (2,5% en looptijd 2044) ter grootte van € 1.140.

Gebeurtenissen na balansdatum

COVID-19

Op het moment van publicatie van het jaarverslag volgen de ontwikkelingen rond het coronavirus zich in een rap tempo op. Aangezien diverse landen op enig moment in "lock down" zijn gegaan, kan dit zware gevolgen hebben voor de economie waarbij de kans op een recessie reëel is. Over de intensiteit en duur van een dergelijke recessie en de langere termijn gevolgen op financiële markten is nu nog weinig te zeggen. De materialisatie van dit risico en de impact op de Fondsen wordt op basis van actieve monitoring beoordeeld door de Beheerder, waarbij gelet wordt op de beleggingsrestricties zoals geformuleerd in het prospectus van de Fondsen. Om de uiteindelijke impact op de financiële positie en het resultaat van de Fondsen te beoordelen, volgt de Beheerder voortdurend de ontwikkelingen in de markt en de economie. Gezien de onzekerheden en voortdurende ontwikkelingen met betrekking tot de COVID-19-uitbraak, kan de Beheerder op de publicatiedatum van het jaarverslag geen nauwkeurige of betrouwbare inschatting maken van de uiteindelijke kwantitatieve impact op het resultaat van de Fondsen.

ACTIAM heeft begin maart een Crisis Taskforce geïnstalleerd die ontwikkelingen nauwgezet volgt en dagelijks overleg voert. Daarnaast heeft de moederorganisatie van ACTIAM, VIVAT N.V., een Crisis Management Team geactiveerd. ACTIAM volgt de adviezen van het VIVAT Crisis Management Team, de Nederlandse overheid en het RIVM en hanteert deze als ondergrens. ACTIAM heeft meerdere maatregelen geïmplementeerd om de continuïteit van haar dienstverlening te waarborgen.

7.2 Toelichting op de winst- en verliesrekening

6 Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

De gerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door op de verkoopopbrengst (inclusief verkoopkosten) de balanswaarde aan het begin van de verslagperiode dan wel de gemiddelde kostprijs van de aankopen gedurende de verslagperiode in mindering te brengen. De aan- en verkoopkosten van de beleggingen vormen onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen van de beleggingen.

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de gerealiseerde koers- en valutawinsten en gerealiseerde koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - gerealiseerde koerswinsten	-	-
Aandelen - gerealiseerde koersverliezen	-2	-
Aandelen - gerealiseerde valutawinsten	-	-
Aandelen - gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal aandelen	-2	-
Obligaties		
Obligaties - gerealiseerde koerswinsten	6.352	197
Obligaties - gerealiseerde koersverliezen	-924	-1.092
Obligaties - gerealiseerde valutawinsten	-	-
Obligaties - gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal obligaties	5.428	-895
Renteswaps		
Renteswaps - gerealiseerde koerswinsten	6.285	1.006
Renteswaps - gerealiseerde koersverliezen	-	-1.790
Renteswaps - gerealiseerde valutawinsten	-	-
Renteswaps - gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal renteswaps	6.285	-784
Totaal	11.711	-1.679

7 Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

De niet-gerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door op de balanswaarde ultimo verslagperiode de balanswaarde aan het begin van de verslagperiode in mindering te brengen dan wel de gemiddelde kostprijs van de aankopen gedurende de verslagperiode.

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de niet-gerealiseerde koers- en valutawinsten en niet-gerealiseerde koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - niet-gerealiseerde koerswinsten	-	-
Aandelen - niet-gerealiseerde koersverliezen	-28	-
Aandelen - niet-gerealiseerde valutawinsten	-	-
Aandelen - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal aandelen	-28	-
Obligaties		
Obligaties - niet-gerealiseerde koerswinsten	27.399	18.178
Obligaties - niet-gerealiseerde koersverliezen	-1.591	-882
Obligaties - niet-gerealiseerde valutawinsten	-	-
Obligaties - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal obligaties	25.808	17.296
Renteswaps		
Renteswaps - niet-gerealiseerde koerswinsten	51.062	11.371
Renteswaps - niet-gerealiseerde koersverliezen	-	-2.167
Renteswaps - niet-gerealiseerde valutawinsten	-	-
Renteswaps - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal renteswaps	51.062	9.204
Totaal	76.842	26.500

8 Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit rente rekening-courant.

9 Overige bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten worden nader gespecificeerd in onderstaande tabel:

Overige bedrijfslasten

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Rente rekening courant	-	13
Overige bedrijfslasten	47	25
Totaal	47	38

Lopende kosten factor

De lopende kosten factor over de verslagperiode wordt in onderstaande tabel weergegeven.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Som der bedrijfslasten (exclusief rente rekening courant)	190	170
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	359.132	363.290
Lopende kosten factor	0,040%	0,040%

De service fees zijn de enige kosten die bij het Fonds in rekening worden gebracht. De lopende kosten factor kan afwijken van de service fee door fluctuaties in het vermogen en de gehanteerde berekeningssystematiek van de lopende kosten factor. De service fee bedroeg in de verslagperiode 0,040% (2018: 0,040%).

Omloopfactor

De omloopfactor over de verslagperiode bedraagt 68,26% (2018: 185,04%).

Transactiekosten

Transactiekosten voor vastrentende waarden zijn niet te bepalen daar zij in de aan- en verkoopkoers zijn opgenomen en niet separaat worden vastgelegd. De totale hoogte van de transactiekosten voor vastrentende waarden zijn derhalve niet met voldoende nauwkeurigheid vast te stellen. De transactiekosten, voor zover identificeerbaar, bedragen in de verslagperiode € 2.027 (2018: nihil).

7.3 Overige toelichtingen

Transacties gelieerde partijen

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid kunnen transacties worden verricht met aan ACTIAM gelieerde partijen. Het kan de volgende transactiesoorten betreffen: valutatransacties, bancaire diensten en bemiddelingsdiensten. Indien transacties worden verricht met gelieerde partijen, vinden deze onder marktconforme voorwaarden plaats.

Bij een transactie met een gelieerde partij buiten een gereguleerde markt, markt in financiële instrumenten of een andere geregelde, regelmatig functionerende, erkende open markt, ligt in alle gevallen een onafhankelijke waardebeoordeling ten grondslag aan de transactie. In de verslagperiode zijn er geen effectentransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Als gevolg van het Bgfo worden in dit kader alle partijen die behoren tot de groep van Anbang Insurance Group Co. Ltd. en/of (rechts)personen die via een zeggenschapsstructuur met ACTIAM zijn verbonden, aangemerkt als gelieerde partijen. ACTIAM brengt een service fee in rekening aan het Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds. Deze service fee is conform het prospectus in rekening gebracht. De service fee is opgenomen in de winst- en verliesrekening van het Fonds en bedraagt in de verslagperiode € 143 duizend (2018: € 145 duizend).

Softdollar-arrangementen en retourprovisies

Vanuit MiFID II-vereisten is het niet toegestaan om gebruik te maken van softdollar-arrangementen. Deze arrangementen betreffen diensten en producten van financiële dienstverleners, die in het kader van de uitvoering van transacties in financiële instrumenten in deze Onderliggende Beleggingsinstellingen aan vermogensbeheerders ter beschikking kunnen worden gesteld. In de verslagperiode was er dan ook geen sprake van retourprovisies dan wel softdollar-arrangementen.

Uitbesteding werkzaamheden

Ten behoeve van de uitvoering van het vermogensbeheer van het Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds maakt ACTIAM gebruik van diensten van derden. De uitgangspunten van de samenwerking met uitbestedingsrelaties zijn schriftelijk vastgelegd in overeenkomsten. In deze overeenkomsten zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de uitbestedingseisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomsten bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder. Met partijen waar vermogensbeheer aan uitbesteed is, heeft ACTIAM een vermogensbeheerovereenkomst gesloten. Hierin zijn onder andere de beleggingsrestricties uitgewerkt en zijn afspraken gemaakt over rapportages en beëindiging. De beleggingsrestricties zijn een gedetailleerde en concrete uitwerking van het beleggingsbeleid.

Hieronder volgt een overzicht van de werkzaamheden waarvoor de Beheerder opdracht aan derden heeft gegeven:

Werkzaamheden	Dienstverlenende instelling
Uitvoering van administratie, rapportage en verslaglegging van beleggingsfondsen	BNP Paribas Securities Services SCA
Uitvoering van het engagement- en stembeleid	GES International AB

Uitvoering van de aan het Fonds gerelateerde administratie, rapportage en verslaglegging heeft ACTIAM uitbesteed aan BNP Paribas Securities Services SCA. De uitgangspunten van de samenwerking zijn schriftelijk vastgelegd in een overeenkomst. In deze overeenkomst zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de eisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomst bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder.

De uitvoering van het engagement- en stembeleid heeft de Beheerder uitbesteed aan GES International AB. De uitgangspunten van de samenwerking met GES International AB zijn schriftelijk vastgelegd in een overeenkomst. In deze overeenkomst zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de eisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomst bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder.

Bij de vermogensbeheerovereenkomsten is ACTIAM te allen tijde bevoegd om de samenwerking met genoemde dienstverlenende instellingen te beëindigen en de taken uit te besteden aan andere bevoegde instellingen, dan wel zelf ter hand te nemen.

Werknemers

Het Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds heeft geen werknemers in dienst. ACTIAM, de Beheerder van de beleggingsinstelling, verricht de werkzaamheden voor het Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds.

Winstbestemming

Het resultaat over de verslagperiode wordt ten gunste gebracht van de overige reserves.

7.4 Beloning Raad van Toezicht

Leden van de Raad van Toezicht kunnen voor hun werkzaamheden een vergoeding ontvangen. In de verslagperiode bedroeg dit in totaal voor alle Fondsen¹⁰ € 5.000 (2018: € 3.000). Dit bedrag is inclusief onkostenvergoeding en exclusief btw. Deze vergoedingen worden door ACTIAM N.V. gedragen. In 2019 vonden vier reguliere kwartaalvergaderingen plaats waar de Raad van Toezicht bij elkaar kwam. Voor meer informatie aangaande de reguliere kwartaalvergaderingen wordt verwezen naar het Verslag van de Raad van Toezicht.

Utrecht, 27 maart 2020

Directie van ACTIAM N.V.

W. Borgdorff
D.G. Keiller
W.M. Schouten

¹⁰ Voor 2019 bestaan de Fondsen uit: Zwitserleven Credits Fonds, Zwitserleven Medium Duration Fonds, Zwitserleven Long Duration Fonds, Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds, Zwitserleven Mixfonds en Zwitserleven Selectie Fonds.

¹¹ Van de totale beloning heeft € 1000 betrekking op de compensatie voor het toezicht op het voormalige paraplufonds Zwitserleven Mix Beleggingsfondsen.

7.5 Overige gegevens

7.5.1 Belangen directie en Raad van Toezicht

Geen van de leden van de directie van ACTIAM en van de Raad van Toezicht heeft een persoonlijk belang in een belegging die wordt aangehouden door het Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds.

7.5.2 Winstbestemmingsregeling

In artikel 16 van de voorwaarden van beheer van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen zijn de volgende bepalingen opgenomen omtrent de verdeling van het exploitatie saldo:

Artikel 16.1: Het netto-exploitatie-saldo van ieder subfonds wordt toegevoegd aan het betreffende subfonds.

Artikel 16.2: De winst per subfonds over een boekjaar wordt berekend met inachtneming van het bepaalde in Titel 9, Boek 2 Burgerlijk Wetboek. De winst wordt toegevoegd aan het betreffende subfonds.

7.5.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de vergadering van participanten van Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2019;
- de winst- en verliesrekening over 2019;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van ontwikkelingen omtrent Corona

De ontwikkelingen rondom het Corona (Covid-19) virus hebben grote invloed op de gezondheid van mensen en onze samenleving en daarbij ook op de operationele en financiële prestaties van organisaties en de beoordeling van de mogelijkheid om de continuïteit te handhaven. De jaarrekening en de daarbij behorende controleverklaring zijn een momentopname en de situatie verandert van dag tot dag. De invloed van deze ontwikkelingen op Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds is uiteengezet in verslag van de beheerder onder de paragraaf vooruitzichten en de paragraaf risicomangement en de toelichting op de jaarrekening onder de paragraaf gebeurtenissen na balansdatum. Wij vestigen de aandacht op deze uiteenzettingen.

Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het verslag van de beheerder;
- de overige gegevens;
- andere informatie, bestaande uit personalia, definities, het verslag van de Raad van Toezicht, grondslagen, risico's en overige informatie m.b.t. de jaarrekeningen, jaarrekening 2019 Onderliggende Beleggingsinstellingen en Aanvullende informatie door een derde partij beheerde Onderliggende Beleggingsinstelling.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De beheerder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag van de beheerder en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de beheerder voor de jaarrekening

ACTIAM N.V. is als beheerder van de beleggingsentiteit verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de beheerder verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de beheerder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de beheerder afwegen of de beleggingsentiteit in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de beheerder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de beheerder het voornemen heeft om de beleggingsentiteit te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De beheerder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de beleggingsentiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de beheerder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de beheerder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaet zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een beleggingsentiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de beheerder onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 27 maart 2020

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. M.J. Knijnenburg RA

8 Jaarrekening 2019

Zwitslerleven Mixfonds

BALANS

Vóór winstbestemming en in € 1.000	REF. ¹	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingen	1		
Participaties in Onderliggende Beleggingsinstellingen		359.530	322.333
Vorderingen	2	242	1.112
Overige activa			
Liquide middelen		-	-
Kortlopende schulden	3	245	1.115
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-3	-3
Activa min kortlopende schulden		359.527	322.330
Fondsvermogen	4		
Gestort kapitaal		296.636	308.869
Overige reserves		11.767	28.539
Onverdeeld resultaat		51.124	-15.078
Totaal fondsvermogen		359.527	322.330

¹ De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

WINST- EN VERLIESREKENING

In € 1.000	REF. ¹	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit beleggingen			
Dividend aandelen		9.198	7.413
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	5	3.833	-371
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	6	38.113	-22.122
In rekening gebrachte op- en afslagen		15	37
Som der bedrijfsopbrengsten		51.159	-15.043
Bedrijfslasten			
Service fee		35	35
Som der bedrijfslasten		35	35
Resultaat		51.124	-15.078

¹ De referenties in de winst- en verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

KASSTROOMOVERZICHT

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	51.124	-15.078
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	51.124	-15.078
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-3.833	371
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-38.113	22.122
Aankoop van beleggingen	-35.469	-51.819
Verkoop van beleggingen	40.218	62.460
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	870	-1.031
Netto kasstromen uit beleggingsactiviteiten	14.797	17.025
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	364	3.056
Inkoop van participaties	-14.291	-21.112
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	-870	1.031
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	-14.797	-17.025
Totaal nettokasstromen	-	-
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Mutatie liquide middelen	-	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	-	-

Introductie

Op 12 november 2019 is de fondsenparaplu Zwitserleven Mix Beleggingsfondsen administratief samengevoegd met de fondsenparaplu Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen. Vanaf 12 november 2019 zijn, als gevolg van de samenvoeging, de fondsen Zwitserleven Mixfonds en Zwitserleven Selectie Fonds, die onderdeel uitmaakten van de fondsenparaplu Zwitserleven Mix Beleggingsfondsen, ongewijzigd deel gaan uitmaken van de fondsenparaplu Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen. Derhalve is hoofdstuk 8 toegevoegd aan het jaarverslag van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen.

De jaarrekening van het Fonds is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek, de Wet op het financieel toezicht (Wft) en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 615 (RJ 615) Beleggingsinstellingen. Voor meer algemene informatie ten aanzien van het Fonds wordt verwezen naar hoofdstuk 2.1 Algemeen.

De jaarrekening van het Fonds, bestaande uit de balans, de winst- en verliesrekening, het kasstroomoverzicht en de toelichtingen daarop, geven een totaal inzicht in de financiële positie van het Fonds inclusief inzicht in alle vorderingen en verplichtingen. Buiten de financiële positie zoals weergegeven in de jaarrekening van het Fonds bestaan geen bezittingen, schulden, vorderingen en verplichtingen uit hoofde van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen of andere Fondsen die betrekking hebben op het Fonds.

De grondslagen die van toepassing zijn op het Fonds, zijn uiteengezet in: i) hoofdstuk 2.2 Algemene grondslagen; ii) hoofdstuk 2.3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva; iii) hoofdstuk 2.4 Grondslagen voor de resultaatbepaling; en iv) hoofdstuk 2.5 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht. Ten aanzien van de Onderliggende Beleggingsinstellingen is v) hoofdstuk 2.6 Grondslagen voor de Onderliggende Beleggingsinstellingen tevens van toepassing.

De activiteiten van het Fonds kunnen financiële risico's (en eventuele van toepassing zijnde niet-financiële risico's) van verscheidene aard met zich meebrengen. Deze risico's worden toegelicht in hoofdstuk 2.8 Financiële risico's en

beheersingsmaatregelen en in het Verslag van de Beheerder wordt inzicht gegeven in het risicomanagementbeleid, de gebruikte financiële instrumenten en de belangrijkste risico's.

8.1 Toelichting op de balans

1 Beleggingen

Participaties in Onderliggende Beleggingsinstellingen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand per 1 januari	322.333	355.467
Aankopen	35.469	51.819
Verkopen	-40.218	-62.460
Gerealiseerde waardeveranderingen	3.833	-371
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	38.113	-22.122
Stand ultimo periode	359.530	322.333

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Effectenportefeuille

	Aantal participaties		Intrinsieke waarde (in € 1.000)		Belang in %	
	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2018
Zwitserleven Europees Aandelenfonds	8.338.122	9.382.619	180.431	163.587	13,55%	14,39%
Zwitserleven Obligatiefonds	10.199.036	9.263.256	179.099	158.746	71,48%	68,96%
			Intrinsieke waarde per participatie (in € 1)			
Zwitserleven Europees Aandelenfonds			21,64	17,44		
Zwitserleven Obligatiefonds			17,56	17,14		

In het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo Wft), is de jaarrekening van het Zwitserleven Europees Aandelenfonds en het Zwitserleven Obligatiefonds opgenomen in respectievelijk hoofdstuk 5.1 en hoofdstuk 5.2.

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ 290.916

Het Zwitserleven Mixfonds belegt, via het Zwitserleven Europees Aandelenfonds en de Euro Aandelenpool in aandelen en via het Zwitserleven Obligatiefonds direct en de Euro Obligatiepool indirect in obligaties. Per 20 mei 2019 heeft de Euro Obligatiepool de directe beleggingen tegen marktwaarde overgedragen aan de open-end beleggingsinstelling ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (Z-shareclass) en bestaat de beleggingsportefeuille van de Euro Obligatiepool volledig uit participaties in ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (Z-shareclass). Via de ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (Z-shareclass) wordt er direct belegt in obligaties. Voor alle financiële instrumenten die zich in de portefeuille van de Euro Aandelenpool bevinden is de reële waarde afgeleid van ter beurze genoteerde marktprijzen waarbij geldt dat sprake is van voldoende liquiditeit op de markt waar het financiële instrument verhandeld wordt. Voor de toelichting op de waardering van de financiële instrumenten die zich in de portefeuille van de Euro Aandelenpool en de Euro Obligatiepool bevinden wordt verwezen naar respectievelijk hoofdstuk 11.1.4 en 11.2.4 Toelichting op de balans - 1 Beleggingen.

Marktrisico

Marktrisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen van marktprijzen. Het risico wordt beperkt door de beleggingen via de Onderliggende Beleggingsinstellingen zoveel mogelijk te spreiden naar regio's en sectoren.

Renterisico

Renterisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen in de markttrente. Het Fonds belegt via het Zwitserleven Obligatiefonds en de Euro Obligatiepool indirect in vastrentende waarden en loopt derhalve renterisico.

Kredietrisico

De waarde van beleggingen in vastrentende waarden wordt beïnvloed door de ontwikkeling van de kredietwaardigheid van de uitgevende instellingen. De kredietwaardigheid kan zich positief en negatief ontwikkelen. Kredietrisico is het risico op waardeveranderingen als gevolg van veranderingen in de kredietwaardigheid. Kredietrisico betreft ook het risico dat de contractpartij van een financieel instrument niet aan haar verplichting zal voldoen, waardoor het Fonds een financieel verlies te verwerken krijgt. Het risico wordt gemitigeerd door de beleggingen te spreiden en te beleggen in hoogwaardige beleggingen.

Er wordt een maximaal kredietrisico gelopen op het totaal aan vorderingen en liquide middelen. Het kredietrisico van Zwitserleven Mixfonds bedraagt ultimo verslagperiode € 242 duizend (ultimo 2018: € 1.112 duizend).

Het is mogelijk dat het Fonds kredietrisico loopt via de Onderliggende Beleggingsinstellingen waarin dit Fonds (in)direct participeert. Voor dit kredietrisico verwijzen wij naar de toelichting op de balans van de betreffende Onderliggende Beleggingsinstelling.

Valutarisico

Valutarisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen van valutawisselkoersen. Het Fonds belegt via het Zwitserleven Europees Aandelenfonds en de Euro Aandelenpool in vreemde valuta en loopt dus indirect valutarisico.

Voor een gedetailleerde omschrijving van alle risico's wordt verwezen naar hoofdstuk 1.4 Risicomanagement.

2 Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

Vorderingen

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Subtotaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	-	-
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen uit hoofde van effectentransacties	242	1.112
Subtotaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	242	1.112
Totaal	242	1.112

De vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

3 Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

Kortlopende schulden

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan participanten uit hoofde van inkoop participaties	242	1.112
Subtotaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	242	1.112
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen service fee	3	3
Subtotaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	3	3
Totaal	245	1.115

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

4 Fondsvermogen

Fondsvermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	308.869	325.231
Uitgegeven participaties	364	3.056
Ingekochte participaties	-12.597	-19.418
Stand ultimo periode	296.636	308.869
Overige reserves		
Stand per 1 januari	28.539	13.262
Ingekochte participaties	-1.694	-1.694
Ottrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-15.078	16.971
Stand ultimo periode	11.767	28.539
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	-15.078	16.971
Ottrekking/toevoeging aan overige reserves	15.078	-16.971
Resultaat over de verslagperiode	51.124	-15.078
Stand ultimo periode	51.124	-15.078
Totaal fondsvermogen	359.527	322.330

Meerjarenoverzicht

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2016	31-12-2015
Intrinsieke waarde	359.527	322.330	355.464	364.465	356.504
Resultaat	51.124	-15.078	16.971	11.311	30.023
Aantal uitstaande participaties	8.438.328	8.787.162	9.258.984	9.940.703	10.036.410
In € 1					
Per participatie					
Intrinsieke waarde	42,61	36,68	38,39	36,66	35,52
Dividend ¹	-	-	-	-	-
Opbrengsten uit beleggingen	1,07	0,82	0,91	1,09	1,16
Waardeveranderingen beleggingen	4,88	-2,49	0,83	0,06	1,56
In rekening gebrachte op- en afslagen ²	-	-	0,01	-	-
Resultaat³	5,95	-1,67	1,75	1,15	2,72

1 Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.

2 Tot en met 31 december 2016 bood het Fonds de participaties aan tegen intrinsieke waarde. Met ingang van 1 januari 2017 zijn de voorwaarden van het Fonds aangepast. Vanaf deze datum worden op- en afslagen gehanteerd over de intrinsieke waarde van het Fonds. Het meerjarenoverzicht is, met ingang van het jaarverslag 2018, hierop aangepast. De aanpassing is tevens doorgevoerd voor de cijfers over 2017.

3 Het totaal resultaat per participatie is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande participaties gedurende de verslagperiode.

Gebeurtenissen na balansdatum

Aanpassing beleggingsbeleid Euro Obligatiepool

Op 19 februari 2020 heeft ACTIAM het voornemen bekend gemaakt om de voorwaarden van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen per 19 maart 2020 andermaal te wijzigen. De wijziging betreft een aanpassing van het beleggingsbeleid van de Onderliggende Beleggingsinstelling Euro Obligatiepool en derhalve het Zwitserleven Mixfonds, dat onder andere belegt in het Zwitserleven Obligatiefonds dat op haar beurt belegt in de Euro Obligatiepool.

Voor 19 maart 2020 belegt de Euro Obligatiepool in de beleggingsinstelling ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund. Vanaf 19 maart 2020 belegt de Euro Obligatiepool rechtstreeks in individuele obligaties en andere vastrentende vermogenstitels in plaats van dat belegd wordt in ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund. De beleggingsdoelstelling, het beleggingsbeleid, de beleggingsrestricties en de benchmark van de Euro Obligatiepool blijft gelijk aan die zoals van toepassing op ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund.

COVID-19

Op het moment van publicatie van het jaarverslag volgen de ontwikkelingen rond het coronavirus zich in een rap tempo op. Aangezien diverse landen op enig moment in "lock down" zijn gegaan, kan dit zware gevolgen hebben voor de economie waarbij de kans op een recessie reëel is. Over de intensiteit en duur van een dergelijke recessie en de langere termijn gevolgen op financiële markten is nu nog weinig te zeggen. De materialisatie van dit risico en de impact op de Fondsen wordt op basis van actieve monitoring beoordeeld door de Beheerder, waarbij gelet wordt op de beleggingsrestricties zoals geformuleerd in het prospectus van de Fondsen. Om de uiteindelijke impact op de financiële positie en het resultaat van de Fondsen te beoordelen, volgt de Beheerder voortdurend de ontwikkelingen in de markt en de economie. Gezien de onzekerheden en voortdurende ontwikkelingen met betrekking tot de COVID-19-uitbraak, kan de Beheerder op de publicatiedatum van het jaarverslag geen nauwkeurige of betrouwbare inschatting maken van de uiteindelijke kwantitatieve impact op het resultaat van de Fondsen.

ACTIAM heeft begin maart een Crisis Taskforce geïnstalleerd die ontwikkelingen nauwgezet volgt en dagelijks overleg voert. Daarnaast heeft de moederorganisatie van ACTIAM, VIVAT N.V., een Crisis Management Team geactiveerd. ACTIAM volgt de adviezen van het VIVAT Crisis Management Team, de Nederlandse overheid en het RIVM en hanteert deze als ondergrens. ACTIAM heeft meerdere maatregelen geïmplementeerd om de continuïteit van haar dienstverlening te waarborgen.

8.2 Toelichting op de winst- en verliesrekening

5 Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de gerealiseerde koers- en valutawinsten en gerealiseerde koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - gerealiseerde koerswinsten	3.834	344
Aandelen - gerealiseerde koersverliezen	-1	-715
Aandelen - gerealiseerde valutawinsten	-	-
Aandelen - gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal aandelen	3.833	-371
Totaal	3.833	-371

6 Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de niet-gerealiseerde koers- en valutawinsten en niet-gerealiseerde koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - niet-gerealiseerde koerswinsten	38.113	-
Aandelen - niet-gerealiseerde koersverliezen	-	-22.122
Aandelen - niet-gerealiseerde valutawinsten	-	-
Aandelen - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal aandelen	38.113	-22.122
Totaal	38.113	-22.122

Lopende kosten factor

Aangezien er in het Zwitserleven Mixfonds in beginsel geen sprake is van andere kosten dan de service fee, is de lopende kosten factor (LKF) doorgaans gelijk aan de service fee zoals vermeld in de winst- en verliesrekening. Voor het Zwitserleven Mixfonds is de LKF gelijk aan 0,050% (2018: 0,050%).

De LKF van het Zwitserleven Mixfonds wordt berekend door de LKF van de Onderliggende Beleggingsinstellingen toe te rekenen aan het Zwitserleven Mixfonds op basis van de mandaatverdeling. Dit is een zuivere methode omdat de beleggingen van het Zwitserleven Mixfonds iedere maand weer in lijn worden gebracht met de mandaatverdeling. Het Zwitserleven Mixfonds heeft gedurende 2019 belegd in het Zwitserleven Europees Aandelenfonds en het Zwitserleven Obligatiefonds en heeft indirect belegd in de Euro Aandelenpool en de Euro Obligatiepool.

Lopende kosten factor (LKF) en service fee

	Gerealiseerd 2019	Gerealiseerd 2018	Service fee ¹
Zwitserleven Mixfonds	0,050%	0,050%	0,050%

¹ De hoogte van de service fee komt tot stand als een gewogen gemiddelde van individuele service fees van de Onderliggende Beleggingsinstellingen waarin wordt belegd, vermeerderd met een opslag voor het beheer van het Fonds (conform prospectus).

De gerealiseerde LKF's kunnen afwijken van de service fee zoals opgenomen in het prospectus.

Omloopfactor en transactiekosten

Omdat de feitelijke aan- en verkopen van beleggingen plaatsvinden - via het Zwitserleven Europees Aandelenfonds - in de Euro Aandelenpool en - via het Zwitserleven Obligatiefonds en de Euro Obligatiepool - in het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (Z-shareclass) -, wordt voor de omloopfactor en de transactiekosten verwezen naar de toelichting op de winst- en verliesrekening van de Euro Aandelenpool in hoofdstuk 11.1.5 en naar de toelichting op de winst- en verliesrekening van het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (Z-shareclass) in hoofdstuk 12.3.

8.3 Overige toelichtingen

Transacties gelieerde partijen

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid kunnen transacties worden verricht met aan ACTIAM gelieerde partijen. Het kan de volgende transactiesoorten betreffen: valutatransacties, bancaire diensten en bemiddelingsdiensten. Indien transacties worden verricht met gelieerde partijen zullen deze onder marktconforme voorwaarden plaatsvinden. Bij een transactie met een gelieerde partij buiten een gereguleerde markt, markt in financiële instrumenten of een andere geregelde, regelmatig functionerende, erkende open markt, zal in alle gevallen een onafhankelijke waardebeoordeling ten grondslag liggen aan de transactie. Ingevolge het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen (Bgf) worden de entiteiten die deel uitmaken van de groep van Anbang Insurance Group Co. Ltd., aangemerkt als gelieerde partijen met betrekking tot het Zwitserleven Mixfonds. De Onderliggende Beleggingsinstellingen, waarin het Zwitserleven Mixfonds belegt, beleggen niet in directe zin in gelieerde partijen. Het is echter mogelijk dat de Onderliggende Beleggingsinstellingen beleggen in gesecuriteerde producten (Asset Backed Securities) waarbij (producten van) gelieerde partijen onderdeel uitmaken van het betreffende onderpand.

ACTIAM brengt een service fee in rekening aan het Zwitserleven Mixfonds. Deze service fee is conform het prospectus in rekening gebracht. De service fee is opgenomen in de winst- en verliesrekening van het Zwitserleven Mixfonds en bedraagt in de verslagperiode € 35 duizend (2018: € 35 duizend).

Naast het kopen en verkopen van participaties in het Zwitserleven Mixfonds, zijn er in de verslagperiode geen effectentransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Softdollar-arrangementen en retourprovisies

Vanuit MiFID II-vereisten is het niet toegestaan om gebruik te maken van softdollar-arrangementen. Deze arrangementen betreffen diensten en producten van financiële dienstverleners, die in het kader van de uitvoering van transacties in financiële instrumenten in deze Onderliggende Beleggingsinstellingen aan vermogensbeheerders ter beschikking kunnen worden gesteld. In de verslagperiode was er dan ook geen sprake van retourprovisies dan wel softdollar-arrangementen.

Uitbesteding werkzaamheden

Ten behoeve van de uitvoering van het vermogensbeheer van het Zwitserleven Mixfonds maakt ACTIAM gebruik van diensten van derden. De uitgangspunten van de samenwerking met uitbestedingsrelaties zijn schriftelijk vastgelegd in overeenkomsten. In deze overeenkomsten zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de uitbestedingseisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomsten bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder. Met partijen waar vermogensbeheer aan uitbesteed is, heeft ACTIAM een vermogensbeheerovereenkomst gesloten. Hierin zijn onder andere de beleggingsrestricties uitgewerkt en zijn afspraken gemaakt over rapportages en beëindiging. De beleggingsrestricties zijn een gedetailleerde en concrete uitwerking van het beleggingsbeleid.

Hieronder volgt een overzicht van de werkzaamheden waarvoor de Beheerder opdracht aan derden heeft gegeven:

Werkzaamheden	Dienstverlenende instelling
Uitvoering van administratie, rapportage en verslaglegging van beleggingsfondsen	BNP Paribas Securities Services SCA
Uitvoering van het engagement- en stembeleid	GES International AB

Uitvoering van de aan het Fonds gerelateerde administratie, rapportage en verslaglegging heeft ACTIAM uitbesteed aan BNP Paribas Securities Services SCA. De uitgangspunten van de samenwerking zijn schriftelijk vastgelegd in een overeenkomst. In deze overeenkomst zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de eisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomst bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder.

De uitvoering van het engagement- en stembeleid heeft de Beheerder uitbesteed aan GES International AB. De uitgangspunten van de samenwerking met GES International AB zijn schriftelijk vastgelegd in een overeenkomst. In deze overeenkomst zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de eisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomst bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder.

Bij de vermogensbeheerovereenkomsten is ACTIAM te allen tijde bevoegd om de samenwerking met genoemde dienstverlenende instellingen te beëindigen en de taken uit te besteden aan andere bevoegde instellingen, dan wel zelf ter hand te nemen.

Werknemers

Het Zwitserleven Mixfonds heeft geen werknemers in dienst. ACTIAM, de Beheerder van de beleggingsinstelling, verricht de werkzaamheden voor het Zwitserleven Mixfonds.

Winstbestemming

Het resultaat over de verslagperiode wordt ten gunste gebracht van de overige reserves.

8.4 Beloning Raad van Toezicht

Leden van de Raad van Toezicht kunnen voor hun werkzaamheden een vergoeding ontvangen. In de verslagperiode bedroeg dit in totaal voor alle Fondsen^{12,13} € 5.000 (2018: € 3.000). Dit bedrag is inclusief onkostenvergoeding en exclusief btw. Deze vergoedingen worden door ACTIAM N.V. gedragen. In 2019 vonden vier reguliere kwartaalvergaderingen plaats waar de Raad van Toezicht bij elkaar kwam. Voor meer informatie aangaande de reguliere kwartaalvergaderingen wordt verwezen naar het Verslag van de Raad van Toezicht.

Utrecht, 27 maart 2020

Directie van ACTIAM N.V.

W. Borgdorff
D.G. Keiller
W.M. Schouten

¹² Voor 2019 bestaan de Fondsen uit: Zwitserleven Credits Fonds, Zwitserleven Medium Duration Fonds, Zwitserleven Long Duration Fonds, Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds, Zwitserleven Mixfonds en Zwitserleven Selectie Fonds.

¹³ Van de totale beloning heeft € 1000 betrekking op de compensatie voor het toezicht op het voormalige paraplu fonds Zwitserleven Mix Beleggingsfondsen.

8.5 Overige gegevens

8.5.1 Belangen directie en Raad van Toezicht

Het Zwitserleven Mixfonds belegt in Fondsen van Zwitserleven Beleggingsfondsen. Vanuit het oogpunt van transparantie wordt er onderstaand conform artikel 122 lid 2 Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen (Bgfo) een overzicht gegeven van het totale persoonlijke belang dat de leden van de directie van ACTIAM en de Raad van Toezicht in een belegging van Zwitserleven Beleggingsfondsen per begin en per het einde van de verslagperiode hebben gehad.

OMSCHRIJVING	GEMEENSCHAPPELIJK BELANG IN AANTALLEN	
	31-12-2019	31-12-2018
ING Groep	-	496
NN Groep	1.411	1.331

8.5.2 Winstbestemmingsregeling

In artikel 16 van de voorwaarden van beheer van Zwitserleven Mix Beleggingsfondsen zijn de volgende bepalingen opgenomen omtrent de verdeling van het exploitatie saldo:

16.1 Het netto-exploitatie-saldo van ieder subfonds wordt toegevoegd aan het betreffende subfonds.

16.2 De winst per subfonds over een boekjaar wordt berekend met inachtneming van het bepaalde in Titel 9, Boek 2 Burgerlijk Wetboek. De winst wordt toegevoegd aan het betreffende subfonds.

8.5.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de vergadering van participanten van Zwitserleven Mixfonds

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Zwitserleven Mixfonds gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Zwitserleven Mixfonds op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2019;
- de winst- en verliesrekening over 2019;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Zwitserleven Mixfonds zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van ontwikkelingen omtrent Corona

De ontwikkelingen rondom het Corona (Covid-19) virus hebben grote invloed op de gezondheid van mensen en onze samenleving en daarbij ook op de operationele en financiële prestaties van organisaties en de beoordeling van de mogelijkheid om de continuïteit te handhaven. De jaarrekening en de daarbij behorende controleverklaring zijn een momentopname en de situatie verandert van dag tot dag. De invloed van deze ontwikkelingen op Zwitserleven Mixfonds is uiteengezet in verslag van de beheerder onder de paragraaf vooruitzichten en de paragraaf risicomanagement en de toelichting op de jaarrekening onder de paragraaf gebeurtenissen na balansdatum. Wij vestigen de aandacht op deze uiteenzettingen.

Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het verslag van de beheerder;
- de overige gegevens;
- andere informatie, bestaande uit personalia, definities, het verslag van de Raad van Toezicht, grondslagen, risico's en overige informatie m.b.t. de jaarrekeningen, jaarrekening 2019 Onderliggende Beleggingsinstellingen en Aanvullende informatie door een derde partij beheerde Onderliggende Beleggingsinstelling.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De beheerder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag van de beheerder en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de beheerder voor de jaarrekening

ACTIAM N.V. is als beheerder van de beleggingsentiteit verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de beheerder verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de beheerder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de beheerder afwegen of de beleggingsentiteit in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de beheerder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de beheerder het voornemen heeft om de beleggingsentiteit te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De beheerder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de beleggingsentiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de beheerder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de beheerder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een beleggingsentiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de beheerder onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 27 maart 2020

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. M.J. Knijnenburg RA

9 Jaarrekening 2019

Zwitslerleven Selectie Fonds

BALANS

Vóór winstbestemming en in € 1.000	REF. ¹	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingen	1		
Participaties in Onderliggende Beleggingsinstellingen		684.778	516.160
Vorderingen	2	3.118	621
Overige activa			
Liquide middelen	3	113	7
Kortlopende schulden	4	2.716	509
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		515	119
Activa min kortlopende schulden		685.293	516.279
Fondsvermogen	5		
Gestort kapitaal		565.072	494.487
Overige reserves		19.218	47.114
Onverdeeld resultaat		101.003	-25.322
Totaal fondsvermogen		685.293	516.279

¹ De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

WINST- EN VERLIESREKENING

In € 1.000	REF. ¹	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit beleggingen			
Dividend aandelen		7.022	6.603
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	6	42.273	-772
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	7	50.519	-32.249
In rekening gebrachte op- en afslagen		93	97
Overige bedrijfsopbrengsten	8	1.220	1.097
Som der bedrijfsopbrengsten		101.127	-25.224
Bedrijfslasten			
Service fee		122	97
Overige bedrijfslasten	9	2	1
Som der bedrijfslasten		124	98
Resultaat		101.003	-25.322

¹ De referenties in de winst- en verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

KASSTROOMOVERZICHT

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	101.003	-25.322
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	101.003	-25.322
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-42.273	772
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-50.519	32.249
Aankoop van beleggingen	-524.494	-152.717
Verkoop van beleggingen	448.668	43.728
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-3.001	87
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-399	502
Netto kasstromen uit beleggingsactiviteiten	-71.015	-100.701
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	88.395	121.550
Inkoop van participaties	-20.384	-20.681
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	504	-314
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	2.606	-
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	71.121	100.555
Totaal nettokasstromen	106	-146
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Mutatie liquide middelen	106	-146
Liquide middelen begin van de verslagperiode	7	153
Liquide middelen eind van de verslagperiode	113	7

Introductie

Op 12 november 2019 is de fondsenparaplu Zwitserleven Mix Beleggingsfondsen administratief samengevoegd met de fondsenparaplu Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen. Vanaf 12 november 2019 zijn, als gevolg van de samenvoeging, de fondsen Zwitserleven Mixfonds en Zwitserleven Selectie Fonds, die onderdeel uitmaakten van de fondsenparaplu Zwitserleven Mix Beleggingsfondsen, ongewijzigd deel gaan uitmaken van de fondsenparaplu Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen. Derhalve is hoofdstuk 9 toegevoegd aan het jaarverslag van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen.

De jaarrekening van het Fonds is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek, de Wet op het financieel toezicht (Wft) en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 615 (RJ 615) Beleggingsinstellingen. Voor meer algemene informatie ten aanzien van het Fonds wordt verwezen naar hoofdstuk 2.1 Algemeen.

De jaarrekening van het Fonds, bestaande uit de balans, de winst- en verliesrekening, het kasstroomoverzicht en de toelichtingen daarop, geven een totaal inzicht in de financiële positie van het Fonds inclusief inzicht in alle vorderingen en verplichtingen. Buiten de financiële positie zoals weergegeven in de jaarrekening van het Fonds bestaan geen bezittingen, schulden, vorderingen en verplichtingen uit hoofde van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen of andere Fondsen die betrekking hebben op het Fonds.

De grondslagen die van toepassing zijn op het Fonds, zijn uiteengezet in: i) hoofdstuk 2.2 Algemene grondslagen; ii) hoofdstuk 2.3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva; iii) hoofdstuk 2.4 Grondslagen voor de resultaatbepaling; en iv) hoofdstuk 2.5 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht. Ten aanzien van de Onderliggende Beleggingsinstellingen is v) hoofdstuk 2.6 Grondslagen voor de Onderliggende Beleggingsinstellingen tevens van toepassing.

De activiteiten van het Fonds kunnen financiële risico's (en eventuele van toepassing zijnde niet-financiële risico's) van verscheidene aard met zich meebrengen. Deze risico's worden toegelicht in hoofdstuk 2.8 Financiële risico's en beheersingsmaatregelen en in het Verslag van de Beheerder wordt inzicht gegeven in het risicomanagementbeleid, de gebruikte financiële instrumenten en de belangrijkste risico's.

9.1 Toelichting op de balans

1 Beleggingen

Participaties in Onderliggende Beleggingsinstellingen

In € 1.000	01-01-2019	01-01-2018
	t/m 31-12-2019	t/m 31-12-2018
Stand per 1 januari	516.160	440.192
Aankopen	524.494	152.717
Verkopen	-448.668	-43.728
Gerealiseerde waardeveranderingen	42.273	-772
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	50.519	-32.249
Stand ultimo periode	684.778	516.160

Tot 23 september 2019 belegde het Zwitserleven Selectie Fonds in Stone Harbor Emerging Markets Local Currency Debt Fund. Per die datum is de belegging in Stone Harbor Emerging Markets Local Currency Debt Fund vervangen door een belegging in ACTIAM (L) Sustainable Emerging Market Debt Fund. Het saldo aankopen bestaat voor een bedrag van € 189,0 miljoen uit deze vervanging. Verder zijn er in de verslagperiode geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Tot 12 december 2019 belegde het Zwitserleven Selectie Fonds in Robeco High Yield Bonds IH EUR. Per die datum is de belegging in Robeco High Yield Bonds IH EUR vervangen door een belegging in RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR. Het saldo aankopen bestaat voor een bedrag van € 204,1 miljoen uit deze vervanging.

Effectenportefeuille

	Aantal participaties		Intrinsieke waarde (in € 1.000)		Belang in %	
	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2018
Zwitserleven Vastgoedfonds	9.391.848	8.573.901	275.342	203.219	97,24%	97,10%
Stone Harbor Emerging Markets Local Currency Debt Fund	-	1.208.894	-	156.854	n.v.t.	4,58%
Robeco Capital Growth Funds - High Yield Bonds	-	725.853	-	156.087	n.v.t.	2,02%
ACTIAM (L) Sustainable Emerging Markets Debt Fund	40.692	-	204.783	-	100,00%	n.v.t.
RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR	2.015.885	-	204.653	-	99,54%	n.v.t.
			Intrinsieke waarde per participatie (in € 1)			
Zwitserleven Vastgoedfonds			29,32	23,70		
Stone Harbor Emerging Markets Local Currency Debt Fund			-	129,91		
Robeco Capital Growth Funds - High Yield Bonds			-	215,04		
ACTIAM (L) Sustainable Emerging Markets Debt Fund			5.018,71	-		
RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR			101,52	-		

Per 23 september 2019 wijzigde het beleggingsbeleid van het Zwitserleven Selectie Fonds. De wijzigingen zien op een verdere verduurzaming van het beleggingsbeleid en een aanpassing van de samengestelde benchmark van het Fonds. Tot 23 september 2019 belegde het Zwitserleven Selectie Fonds in de Onderliggende Beleggingsinstellingen Zwitserleven Vastgoedfonds, Robeco Capital Growth Funds - High Yield Bonds en Stone Harbor Emerging Markets Local Currency Debt Fund. De wijziging betreft de vervanging van de belegging in Stone Harbor Emerging Markets Local Currency Debt Fund door een belegging in ACTIAM (L) Sustainable Emerging Market Debt Fund.

Op 12 december 2019 werd het beleggingsbeleid van het Zwitserleven Selectie Fonds verder verduurzaamd. Hiermee samenhangend is de belegging in Robeco High Yield Bonds IH EUR, een Onderliggende Beleggingsinstelling van het

Zwitserleven Selectie Fonds, vervangen door een belegging in RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR. De wijziging vond plaats om ten behoeve van de participanten meer toegevoegde waarde in het Fonds te creëren middels het verder verduurzamen van het Fonds.

In het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo Wft), is de jaarrekening van het Zwitserleven Vastgoedfonds opgenomen in hoofdstuk 10.3. Aanvullende informatie ten aanzien van het ACTIAM (L) Sustainable Emerging Market Debt Fund is opgenomen in hoofdstuk 12.2 en aanvullende informatie ten aanzien van het Robeco High Yld BD-I EUR is opgenomen in hoofdstuk 12.1.

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ 290.016

De participaties in het Zwitserleven Vastgoedfonds worden gewaardeerd tegen intrinsieke waarde. Voor de overige directe beleggingen en de beleggingen in de portefeuille van het Zwitserleven Vastgoedfonds, is de reële waarde afgeleid van ter beurze genoteerde marktprijzen of actieve markt quotes waarbij geldt dat sprake is van voldoende liquiditeit op de markt waar het financiële instrument verhandeld wordt.

Het Zwitserleven Vastgoedfonds belegt haar vermogen in de Euro Vastgoedfondsenpool. Voor alle financiële instrumenten die zich in de portefeuille van de Euro Vastgoedfondsenpool bevinden is de reële waarde afgeleid van ter beurze genoteerde marktprijzen waarbij geldt dat sprake is van voldoende liquiditeit op de markt waar het financiële instrument verhandeld wordt. In het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo Wft), is de jaarrekening van de Euro Vastgoedfondsenpool opgenomen in hoofdstuk 11.3.

Marktrisico

Marktrisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen van marktprijzen. Het risico wordt beperkt door de beleggingen in de portefeuille zoveel mogelijk te spreiden naar regio's en sectoren. Deze spreiding vindt plaats door te beleggen in de Onderliggende Beleggingsinstellingen: het Zwitserleven Vastgoedfonds, het ACTIAM (L) Sustainable Emerging Market Debt Fund en het Robeco High Yld BD-I EUR. Spreiding ontstaat doordat deze Onderliggende Beleggingsinstellingen weer beleggen in een breed gespreide beleggingsportefeuille. Waar het Zwitserleven Vastgoedfonds dit doet via de Euro Vastgoedfondsenpool.

Renterisico

Renterisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen in de markttrente. Er is voor de vastgoedportefeuille geen sprake van renterisico. Voor de obligatieportefeuille is wel sprake van renterisico. In het beleggingsmandaat zijn echter duidelijke grenzen afgesproken waarbinnen de vermogensbeheerder de duration van de portefeuille mag laten afwijken van die van de benchmark. In de verslagperiode is beperkt gebruik gemaakt van deze mogelijkheid. De duration van de portefeuille week gedurende de verslagperiode beperkt af van de duration van de benchmark.

Kredietrisico

De waarde van beleggingen in vastrentende waarden wordt beïnvloed door de ontwikkeling van de kredietwaardigheid van de uitgevende instellingen. De kredietwaardigheid kan zich positief en negatief ontwikkelen. Kredietrisico is het risico op waardeveranderingen als gevolg van veranderingen in de kredietwaardigheid. Kredietrisico betreft ook het risico dat de contractpartij van een financieel instrument niet aan haar verplichting zal voldoen, waardoor het Fonds een financieel verlies te verwerken krijgt.

Er wordt een maximaal kredietrisico gelopen op het totaal aan vorderingen en liquide middelen. Het kredietrisico van Zwitserleven Selectie Fonds bedraagt ultimo verslagperiode € 3,2 miljoen (ultimo 2018: € 628 duizend).

Via de Onderliggende Beleggingsinstellingen waarin dit Fonds participeert wordt eveneens een kredietrisico gelopen. Zwitserleven Selectie Fonds belegt via beleggingen in Robeco High Yld BD-I EUR en ACTIAM (L) Sustainable Emerging Market Debt Fund in obligaties met een lage kredietwaardigheid en in staatsobligaties van landen met opkomende economieën en loopt daarmee kredietrisico. Omdat het Zwitserleven Vastgoedfonds, waarin het Zwitserleven Selectie Fonds belegt, is er geen significant direct kredietrisico met betrekking tot de beleggingen. Voor het kredietrisico van de indirecte beleggingen, verwijzen wij naar de toelichting op de balans van het Zwitserleven Vastgoedfonds in hoofdstuk 10.3, de toelichting op de balans van de Euro Vastgoedfondsenpool in hoofdstuk 11.3 of de aanvullende informatie ten aanzien van de extern beheerde Onderliggende Beleggingsinstellingen in hoofdstuk 12.1 en hoofdstuk 12.2.

Valutarisico

Valutarisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen van valutawisselkoersen. Het Fonds belegt via de Onderliggende Beleggingsinstellingen in vreemde valuta en loopt daarmee indirect valutarisico.

Voor de indirecte beleggingen in het Zwitserleven Vastgoedfonds is sprake van valutarisico omdat een belangrijk gedeelte van de vastgoedportefeuille bestaat uit andere valuta dan de euro zoals het Britse pond, de Zweedse kroon, de Noorse kroon en de Zwitserse frank. Voor de obligatieportefeuille van Stone Harbor wordt overwegend in lokale vreemde valuta's belegd; de beleggingen in de portefeuille van Robeco High Yld BD-I EUR luiden voornamelijk in Amerikaanse dollars.

Voor een gedetailleerde omschrijving van alle risico's wordt verwezen naar hoofdstuk 1.4 Risicomanagement.

2 Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

Vorderingen

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van participanten uit hoofde van uitgifte participaties	-	504
Subtotaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	-	504
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen uit hoofde van effectentransacties	2.299	-
Te vorderen compensatie beheervergoeding	819	117
Subtotaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	3.118	117
Totaal	3.118	621

De vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar. De post "Te vorderen compensatie beheervergoeding" heeft betrekking op het feit dat de kosten van de Onderliggende Beleggingsinstellingen gedeeltelijk voor rekening van de verzekeraar (VIVAT N.V.) komen en voor dat gedeelte niet ten laste van het Fonds worden gebracht. De verzekeraar die het Fonds en daarmee de Onderliggende Beleggingsinstellingen voor zijn verzekeringsproduct gebruikt, wenst immers de kosten laag te houden.

3 Liquide middelen

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. Het aanhouden van liquide middelen valt binnen het mandaat en heeft te maken met de timing van de betalingen.

4 Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

Kortlopende schulden

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan participanten uit hoofde van inkoop participaties	2.606	-
Subtotaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	2.606	-
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	-	500
Te betalen service fee	110	9
Subtotaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	110	509
Totaal	2.716	509

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar. De te betalen service fee is te betalen aan de Beheerder.

5 Fondsvermogen

Fondsvermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	494.487	391.805
Uitgegeven participaties	88.395	121.550
Ingekochte participaties	-17.810	-18.868
Stand ultimo periode	565.072	494.487
Overige reserves		
Stand per 1 januari	47.114	18.561
Ingekochte participaties	-2.574	-1.813
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-25.322	30.366
Stand ultimo periode	19.218	47.114
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	-25.322	30.366
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	25.322	-30.366
Resultaat over de verslagperiode	101.003	-25.322
Stand ultimo periode	101.003	-25.322
Totaal fondsvermogen	685.293	516.279

Meerjarenoverzicht

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2016	31-12-2015
Intrinsieke waarde	685.293 ¹	516.279	440.732	366.687	310.224
Resultaat	101.003	-25.322	30.366	26.902	10.129
Aantal uitstaande participaties	18.004.721	16.061.628	13.045.954	11.705.715	10.728.640
In € 1					
Per participatie					
Intrinsieke waarde	38,06	32,14	33,78	31,33	28,92
Dividend ²	-	-	-	-	-
Opbrengsten uit beleggingen	0,48	0,53	0,43	0,35	0,26
Waardeveranderingen beleggingen	5,40	-2,26	2,04	2,01	0,75
In rekening gebrachte op- en afslagen ³	0,01	0,01	-	-	-
Overige bedrijfsopbrengsten	-	-	-	0,08	0,06
Som der bedrijfslasten	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01
Resultaat⁴	5,88	-1,73	2,46	2,43	1,06

- De gepresenteerde intrinsieke waarde per 31 december 2019 is gecorrigeerd ten opzichte van de reeds eerder afgegeven intrinsieke waarde per 31 december 2019. De gepresenteerde intrinsieke waarde in de jaarrekening wijkt af doordat er een positieve resultaatcorrectie van € 316.000 heeft plaatsgevonden. De gepresenteerde intrinsieke waarde in de jaarrekening is daardoor ten opzichte van de eerder afgegeven intrinsieke waarde toegenomen van € 684.977.000 naar € 685.293.000. De intrinsieke waarde per participatie is hierdoor gestegen van 38,04 naar 38,06.
- Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.
- Tot en met 31 december 2016 bood het Fonds de participaties aan tegen intrinsieke waarde. Met ingang van 1 januari 2017 zijn de voorwaarden van het Fonds aangepast. Vanaf deze datum worden op- en afslagen gehanteerd over de intrinsieke waarde van het Fonds. Het meerjarenoverzicht is, met ingang van het jaarverslag 2018, hierop aangepast. De aanpassing is tevens doorgevoerd voor de cijfers over 2017.
- Het totaal resultaat per participatie is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande participaties gedurende de verslagperiode.

Gebeurtenissen na balansdatum

COVID-19

Op het moment van publicatie van het jaarverslag volgen de ontwikkelingen rond het coronavirus zich in een rap tempo op. Aangezien diverse landen op enig moment in "lock down" zijn gegaan, kan dit zware gevolgen hebben voor de economie waarbij de kans op een recessie reëel is. Over de intensiteit en duur van een dergelijke recessie en de langere termijn

gevolgen op financiële markten is nu nog weinig te zeggen. De materialisatie van dit risico en de impact op de Fondsen wordt op basis van actieve monitoring beoordeeld door de Beheerder, waarbij gelet wordt op de beleggingsrestricties zoals geformuleerd in het prospectus van de Fondsen. Om de uiteindelijke impact op de financiële positie en het resultaat van de Fondsen te beoordelen, volgt de Beheerder voortdurend de ontwikkelingen in de markt en de economie. Gezien de onzekerheden en voortdurende ontwikkelingen met betrekking tot de COVID-19-uitbraak, kan de Beheerder op de publicatiedatum van het jaarverslag geen nauwkeurige of betrouwbare inschatting maken van de uiteindelijke kwantitatieve impact op het resultaat van de Fondsen.

ACTIAM heeft begin maart een Crisis Taskforce geïnstalleerd die ontwikkelingen nauwgezet volgt en dagelijks overleg voert. Daarnaast heeft de moederorganisatie van ACTIAM, VIVAT N.V., een Crisis Management Team geactiveerd. ACTIAM volgt de adviezen van het VIVAT Crisis Management Team, de Nederlandse overheid en het RIVM en hanteert deze als ondergrens. ACTIAM heeft meerdere maatregelen geïmplementeerd om de continuïteit van haar dienstverlening te waarborgen.

9.2 Toelichting op de winst- en verliesrekening

6 Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de gerealiseerde koers- en valutawinsten en gerealiseerde koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - gerealiseerde koerswinsten	42.684	193
Aandelen - gerealiseerde koersverliezen	-411	-965
Aandelen - gerealiseerde valutawinsten	-	-
Aandelen - gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal aandelen	42.273	-772
Totaal	42.273	-772

7 Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de niet-gerealiseerde koers- en valutawinsten en niet-gerealiseerde koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - niet-gerealiseerde koerswinsten	50.519	-
Aandelen - niet-gerealiseerde koersverliezen	-	-32.249
Aandelen - niet-gerealiseerde valutawinsten	-	-
Aandelen - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal aandelen	50.519	-32.249
Totaal	50.519	-32.249

8 Overige bedrijfsopbrengsten

Overige bedrijfsopbrengsten

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Compensatie beheervergoeding	1.220	1.097
Totaal	1.220	1.097

De compensatie beheervergoeding betreft de vergoedingen die van ACTIAM worden ontvangen ter compensatie van de kosten die het Fonds maakt door te beleggen in Onderliggende Beleggingsinstellingen. De compensatie beheervergoeding compenseert de beheerkosten in de indirecte beleggingen waardoor er geen sprake is van additionele kosten ten laste van het Fonds.

9 Overige bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten worden nader gespecificeerd in onderstaande tabel:

Overige bedrijfslasten

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Rente rekening courant	2	1
Totaal	2	1

Lopende kosten factor

Aangezien er in het Zwitserleven Selectie Fonds in beginsel geen sprake is van andere kosten dan de service fee, is de lopende kosten factor (LKF) doorgaans gelijk aan de service fee zoals vermeld in de winst- en verliesrekening. Voor het Zwitserleven Selectie Fonds is de LKF gelijk aan 0,236% (2018: 0,254%).

De LKF van het Zwitserleven Selectie Fonds wordt berekend door de LKF van de Onderliggende Beleggingsinstellingen toe te rekenen aan het Zwitserleven Selectie Fonds op basis van de mandaatverdeling. Dit is een zuivere methode omdat de beleggingen van het Zwitserleven Selectie Fonds iedere maand weer in lijn worden gebracht met de mandaatverdeling. Het Zwitserleven Selectie Fonds heeft gedurende 2019 (in)direct belegd in Fondsen van Zwitserleven Beleggingsfondsen (het Zwitserleven Vastgoedfonds), in door ACTIAM beheerde Onderliggende Beleggingsinstellingen (de Euro Vastgoedfondsenpool) en in de extern beheerde Onderliggende Beleggingsinstellingen: Robeco Capital Growth Funds High Yield Bonds (per 12 december vervangen door RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR) en Stone Harbor Emerging Markets Local Currency Debt Fund (per 23 september vervangen door ACTIAM (L) Sustainable Emerging Market Debt Fund).

Lopende kosten factor (LKF) en service fee

	Gerealiseerd 2019	Gerealiseerd 2018	Service fee ¹
Zwitserleven Selectie Fonds	0,236%	0,254%	0,186%

¹ De hoogte van de service fee komt tot stand als een gewogen gemiddelde van individuele service fees van de Onderliggende Beleggingsinstellingen waarin wordt belegd, vermeerderd met een opslag voor het beheer van het Fonds (conform prospectus).

De gerealiseerde LKF's kunnen afwijken van de service fee zoals opgenomen in het prospectus. Vanwege een verlaagde fee geheven op het deel van de beleggingen die door het Zwitserleven Selectie Fonds worden aangehouden in het RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR en ACTIAM (L) Sustainable Emerging Market Debt Fund valt de totaal gerealiseerde LKF van het Zwitserleven Selectie Fonds lager uit dan de LKF 2018.

Omloopfactor en transactiekosten

Omdat de feitelijke aan- en verkopen van beleggingen plaatsvinden in de Euro Vastgoedfondsenpool, in het Stone Harbor Emerging Markets Local Currency Debt Fund en in het Robeco High Yld BD-I EUR, wordt voor de omloopfactor en de transactiekosten verwezen naar de toelichting op de winst- en verliesrekening van de Euro Vastgoedfondsenpool in hoofdstuk 10.3.5. Voor informatie ten aanzien van het Stone Harbor Emerging Markets Local Currency Debt Fund en in het Robeco High Yld BD-I EUR wordt verwezen naar hoofdstuk 11.1 en hoofdstuk 11.2.

9.3 Overige toelichtingen

Transacties gelieerde partijen

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid kunnen transacties worden verricht met aan ACTIAM gelieerde partijen. Het kan de volgende transactiesoorten betreffen: valutatransacties, bancaire diensten en bemiddelingsdiensten. Indien transacties worden verricht met gelieerde partijen zullen deze onder marktconforme voorwaarden plaatsvinden. Bij een transactie met een gelieerde partij buiten een gereguleerde markt, markt in financiële instrumenten of een andere geregelde, regelmatig functionerende, erkende open markt, zal in alle gevallen een onafhankelijke waardebeoordeling ten grondslag liggen aan de transactie. Ingevolge het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen (Bgfo) worden de entiteiten die deel uitmaken van de groep van Anbang Insurance Group Co. Ltd., aangemerkt als gelieerde partijen met betrekking tot Zwitserleven Selectie Fonds. De Onderliggende Beleggingsinstellingen, waarin Zwitserleven Selectie Fonds belegt, beleggen niet in directe zin in gelieerde partijen. Het is echter mogelijk dat de Onderliggende Beleggingsinstellingen beleggen in gesecuritiseerde producten (Asset Backed Securities) waarbij (producten van) gelieerde partijen onderdeel uitmaken van het betreffende onderpand.

ACTIAM brengt een service fee in rekening aan Zwitserleven Selectie Fonds. Deze service fee is conform het prospectus in rekening gebracht. De service fee is opgenomen in de winst- en verliesrekening van het Fonds en bedraagt in de verslagperiode € 122 duizend (2018: € 97 duizend).

Naast het kopen en verkopen van participaties in Zwitserleven Selectie Fonds, zijn er in de verslagperiode geen effectentransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Softdollar-arrangementen en retourprovisies

Vanuit MiFID II-vereisten is het niet toegestaan om gebruik te maken van softdollar-arrangementen. Deze arrangementen betreffen diensten en producten van financiële dienstverleners, die in het kader van de uitvoering van transacties in financiële instrumenten in deze Onderliggende Beleggingsinstellingen aan vermogensbeheerders ter beschikking kunnen worden gesteld. In de verslagperiode was er dan ook geen sprake van retourprovisies dan wel softdollar-arrangementen.

Uitbesteding werkzaamheden

Ten behoeve van de uitvoering van het vermogensbeheer van Zwitserleven Selectie Fonds maakt ACTIAM gebruik van diensten van derden. De uitgangspunten van de samenwerking met uitbestedingsrelaties zijn schriftelijk vastgelegd in

overeenkomsten. In deze overeenkomsten zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de uitbestedingseisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomsten bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder. Met partijen waar vermogensbeheer aan uitbesteed is, heeft ACTIAM een vermogensbeheerovereenkomst gesloten. Hierin zijn onder andere de beleggingsrestricties uitgewerkt en zijn afspraken gemaakt over rapportages en beëindiging. De beleggingsrestricties zijn een gedetailleerde en concrete uitwerking van het beleggingsbeleid.

Hieronder volgt een overzicht van de werkzaamheden waarvoor de Beheerder opdracht aan derden heeft gegeven:

Werkzaamheden	Dienstverlenende instelling
Uitvoering van administratie, rapportage en verslaglegging van beleggingsfondsen	BNP Paribas Securities Services SCA
Uitvoering van het engagement- en stembed	GES International AB

Uitvoering van de aan het Fonds gerelateerde administratie, rapportage en verslaglegging heeft ACTIAM uitbesteed aan BNP Paribas Securities Services SCA. De uitgangspunten van de samenwerking zijn schriftelijk vastgelegd in een overeenkomst. In deze overeenkomst zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de eisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomst bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder.

De uitvoering van het engagement- en stembed heeft de Beheerder uitbesteed aan GES International AB. De uitgangspunten van de samenwerking met GES International AB zijn schriftelijk vastgelegd in een overeenkomst. In deze overeenkomst zijn onder meer bepalingen opgenomen die waarborgen dat de Beheerder kan voldoen aan de eisen welke voortvloeien uit de Wft. Voorts zijn in de overeenkomst bepalingen opgenomen met betrekking tot prestatienormen, onderlinge informatieverstopping en de vergoeding. De kosten van de uitbestede werkzaamheden komen volledig ten laste van de Beheerder.

Bij de vermogensbeheerovereenkomsten is ACTIAM te allen tijde bevoegd om de samenwerking met genoemde dienstverlenende instellingen te beëindigen en de taken uit te besteden aan andere bevoegde instellingen, dan wel zelf ter hand te nemen.

Werknemers

Het Zwitserleven Selectie Fonds heeft geen werknemers in dienst. ACTIAM, de Beheerder van de beleggingsinstelling, verricht de werkzaamheden voor het Zwitserleven Selectie Fonds.

Winstbestemming

Het resultaat over de verslagperiode wordt ten gunste gebracht van de overige reserves.

9.4 Beloning Raad van Toezicht

Leden van de Raad van Toezicht kunnen voor hun werkzaamheden een vergoeding ontvangen. In de verslagperiode bedroeg dit in totaal voor alle Fondsen¹⁴ € 5.000 (2018: € 3.000). Dit bedrag is inclusief onkostenvergoeding en exclusief btw. Deze vergoedingen worden door ACTIAM N.V. gedragen. In 2019 vonden vier reguliere kwartaalvergaderingen plaats waar de Raad van Toezicht bij elkaar kwam. Voor meer informatie aangaande de reguliere kwartaalvergaderingen wordt verwezen naar het Verslag van de Raad van Toezicht.

Utrecht, 27 maart 2020

Directie van ACTIAM N.V.

W. Borgdorff
D.G. Keiller
W.M. Schouten

¹⁴ Voor 2019 bestaan de Fondsen uit: Zwitserleven Credits Fonds, Zwitserleven Medium Duration Fonds, Zwitserleven Long Duration Fonds, Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds, Zwitserleven Mixfonds en Zwitserleven Selectie Fonds.

¹⁵ Van de totale beloning heeft € 1000 betrekking op de compensatie voor het toezicht op het voormalige paraplufonds Zwitserleven Mix Beleggingsfondsen.

9.5 Overige gegevens

9.5.1 Belangen directie en Raad van Toezicht

Geen van de leden van de directie van ACTIAM en van de Raad van Toezicht heeft een persoonlijk belang in een belegging die wordt aangehouden door het Zwitserleven Selectie Fonds.

9.5.2 Winstbestemmingsregeling

In artikel 16 van de voorwaarden van beheer van Zwitserleven Mix Beleggingsfondsen zijn de volgende bepalingen opgenomen omtrent de verdeling van het exploitatie saldo:

16.1 Het netto-exploitatie-saldo van ieder subfonds wordt toegevoegd aan het betreffende subfonds.

16.2 De winst per subfonds over een boekjaar wordt berekend met inachtneming van het bepaalde in Titel 9, Boek 2 Burgerlijk Wetboek. De winst wordt toegevoegd aan het betreffende subfonds.

9.5.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de vergadering van participanten van Zwitserleven Selectie Fonds

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Zwitserleven Selectie Fonds gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Zwitserleven Selectie Fonds op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2019;
- de winst- en verliesrekening over 2019;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Zwitserleven Selectie Fonds zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van ontwikkelingen omtrent Corona

De ontwikkelingen rondom het Corona (Covid-19) virus hebben grote invloed op de gezondheid van mensen en onze samenleving en daarbij ook op de operationele en financiële prestaties van organisaties en de beoordeling van de mogelijkheid om de continuïteit te handhaven. De jaarrekening en de daarbij behorende controleverklaring zijn een momentopname en de situatie verandert van dag tot dag. De invloed van deze ontwikkelingen op Zwitserleven Selectie Fonds is uiteengezet in verslag van de beheerder onder de paragraaf vooruitzichten en de paragraaf risicomanagement en de toelichting op de jaarrekening onder de paragraaf gebeurtenissen na balansdatum. Wij vestigen de aandacht op deze uiteenzettingen.

Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het verslag van de beheerder;
- de overige gegevens;
- andere informatie, bestaande uit personalia, definities, het verslag van de Raad van Toezicht, grondslagen, risico's en overige informatie m.b.t. de jaarrekeningen, jaarrekening 2019 Onderliggende Beleggingsinstellingen en Aanvullende informatie door een derde partij beheerde Onderliggende Beleggingsinstelling.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De beheerder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag van de beheerder en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de beheerder voor de jaarrekening

ACTIAM N.V. is als beheerder van de beleggingsentiteit verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de beheerder verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de beheerder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de beheerder afwegen of de beleggingsentiteit in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de beheerder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de beheerder het voornemen heeft om de beleggingsentiteit te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De beheerder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de beleggingsentiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de beheerder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de beheerder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een beleggingsentiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de beheerder onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 27 maart 2020

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. M.J. Knijnenburg RA

10 Jaarrekening 2019

Onderliggende Beleggingsinstellingen: Fondsen

Introductie

Op 12 november 2019 is de fondsenparaplu Zwitserleven Mix Beleggingsfondsen administratief samengevoegd met de fondsenparaplu Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen. Vanaf 12 november 2019 zijn, als gevolg van de samenvoeging, de fondsen Zwitserleven Mixfonds en Zwitserleven Selectie Fonds, die onderdeel uitmaakten van de fondsenparaplu Zwitserleven Mix Beleggingsfondsen, ongewijzigd deel gaan uitmaken van de fondsenparaplu Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen. Derhalve is hoofdstuk 10 toegevoegd aan het jaarverslag van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen.

De beleggingen van het Zwitserleven Mixfonds en het Zwitserleven Selectie Fonds bestaan uit participaties in Onderliggende Beleggingsinstellingen. In lijn met de grondslagen zoals opgenomen in hoofdstuk 2.3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva, wordt in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgro Wft), de jaarrekening van deze Onderliggende Beleggingsinstellingen opgenomen.

Het Zwitserleven Mixfonds belegt in de volgende Onderliggende Beleggingsinstellingen: het Zwitserleven Europees Aandelenfonds en het Zwitserleven Obligatiefonds. De jaarrekening van het Zwitserleven Europees Aandelenfonds is opgenomen in hoofdstuk 10.1 en de jaarrekening van Zwitserleven Obligatiefonds is opgenomen in hoofdstuk 10.2.

Het Zwitserleven Obligatiefonds brengt haar beleggingsbeleid ten uitvoer door belegging in een door ACTIAM beheerde Onderliggende Beleggingsinstelling, de Euro Obligatiepool. Per 20 mei 2019 heeft de Euro Obligatiepool de directe beleggingen overgedragen aan de open-end beleggingsinstelling ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (Z-shareclass), een beleggingscompartiment van ACTIAM (L), wat kwalificeert als een aan ACTIAM gelieerde partij. ACTIAM (L) is gevestigd in Luxemburg, alwaar het onder toezicht staat. ACTIAM (L) wordt beheerd door Carne Global Fund Managers(Luxembourg) S.A. ('Carne') en is gestructureerd als een zogenaamde instelling voor collectieve belegging in effecten (ICBE). Carne heeft het vermogensbeheer en de distributie van ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund aan ACTIAM uitbesteed. De jaarcijfers van ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund zijn opgenomen in hoofdstuk 12.3.

Het Zwitserleven Selectie Fonds belegt in de volgende Onderliggende Beleggingsinstellingen: het Zwitserleven Vastgoedfonds, het Stone Harbor Emerging Markets Local Currency Debt Fund en het Robeco High Yld BD-I EUR. De Onderliggende Beleggingsinstelling, het Zwitserleven Vastgoedfonds, betreft een door ACTIAM beheerde Onderliggende Beleggingsinstelling. Derhalve is de jaarrekening van het Zwitserleven Vastgoedfonds opgenomen in hoofdstuk 10.3.

Het ACTIAM (L) Sustainable Emerging Markets Debt Fund en het RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR betreffen extern beheerde Onderliggende Beleggingsinstellingen. De vereiste informatie op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgro Wft) ten aanzien van deze Onderliggende Beleggingsinstellingen is opgenomen in respectievelijk hoofdstuk 11.2 en hoofdstuk 11.1.

10.1 Zwitserleven Europees Aandelenfonds

BALANS

Vóór winstbestemming en in € 1.000	REF. ¹	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingen	1		
Participaties in Euro Aandelenpool		1.331.247	1.136.704
Vorderingen	2	2.751	2.410
Overige activa			
Liquide middelen		-	-
Kortlopende schulden	3	2.669	2.433
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		82	-23
Activa min kortlopende schulden		1.331.329	1.136.681
Fondsvermogen	4		
Gestort kapitaal		1.129.070	1.182.276
Overige reserves		-111.100	59.212
Onverdeeld resultaat		313.359	-104.807
Totaal fondsvermogen		1.331.329	1.136.681

¹ De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

WINST- EN VERLIESREKENING

In € 1.000	REF. ¹	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit beleggingen			
Dividend aandelen		-	10
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	5	30.540	2.026
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	6	282.795	-107.026
In rekening gebrachte op- en afslagen		526	632
Overige bedrijfsopbrengsten	7	4	53
Som der bedrijfsopbrengsten		313.865	-104.305
Bedrijfslasten			
Service fee		506	502
Som der bedrijfslasten		506	502
Resultaat		313.359	-104.807

¹ De referenties in de winst- en verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

KASSTROOMOVERZICHT

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	313.359	-104.807
Koersverschillen op geldmiddelen	-4	-53
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	313.355	-104.860
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-30.540	-2.026
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-282.795	107.026
Aankoop van beleggingen	-134.972	-101.303
Verkoop van beleggingen	253.764	204.865
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-254	2.655
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	94	-73
Netto kasstromen uit beleggingsactiviteiten	118.652	106.284
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	175.806	130.991
Inkoop van participaties	-245.696	-201.800
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	-87	-1
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	142	59
Uitgekeerd dividend	-48.821	-35.656
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	-118.656	-106.407
Totaal nettokasstromen	-4	-123
Koersverschillen op geldmiddelen	4	53
Mutatie liquide middelen	-	-70
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	70
Liquide middelen eind van de verslagperiode	-	-

10.1.1 Toelichting op de balans

1 Beleggingen

Participaties in Euro Aandelenpool

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
	Stand per 1 januari	1.136.704
Aankopen	134.972	101.303
Overheveling van Zwitserleven Aandelenfonds ¹	-	100.946
Verkopen	-253.764	-204.865
Gerealiseerde waardeveranderingen	30.540	2.026
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	282.795	-107.026
Stand ultimo periode	1.331.247	1.136.704

¹ Het vermogen van het Zwitserleven Aandelenfonds is per 19 februari 2018 samengevoegd met het Zwitserleven Europees Aandelenfonds.

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Effectenportefeuille

	Aantal participaties		Intrinsieke waarde in € 1.000		Belang in %	
	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2018
Euro Aandelenpool	21.494.393	23.694.248	1.331.247	1.136.704	48,93%	46,94%
			Intrinsieke waarde per participatie in € 1			
Euro Aandelenpool			61,93	47,97		

In het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo Wft), is de jaarrekening van de Euro Aandelenpool opgenomen in hoofdstuk 11.1.

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ 290.916

Het Zwitserleven Europees Aandelenfonds belegt indirect via de Euro Aandelenpool -hoofdstuk 11.1- in aandelen. Voor de toelichting op de waardering van de financiële instrumenten die zich in de portefeuille van de Euro Aandelenpool bevinden wordt verwezen naar hoofdstuk 11.1.4 Toelichting op de balans - 1 Beleggingen.

Marktrisico

Marktrisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen van marktprijzen. Het risico wordt beperkt door de beleggingen via de Onderliggende Beleggingsinstellingen zoveel mogelijk te spreiden naar regio's en sectoren.

Renterisico

Renterisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen in de markttrend. Het Fonds belegt via de Euro Aandelenpool niet in vastrentende waarden en loopt derhalve geen renterisico.

Kredietrisico

Het Zwitserleven Europees Aandelenfonds belegt via de Euro Aandelenpool niet in vastrentende waarden en loopt derhalve geen significant kredietrisico met betrekking tot de beleggingen. Desalniettemin wordt wel beperkt kredietrisico gelopen op het totaal van vorderingen en liquide middelen. Het kredietrisico van het Zwitserleven Europees Aandelenfonds bedraagt ultimo verslagperiode € 2,8 miljoen (ultimo 2018: € 2,4 miljoen).

Valutarisico

Valutarisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen van valutawisselkoersen. Via de Euro Aandelenpool kan het fonds valutarisico lopen.

Voor een gedetailleerde omschrijving van alle risico's wordt verwezen naar hoofdstuk 1.4 Risicomanagement.

2 Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

Vorderingen

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van participanten uit hoofde van uitgifte participaties	88	1
Subtotaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	88	1
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen uit hoofde van effectentransacties	2.535	2.393
Te vorderen dividend-/bronbelasting	128	16
Subtotaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	2.663	2.409
Totaal	2.751	2.410

De vorderingen hebben doorgaans een looptijd korter dan één jaar. Vorderingen uit hoofde van te vorderen dividend-/bronbelasting kunnen een looptijd langer dan één jaar hebben, in het geval van het Zwitserleven Europees Aandelenfonds betreft het een bedrag ultimo verslagperiode van € 16 duizend (2018: € 15 duizend).

3 Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

Kortlopende schulden

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan participanten uit hoofde van inkoop participaties	2.535	2.393
Subtotaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	2.535	2.393
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	88	1
Te betalen service fee	46	39
Subtotaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	134	40
Totaal	2.669	2.433

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar. De te betalen service fee is te betalen aan de Beheerder.

4 Fondsvermogen

Fondsvermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	1.182.276	1.136.890
Uitgegeven participaties	175.806	130.991
Overheveling van Zwitserleven Aandelenfonds ¹	-	100.946
Ingekochte participaties	-229.012	-186.551
Stand ultimo periode	1.129.070	1.182.276
Overige reserves		
Stand per 1 januari	59.212	18.505
Ingekochte participaties	-16.684	-15.249
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-153.628	55.956
Stand ultimo periode	-111.100	59.212
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	-104.807	91.612
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	153.628	-55.956
Uitgekeerd dividend	-48.821	-35.656
Resultaat over de verslagperiode	313.359	-104.807
Stand ultimo periode	313.359	-104.807
Totaal fondsvermogen	1.331.329	1.136.681

1 Het vermogen van het Zwitserleven Aandelenfonds is per 19 februari 2018 samengevoegd met het Zwitserleven Europees Aandelenfonds.

Meerjarenoverzicht

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2016	31-12-2015
Intrinsieke waarde	1.331.329	1.136.681	1.247.007	867.694	966.763
Resultaat	313.359	-104.807	91.612	18.768	142.540
Aantal uitstaande participaties	61.523.607	65.194.664	63.433.501	46.793.685	51.536.385
In € 1					
Per participatie					
Intrinsieke waarde	21,64	17,44	19,66	18,54	18,76
Dividend ¹	0,76	0,55	0,55	0,60	0,60
Opbrengsten uit beleggingen	-	-	0,36	0,70	0,58
Waardeveranderingen beleggingen	4,91	-1,61	1,16	-0,32	2,08
In rekening gebrachte op- en afslagen ²	0,01	0,01	0,03	-	-
Som der bedrijfslasten	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01
Resultaat³	4,91	-1,61	1,54	0,37	2,65

1 Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.

2 Tot en met 31 december 2016 bood het Fonds de participaties aan tegen intrinsieke waarde. Met ingang van 1 januari 2017 zijn de voorwaarden van het Fonds aangepast. Vanaf deze datum worden op- en afslagen gehanteerd over de intrinsieke waarde van het Fonds. Het meerjarenoverzicht is, met ingang van het jaarverslag 2018, hierop aangepast. De aanpassing is tevens doorgevoerd voor de cijfers over 2017.

3 Het totaal resultaat per participatie is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande participaties gedurende de verslagperiode.

Gebeurtenissen na balansdatum

COVID-19

Op het moment van publicatie van het jaarverslag volgen de ontwikkelingen rond het coronavirus zich in een rap tempo op. Aangezien diverse landen op enig moment in "lock down" zijn gegaan, kan dit zware gevolgen hebben voor de economie waarbij de kans op een recessie reëel is. Over de intensiteit en duur van een dergelijke recessie en de langere termijn gevolgen op financiële markten is nu nog weinig te zeggen. De materialisatie van dit risico en de impact op de Fondsen wordt op basis van actieve monitoring beoordeeld door de Beheerder, waarbij gelet wordt op de beleggingsrestricties zoals

geformuleerd in het prospectus van de Fondsen. Om de uiteindelijke impact op de financiële positie en het resultaat van de Fondsen te beoordelen, volgt de Beheerder voortdurend de ontwikkelingen in de markt en de economie. Gezien de onzekerheden en voortdurende ontwikkelingen met betrekking tot de COVID-19-uitbraak, kan de Beheerder op de publicatiedatum van het jaarverslag geen nauwkeurige of betrouwbare inschatting maken van de uiteindelijke kwantitatieve impact op het resultaat van de Fondsen.

ACTIAM heeft begin maart een Crisis Taskforce geïnstalleerd die ontwikkelingen nauwgezet volgt en dagelijks overleg voert. Daarnaast heeft de moederorganisatie van ACTIAM, VIVAT N.V., een Crisis Management Team geactiveerd. ACTIAM volgt de adviezen van het VIVAT Crisis Management Team, de Nederlandse overheid en het RIVM en hanteert deze als ondergrens. ACTIAM heeft meerdere maatregelen geïmplementeerd om de continuïteit van haar dienstverlening te waarborgen.

10.1.2 Toelichting op de winst- en verliesrekening

5 Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - gerealiseerde koerswinsten	30.540	3.750
Aandelen - gerealiseerde koersverliezen	-	-1.724
Aandelen - gerealiseerde valutawinsten	-	-
Aandelen - gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal aandelen	30.540	2.026
Totaal	30.540	2.026

6 Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de niet-gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - niet-gerealiseerde koerswinsten	282.795	-
Aandelen - niet-gerealiseerde koersverliezen	-	-107.026
Aandelen - niet-gerealiseerde valutawinsten	-	-
Aandelen - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal aandelen	282.795	-107.026
Totaal	282.795	-107.026

7 Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten worden nader gespecificeerd in onderstaande tabel:

Overige bedrijfsopbrengsten

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Koersverschillen op geldmiddelen	4	53
Totaal	4	53

Lopende kosten factor

Aangezien er in het Zwitserleven Europees Aandelenfonds in beginsel geen sprake is van andere kosten dan de service fee, is de lopende kosten factor (LKF) doorgaans gelijk aan de service fee zoals vermeld in de winst- en verliesrekening. Voor het Zwitserleven Europees Aandelenfonds is de LKF gelijk aan 0,040% (2018: 0,040%).

Onderstaand wordt de lopende kosten factor weergegeven:

Lopende kosten factor

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Som der bedrijfslasten	506	502
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	1.264.569	1.256.206
Lopende kosten factor	0,040%	0,040%

Omloopfactor

Omdat de feitelijke aan- en verkopen van beleggingen plaatsvinden in de Euro Aandelenpool, wordt voor de omloopfactor verwezen naar hoofdstuk 11.1.5 Toelichting op de winst- en verliesrekening - Omloopfactor.

Transactiekosten

Transactiekosten als gevolg van aan- en verkopen van beleggingen zijn onderdeel van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten, voor zover identificeerbaar, zijn 'nihil' in de verslagperiode (2018: € nihil). De werkelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de Euro Aandelenpool. Voor de transactiekosten wordt derhalve verwezen naar de toelichting op de winst- en verliesrekening van de Euro Aandelenpool in hoofdstuk 11.1.5.

10.2 Zwitserleven Obligatiefonds

BALANS

Vóór winstbestemming en in € 1.000	REF. ¹	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingen	1		
Participaties in Euro Obligatiepool		250.575	230.217
Vorderingen	2	220	564
Overige activa			
Liquide middelen		-	-
Kortlopende schulden	3	228	572
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-8	-8
Activa min kortlopende schulden		250.567	230.209
Fondsvermogen	4		
Gestort kapitaal		246.163	231.480
Overige reserves		-5.200	-1.261
Onverdeeld resultaat		9.604	-10
Totaal fondsvermogen		250.567	230.209

¹ De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

WINST- EN VERLIESREKENING

In € 1.000	REF. ¹	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit beleggingen			
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	5	446	-117
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	6	9.208	105
In rekening gebrachte op- en afslagen		47	100
Som der bedrijfsopbrengsten		9.701	88
Bedrijfslasten			
Service fee		97	98
Som der bedrijfslasten		97	98
Resultaat		9.604	-10

¹ De referenties in de winst- en verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

KASSTROOMOVERZICHT

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	9.604	-10
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	9.604	-10
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-446	117
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-9.208	-105
Aankoop van beleggingen	-24.294	-21.033
Verkoop van beleggingen	13.590	37.442
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	329	-451
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-15	15
Netto kasstromen uit beleggingsactiviteiten	-10.440	15.975
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	27.427	24.044
Inkoop van participaties	-12.953	-36.863
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	15	-15
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	-329	451
Uitgekeerd dividend	-3.720	-3.592
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	10.440	-15.975
Totaal nettokasstromen	-	-
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Mutatie liquide middelen	-	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	-	-

10.2.1 Toelichting op de balans

1 Beleggingen

Participaties Euro Obligatiepool

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand per 1 januari	230.217	246.638
Aankopen	24.294	21.033
Verkopen	-13.590	-37.442
Gerealiseerde waardeveranderingen	446	-117
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	9.208	105
Stand ultimo periode	250.575	230.217

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Effectenportefeuille

	Aantal participaties		Intrinsieke waarde in € 1.000		Belang in %	
	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2018
Euro Obligatiepool	4.957.509	4.741.125	250.575	230.217	8,70%	8,27%
			Intrinsieke waarde per participatie in € 1			
Euro Obligatiepool			50,54	48,56		

In het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo Wft), is de jaarrekening van de Euro Obligatiepool opgenomen in hoofdstuk 11.2.

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ 290.916

Het Zwitserleven Obligatiefonds belegt indirect via de Euro Obligatiepool en het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (Z-shareclass) in obligaties. Voor de toelichting op de waardering van de financiële instrumenten die zich in de portefeuille van het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (Z-shareclass) bevinden wordt verwezen naar hoofdstuk 12.3.4 Toelichting op de balans - 1 Beleggingen.

Marktrisico

Marktrisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen van marktprijzen. Het risico wordt beperkt door de beleggingen via de Onderliggende Beleggingsinstellingen zoveel mogelijk te spreiden naar regio's en sectoren.

Renterisico

Renterisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen in de markttrent. Het Zwitserleven Obligatiefonds belegt via de Euro Obligatiepool en het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (Z-shareclass) in vastrentende waarden en staat derhalve indirect bloot aan een renterisico.

Kredietrisico

De waarde van beleggingen in vastrentende waarden wordt beïnvloed door de ontwikkeling van de kredietwaardigheid van de uitgevende instellingen. De kredietwaardigheid kan zich positief en negatief ontwikkelen. Kredietrisico is het risico op waardeveranderingen als gevolg van veranderingen in de kredietwaardigheid. Kredietrisico betreft tevens het risico dat de contractpartij van een financieel instrument niet aan haar verplichting kan voldoen, waardoor het Fonds een financieel verlies te verwerken krijgt. Het Zwitserleven Obligatiefonds belegt via de Euro Obligatiepool en het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (Z-shareclass) in vastrentende waarden en staat derhalve indirect bloot aan een kredietrisico.

Het directe kredietrisico dat wordt gelopen is beperkt tot het totaal van vorderingen en liquide middelen. Het kredietrisico van het Zwitserleven Obligatiefonds bedraagt ultimo verslagperiode € 220 duizend (ultimo 2018: € 564 duizend).

Valutarisico

Valutarisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument fluctueert als gevolg van veranderingen van valutawisselkoersen. Via het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (Z-shareclass) kan het Fonds valutarisico lopen.

Voor een gedetailleerde omschrijving van alle risico's wordt verwezen naar hoofdstuk 1.4 Risicomanagement.

2 Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

Vorderingen

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van participanten uit hoofde van uitgifte participaties	-	15
Subtotaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	-	15
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen uit hoofde van effectentransacties	220	549
Subtotaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	220	549
Totaal	220	564

De vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

3 Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

Kortlopende schulden

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan participanten uit hoofde van inkoop participaties	220	549
Subtotaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	220	549
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	-	15
Te betalen service fee	8	8
Subtotaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	8	23
Totaal	228	572

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar. De te betalen service fee is te betalen aan de Beheerder.

4 Fondsvermogen

Fondsvermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	231.480	244.493
Uitgegeven participaties	27.427	24.044
Ingekochte participaties	-12.744	-37.057
Stand ultimo periode	246.163	231.480
Overige reserves		
Stand per 1 januari	-1.261	1.274
Ingekochte participaties	-209	194
Onttrekking uit onverdeeld resultaat	-3.730	-2.729
Stand ultimo periode	-5.200	-1.261
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	-10	863
Onttrekking aan overige reserves	3.730	2.729
Uitgekeerd dividend	-3.720	-3.592
Resultaat over de verslagperiode	9.604	-10
Stand ultimo periode	9.604	-10
Totaal fondsvermogen	250.567	230.209

Meerjarenoverzicht

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2016	31-12-2015
Intrinsieke waarde	250.567	230.209	246.630	259.191	254.601
Resultaat	9.604	-10	863	8.308	1.739
Aantal uitstaande participaties	14.268.877	13.433.331	14.188.521	14.659.753	14.468.618
In € 1					
Per participatie					
Intrinsieke waarde	17,56	17,14	17,38	17,68	17,60
Dividend ¹	0,27	0,25	0,35	0,50	0,60
Opbrengsten uit beleggingen	-	-	0,13	0,37	0,43
Waardeveranderingen beleggingen	0,70	-	-0,06 ²	0,22	-0,32
In rekening gebrachte op- en afslagen ³	-	0,01	-	-	-
Som der bedrijfslasten	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01
Resultaat⁴	0,69	-	0,06	0,58	0,10

1 Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.

2 De waardeveranderingen beleggingen per participatie zijn voor 2017 aangepast. Het negatief resultaat op futures werd niet als onderdeel van de waardeveranderingen meegenomen.

3 Tot en met 31 december 2016 bood het Fonds de participaties aan tegen intrinsieke waarde. Met ingang van 1 januari 2017 zijn de voorwaarden van het Fonds aangepast. Vanaf deze datum worden op- en afslagen gehanteerd over de intrinsieke waarde van het Fonds. Het meerjarenoverzicht is, met ingang van het jaarverslag 2018, hierop aangepast. De aanpassing is tevens doorgevoerd voor de cijfers over 2017.

4 Het totaal resultaat per participatie is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande participaties gedurende de verslagperiode.

Gebeurtenissen na balansdatum

Aanpassing beleggingsbeleid Euro Obligatiepool

Op 19 februari 2020 heeft ACTIAM het voornemen bekend gemaakt om de voorwaarden van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen per 19 maart 2020 andermaal te wijzigen. De wijziging betreft een aanpassing van het beleggingsbeleid van de Onderliggende Beleggingsinstelling Euro Obligatiepool en derhalve het Zwitserleven Obligatiefonds, dat belegt in de Euro Obligatiepool.

Voor 19 maart 2020 belegt de Euro Obligatiepool in de beleggingsinstelling ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund. Vanaf 19 maart 2020 belegt de Euro Obligatiepool rechtstreeks in individuele obligaties en andere vastrentende vermogenstitels in plaats van dat belegd wordt in ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund. De beleggingsdoelstelling, het beleggingsbeleid, de beleggingsrestricties en de benchmark van de Euro Obligatiepool blijft gelijk aan die zoals van toepassing op ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund.

COVID-19

Op het moment van publicatie van het jaarverslag volgen de ontwikkelingen rond het coronavirus zich in een rap tempo op. Aangezien diverse landen op enig moment in "lock down" zijn gegaan, kan dit zware gevolgen hebben voor de economie waarbij de kans op een recessie reëel is. Over de intensiteit en duur van een dergelijke recessie en de langere termijn gevolgen op financiële markten is nu nog weinig te zeggen. De materialisatie van dit risico en de impact op de Fondsen wordt op basis van actieve monitoring beoordeeld door de Beheerder, waarbij gelet wordt op de beleggingsrestricties zoals geformuleerd in het prospectus van de Fondsen. Om de uiteindelijke impact op de financiële positie en het resultaat van de Fondsen te beoordelen, volgt de Beheerder voortdurend de ontwikkelingen in de markt en de economie. Gezien de onzekerheden en voortdurende ontwikkelingen met betrekking tot de COVID-19-uitbraak, kan de Beheerder op de publicatiedatum van het jaarverslag geen nauwkeurige of betrouwbare inschatting maken van de uiteindelijke kwantitatieve impact op het resultaat van de Fondsen.

ACTIAM heeft begin maart een Crisis Taskforce geïnstalleerd die ontwikkelingen nauwgezet volgt en dagelijks overleg voert. Daarnaast heeft de moederorganisatie van ACTIAM, VIVAT N.V., een Crisis Management Team geactiveerd. ACTIAM volgt de adviezen van het VIVAT Crisis Management Team, de Nederlandse overheid en het RIVM en hanteert deze als ondergrens. ACTIAM heeft meerdere maatregelen geïmplementeerd om de continuïteit van haar dienstverlening te waarborgen.

10.2.2 Toelichting op de winst- en verliesrekening

5 Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - gerealiseerde koerswinsten	447	2
Aandelen - gerealiseerde koersverliezen	-1	-119
Aandelen - gerealiseerde valutawinsten	-	-
Aandelen - gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal aandelen	446	-117
Totaal	446	-117

6 Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de niet-gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - niet-gerealiseerde koerswinsten	9.208	105
Aandelen - niet-gerealiseerde koersverliezen	-	-
Aandelen - niet-gerealiseerde valutawinsten	-	-
Aandelen - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal aandelen	9.208	105
Totaal	9.208	105

Lopende kosten factor

Aangezien er in het Zwitserleven Obligatiefonds in beginsel geen sprake is van andere kosten dan de service fee, is de lopende kosten factor (LKF) doorgaans gelijk aan de service fee zoals vermeld in de winst- en verliesrekening. Voor het Zwitserleven Obligatiefonds is de LKF gelijk aan 0,040% (2018: 0,040%).

Onderstaand wordt de lopende kosten factor weergegeven:

Lopende kosten factor

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Som der bedrijfslasten	97	98
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	243.123	243.963
Lopende kosten factor	0,040%	0,040%

Omloopfactor

Omdat de feitelijke aan- en verkopen van beleggingen plaatsvinden in het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (Z-shareclass), wordt voor de omloopfactor verwezen naar hoofdstuk 12.3.5 Toelichting op de winst- en verliesrekening - Omloopfactor.

Transactiekosten

Transactiekosten voor vastrentende waarden zijn niet te bepalen daar zij in de aan- en verkoopkoers zijn opgenomen en niet separaat worden vastgelegd. De totale hoogte van de transactiekosten voor vastrentende waarden zijn derhalve niet met voldoende nauwkeurigheid vast te stellen. Tevens zijn aan de aan- en verkopen van participaties in door ACTIAM beheerde Onderliggende Beleggingsinstellingen (Euro Obligatiepool en ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund) geen transactiekosten verbonden.

10.3 Zwitserleven Vastgoedfonds

BALANS

Vóór winstbestemming en in € 1.000	REF. ¹	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingen	1		
Participaties in Euro Vastgoedfondsenpool		282.677	208.499
Vorderingen	2	2.811	1.324
Overige activa			
Liquide middelen		-	-
Kortlopende schulden	3	2.326	524
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		485	800
Activa min kortlopende schulden		283.162	209.299
Fondsvermogen	4		
Gestort kapitaal		221.955	196.870
Overige reserves		-694	25.114
Onverdeeld resultaat		61.901	-12.685
Totaal fondsvermogen		283.162	209.299

¹ De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

WINST- EN VERLIESREKENING

In € 1.000	REF. ¹	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit beleggingen			
Dividend aandelen		-	7.672
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	5	4.968	-7.075
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	6	56.877	-13.341
In rekening gebrachte op- en afslagen		152	140
Overige bedrijfsopbrengsten		5	1
Som der bedrijfsopbrengsten		62.002	-12.603
Bedrijfslasten			
Service fee		101	80
Overige bedrijfslasten	7	-	2
Som der bedrijfslasten		101	82
Resultaat		61.901	-12.685

¹ De referenties in de winst- en verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

KASSTROOMOVERZICHT

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	61.901	-12.685
Koersverschillen op geldmiddelen	-5	-1
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	61.896	-12.686
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-4.968	7.075
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-56.877	13.341
Aankoop van beleggingen	-51.461	-327.004
Verkoop van beleggingen	39.128	282.340
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-1.996	-122
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-506	511
Netto kasstromen uit beleggingsactiviteiten	-14.784	-36.545
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	56.367	63.885
Inkoop van participaties	-37.181	-19.926
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	509	-510
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	2.315	-2
Mutatie schulden aan kredietinstellingen	-7	-62
Uitgekeerd dividend	-7.224	-6.841
Nettokasstroomen uit financieringsactiviteiten	14.779	36.544
Totaal nettokasstroomen	-5	-1
Koersverschillen op geldmiddelen	5	1
Mutatie liquide middelen	-	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	-	-

10.3.1 Toelichting op de balans

1 Beleggingen

Beleggingen

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Participaties Euro Vastgoedfondsenpool	282.677	208.499
Totaal	282.677	208.499

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen. In de verslagperiode zijn geen beleggingen uitgeleend.

Verloop beleggingen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
	Stand per 1 januari	208.499
Aankopen ¹	51.461	327.004
Verkopen ¹	-39.128	-282.340
Gerealiseerde waardeveranderingen	4.968	-7.075
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	56.877	-13.341
Stand ultimo periode	282.677	208.499

¹ Vanaf 19 oktober 2018 belegt het Zwitserleven Vastgoedfonds in de Euro Vastgoedfondsenpool. De beleggingen (aandelen) van het Zwitserleven Vastgoedfonds zijn verkocht aan de Euro Vastgoedfondsenpool waarvoor tegen hetzelfde bedrag (€ 214.062 duizend) aan participaties in de Euro Vastgoedfondsenpool zijn aangekocht. Dit verklaart de relatief hoge aan- en verkopen in de verslagperiode 2018.

In het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo Wft), is de jaarrekening van de Euro Vastgoedfondsenpool opgenomen in hoofdstuk 11.3.

Effectenportefeuille

	Aantal participaties		Intrinsieke waarde in € 1.000		Belang in %	
	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2018
Euro Vastgoedfondsenpool	2.244.870	2.112.745	282.677	208.499	77,42%	75,41%
			Intrinsieke waarde per participatie in € 1			
Euro Vastgoedfondsenpool			125,92	98,69		

Financiële risico's en beheersmaatregelen

Voor de risico's die op het Fonds van toepassing zijn en een beschrijving daarvan, wordt verwezen naar hoofdstuk 1.4 Risicomanagement. Voorts wordt verwezen naar de jaarrekening van de in bovenstaande tabel genoemde Onderliggende Beleggingsinstelling voor een inzicht in de risico's per balansdatum.

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ 290.916

Voor alle financiële instrumenten die zich in de portefeuille van Zwitserleven Vastgoedfonds bevonden, is de reële waarde afgeleid van ter beurse genoteerde marktprijzen waarbij gold dat sprake is van voldoende liquiditeit op de markt waar het financiële instrument verhandeld werd.

Vanaf 19 oktober 2018 belegt het Zwitserleven Vastgoedfonds in de Euro Vastgoedfondsenpool. Voor de toelichting op de waardering van de financiële instrumenten die zich in de portefeuille van de Euro Vastgoedfondsenpool bevinden wordt verwezen naar hoofdstuk 11.3.4 Toelichting op de balans - 1 Beleggingen.

2 Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

Vorderingen

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van participanten uit hoofde van uitgifte participaties	1	510
Subtotaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	1	510
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen uit hoofde van effectentransacties	2.316	-
Te vorderen dividend	-	60
Te vorderen dividend-/bronbelasting	494	754
Subtotaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	2.810	814
Totaal	2.811	1.324

De vorderingen hebben doorgaans een looptijd korter dan één jaar. Vorderingen uit hoofde van te vorderen dividend-/bronbelasting kunnen een looptijd langer dan één jaar hebben, in het geval van Zwitserleven Vastgoedfonds betreft het een bedrag van € 306 duizend (2018: nihil).

3 Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

Kortlopende schulden

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Financieringsactiviteiten		
Schulden aan kredietinstellingen	-	7
Te betalen aan participanten uit hoofde van inkoop participaties	2.315	-
Subtotaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	2.315	7
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	1	510
Te betalen service fee	10	7
Subtotaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	11	517
Totaal	2.326	524

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar. De te betalen service fee is te betalen aan de Beheerder.

Schulden aan kredietinstellingen

Beleggingen worden niet gefinancierd met vreemd vermogen. Een tijdelijke debetstand op de geldrekeningen van de Onderliggende Beleggingsinstelling is wel toegestaan. De totale debetstand van de geldrekeningen, uitgedrukt als percentage van de omvang van Zwitserleven Vastgoedfonds, mag daarbij maximaal 2% zijn.

4 Fondsvermogen

Fondsvermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	196.870	149.577
Uitgegeven participaties	56.367	63.885
Ingekochte participaties	-31.282	-16.592
Stand ultimo periode	221.955	196.870
Overige reserves		
Stand per 1 januari	25.114	12.340
Ingekochte participaties	-5.899	-3.334
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-19.909	16.108
Stand ultimo periode	-694	25.114
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	-12.685	22.949
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	19.909	-16.108
Uitgekeerd dividend	-7.224	-6.841
Resultaat over de verslagperiode	61.901	-12.685
Stand ultimo periode	61.901	-12.685
Totaal fondsvermogen	283.162	209.299

Meerjarenoverzicht

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2016	31-12-2015
Intrinsieke waarde	283.162	209.299	184.866	154.695	132.366
Resultaat	61.901	-12.685	22.949	-139	17.320
Aantal uitstaande participaties	9.658.589	8.830.440	7.084.113	6.581.588	5.418.669
In € 1					
Per participatie					
Intrinsieke waarde	29,32	23,70	26,10	23,50	24,43
Dividend ¹	0,80	0,95	0,65	0,70	0,55
Opbrengsten uit beleggingen	-	0,98	1,03	0,79	0,80
Waardeveranderingen beleggingen	6,50	-2,60	2,30	-0,79	2,75
In rekening gebrachte op- en afslagen ²	0,02	0,02	0,01	-	-
Overige bedrijfsopbrengsten	-	-	-	-0,01	-
Som der bedrijfslasten	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01
Resultaat³	6,51	-1,61	3,33	-0,02	3,54

1 Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.

2 Tot en met 31 december 2016 bood het Fonds de participaties aan tegen intrinsieke waarde. Met ingang van 1 januari 2017 zijn de voorwaarden van het Fonds aangepast. Vanaf deze datum worden op- en afslagen gehanteerd over de intrinsieke waarde van het Fonds. Het meerjarenoverzicht is, met ingang van het jaarverslag 2018, hierop aangepast. De aanpassing is tevens doorgevoerd voor de cijfers over 2017.

3 Het totaal resultaat per participatie is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande participaties gedurende de verslagperiode.

Gebeurtenissen na balansdatum

COVID-19

Op het moment van publicatie van het jaarverslag volgen de ontwikkelingen rond het coronavirus zich in een rap tempo op. Aangezien diverse landen op enig moment in "lock down" zijn gegaan, kan dit zware gevolgen hebben voor de economie waarbij de kans op een recessie reëel is. Over de intensiteit en duur van een dergelijke recessie en de langere termijn gevolgen op financiële markten is nu nog weinig te zeggen. De materialisatie van dit risico en de impact op de Fondsen wordt op basis van actieve monitoring beoordeeld door de Beheerder, waarbij gelet wordt op de beleggingsrestricties zoals geformuleerd in het prospectus van de Fondsen. Om de uiteindelijke impact op de financiële positie en het resultaat van de Fondsen te beoordelen, volgt de Beheerder voortdurend de ontwikkelingen in de markt en de economie. Gezien de

onzekerheden en voortdurende ontwikkelingen met betrekking tot de COVID-19-uitbraak, kan de Beheerder op de publicatiedatum van het jaarverslag geen nauwkeurige of betrouwbare inschatting maken van de uiteindelijke kwantitatieve impact op het resultaat van de Fondsen.

ACTIAM heeft begin maart een Crisis Taskforce geïnstalleerd die ontwikkelingen nauwgezet volgt en dagelijks overleg voert. Daarnaast heeft de moederorganisatie van ACTIAM, VIVAT N.V., een Crisis Management Team geactiveerd. ACTIAM volgt de adviezen van het VIVAT Crisis Management Team, de Nederlandse overheid en het RIVM en hanteert deze als ondergrens. ACTIAM heeft meerdere maatregelen geïmplementeerd om de continuïteit van haar dienstverlening te waarborgen.

10.3.2 Toelichting op de winst- en verliesrekening

5 Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - gerealiseerde koerswinsten	4.968	9.166
Aandelen - gerealiseerde koersverliezen	-	-16.302
Aandelen - gerealiseerde valutawinsten	-	796
Aandelen - gerealiseerde valutaverliezen	-	-735
Subtotaal aandelen	4.968	-7.075
Totaal	4.968	-7.075

6 Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de niet-gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - niet-gerealiseerde koerswinsten	56.877	-
Aandelen - niet-gerealiseerde koersverliezen	-	-13.341
Aandelen - niet-gerealiseerde valutawinsten	-	-
Aandelen - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal aandelen	56.877	-13.341
Totaal	56.877	-13.341

7 Overige bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten worden nader gespecificeerd in onderstaande tabel:

Overige bedrijfslasten

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Rente rekening courant	-	2
Totaal	-	2

Lopende kosten factor

Aangezien er in het Zwitserleven Vastgoedfonds in beginsel geen sprake is van andere kosten dan de service fee, is de lopende kosten factor (LKF) doorgaans gelijk aan de service fee zoals vermeld in de winst- en verliesrekening. Voor het Zwitserleven Vastgoedfonds is de LKF gelijk aan 0,040% (2018: 0,040%).

Onderstaand wordt de lopende kosten factor weergegeven:

Lopende kosten factor

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Som der bedrijfslasten (exclusief rente rekening courant)	101	80
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	251.291	201.013
Lopende kosten factor	0,040%	0,040%

Omloopfactor

De omloopfactor over de verslagperiode bedraagt nihil (periode 1 januari 2018 tot 19 oktober 2018: 261,44%). Het Zwitserleven Vastgoedfonds belegt per 19 oktober 2018 in de Onderliggende Beleggingsinstelling genaamd Euro Vastgoedfondsenpool. De directe beleggingen zijn verkocht tegen participaties in de Euro Vastgoedfondsenpool. Omdat de feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vanaf 19 oktober 2018 in deze Onderliggende Beleggingsinstelling plaatsvinden wordt vanaf die datum voor de omloopfactor tevens verwezen naar hoofdstuk 11.3.5 Toelichting op de winst- en verliesrekening - Omloopfactor.

Transactiekosten

Transactiekosten als gevolg van aan- en verkopen van beleggingen zijn onderdeel van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten, voor zover identificeerbaar, bedragen in de verslagperiode nihil (2018: € 201.799).

Omdat de feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vanaf 19 oktober 2018 plaatsvinden in de Euro Vastgoedfondsenpool, wordt voor de omvang van de transactiekosten verwezen naar de toelichting op de winst- en verliesrekening van deze Onderliggende Beleggingsinstelling, hoofdstuk 11.3.5.

11 Jaarrekening 2019

Onderliggende Beleggingsinstellingen: Beleggingspools

Introductie

Op 12 november 2019 is de fondsenparaplu Zwitserleven Mix Beleggingsfondsen administratief samengevoegd met de fondsenparaplu Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen. Vanaf 12 november 2019 zijn, als gevolg van de samenvoeging, de fondsen Zwitserleven Mixfonds en Zwitserleven Selectie Fonds, die onderdeel uitmaakten van de fondsenparaplu Zwitserleven Mix Beleggingsfondsen, ongewijzigd deel gaan uitmaken van de fondsenparaplu Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen. Derhalve is hoofdstuk 11 toegevoegd aan het jaarverslag van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen.

De beleggingen van de Onderliggende Beleggingsinstellingen het Zwitserleven Europees Aandelenfonds, het Zwitserleven Obligatiefonds en Zwitserleven Vastgoedfonds- opgenomen in hoofdstuk 10 - bestaan uit participaties in Onderliggende Beleggingsinstellingen.

In lijn met de grondslagen zoals opgenomen in hoofdstuk 2.3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva, wordt in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo Wft), de jaarrekening van deze Onderliggende Beleggingsinstellingen opgenomen.

Het Zwitserleven Europees Aandelenfonds belegt in de Euro Aandelenpool. Het Zwitserleven Obligatiefonds belegt in de Euro Obligatiepool en het Zwitserleven Vastgoedfonds belegt in de Euro Vastgoedfondsenpool. De jaarrekening van voornoemde Onderliggende Beleggingsinstellingen zijn opgenomen in respectievelijk hoofdstuk 11.1 (Euro Aandelenpool), hoofdstuk 11.2 (Euro Obligatiepool) en hoofdstuk 11.3 (Euro Vastgoedfondsenpool).

Het Zwitserleven Obligatiefonds brengt haar beleggingsbeleid ten uitvoer door belegging in een door ACTIAM beheerde Onderliggende Beleggingsinstelling, de Euro Obligatiepool. Per 20 mei 2019 heeft de Euro Obligatiepool de directe beleggingen overgedragen aan de open-end beleggingsinstelling ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (Z-shareclass), een beleggingscompartiment van ACTIAM (L), wat kwalificeert als een aan ACTIAM gelieerde partij. ACTIAM (L) is gevestigd in Luxemburg, alwaar het onder toezicht staat. ACTIAM (L) wordt beheerd door Carne Global Fund Managers(Luxembourg) S.A. ('Carne') en is gestructureerd als een zogenaamde instelling voor collectieve belegging in effecten (ICBE). Carne heeft het vermogensbeheer en de distributie van ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund aan ACTIAM uitbesteed. De jaarcijfers van ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund zijn opgenomen in hoofdstuk 12.3.

11.1 Euro Aandelenpool

11.1.1 Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	REF. ¹	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingen	1	2.693.738	2.406.935
Vorderingen	2	24.215	18.952
Overige activa			
Liquide middelen	3	8.169	2.249
Kortlopende schulden	4	5.423	6.654
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		26.961	14.547
Activa min kortlopende schulden		2.720.699	2.421.482
Fondsvermogen	5		
Gestort kapitaal		1.825.712	2.095.915
Overige reserves		235.268	550.846
Onverdeeld resultaat		659.719	-225.279
Totaal fondsvermogen		2.720.699	2.421.482

¹ De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

11.1.2 Winst- en verliesrekening

In € 1.000	REF. ¹	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit beleggingen			
Dividend aandelen		89.199	99.235
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	6	97.771	-67.119
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	7	470.590	-257.192
Overige bedrijfsopbrengsten	8	2.266	-
Som der bedrijfsopbrengsten		659.826	-225.076
Bedrijfslasten			
Overige bedrijfslasten	9	107	203
Som der bedrijfslasten		107	203
Resultaat		659.719	-225.279

¹ De referenties in de winst- en verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

11.1.3 Kasstroomoverzicht

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	659.719	-225.279
Koersverschillen op geldmiddelen	-235	132
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	659.484	-225.147
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-97.771	67.119
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-470.590	257.192
Aankoop van beleggingen	-1.026.136	-1.485.128
Verkoop van beleggingen	1.307.694	1.628.451
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-5.186	-12.004
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-1.097	1.544
Netto kasstromen uit beleggingsactiviteiten	366.398	232.027
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	161.294	243.111
Inkoop van participaties	-521.796	-480.140
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	-77	72
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	-134	-1.357
Netto kasstromen uit financieringsactiviteiten	-360.713	-238.314
Mutatie liquide middelen	5.685	-6.287
Liquide middelen begin van de verslagperiode	2.249	8.668
Koersverschillen op geldmiddelen	235	-132
Liquide middelen eind van de verslagperiode	8.169	2.249

11.1.4 Toelichting op de balans

1 Beleggingen

Beleggingen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand per 1 januari	2.406.935	2.874.569
Aankopen	1.026.136	1.485.128
Verkopen	-1.307.694	-1.628.451
Gerealiseerde waardeveranderingen	97.771	-67.119
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	470.590	-257.192
Stand ultimo periode	2.693.738	2.406.935

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen en in de verslagperiode zijn geen beleggingen uitgeleend.

De onderstaande specificaties van de beleggingsportefeuille geven inzicht in het koersrisico en valutarisico.

Effectenportefeuille Euro Aandelenpool

AANTAL AANDELEN	NAAM	VALUTA	MARKTWAARDE In € 1.000
Beleggingen per 31 december 2019			2.693.738
Aandelen binnenland			219.383
1.694.506	Ahold Delhaize	EUR	37.779
259.681	ASML	EUR	68.478
166.454	DSM	EUR	19.325
751.883	Exor	EUR	51.940
692.156	NN Group	EUR	23.409
423.984	Philips	EUR	18.452
Aandelen buitenland			2.474.355
België			77.272
352.317	Anheuser-Busch	EUR	25.617
714.932	KBC Groep	EUR	47.943
85.618	Umicore	EUR	3.712
Denemarken			64.488
1.086.540	Novo Nordisk	DKK	56.221
91.767	Vestas Wind Systems	DKK	8.267
Duitsland			227.538
57.978	Adidas	EUR	16.802
283.436	Allianz	EUR	61.902
69.247	BASF	EUR	4.664
252.509	Covestro	EUR	10.466
467.772	Deutsche Wohnen	EUR	17.036
70.161	HeidelbergCement	EUR	4.558
200.243	Kion Group	EUR	12.327
325.829	SAP	EUR	39.204
519.811	Siemens	EUR	60.579
Finland			115.115
291.736	Elisa	EUR	14.368
735.960	Fortum	EUR	16.191
1.253.282	Neste Oil	EUR	38.877
7.498.653	Nokia	EUR	24.716
678.191	UPM-Kymmene Corp.	EUR	20.963

AANTAL AANDELEN	NAAM	VALUTA	MARKTWAARDE In € 1.000
	Frankrijk		502.778
196.520	Accor	EUR	8.205
1.437.320	AXA	EUR	36.091
590.586	BNP Paribas	EUR	31.201
223.051	Capgemini	EUR	24.290
734.212	Danone	EUR	54.258
188.846	Eiffage	EUR	19.262
44.839	Kering	EUR	26.240
120.106	LVMH Moët Hennessy Louis Vuitton	EUR	49.748
1.581.920	Orange SA	EUR	20.755
1.337.296	Peugeot	EUR	28.484
363.630	Sanofi	EUR	32.589
715.286	Schneider Electric	EUR	65.449
812.911	TOTAL	EUR	39.995
322.554	Vinci	EUR	31.933
1.327.561	Vivendi	EUR	34.278
	Ierland		136.242
1.467.234	CRH	EUR	52.336
183.581	Kerry Group	EUR	20.396
445.958	Kingspan	EUR	24.282
1.145.015	Smurfit Kappa	EUR	39.228
	Italië		80.631
12.670.809	Intesa Sanpaolo	EUR	29.757
4.079.353	Italgas	EUR	22.208
1.333.941	Prysmian	EUR	28.666
	Noorwegen		73.999
2.048.649	DNB	NOK	34.062
1.307.713	Equinor Asa	NOK	23.267
1.044.341	Telenor	NOK	16.670
	Oostenrijk		64.574
721.707	Erste Bank	EUR	24.220
805.784	OMV	EUR	40.354
	Spanje		109.534
280.354	Amadeus	EUR	20.410
5.524.836	Iberdrola	EUR	50.718
638.575	Inditex	EUR	20.083
1.315.354	Repsol	EUR	18.323
	Verenigd Koninkrijk		670.967
4.150.185	3i Group	GBP	53.780
800.438	Ashtead Group	GBP	22.804
739.924	AstraZeneca	GBP	66.428
4.418.102	Barratt Developments	GBP	38.929
1.507.667	Bunzl	GBP	36.743
2.118.939	Compass Group	GBP	47.264
442.610	Croda International	GBP	26.745
1.897.863	Diageo	GBP	71.685
854.597	GlaxoSmithKline	GBP	17.943
637.756	Halma	GBP	15.926
330.259	Johnson Matthey	GBP	11.677
1.399.125	Land Securities	GBP	16.347
56.042.413	Lloyds Banking Group	GBP	41.338
277.413	London Stock Exchange	GBP	25.373

AANTAL AANDELEN	NAAM	VALUTA	MARKTWAARDE In € 1.000
187.873	Persimmon	GBP	5.975
1.599.096	RELX	GBP	35.961
2.238.233	Segro	GBP	23.700
5.984.598	Standard Chartered	GBP	50.316
6.772.415	Tesco	GBP	20.397
630.807	Unilever	EUR	32.316
5.380.691	Vodafone	GBP	9.320
	Verenigde Staten		-
996.656	Sigma Finance ¹	USD	-
	Zweden		80.253
870.744	Boliden	SEK	20.592
2.500.894	Epiroc Ab-A	SEK	27.216
863.312	Essity	SEK	24.796
252.522	Lundin Petroleum	SEK	7.649
	Zwitserland		270.964
225.166	Coca-Cola HBC	GBP	6.816
401.095	Lafargeholcim	CHF	19.815
296.418	Nestlé	CHF	28.574
389.585	Roche Holding -Genuss	CHF	112.542
97.529	Sika Ag-Br	CHF	16.317
687.196	STMicroelectronics	EUR	16.472
171.446	Swiss	CHF	17.145
48.023	Vifor Pharma	CHF	7.804
124.488	Zurich Financial Services	CHF	45.479

¹ Sigma Finance is failliet maar blijft in positie omdat er mogelijk nog een slotuitkering zou kunnen plaatsvinden.

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ 290.916

Voor alle financiële instrumenten die zich in de portefeuille van Euro Aandelenpool bevinden is de reële waarde afgeleid van ter beurse genoteerde marktprijzen waarbij geldt dat sprake is van voldoende liquiditeit op de markt waar het financiële instrument verhandeld wordt.

Sectorallocatie Euro Aandelenpool

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	Marktwaaarde	%	Marktwaaarde	%
Kapitaalgoederen	353.454	13,0	281.356	11,8
Farmacie & biotechnologie	293.527	10,9	271.910	11,3
Banken	258.837	9,6	231.845	9,6
Basisgoederen	250.398	9,3	206.569	8,6
Voeding en dranken	207.346	7,7	224.148	9,3
Verzekeringen	184.026	6,8	221.078	9,2
Energie	168.465	6,3	181.865	7,6
Duurzame consumptiegoederen	137.694	5,1	60.889	2,5
Financiële conglomeraten	131.093	4,9	37.621	1,6
Nutsbedrijven	89.117	3,3	104.271	4,3
Halfgeleiders	84.950	3,2	39.695	1,6
Software & services	83.904	3,1	62.107	2,6
Telecommunicatiediensten	61.113	2,3	128.768	5,3
Detailhandelvoeding	58.176	2,2	57.491	2,4
Verzorgingsproducten	57.112	2,1	85.541	3,6
Onroerend goed	57.083	2,1	19.817	0,8
Consumentenservicebedrijven	55.469	2,1	44.360	1,8
Zakelijke dienstverlening	35.961	1,3	27.479	1,1
Media	34.278	1,3	-	-
Auto's	28.484	1,1	37.833	1,6
Technologie	24.716	0,9	36.606	1,5
Detailhandel	20.083	0,7	-	-
Dienstverlening & apparatuur gezondheidszorg	18.452	0,7	33.640	1,4
Reclame	-	-	12.046	0,5
Totaal	2.693.738	100,0	2.406.935	100,0

Landenverdeling Euro Aandelenpool

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018 ¹	
	Marktwaaarde	%	Marktwaaarde	%
Verenigd Koninkrijk	670.967	24,9	616.862	25,6
Frankrijk	502.778	18,7	453.570	18,8
Zwitserland	270.964	10,0	251.529	10,5
Duitsland	227.538	8,4	260.669	10,8
Nederland	219.383	8,1	225.944	9,4
Ierland	136.242	5,1	93.283	3,9
Finland	115.115	4,3	102.445	4,3
Spanje	109.534	4,1	94.006	3,9
Italië	80.631	3,0	54.270	2,3
Zweden	80.253	3,0	68.141	2,8
België	77.272	2,9	38.734	1,6
Noorwegen	73.999	2,7	79.395	3,3
Oostenrijk	64.574	2,4	48.234	2,0
Denemarken	64.488	2,4	19.853	0,8
Totaal	2.693.738	100,0	2.406.935	100,0

¹ Een aantal saldi van landen per 31 december 2018 zijn in het jaarverslag 2018 met elkaar verwisseld. De gegevens die in dit jaarverslag worden verantwoord zijn de juiste gegevens.

Valutaverdeling Euro Aandelenpool

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	Marktwaaarde	%	Marktwaaarde	%
Euro	1.581.855	58,7	1.421.591	59,2
Britse pond	645.467	24,0	588.274	24,4
Zwitserse frank	247.676	9,2	229.681	9,5
Zweedse kroon	80.253	3,0	68.141	2,8
Noorse kroon	73.999	2,7	79.395	3,3
Deense kroon	64.488	2,4	19.853	0,8
Totaal	2.693.738	100,0	2.406.935	100,0

2 Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

Vorderingen

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen uit hoofde van effectentransacties	443	6.117
Te vorderen dividend	2.385	4.581
Te vorderen dividend-/bronbelasting	21.293	8.237
Subtotaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	24.121	18.935
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van fondsen uit hoofde van uitgifte participaties	94	17
Subtotaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	94	17
Totaal	24.215	18.952

De bovenstaande vorderingen hebben doorgaans een looptijd korter dan één jaar. Vorderingen uit hoofde van te vorderen dividend-/bronbelasting kunnen een looptijd langer dan één jaar hebben. In het geval van Euro Aandelenpool betreft het een bedrag van € 562 duizend (2018: € 1,6 miljoen).

3 Liquide middelen

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. Het aanhouden van liquide middelen valt binnen het mandaat en heeft te maken met de timing van de betalingen.

4 Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

Kortlopende schulden

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	447	1.544
Subtotaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	447	1.544
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan fondsen uit hoofde van inkoop participaties	4.976	5.110
Subtotaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	4.976	5.110
Totaal	5.423	6.654

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

5 Fondsvermogen

Fondsvermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	2.095.915	2.261.021
Uitgegeven participaties	161.294	243.111
Ingekochte participaties	-431.497	-408.217
Stand ultimo periode	1.825.712	2.095.915
Overige reserves		
Stand per 1 januari	550.846	483.012
Ingekochte participaties	-90.299	-71.923
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-225.279	139.757
Stand ultimo periode	235.268	550.846
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	-225.279	139.757
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	225.279	-139.757
Resultaat over de verslagperiode	659.719	-225.279
Stand ultimo periode	659.719	-225.279
Totaal fondsvermogen	2.720.699	2.421.482

Meerjarenoverzicht

INTRINSIEKE WAARDE	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2016	31-12-2015
Fondsvermogen (x € 1.000)	2.720.699	2.421.482	2.883.790	1.872.640	1.695.278
Aantal participaties	43.928.572	50.475.072	54.782.352	38.796.758	35.879.745
Per participatie (x € 1)	61,93	47,97	52,64	48,27	47,25

Kredietrisico

Er wordt een maximaal kredietrisico gelopen op het totaal van vorderingen en liquide middelen. Het kredietrisico van Euro Aandelenpool bedraagt ultimo verslagperiode € 32,4 miljoen (2018: € 21,2 miljoen).

11.1.5 Toelichting op de winst- en verliesrekening

6 Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - gerealiseerde koerswinsten	118.770	68.522
Aandelen - gerealiseerde koersverliezen	-26.427	-136.583
Aandelen - gerealiseerde valutawinsten	7.944	5.690
Aandelen - gerealiseerde valutaverliezen	-2.516	-4.748
Subtotaal aandelen	97.771	-67.119
Totaal	97.771	-67.119

7 Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de niet-gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - niet-gerealiseerde koerswinsten	470.270	55.711
Aandelen - niet-gerealiseerde koersverliezen	-30.680	-307.486
Aandelen - niet-gerealiseerde valutawinsten	32.511	6.089
Aandelen - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-1.511	-11.506
Subtotaal aandelen	470.590	-257.192
Totaal	470.590	-257.192

8 Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten worden nader gespecificeerd in onderstaande tabel:

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Koersverschillen op geldmiddelen	235	-
Overige bedrijfsopbrengsten	2.031	-
Totaal	2.266	-

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit ontvangen rente van de Franse belastingdienst.

9 Overige bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten worden nader gespecificeerd in onderstaande tabel:

Overige bedrijfslasten

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Koersverschillen op geldmiddelen	-	132
Rente rekening courant	107	71
Totaal	107	203

Lopende kosten factor

De Beheerder ontvangt van de Euro Aandelenpool geen beheervergoeding voor het door hem gevoerde beheer, deze beheervergoeding wordt aan de Fondsen, die in de Euro Aandelenpool beleggen, in rekening gebracht. De lopende kosten factor van Euro Aandelenpool is derhalve nihil (2018: nihil).

Omloopfactor

De omloopfactor over de verslagperiode bedraagt 62,84% (2018: 88,27%). De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille van de Euro Aandelenpool. Op deze manier wordt inzicht gegeven in de mate waarin er actief beheer in de beleggingsportefeuille plaatsvindt.

Transactiekosten

Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten, voor zover identificeerbaar, bedragen in de verslagperiode € 2.547.993 (2018: € 3.876.583).

11.2 Euro Obligatiepool

11.2.1 Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	REF. ¹	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingen	1	2.881.278	2.769.839
Vorderingen	2	73	19.374
Overige activa			
Liquide middelen	3	5.563	1.551
Kortlopende schulden	4	5.517	6.469
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		119	14.456
Activa min kortlopende schulden		2.881.397	2.784.295
Fondsvermogen	5		
Gestort kapitaal		2.537.264	2.520.046
Overige reserves		228.989	264.672
Onverdeeld resultaat		115.144	-423
Totaal fondsvermogen		2.881.397	2.784.295

¹ De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

11.2.2 Winst- en verliesrekening

In € 1.000	REF. ¹	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit beleggingen			
Rente obligaties		14.495	45.884
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	6	54.723	-22.216
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	7	45.991	-24.035
Som der bedrijfsopbrengsten		115.209	-367
Bedrijfslasten			
Overige bedrijfslasten	8	65	56
Som der bedrijfslasten		65	56
Resultaat		115.144	-423

¹ De referenties in de winst- en verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

11.2.3 Kasstroomoverzicht

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	115.144	-423
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	115.144	-423
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-54.723	22.216
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-45.991	24.035
Aankoop van beleggingen	-999.504	-2.916.590
Verkoop/lossingen van beleggingen	988.779	3.139.670
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	19.292	11.227
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-	-
Netto kasstromen uit beleggingsactiviteiten	22.997	280.135
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	280.075	238.223
Inkoop van participaties	-298.117	-522.994
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	9	-74
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	-952	148
Netto kasstromen uit financieringsactiviteiten	-18.985	-284.697
Mutatie liquide middelen	4.012	-4.562
Liquide middelen begin van de verslagperiode	1.551	6.113
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	5.563	1.551

11.2.4 Toelichting op de balans

1 Beleggingen

Per 20 mei 2019 heeft de Euro Obligatiepool de directe beleggingen tegen marktwaarde overgedragen aan de open-end beleggingsinstelling ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (Z-shareclass).

Directe beleggingen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand per 1 januari	2.769.839	3.039.170
Aankopen	852.208	2.916.590
Verkopen	-786.513	-3.059.542
Lossingen	-32.716	-80.128
Overheveling naar ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund	-2.857.303	-
Gerealiseerde waardeveranderingen	54.485 ¹	-22.216
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-	-24.035
Stand ultimo periode	-	2.769.839

¹ Van het totale saldo heeft een bedrag van € 49,7 miljoen betrekking op de overheveling van de directe beleggingen naar het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund.

In de verslagperiode is voor een saldo van € 2,857 miljard sprake van overheveling van beleggingen vanuit de Euro Obligatiepool naar het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund. Verder zijn er geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen en in de verslagperiode zijn geen beleggingen uitgeleend.

Per 20 mei 2019 bestaat de beleggingsportefeuille van de Euro Obligatiepool volledig uit participaties in ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (Z-shareclass).

Participaties in ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (Z-shareclass)

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand per 1 januari	-	-
Overheveling uit hoofde van ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund	2.857.303	-
Aankopen	147.296	-
Verkopen	-172.999	-
Gerealiseerde waardeveranderingen	3.687	-
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	45.991	-
Stand ultimo periode	2.881.278	-

In het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo Wft), zijn de jaarcijfers van ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (Z-shareclass) in hoofdstuk 12.3 opgenomen. Voor de structuur van de Fondsen en Onderliggende Beleggingsinstellingen wordt verwezen naar de juridische structuur van ACTIAM Beleggingsfondsen N.V in paragraaf 1.6.

Financiële risico's en beheersingsmaatregelen

Voor de risico's die op het Fonds van toepassing zijn en een beschrijving daarvan, wordt verwezen naar hoofdstuk 2.8 Toelichting paragraaf Financiële risico's en beheersmaatregelen. Voorts wordt verwezen naar de toelichting op de jaarcijfers van de in bovenstaande tabel genoemde Onderliggende Beleggingsinstelling voor een inzicht in de risico's per balansdatum.

2 Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen uit hoofde van effectentransacties	-	2.411
Te vorderen rente	-	39
Lopende rente obligaties	-	16.842
Subtotaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-	19.292
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van fondsen uit hoofde van uitgifte participaties	73	82
Subtotaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	73	82
Totaal	73	19.374

Bovenstaande vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

3 Liquide middelen

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. Het aanhouden van liquide middelen valt binnen het mandaat en heeft te maken met de timing van de betalingen.

4 Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

Kortlopende schulden

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Subtotaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-	-
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan fondsen uit hoofde van inkoop participaties	5.517	6.469
Subtotaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	5.517	6.469
Totaal	5.517	6.469

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

5 Fondsvermogen

Fondsvermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	2.520.046	2.755.945
Uitgegeven participaties	280.075	238.223
Ingekochte participaties	-262.857	-474.122
Stand ultimo periode	2.537.264	2.520.046
Overige reserves		
Stand per 1 januari	264.672	293.402
Ingekochte participaties	-35.260	-48.872
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-423	20.142
Stand ultimo periode	228.989	264.672
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	-423	20.142
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	423	-20.142
Resultaat over de verslagperiode	115.144	-423
Stand ultimo periode	115.144	-423
Totaal fondsvermogen	2.881.397	2.784.295

INTRINSIEKE WAARDE	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2016	31-12-2015
Fondsvermogen (x € 1.000)	2.881.397	2.784.295	3.069.489	1.947.776	2.061.720
Aantal participaties	57.007.049	57.340.344	63.233.802	40.258.647	44.044.335
Per participatie (x € 1)	50,54	48,56	48,54	48,38	46,81

Kredietrisico

Er wordt een maximaal kredietrisico gelopen op het totaal van vastrentende beleggingen, vorderingen en liquide middelen. Het kredietrisico van Euro Obligatiepool bedraagt ultimo verslagperiode € 5,6 miljoen (ultimo 2018: € 2,8 miljard). De daling is het gevolg van de overdracht van de directe beleggingen naar ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (paragraaf 12.3). In de Euro Obligatiepool is nog steeds sprake van kredietrisico, echter vanaf de overdracht van de beleggingen wordt het kredietrisico grotendeels gedragen door dat Fonds.

11.2.5 Toelichting op de winst- en verliesrekening

6 Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - gerealiseerde koerswinsten	3.705	-
Aandelen - gerealiseerde koersverliezen	-18	-
Aandelen - gerealiseerde valutawinsten	-	-
Aandelen - gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal aandelen	3.687	-
Obligaties		
Obligaties - gerealiseerde koerswinsten	59.395	8.178
Obligaties - gerealiseerde koersverliezen	-4.910	-27.051
Obligaties - gerealiseerde valutawinsten	-	-
Obligaties - gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal obligaties	54.485	-18.873
Futures		
Futures - gerealiseerde koerswinsten	5.509	41.994
Futures - gerealiseerde koersverliezen	-8.958	-45.337
Futures - gerealiseerde valutawinsten	-	-
Futures - gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal futures	-3.449	-3.343
Totaal	54.723	-22.216

7 Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de niet-gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - niet-gerealiseerde koerswinsten	45.991	-
Aandelen - niet-gerealiseerde koersverliezen	-	-
Aandelen - niet-gerealiseerde valutawinsten	-	-
Aandelen - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal aandelen	45.991	-
Obligaties		
Obligaties - niet-gerealiseerde koerswinsten	-	9.727
Obligaties - niet-gerealiseerde koersverliezen	-	-33.762
Obligaties - niet-gerealiseerde valutawinsten	-	-
Obligaties - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Subtotaal obligaties	-	-24.035
Totaal	45.991	-24.035

8 Overige bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten worden nader gespecificeerd in onderstaande tabel:

Overige bedrijfslasten

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Rente rekening courant	65	56
Totaal	65	56

Lopende kosten factor

De beheerder ontvangt van de Euro Obligatiepool geen beheervergoeding voor het door hem gevoerde beheer, deze beheervergoeding wordt aan de Fondsen, die in de Euro Obligatiepool beleggen, in rekening gebracht. De lopende kosten factor van Euro Obligatiepool is derhalve nihil (2018: nihil).

Omloopfactor

De omloopfactor over de verslagperiode tot en met 17 mei 2019 bedraagt 49,79% (2018: 177,70%). Vanaf 20 mei 2019 belegt de Euro Obligatiepool haar vermogen in het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund waarbinnen de werkelijke aan- en verkopen van beleggingen plaatsvinden. Voor de omloopfactor over de verslagperiode vanaf 20 mei 2019 wordt derhalve verwezen naar de toelichting op de winst- en verliesrekening van het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund. De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille van de Euro Obligatiepool. Op deze manier wordt inzicht gegeven in de mate waarin er actief beheer in de beleggingsportefeuille plaatsvindt.

Transactiekosten

Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten van de Euro Obligatiepool zijn in beperkte mate te bepalen, omdat de transactiekosten van vastrentende waarden in de aan- en verkoopkosten zijn opgenomen en niet separaat worden vastgelegd. De transactiekosten, voor zover identificeerbaar, bedragen in de verslagperiode € 18.356 (2018: € 25.306).

11.3 Euro Vastgoedfondsenpool

11.3.1 Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	REF. ¹	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingen	1	363.680	275.572
Vorderingen	2	2.236	1.278
Overige activa			
Liquide middelen	3	1.695	247
Kortlopende schulden	4	2.500	614
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		1.431	911
Activa min kortlopende schulden		365.111	276.483
Fondsvermogen	5		
Gestort kapitaal		290.814	275.436
Overige reserves		-6.435	18.628
Onverdeeld resultaat		80.732	-17.581
Totaal fondsvermogen		365.111	276.483

¹ De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

11.3.2 Winst- en verliesrekening

In € 1.000	REF. ¹	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Bedrijfsopbrengsten			
Opbrengsten uit beleggingen			
Dividend aandelen		13.617	3.641
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	6	13.604	-1.105
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	7	52.841	-20.118
Overige bedrijfsopbrengsten	8	707	2
Som der bedrijfsopbrengsten		80.769	-17.580
Bedrijfslasten			
Overige bedrijfslasten	9	37	1
Som der bedrijfslasten		37	1
Resultaat		80.732	-17.581

¹ De referenties in de winst- en verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

11.3.3 Kasstroomoverzicht

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	80.732	-17.581
Koersverschillen op geldmiddelen	-51	-2
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	80.681	-17.583
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-13.604	1.105
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-52.841	20.118
Aankoop van beleggingen	-170.610	-122.538
Verkoop van beleggingen	148.947	121.361
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-1.382	-294
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-410	523
Netto kasstromen uit beleggingsactiviteiten	-9.219	2.692
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	65.920	17.530
Inkoop van participaties	-58.024	-19.335
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	424	-521
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	2.296	-122
Mutatie schulden aan kredietinstellingen	-	-
Netto kasstromen uit financieringsactiviteiten	10.616	-2.448
Mutatie liquide middelen	1.397	244
Liquide middelen begin van de verslagperiode	247	1
Koersverschillen op geldmiddelen	51	2
Liquide middelen eind van de verslagperiode	1.695	247

11.3.4 Toelichting op de balans

1 Beleggingen

Beleggingen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand per 1 januari	275.572	81.556
Aankopen	170.610	122.538
Overheveling van Zwitserleven Vastgoedfonds ¹	-	214.062
Verkopen	-148.947	-121.361
Gerealiseerde waardeveranderingen	13.604	-1.105
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	52.841	-20.118
Stand ultimo periode	363.680	275.572

¹ Vanaf 19 oktober 2018 belegt het Zwitserleven Vastgoedfonds in de Euro Vastgoedfondsenpool. De beleggingen (aandelen) van het Zwitserleven Vastgoedfonds zijn overgegaan naar de Euro Vastgoedfondsenpool tegen verkrijging van participaties door het Zwitserleven Vastgoedfonds in de Euro Vastgoedfondsenpool.

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen en in de verslagperiode zijn geen beleggingen uitgeleend.

De onderstaande specificaties van de beleggingsportefeuille geven inzicht in het koersrisico en valutarisico.

Effectenportefeuille Euro Vastgoedfondsenpool

AANTAL AANDELEN	NAAM	VALUTA	MARKTWAARDE In € 1.000
Beleggingen per 31 december 2019			363.680
Aandelen binnenland			6.070
116.565	Eurocommercial Properties	EUR	2.914
39.750	Vastned Retail	EUR	1.061
104.134	Wereldhave	EUR	2.095
Aandelen buitenland			357.610
België			12.976
65.133	Befimmo SA	EUR	3.524
65.277	Cofinimmo	EUR	8.551
35.200	Intervest Offices & Warehouses	EUR	901
Duitsland			82.741
449.557	Alstria Office Reit	EUR	7.530
156.379	Deutsche EuroShop	EUR	4.132
937.380	Deutsche Wohnen	EUR	34.139
769.586	Vonovia	EUR	36.940
Finland			1.384
147.737	Citycon	EUR	1.384
Frankrijk			100.038
133.508	Covivio	EUR	13.511
126.611	Gecina	EUR	20.207
95.159	Icade	EUR	9.235
551.954	Klépierre	EUR	18.684
188.134	Mercialys	EUR	2.320
256.528	Unibail-Rodamco-Westfield	EUR	36.081
Guernsey			1.591
750.945	Picton Property Income Ltd	GBP	860
697.442	UK Commercial Property Trust	GBP	731

AANTAL AANDELEN	NAAM	VALUTA	MARKTWAARDE In € 1.000
	Ierland		2.687
1.905.388	Hibernia REIT	EUR	2.687
	Jersey		1.494
433.065	Atrium European Real Estate	EUR	1.494
	Noorwegen		6.691
455.174	Entra	NOK	6.691
	Oostenrijk		5.019
134.021	Ca Immobilien Anlagen	EUR	5.019
	Spanje		23.956
890.609	Inmobiliaria Colonial	EUR	10.117
195.315	Lar España Real Estate SA	EUR	1.387
973.587	Merlin Properties SOCIMI	EUR	12.452
	Verenigd Koninkrijk		68.803
195.721	Big Yellow Group	GBP	2.772
1.194.983	British Land	GBP	9.009
628.287	Capital & Counties Properties	GBP	1.940
230.955	CLS Holdings PLC	GBP	822
108.858	Derwent London	GBP	5.152
821.945	Grainger PLC	GBP	3.038
281.722	Great Portland Estates	GBP	2.859
868.581	Hammerson	GBP	3.164
845.482	Intu Properties	GBP	339
948.240	Land Securities	GBP	11.079
1.107.287	LondonMetric Property	GBP	3.092
308.765	NewRiver REIT PLC	GBP	731
321.197	RDI REIT PLC	GBP	497
1.399.050	Segro	GBP	14.814
198.285	Shaftesbury	GBP	2.211
363.589	UNITE Group	GBP	5.407
133.866	Workspace Group PLC	GBP	1.877
	Verenigde Staten		-
2.802	Sigma Finance ¹	USD	-
	Zweden		46.116
684.167	Castellum	SEK	14.324
237.044	Dios Fastigheter AB	SEK	1.936
794.778	Fabege	SEK	11.777
339.843	Hufvudstaden	SEK	5.986
562.733	Kungsleden AB	SEK	5.270
415.646	Wihlborgs Fastigheter	SEK	6.823
	Zwitserland		4.114
15.500	Mobimo Holding AG	CHF	4.114

¹ Sigma Finance is failliet maar blijft in positie omdat er mogelijk nog een slotuitkering zou kunnen plaatsvinden.

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ 290.916

Voor alle financiële instrumenten die zich in de portefeuille van de Euro Vastgoedfondsenpool bevinden is de reële waarde afgeleid van ter beurze genoteerde marktprijzen waarbij geldt dat sprake is van voldoende liquiditeit op de markt waar het financiële instrument verhandeld wordt.

Landenverdeling Euro Vastgoedfondsenpool

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	Marktwaaarde	%	Marktwaaarde	%
Frankrijk	100.038	27,5	71.068	25,7
Duitsland	82.741	22,8	60.600	21,9
Verenigd Koninkrijk	68.803	18,9	53.335	19,4
Zweden	46.116	12,7	37.266	13,5
Spanje	23.956	6,6	18.821	6,8
België	12.976	3,6	7.152	2,6
Noorwegen	6.691	1,8	2.897	1,1
Nederland	6.070	1,7	8.007	2,9
Oostenrijk	5.019	1,4	3.728	1,4
Zwitserland	4.114	1,1	2.413	0,9
Ierland	2.687	0,7	4.670	1,7
Guernsey	1.591	0,4	1.401	0,5
Jersey	1.494	0,4	-	-
Finland	1.384	0,4	1.253	0,5
Italië	-	-	2.086	0,8
Griekenland	-	-	875	0,3
Totaal	363.680	100,0	275.572	100,0

Valutaverdeling Euro Vastgoedfondsenpool

In € 1.000	31-12-2019		31-12-2018	
	Marktwaaarde	%	Marktwaaarde	%
Euro	236.365	65,0	178.260	64,6
Britse pond	70.394	19,4	54.736	19,9
Zweedse kroon	46.116	12,7	37.266	13,5
Noorse kroon	6.691	1,8	2.897	1,1
Zwitserse frank	4.114	1,1	2.413	0,9
Totaal	363.680	100,0	275.572	100,0

2 Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

Vorderingen

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen uit hoofde van effectentransacties	520	243
Te vorderen dividend	275	267
Te vorderen dividend-/bronbelasting	1.343	246
Subtotaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	2.138	756
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van fondsen uit hoofde van uitgifte participaties	98	522
Subtotaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	98	522
Totaal	2.236	1.278

Bovenstaande vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar. Incidenteel kan het voorkomen dat een vordering uit hoofde van te vorderen dividend-/bronbelasting een looptijd heeft langer dan één jaar. In het geval van de Euro Vastgoedfondsenpool betreft het een bedrag van € 34 duizend (2018: € 19 duizend).

3 Liquide middelen

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. Het aanhouden van liquide middelen valt binnen het mandaat en heeft te maken met de timing van de betalingen.

4 Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

In € 1.000	31-12-2019	31-12-2018
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	146	556
Subtotaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	146	556
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan fondsen uit hoofde van inkoop participaties	2.354	58
Subtotaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	2.354	58
Totaal	2.500	614

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

5 Fondsvermogen

Fondsvermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	275.436	58.768
Uitgegeven participaties	65.920	17.530
Uitgegeven participaties u.h.v. overheveling van Zwitserleven Vastgoedfonds	-	214.062
Ingekochte participaties	-50.542	-14.924
Stand ultimo periode	290.814	275.436
Overige reserves		
Stand per 1 januari	18.628	10.382
Ingekochte participaties	-7.482	-4.411
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-17.581	12.657
Stand ultimo periode	-6.435	18.628
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	-17.581	12.657
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	17.581	-12.657
Resultaat over de verslagperiode	80.732	-17.581
Stand ultimo periode	80.732	-17.581
Totaal fondsvermogen	365.111	276.483

Meerjarenoverzicht

INTRINSIEKE WAARDE	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2016	31-12-2015
Fondsvermogen (x € 1.000)	365.111	276.483	81.807	120.553	127.948
Aantal participaties	2.899.512	2.801.630	780.671	1.306.353	1.448.051
Per participatie (x € 1)	125,92	98,69	104,79	92,28	88,36

Kredietrisico

Er wordt een maximaal kredietrisico gelopen op het totaal van vorderingen en liquide middelen. Het kredietrisico van Euro Vastgoedfondsenpool bedraagt ultimo verslagperiode € 3,9 miljoen (ultimo 2018: € 1,5 miljoen).

11.3.5 Toelichting op de winst- en verliesrekening

6 Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - gerealiseerde koerswinsten	15.523	2.507
Aandelen - gerealiseerde koersverliezen	-2.476	-3.812
Aandelen - gerealiseerde valutawinsten	1.163	456
Aandelen - gerealiseerde valutaverliezen	-606	-256
Subtotaal aandelen	13.604	-1.105
Totaal	13.604	-1.105

7 Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de niet-gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Aandelen		
Aandelen - niet-gerealiseerde koerswinsten	54.004	1.243
Aandelen - niet-gerealiseerde koersverliezen	-3.259	-20.847
Aandelen - niet-gerealiseerde valutawinsten	2.911	433
Aandelen - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-815	-947
Subtotaal aandelen	52.841	-20.118
Totaal	52.841	-20.118

8 Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten worden nader gespecificeerd in onderstaande tabel:

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Koersverschillen op geldmiddelen	51	2
Overige bedrijfsopbrengsten	656	-
Totaal	707	2

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan voor een deel uit een fiscale vergoeding.

9 Overige bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten worden nader gespecificeerd in onderstaande tabel:

In € 1.000	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Rente rekening courant	37	1
Totaal	37	1

Lopende kosten factor

De Beheerder ontvangt van de Euro Vastgoedfondsenpool geen beheervergoeding voor het door hem gevoerde beheer, deze beheervergoeding wordt aan de Fondsen, die in de Euro Vastgoedfondsenpool beleggen, in rekening gebracht. De lopende kosten factor van Euro Vastgoedfondsenpool is derhalve nihil (2018: nihil).

Omloopfactor

De omloopfactor over de verslagperiode bedraagt 59,45% (2018: 173,52%). De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille van de Euro Vastgoedfondsenpool. Op deze manier wordt inzicht gegeven in de mate waarin er actief beheer in de beleggingsportefeuille plaatsvindt.

Transactiekosten

Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten, voor zover identificeerbaar, bedragen in de verslagperiode € 393.998 (2018: € 296.870).

12 Aanvullende informatie extern beheerde Onderliggende Beleggingsinstellingen

Introductie

Op 12 november 2019 is de fondsenparaplu Zwitserleven Mix Beleggingsfondsen administratief samengevoegd met de fondsenparaplu Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen. Vanaf 12 november 2019 zijn, als gevolg van de samenvoeging, de fondsen Zwitserleven Mixfonds en Zwitserleven Selectie Fonds, die onderdeel uitmaakten van de fondsenparaplu Zwitserleven Mix Beleggingsfondsen, ongewijzigd deel gaan uitmaken van de fondsenparaplu Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen. Derhalve is hoofdstuk 12 toegevoegd aan het jaarverslag van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen.

De beleggingen van het Zwitserleven Selectie Fonds en de Euro Obligatiepool bestaan uit participaties in Onderliggende Beleggingsinstellingen. Het Zwitserleven Selectie Fonds belegt per ultimo 2019 in de volgende Onderliggende Beleggingsinstellingen: het Zwitserleven Vastgoedfonds, het ACTIAM (L) Sustainable Emerging Markets Debt Fund en het RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR. Het ACTIAM (L) Sustainable Emerging Markets Debt Fund en het RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR betreffen extern beheerde Onderliggende Beleggingsinstellingen. In lijn met de grondslagen is de vereiste informatie op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo Wft) ten aanzien van deze Onderliggende Beleggingsinstellingen opgenomen in respectievelijk hoofdstuk 12.1 en hoofdstuk 12.2.

Per 23 september 2019 wijzigde het beleggingsbeleid van het Zwitserleven Selectie Fonds. De wijzigingen zien op een verdere verduurzaming van het beleggingsbeleid en een aanpassing van de samengestelde benchmark van het Fonds. Tot 23 september 2019 belegde het Zwitserleven Selectie Fonds in de Onderliggende Beleggingsinstellingen Zwitserleven Vastgoedfonds, Robeco Capital Growth Funds - High Yield Bonds en Stone Harbor Emerging Markets Local Currency Debt Fund. De wijziging betreft de vervanging van de belegging in Stone Harbor Emerging Markets Local Currency Debt Fund door een belegging in ACTIAM (L) Sustainable Emerging Market Debt Fund.

Op 12 december 2019 werd het beleggingsbeleid van het Zwitserleven Selectie Fonds verder verduurzaamd. Daarnaast betreft de wijziging een aanpassing van de samengestelde benchmark van het Fonds. De wijziging betreft de vervanging van de belegging in Robeco High Yield Bonds IH EUR, een Onderliggende Beleggingsinstelling van het Zwitserleven Selectie Fonds, door een belegging in RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR.

Aangezien het Zwitserleven Selectie Fonds per ultimo 2019 niet meer belegde in het Stone Harbor Emerging Markets Local Currency Debt Fund en Robeco High Yield Bonds IH EUR is er geen aanvullende informatie over deze fondsen opgenomen. Voor de aanvullende informatie van dit fonds per ultimo 2018 wordt verwezen naar het jaarverslag 2018 van Zwitserleven Mix Beleggingsfondsen. Voor de beleggingen in ACTIAM (L) Sustainable Emerging Market Debt Fund en RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR zijn alleen cijfers van 2019 vermeld aangezien er pas vanaf boekjaar 2019 in deze fondsen wordt belegd.

De Euro Obligatiepool belegt in de volgende Onderliggende Beleggingsinstelling: ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (Z-shareclass). Het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (Z-shareclass) betreft een extern beheerde Onderliggende Beleggingsinstelling. In lijn met de grondslagen is de vereiste informatie op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo Wft) ten aanzien van deze Onderliggende Beleggingsinstellingen opgenomen in respectievelijk hoofdstuk 12.3.

12.1 RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR

Algemeen

Vindplaats meest recente jaarrekening	Te downloaden via www.robeco.com
Toezichthouder	Luxemburgs recht
Soort belegging	Vastrentend
Beleggingsbeleid	Actief

RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR

Relatieve belang van Zwitserleven Selectie Fonds in RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR

In € 1.000	31-12-2019	% van NAV
Zwitserleven Selectie Fonds	204.652.649	99,95%

Fondsvermogen RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR

	31-12-2019
Totale intrinsieke waarde van de rechten van deelneming, fondstotaal	204.745.158
Aantal uitstaande rechten, fondstotaal	2.016.885
Totale intrinsieke waarde van de rechten van deelneming, klasse totaal	204.652.649
Aantal uitstaande rechten, klasse totaal	2.015.885
Intrinsieke waarde per recht van deelneming (in euro's)	101,52

Samenstelling beleggingsportefeuille

Sectorallocatie

In € 1.000	31-12-2019	
	BEDRAG	% VAN DE BELEGGINGEN
Consument cyclisch	35.420.913	17,3
Kapitaalgoederen	32.349.735	15,8
Communicatie	25.797.890	12,6
Consument niet-cyclisch	20.474.516	10,0
Basisgoederen	19.655.535	9,6
Bank	14.127.416	6,9
Energie	9.008.787	4,4
Transport	5.323.374	2,6
Technologie	4.913.884	2,4
Verzekeringen	4.504.393	2,2
Derivaten	2.456.942	1,2
Overig	9.418.277	4,6
Liquide middelen	21.293.496	10,4
Totaal	204.745.158	100,0

Valutaverdeling

In € 1.000	31-12-2019	
	BEDRAG	% VAN DE BELEGGINGEN
Amerikaanse dollar	132.879.608	64,9
Euro	65.313.705	31,9
Britse pond	6.142.355	3,0
Zwitserse frank	409.490	0,2
Totaal	204.745.158	100,0

Illiquide beleggingen

In de portefeuille van RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR bevinden zich geen illiquide beleggingen.

Verplichtingen dekkingstransacties

RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR kan diverse geldmarktinstrumenten en afgeleide financiële instrumenten gebruiken in het kader van efficiënt portefeuillebeheer.

Beleggingsresultaat volgens meest recente jaarrekening

Onder opbrengsten uit beleggingen worden verantwoord de verdiende interest en gedeclareerde dividenden. Op opbrengsten uit beleggingen worden niet-verrekenbare buitenlandse bronheffingen in mindering gebracht. Daarnaast bestaat het resultaat uit gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen.

Beleggingsbeleid

Het beleggingsbeleid van RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR is gericht op het behalen van een maximaal totaalrendement door wereldwijd te beleggen in high yield obligaties. De benchmark van RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR is de Bloomberg Barclays Global High Yield Corporate Index. RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR wordt beheerd door Robeco Luxembourg S.A.

Alle valutarisico's zijn afgedekt naar de euro. Het durationbeleid is in lijn met de benchmark. RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR streeft naar het behalen van outperformance door te beleggen in off-benchmarkposities binnen vastgestelde risicolimieten.

12.2 ACTIAM (L) Sustainable Emerging Markets Debt Fund

Algemeen

Vindplaats meest recente jaarrekening	Het jaarverslag 2019 van ACTIAM (L) Société d'Investissement à Capital Variable ("SICAV") is op schriftelijk verzoek kosteloos verkrijgbaar bij de Beheerder.
Toezichthouder	Onder toezicht van Luxemburgse wetgeving (CSSF)
Soort belegging	Europese obligaties
Beleggingsbeleid	Actief

Relatieve belang van Zwitserleven Selectie Fonds in ACTIAM (L) Sustainable Emerging Markets Debt Fund

In € 1.000	31-12-2019	% van NAV
Zwitserleven Selectie Fonds	204.221	100,00%

Fondsvermogen ACTIAM (L) Sustainable Emerging Markets Debt Fund

	31-12-2019
Totale intrinsieke waarde van de rechten van deelneming, fondstotaal	204.221
Aantal uitstaande rechten, fondstotaal	40.692
Totale intrinsieke waarde van de rechten van deelneming, klasse totaal	204.221
Aantal uitstaande rechten, klasse totaal	40.692
Intrinsieke waarde per recht van deelneming (in euro's)	5.018,71

Samenstelling beleggingsportefeuille

Sectorallocatie

In € 1.000	31-12-2019	
	BEDRAG	% VAN DE BELEGGINGEN
Staat(sgegarandeerd)	180.004	92,2
Financiële conglomeraten	4.738	2,4
Banken	4.102	2,1
Basisgoederen	2.572	1,3
Transport	2.396	1,2
Energie	1.484	0,8
Totaal	195.296	100,0

Valutaverdeling

In € 1.000	31-12-2019	
	BEDRAG	% VAN DE BELEGGINGEN
Amerikaanse dollar	176.085	90,2
Euro	19.211	9,8
Totaal	195.296	100,0

Illiquide beleggingen

In de portefeuille van ACTIAM (L) Sustainable Emerging Markets Debt Fund bevinden zich geen illiquide beleggingen.

Verplichtingen dekkingstransacties

ACTIAM (L) Sustainable Emerging Markets Debt Fund kan diverse geldmarktinstrumenten en afgeleide financiële instrumenten gebruiken in het kader van efficiënt portefeuillebeheer.

Beleggingsresultaat volgens meest recente jaarrekening

Onder opbrengsten uit beleggingen worden verantwoord de verdiende interest en gedeclareerde dividenden. Op opbrengsten uit beleggingen worden niet-verrekenbare buitenlandse bronheffingen in mindering gebracht. Daarnaast bestaat het resultaat uit gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen.

Beleggingsbeleid

Het ACTIAM (L) Sustainable Emerging Markets Debt Fund is een actief gemanaged fonds van obligaties in euro's die ook voldoen aan ESG criteria. De benchmark bestaat uit 50% of the iBoxx € index 1-10 Index (TR) Sovereign and 50% of the iBoxx € index Non Sovereign Index (TR).

Tenminste 90% van de beleggingen heeft een credit rating van BBB- en hoogstens 10% heeft een lagere creditrating.

12.3 ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund

Indien een Fonds gemiddeld 85 procent of meer van het beheerde vermogen direct of indirect belegt in een andere beleggingsinstelling moet op grond van art. 122 lid 1 onderdeel g, art. 123 lid 1 onderdeel m en art. 124 lid 1 onderdeel j van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo Wft) aanvullende informatie worden verstrekt ten aanzien van deze Onderliggende Beleggingsinstelling. Ten aanzien van het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund wordt meer toegelicht dan volgens de hierboven vermelde Bgfo artikelen verplicht is.

Het Zwitserleven Obligatiefonds brengt haar beleggingsbeleid ten uitvoer door belegging in een door ACTIAM beheerde Onderliggende Beleggingsinstelling, de Euro Obligatiepool. Per 20 mei 2019 heeft de Euro Obligatiepool de directe beleggingen overgedragen aan de open-end beleggingsinstelling ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund (Z-shareclass), een beleggingscompartiment van ACTIAM (L), wat kwalificeert als een aan ACTIAM gelieerde partij. ACTIAM (L) is gevestigd in Luxemburg, alwaar het onder toezicht staat. ACTIAM (L) wordt beheerd door Carne Global Fund Managers (Luxembourg) S.A. ('Carne') en is gestructureerd als een zogenaamde instelling voor collectieve belegging in effecten (ICBE). Carne heeft het vermogensbeheer en de distributie van ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund aan ACTIAM uitbesteed.

Op 19 februari 2020 heeft ACTIAM het voornemen bekend gemaakt om de voorwaarden van Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen per 19 maart 2020 andermaal te wijzigen. De wijziging betreft een aanpassing van het beleggingsbeleid van de Onderliggende Beleggingsinstelling Euro Obligatiepool en derhalve het Zwitserleven Obligatiefonds, dat belegt in de Euro Obligatiepool.

Voor 19 maart 2020 belegt de Euro Obligatiepool in de beleggingsinstelling ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund. Vanaf 19 maart 2020 belegt de Euro Obligatiepool rechtstreeks in individuele obligaties en andere vastrentende vermogenstitels in plaats van dat belegd wordt in ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund. De beleggingsdoelstelling, het beleggingsbeleid, de beleggingsrestricties en de benchmark van de Euro Obligatiepool blijft gelijk aan die zoals van toepassing op ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund.

ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund

ALGEMEEN	
Vindplaats meest recente jaarrekening	Het jaarverslag 2019 en het halfjaarbericht 2019 van ACTIAM (L) Société d'Investissement à Capital Variable ("SICAV") zijn op schriftelijk verzoek kosteloos verkrijgbaar bij de Beheerder.
Toezichthouder	Onder toezicht van Luxemburgse wetgeving (CSSF)
Soort belegging	Europese obligaties
Beleggingsbeleid	Actief

12.3.1 Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	REF. ¹	31-12-2019 ²
Beleggingen	1	2.854.599
Vorderingen	2	16.084
Overige activa		
Liquide middelen	3	11.455
Kortlopende schulden	4	831
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		26.708
Activa min kortlopende schulden		2.881.307
Fondsvermogen	5	
Overige reserves		2.831.610
Onverdeeld resultaat		49.697
Totaal fondsvermogen		2.881.307

1 De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

2 Het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund is opgericht op 20 mei 2019 en beschikt derhalve niet over vergelijkende cijfers over de verslagperiode 2018.

12.3.2 Winst- en verliesrekening

In € 1.000	REF. ¹	20-05-2019 t/m 31-12-2019 ²
Bedrijfsopbrengsten		
Opbrengsten uit beleggingen		
Rente obligaties		21.623
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	6	22.477
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	7	5.653
Som der bedrijfsopbrengsten		49.753
Bedrijfslasten		
Overige bedrijfslasten	8	56
Som der bedrijfslasten		56
Resultaat		49.697

- De referenties in de winst- en verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.
- Het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund is opgericht op 20 mei 2019 en beschikt derhalve niet over vergelijkende cijfers over de verslagperiode 2018.

12.3.3 Kasstroomoverzicht

In € 1.000	20-05-2019 t/m 31-12-2019 ¹
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten	
Resultaat	49.697
Koersverschillen op geldmiddelen	-
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	49.697
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:	
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-22.477
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-5.653
Aankoop van beleggingen	-1.253.036
Verkoop van beleggingen	1.283.870
Mutaties in activa en passiva:	
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-15.784
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	831
Netto kasstromen uit beleggingsactiviteiten	37.448
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten	
Uitgifte / inkoop van participaties	-25.693
Mutatie vorderingen uit hoofde van verkoop participaties	-300
Netto kasstromen uit financieringsactiviteiten	-25.993
Mutatie liquide middelen	11.455
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-
Koersverschillen op geldmiddelen	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	11.455

- Het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund is opgericht op 20 mei 2019 en beschikt derhalve niet over vergelijkende cijfers over de verslagperiode 2018.

12.3.4 Toelichting op de balans

1 Beleggingen

Beleggingen

In € 1.000	20-05-2019 t/m 31-12-2019 ¹
Stand per 1 januari	-
Overheveling van Euro Obligatiepool	2.857.303
Aankopen	1.253.036
Verkopen	-1.277.172
Lossingen	-5.056
Gerealiseerde waardeveranderingen	20.835
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	4.844
Stand ultimo periode	2.853.790

¹ Het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund is opgericht op 20 mei 2019 en beschikt derhalve niet over vergelijkende cijfers over de verslagperiode 2018.

Beleggingen Futures

In € 1.000	20-05-2019 t/m 31-12-2019 ¹
Stand per 1 januari	-
Verkopen	-1.642
Gerealiseerde waardeveranderingen	1.642
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	809
Stand ultimo periode	809

¹ Het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund is opgericht op 20 mei 2019 en beschikt derhalve niet over vergelijkende cijfers over de verslagperiode 2018.

In de verslagperiode is voor een saldo van € 2,857 miljard sprake van overheveling van beleggingen vanuit de Euro Obligatiepool naar het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund. Verder zijn er geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen en in de verslagperiode zijn geen beleggingen uitgeleend.

Onderstaande tabel geeft inzicht in het renterisico. De modified duration geeft een indicatie van de procentuele waardemutatie van de portefeuille bij een wijziging van de marktrente van één procent.

	31-12-2019
Effectief rendement	0,05%
Coupon rendement	1,33%
Gemiddeld resterende looptijd	5,02 jaar
Modified duration	4,85

De onderstaande specificaties van de beleggingsportefeuille en de sector-, landen-, rating- en looptijdverdeling van de portefeuille geven inzicht in het koersrisico en kredietrisico.

Effectenportefeuille ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONREN TE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZI ENINGS- DATUM	MARKTWAAR DE In € 1.000
Beleggingen per 31 december 2019					2.853.790
Staatsobligat ies					2.018.362
5.700	0,625%	ASB Finance	EUR	18-10-2024	5.861
13.000	1,4%	Asian Development Bank	EUR	6-2-2037	14.745
13.900	0,35%	Asian Development Bank	EUR	16-7-2025	14.288

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZENINGS-DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
1.600	0,875%	Banca Monte Dei Paschi	EUR	8-10-2026	1.596
4.500	3,5%	Banco Bilbao Vizcaya Argentari	EUR	7-10-2020	4.630
8.800	0,875%	Banco Bilbao Vizcaya Argentari	EUR	22-11-2026	9.291
3.400	0,25%	Banco Santander	EUR	10-7-2029	3.384
3.500	0,125%	Bank Nederlandse Gemeenten	EUR	3-11-2020	3.515
5.180	0,05%	Bank Nederlandse Gemeenten	EUR	13-7-2024	5.235
9.600	0,2%	Bank Nederlandse Gemeenten	EUR	9-11-2024	9.784
20.000	1%	België	EUR	22-6-2026	21.516
8.000	1,25%	België	EUR	22-4-2033	8.947
7.000	4,25%	België	EUR	28-9-2022	7.928
13.600	0,9%	België	EUR	22-6-2029	14.631
15.000	4,25%	België	EUR	28-9-2021	16.273
9.900	0,625%	Berlin Hyp AG	EUR	22-10-2025	10.297
2.800	0,125%	Berlin Hyp AG	EUR	5-5-2022	2.826
11.500	0,01%	Berlin Hyp AG	EUR	19-7-2027	11.465
6.900	0,5%	BNG Bank NV	EUR	26-11-2025	7.137
11.000	0,01%	Caisse de Refinancement de l'Habit	EUR	8-10-2029	10.746
7.000	3,5%	Caisse de Refinancement de l'Habit	EUR	22-6-2020	7.127
12.600	0,625%	CaixaBank	EUR	27-3-2025	12.971
11.600	0,625%	Caja Rural De Navarra	EUR	1-12-2023	11.883
4.000	0,875%	Caja Rural De Navarra	EUR	8-5-2025	4.151
13.550	0,125%	Council of Europe Development Bank	EUR	10-4-2024	13.790
19.800	0,375%	Council of Europe Development Bank	EUR	27-3-2025	20.393
2.900	0,05%	Crédit Agricole Home Loan SFH	EUR	6-12-2029	2.843
3.500	0,01%	Deutsche Kreditbank	EUR	7-11-2029	3.433
8.600	0,625%	DNB Boligkreditt As	EUR	19-6-2025	8.907
50.000	2%	Duitsland	EUR	4-1-2022	52.675
12.000	0,95%	Duitsland	EUR	13-3-2028	12.875
47.000	2,25%	Duitsland	EUR	4-9-2021	49.272
15.000	0%	Duitsland	EUR	11-9-2020	15.067
30.000	0,25%	Duitsland	EUR	15-2-2029	31.302
4.500	1,8%	Euro Stability Mechanism	EUR	2-11-2046	5.758
1.500	1,85%	Euro Stability Mechanism	EUR	1-12-2055	1.972

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZENINGS-DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
9.900	0,25%	Eurofima	EUR	9-2-2024	10.064
10.000	1,5%	European Investment Bank	EUR	15-7-2020	10.105
12.500	1,25%	European Investment Bank	EUR	13-11-2026	13.729
3.000	0,5%	European Investment Bank	EUR	13-11-2037	3.033
3.000	1,5%	European Investment Bank	EUR	16-10-2048	3.654
4.325	1,5%	European Investment Bank	EUR	15-11-2047	5.262
7.000	0,375%	Europese Investeringsbank	EUR	15-5-2026	7.231
3.300	0,875%	Ferrovie Dello Stato	EUR	7-12-2023	3.364
5.000	3,5%	Finland	EUR	15-4-2021	5.265
4.200	0,875%	Finland	EUR	15-9-2025	4.473
3.450	0,5%	Finland	EUR	15-4-2026	3.604
3.000	0,5%	Finland	EUR	15-9-2028	3.134
2.000	0,5%	Finland	EUR	15-9-2029	2.086
10.000	0,25%	Frankrijk	EUR	25-11-2020	10.075
24.000	3%	Frankrijk	EUR	25-4-2022	26.006
22.550	2,25%	Frankrijk	EUR	25-10-2022	24.348
39.100	1,75%	Frankrijk	EUR	25-5-2023	42.129
17.200	1,75%	Frankrijk	EUR	25-11-2024	18.989
35.000	0,5%	Frankrijk	EUR	25-5-2025	36.512
35.500	0,75%	Frankrijk	EUR	25-5-2028	37.773
33.000	1%	Frankrijk	EUR	25-11-2025	35.422
49.000	0,5%	Frankrijk	EUR	25-5-2029	50.923
35.000	0%	Frankrijk	EUR	25-5-2022	35.481
11.400	0,5%	Île-de-France	EUR	14-6-2025	11.750
6.800	2,375%	Île-de-France	EUR	24-4-2026	7.799
11.300	0,625%	Île-de-France	EUR	23-4-2027	11.677
3.750	1,5%	International Bank for Reconstruction & Development	EUR	14-1-2036	4.355
6.000	1,375%	Intesa Sanpaolo	EUR	18-12-2025	6.477
8.300	1,125%	Intesa Sanpaolo Spa	EUR	14-7-2025	8.803
10.500	0,625%	Intl Bk Recon & Develop	EUR	22-11-2027	11.053
6.700	0,25%	Intl Bk Recon & Develop	EUR	10-1-2050	5.879
30.000	0,2%	Italië	EUR	15-10-2020	30.102
11.800	0,65%	Italië	EUR	15-10-2023	11.952
13.830	4,5%	Italië	EUR	1-3-2024	16.116
45.000	2,5%	Italië	EUR	1-12-2024	49.018
13.500	1,6%	Italië	EUR	1-6-2026	14.115
12.000	2,1%	Italië	EUR	15-7-2026	12.877
30.000	2,45%	Italië	EUR	1-10-2023	32.302
10.000	0,9%	Italië	EUR	1-8-2022	10.197
21.000	1,35%	Italië	EUR	15-4-2022	21.603
40.000	1,45%	Italië	EUR	15-9-2022	41.414
49.000	3%	Italië	EUR	1-8-2029	56.417

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZENINGS-DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
5.000	3,8%	Kingdom of Spain	EUR	30-4-2024	5.841
6.900	1,75%	KutxaBank	EUR	27-5-2021	7.095
9.700	1,25%	KutxaBank	EUR	22-9-2025	10.347
8.000	0,01%	La Banque Postale Home Loan SFH	EUR	22-10-2029	7.810
7.700	0,375%	La Caisse centrale Desjardins du Québec	EUR	25-11-2020	7.745
11.100	0,5%	Land Nordrhein-Westfalen	EUR	16-2-2027	11.508
4.000	0,125%	Landesbank Baden-Württemberg	EUR	27-6-2023	4.049
7.000	0,125%	Landesbank Baden-Württemberg	EUR	21-2-2022	7.064
7.200	0,25%	Landesbank Baden-Württemberg	EUR	21-7-2020	7.224
11.200	0,95%	Litouwen	EUR	26-5-2027	11.897
4.000	2,125%	Litouwen	EUR	29-10-2026	4.561
6.000	3,375%	Litouwen	EUR	22-1-2024	6.868
8.700	2,25%	Luxembourg	EUR	21-3-2022	9.243
6.200	0,25%	Münchener Hypothekenbank	EUR	13-12-2023	6.309
4.800	1,5%	Neder Waterschapsbank	EUR	15-6-2039	5.536
10.000	0%	Nederland	EUR	15-1-2022	10.116
40.000	2,25%	Nederland	EUR	15-7-2022	42.901
18.300	0,75%	Nederland	EUR	15-7-2028	19.682
11.000	0,5%	Nederland	EUR	15-1-2040	11.379
6.300	1%	Nederlandse Waterschapsbank	EUR	3-9-2025	6.698
8.000	1,25%	Nederlandse Waterschapsbank	EUR	7-6-2032	8.845
9.000	0,125%	Nederlandse Waterschapsbank	EUR	25-9-2023	9.136
5.000	0%	Nederlandse Waterschapsbank	EUR	2-10-2034	4.647
5.000	0,625%	NIBC Bank	EUR	1-6-2026	5.163
6.200	1%	NIBC Bank	EUR	24-1-2028	6.554
3.000	0,01%	NIBC Bank	EUR	15-10-2029	2.887
6.000	0,5%	NIBC Bank NV	EUR	19-3-2027	6.119
3.800	1%	NN Bank NN Nederland	EUR	25-9-2028	4.023
3.500	0,125%	NN Bank NN Nederland	EUR	24-9-2029	3.413
7.200	0,5%	Nn Bank Nv Netherlands 0.5% 10102024	EUR	10-10-2024	7.367
6.300	0,375%	Nordic Investment Bank	EUR	19-9-2022	6.440

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZENINGS-DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
11.400	0,125%	Nordic Investment Bank	EUR	10-6-2024	11.619
18.800	0,5%	Nordic Investment Bank	EUR	3-11-2025	19.558
5.000	0%	Nordic Investment Bank	EUR	25-9-2026	5.045
9.000	0,125%	Nordrhein-Westfalen	EUR	16-3-2023	9.116
7.550	0,5%	Nordrhein-Westfalen	EUR	11-3-2025	7.806
6.000	0%	Oesterreichische Kontrollbank	EUR	8-10-2026	6.024
11.000	3,5%	Oostenrijk	EUR	15-9-2021	11.769
16.500	1,2%	Oostenrijk	EUR	20-10-2025	17.893
11.500	0,5%	Oostenrijk	EUR	20-2-2029	11.990
10.000	3,4%	Oostenrijk	EUR	22-11-2022	11.146
6.000	0,01%	OP Mortgage Bank	EUR	19-11-2026	5.979
7.300	1,125%	Polen	EUR	7-8-2026	7.808
25.000	2,2%	Portugal	EUR	17-10-2022	26.779
9.000	2,125%	Portugal	EUR	17-10-2028	10.347
4.250	2,875%	Portugal	EUR	15-10-2025	4.930
7.550	0%	Quebec Provincie	EUR	15-10-2029	7.303
5.900	1,375%	Région Île-de-France	EUR	20-6-2033	6.552
10.000	2,15%	Republic of Italy	EUR	15-12-2021	10.424
17.350	2,875%	Republic of Latvia	EUR	30-4-2024	19.714
10.500	0,05%	Royal Bank of Canada	EUR	19-6-2026	10.487
3.600	4,125%	Skandinaviska Enskilda Banken	EUR	7-4-2021	3.801
8.800	0,375%	Skandinaviska Enskilda Banken	EUR	9-2-2026	8.992
7.100	1,25%	Slovenië	EUR	22-3-2027	7.668
10.800	1,1875%	Slovenië	EUR	14-3-2029	11.664
3.500	1,375%	Slowakije	EUR	21-1-2027	3.812
4.100	0,625%	Slowakije	EUR	22-5-2026	4.260
7.700	0,125%	Société Générale SFH	EUR	18-7-2029	7.631
9.650	5,5%	Spanje	EUR	30-4-2021	10.411
21.100	0,4%	Spanje	EUR	30-4-2022	21.478
14.800	4,4%	Spanje	EUR	31-10-2023	17.390
26.500	2,75%	Spanje	EUR	31-10-2024	30.096
3.500	1,3%	Spanje	EUR	31-10-2026	3.767
25.800	1,4%	Spanje	EUR	30-4-2028	28.048
9.000	1,6%	Spanje	EUR	30-4-2025	9.765
24.000	0,75%	Spanje	EUR	30-7-2021	24.448
8.000	1,95%	Spanje	EUR	30-4-2026	8.920
12.300	0,5%	SpareBank 1 Boligkreditt	EUR	30-1-2025	12.645
6.800	0,01%	SR-Boligkreditt	EUR	8-10-2026	6.757
6.825	0,625%	Stadshypotek	EUR	10-11-2021	6.942
11.000	0,5%	Swedbank AB	EUR	5-2-2026	11.308

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZENINGS-DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
6.100	0,125%	Swedbank Hypotek AB	EUR	18-7-2022	6.157
5.000	0,4%	Swedbank Hypotek AB	EUR	8-5-2024	5.113
14.800	0,25%	Swedish Covered Bond	EUR	19-4-2023	15.008
7.000	0%	Toronto-Dominion Bank/The	EUR	9-2-2024	7.029
12.750	3,625%	Tsjechië	EUR	14-4-2021	13.407
3.000	0,01%	UniCredit	EUR	19-11-2027	2.973
6.300	1,375%	Vlaamse overheidsobligatie	EUR	21-11-2033	6.996
7.000	0,625%	Zweden	EUR	7-10-2021	7.114
18.000	0,125%	Zweden	EUR	24-4-2023	18.302
10.500	0,375%	Zweden	EUR	5-6-2029	10.622
	Overige obligaties				835.428
1.100	3,75%	Abertis Infrastructuras	EUR	20-6-2023	1.230
900	0,625%	Abertis Infrastructuras	EUR	15-4-2025	887
1.000	2,375%	Abertis Infrastructuras	EUR	27-6-2027	1.076
4.700	0,5%	ABN AMRO Bank NV	EUR	15-4-2026	4.760
7.200	0,875%	ABN AMRO Bank NV	EUR	22-4-2025	7.433
3.000	2,75%	Achmea Hypotheekbank	EUR	18-2-2021	3.098
4.600	4,25%	Achmea Hypotheekbank	EUR	4-2-2025	5.106
4.900	1,25%	Adif Alta Velocidad	EUR	4-5-2026	5.180
11.300	0,125%	Agence Française de Développement	EUR	15-11-2023	11.436
5.300	1,375%	Agence Française de Développement	EUR	17-9-2024	5.666
10.700	0,5%	Agence Française de Développement	EUR	31-10-2025	11.004
5.700	1,25%	Ald Sa	EUR	11-10-2022	5.879
2.300	1,625%	Alliander	EUR	30-3-2025	2.417
7.200	4,75%	Allianz	EUR	24-10-2023	8.310
2.000	0,875%	Allianz SE	EUR	15-10-2025	2.083
4.600	1,375%	American Honda Finance	EUR	10-11-2022	4.775
2.200	2%	Anheuser-Busch InBev	EUR	17-3-2028	2.454
4.000	1,5%	Anheuser-Busch InBev	EUR	18-4-2030	4.285
4.400	1%	Apple	EUR	10-11-2022	4.543
3.100	0%	Apple	EUR	15-8-2025	3.081

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZENINGS-DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
1.500	1,625%	Apple	EUR	10-11-2026	1.651
1.000	0,875%	Apple Inc.	EUR	24-2-2025	1.041
3.500	1,5%	APPR	EUR	25-10-2029	3.822
2.000	1,375%	ASML	EUR	7-4-2026	2.140
3.000	1,625%	ASML Holding	EUR	28-2-2027	3.281
4.100	0,625%	ASML Holding N.V.	EUR	7-4-2022	4.166
1.100	3,375%	ASR Nederland NV	EUR	2-2-2029	1.219
1.500	0,25%	AT&T	EUR	4-2-2026	1.467
1.500	1,8%	AT&T	EUR	4-6-2026	1.604
1.200	1,8%	AT&T	EUR	14-3-2039	1.141
970	1,95%	AT&T	EUR	15-6-2023	1.026
2.600	2,875%	Atlantia	EUR	26-2-2021	2.640
1.000	2,875%	Autoroutes du Sud de la France	EUR	18-1-2023	1.088
700	1,375%	Autoroutes du Sud de la France	EUR	22-10-2029	752
1.000	1,875%	Autostrade per l'Italia	EUR	4-11-2025	964
6.300	3,941%	AXA	EUR	7-11-2024	7.128
2.800	1%	Banco Bilbao Vizcaya Argenta	EUR	21-6-2026	2.879
4.700	0,375%	Banco Bilbao Vizcaya Argenta	EUR	15-11-2026	4.659
4.000	5,481%	Banco Santander Sa	EUR	12-3-2020	4.037
1.200	0,875%	Bankia SA	EUR	25-3-2024	1.226
3.200	0,75%	Banque Fédérative du Crédit Mutuel	EUR	8-6-2026	3.268
2.000	1,875%	Banque Fédérative du Crédit Mutuel	EUR	18-6-2029	2.122
3.000	0,625%	Barclays	EUR	14-11-2022	3.026
600	0,875%	BASF	EUR	15-8-2027	629
2.000	0,875%	Basf Se	EUR	22-5-2025	2.089
2.400	1,125%	Bayerische Motoren Werke AG	EUR	22-5-2026	2.523
1.700	0,625%	Bayerische Motoren Werke AG	EUR	6-10-2023	1.732
2.100	3%	Bertelsmann	EUR	23-4-2023	2.225
2.000	1,25%	BlackRock	EUR	6-5-2025	2.117
10.000	0,45%	Bluestep Mortgage Securities No. 2	EUR	10-2-2020	1.829
400	0,125%	BMW Finance	EUR	13-7-2022	401
3.700	1%	BMW Finance N.V.	EUR	21-1-2025	3.845
350	1,125%	BMW US Capital	EUR	18-9-2021	358
5.200	1%	BNP Paribas	EUR	17-4-2024	5.354
3.200	0,5%	BNP Paribas	EUR	4-6-2025	3.207
2.000	1,125%	BNP Paribas SA	EUR	28-8-2024	2.068
3.400	0,125%	BPCE	EUR	4-12-2024	3.383

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZENINGS-DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
10.200	0%	Bumper g Finance	EUR	22-1-2020	4.294
700	1,375%	CaixaBank	EUR	19-6-2026	720
2.500	0,625%	CaixaBank	EUR	1-10-2024	2.496
2.000	1,125%	CaixaBank SA	EUR	27-3-2026	2.066
4.400	0,875%	Canada Pension Plan Investment	EUR	6-2-2029	4.648
1.100	0,5%	Capgemini	EUR	9-8-2021	1.109
1.000	1,75%	Capgemini Se	EUR	18-1-2028	1.095
1.350	2,5%	Carlsberg	EUR	28-2-2024	1.482
500	1%	Carrefour	EUR	17-2-2027	514
2.300	1,75%	Carrefour	EUR	4-2-2026	2.466
700	1,75%	Carrefour	EUR	15-4-2022	729
10.000	0%	Cartesian Residential Mortgages 3 S.A. (ABS)	EUR	25-2-2020	9.256
3.000	0,625%	Cie de Saint-Gobain	EUR	15-3-2024	3.049
3.500	0,5%	Citigroup Inc	EUR	29-12-2021	3.538
3.300	4%	CNP Assurances S.A.	EUR	18-11-2024	3.712
2.500	0,625%	Coca-Cola HBC Finance	EUR	21-8-2029	2.440
1.300	1%	Coca-Cola HBC Finance	EUR	14-2-2027	1.336
1.800	1,936%	Commonwealth Bank of Australia	EUR	3-10-2024	1.870
2.500	1,125%	Compagnie De Saint-Gobain	EUR	23-3-2026	2.591
6.300	0,25%	Coöperatieve Rabobank	EUR	30-10-2026	6.227
1.500	0,375%	Crédit Agricole	EUR	21-10-2025	1.494
2.000	2,625%	Crédit Agricole	EUR	17-3-2027	2.241
2.000	1,25%	Crédit Mutuel Arkéa	EUR	31-5-2024	2.065
6.000	1,25%	Credit Suisse	EUR	14-4-2022	6.167
1.900	0,85%	Daimler AG	EUR	28-2-2025	1.943
4.900	1,375%	Daimler AG	EUR	26-6-2026	5.137
1.900	0,875%	Daimler Intl Finance BV	EUR	9-4-2024	1.944
3.900	1,5%	Dbz Group Holdings Ltd	EUR	11-4-2023	3.958
3.300	0,01%	De Volksbank	EUR	16-9-2024	3.260
2.800	1,625%	Deutsche Post AG	EUR	5-9-2028	3.074
250	2,75%	Deutsche Telekom International Finance	EUR	24-10-2024	281
2.300	0,625%	Deutsche Telekom International Finance	EUR	13-12-2024	2.349
2.800	1,7%	DH Europe Finance	EUR	4-1-2022	2.904
2.700	0,45%	DH Europe Finance	EUR	18-12-2027	2.664

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZENINGS-DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
1.700	0,5%	Diageo Finance	EUR	19-3-2024	1.734
900	1%	Diageo Finance Plc	EUR	22-1-2025	939
6.000	0,347%	Dilosk RMBS 2 (ABS)	EUR	20-3-2020	5.492
3.450	1,25%	Dover	EUR	9-8-2026	3.577
5.500	1,75%	Dxc Technology Co.	EUR	15-10-2025	5.522
1.100	0,35%	E.On	EUR	28-11-2029	1.056
4.500	2,875%	Eandis	EUR	9-10-2023	4.927
2.200	1,125%	easyJet	EUR	18-7-2023	2.260
400	0,875%	easyJet	EUR	11-3-2025	405
1.050	0,375%	EDP Finance	EUR	16-6-2026	1.036
1.800	1,875%	EDP Finance BV	EUR	13-10-2025	1.944
1.500	2,25%	Électricité de France	EUR	27-4-2021	1.549
2.900	1%	Électricité de France	EUR	13-7-2026	3.028
3.000	4%	Électricité de France SA	EUR	4-7-2024	3.271
6.400	2,5%	Elsevier Finance	EUR	24-9-2020	6.525
1.500	1,375%	Enagas Financiaciones	EUR	5-5-2028	1.584
2.400	1,625%	Enbw	EUR	5-5-2027	2.416
5.800	1,875%	Enbw Intl Finance BV	EUR	31-7-2033	6.660
2.200	0,375%	ENEL Finance International	EUR	17-3-2027	2.173
1.600	1,125%	ENEL Finance International	EUR	16-6-2026	1.669
3.400	1,375%	Engie SA	EUR	16-1-2023	3.430
2.900	3,25%	Engie SA	EUR	28-11-2024	3.178
2.000	0,375%	Erste Group Bank AG	EUR	16-4-2024	2.021
2.800	2,125%	Evonik Industries	EUR	7-8-2022	2.889
1.000	1,114%	FCE Bank	EUR	13-5-2020	1.004
2.500	1,528%	FCE Bank	EUR	9-11-2020	2.528
600	0,869%	FCE Bank Plc.	EUR	13-9-2021	602
900	1,134%	FCE Bank Plc.	EUR	10-2-2022	905
5.500	0,096%	FCT Crédit Agricole Habitat (ABS)	EUR	27-1-2020	5.559
11.000	0,125%	FMO-Nederlandse Financierings-Maatschappij	EUR	1-6-2023	11.173
700	1,514%	Ford Motor Credit Co	EUR	17-2-2023	706
4.400	0,875%	Gas Natural Fenosa Finance	EUR	15-2-2025	4.524
4.919	1,25%	General Electric	EUR	26-2-2023	5.044
12.800	0,194%	Green Storm 2018 B.V. (ABS)	EUR	24-2-2020	13.002
11.700	0,193%	Green Storm B.V.	EUR	22-1-2020	11.825

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZENINGS-DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
2.615	1,875%	Heathrow Funding	EUR	14-3-2034	2.790
2.000	1,5%	HeidelbergCement	EUR	7-11-2024	2.085
1.000	1,125%	Heidelbergcement Fin Lux	EUR	1-9-2027	1.013
2.200	1,625%	Heidelbergcement Fin Lux	EUR	7-1-2026	2.312
950	3,5%	Heineken	EUR	19-3-2024	1.089
1.000	1,25%	Heineken	EUR	10-6-2021	1.020
8.150	1,5%	HSBC	EUR	4-12-2023	8.533
2.500	2,5%	Iberdrola International	EUR	24-10-2022	2.674
2.600	1,875%	Iberdrola International	EUR	22-2-2023	2.671
1.500	1,125%	Iberdrola International	EUR	21-4-2026	1.576
500	2,625%	Iberdrola International	EUR	26-3-2024	533
6.000	2,5%	Ing Groep NV	EUR	15-11-2030	7.076
700	5,75%	innogy Finance	EUR	14-2-2033	1.096
3.000	1%	innogy Finance	EUR	13-1-2025	3.108
1.700	1,25%	innogy Finance	EUR	19-7-2027	1.792
5.000	0,05%	Instituto de Crédito Oficial	EUR	30-7-2020	5.010
10.350	0,75%	Instituto de Crédito Oficial	EUR	31-10-2023	10.683
2.000	2,125%	Intercontinental Hotels	EUR	15-5-2027	2.136
1.700	0,875%	International Business Machine	EUR	31-1-2025	1.757
5.500	0,32%	Irish Stock Exchange	EUR	10-2-2020	1.893
2.000	1,625%	Italgas SPA	EUR	19-1-2027	2.149
3.300	1%	KBC Groep	EUR	26-4-2021	3.350
3.300	0,625%	KBC Group NV	EUR	10-4-2025	3.341
1.300	0,625%	Kerry Group Financial Services	EUR	20-6-2029	1.255
3.500	0,2%	Kingdom of Spain	EUR	31-1-2024	3.541
5.500	0,75%	Kommunekredit	EUR	18-5-2027	5.779
4.300	0,75%	Kommunekredit	EUR	5-7-2028	4.531
2.000	0,25%	Koninklijke Ahold Delhaize	EUR	26-3-2025	1.995
2.400	1,125%	Koninklijke Ahold Delhaize	EUR	19-12-2025	2.508
1.000	0,5%	Koninklijke Philips	EUR	6-6-2023	1.017
1.900	0,75%	Koninklijke Philips NV	EUR	2-2-2024	1.949
17.000	0,05%	Kreditanstalt für Wiederaufbau	EUR	30-5-2024	17.282

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZENINGS-DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
8.000	0,125%	Kreditanstalt für Wiederaufbau	EUR	27-10-2020	8.039
2.700	1,375%	La Banque Postale SA	EUR	24-4-2029	2.841
1.700	1,45%	La Poste Sa	EUR	30-11-2028	1.824
10.000	0,098%	Leaseplan Corporation NV	EUR	27-1-2020	10.018
6.200	1,25%	Macquarie Group	EUR	5-3-2024	6.381
5.300	1,625%	Merck Financial Services	EUR	18-12-2024	5.448
3.500	2,625%	Merck KGaA	EUR	12-6-2021	3.616
2.250	3,125%	Microsoft	EUR	6-9-2028	2.824
1.200	1,875%	Mölnlycke Holding AB	EUR	28-2-2025	1.274
3.400	0,75%	Municipality Finance	EUR	7-9-2027	3.599
1.000	0,625%	National Australia Bank	EUR	30-8-2023	1.019
1.000	0,625%	Nationwide Building Society	EUR	19-4-2023	1.018
2.100	2%	Nationwide Building Society	EUR	25-7-2024	2.181
3.000	0,75%	Naturgy Finance	EUR	28-8-2029	2.993
33.250	0,125%	Nederlandse Financierings - Maatschappij voor Ontwikkelingslanden	EUR	20-4-2022	33.665
1.700	1,625%	NGG	EUR	5-9-2024	1.724
3.000	0,875%	NIBC Bank	EUR	8-7-2025	3.016
4.700	1,125%	NIBC Bank NV	EUR	19-4-2023	4.825
2.000	2%	NIBC Bank NV	EUR	9-4-2024	2.092
9.000	0,75%	NRW Bank	EUR	30-6-2028	9.510
8.000	0,875%	NRW.Bank	EUR	10-11-2025	8.463
1.100	1%	OMV	EUR	14-12-2026	1.152
2.500	0%	OMV	EUR	3-7-2025	2.474
500	0,75%	OMV AG	EUR	4-12-2023	513
4.000	0%	Orange	EUR	4-6-2026	3.885
1.350	8,125%	Orange SA	EUR	28-1-2033	2.483
2.200	1,375%	Orange SA	EUR	20-12-2027	2.336
700	1,75%	Orange SA	EUR	19-12-2026	705
1.600	1%	Orange SA	EUR	12-6-2025	1.659
1.100	0,875%	PPG Industries	EUR	3-8-2025	1.124
10.000	1,75%	Prologis International Funding II	EUR	15-12-2027	10.640
4.600	0,25%	Raiffeisen Bank Intl.	EUR	5-7-2021	4.621
900	1,25%	RCI Banque	EUR	8-6-2022	921
1.800	1,625%	RCI Banque S.A.	EUR	11-1-2025	1.859

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZENINGS-DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
3.800	2%	RCI Banque SA	EUR	11-4-2024	3.997
6.500	1,125%	Red Eléctrica de España	EUR	24-4-2025	6.811
4.000	1,25%	Red Eléctrica Finance	EUR	13-12-2026	4.227
4.000	0,125%	Royal Bank of Canada	EUR	23-7-2024	3.975
4.900	0,75%	Royal Bank of Scotland	EUR	15-11-2024	4.897
3.200	2,5%	Sanofi	EUR	14-8-2023	3.500
4.000	3,25%	Santander Issuances	EUR	4-4-2026	4.548
3.000	0,9%	Siemens Financieringsmaatschappij	EUR	28-2-2028	3.140
1.539	0%	Sigma Finance'	EUR	9-3-2009	-
8.094	3,1261%	Silverback Finance	EUR	25-12-2036	8.676
2.000	2,5%	Skandinaviska Enskilda Banken	EUR	28-5-2021	2.060
7.400	2%	Smiths Group Plc.	EUR	23-11-2026	7.778
1.550	1,25%	Snam SpA	EUR	28-5-2025	1.619
8.400	1,875%	SNCF Réseau	EUR	30-3-2034	9.752
2.600	2,25%	SNCF Réseau	EUR	20-12-2047	3.237
2.000	2,5%	Société Générale	EUR	16-9-2021	2.073
6.550	0,9%	Standard Chartered	EUR	2-7-2026	6.621
2.600	1,25%	Statoil ASA	EUR	17-11-2026	2.774
3.500	0%	STORM 2016	EUR	22-1-2020	2.334
2.600	1,625%	Suez	EUR	1-6-2026	2.594
4.300	0,101%	Sumitomo Mitsui Tr Bk Lt	EUR	25-3-2020	4.311
3.000	1,25%	Svenska Handelsbanken	EUR	2-3-2023	3.071
2.000	1,125%	Swisscom Ag (Lunar Fundi	EUR	12-10-2026	2.110
900	1,75%	Swisscom via Lunar Funding	EUR	15-9-2025	975
5.100	3,987%	Telefónica Emisiones	EUR	23-1-2023	5.710
1.100	1,93%	Telefónica Emisiones	EUR	17-10-2031	1.210
3.000	3%	Telefónica Europe	EUR	4-9-2023	3.136
2.700	3,875%	TeliaSonera AB	EUR	1-10-2025	3.267
3.000	1,125%	Telstra	EUR	14-1-2026	3.145
3.000	1,375%	Tennet Holding BV	EUR	5-3-2028	3.217
3.000	1,375%	Terna	EUR	26-7-2027	3.168
1.200	1,625%	The Coca-Cola Company	EUR	9-12-2034	1.330
2.600	1,8%	The Priceline Group	EUR	3-12-2026	2.820
1.000	2,15%	Thermo Fisher Scientific	EUR	21-4-2022	1.050

NOMINALE WAARDE In € 1.000	COUPONRENTE	NAAM	VALUTA	RENTEHERZENINGS-DATUM	MARKTWAARDE In € 1.000
9.800	0,75%	Thermo Fisher Scientific	EUR	12-6-2024	10.020
2.900	0,375%	Toronto-Dominion Bank/The	EUR	25-4-2024	2.923
4.000	2,125%	Total Capital Canada Ltd	EUR	18-9-2029	4.611
2.000	0,696%	Total Capital Intl	EUR	28-2-2028	2.052
1.150	0,75%	Toyota	EUR	21-7-2022	1.177
1.250	2,375%	Toyota Motor Credit	EUR	1-2-2023	1.344
3.900	4,339%	Transport et Infrastructures Gaz France	EUR	7-7-2021	4.152
1.900	2,2%	Transport et Infrastructures Gaz France	EUR	5-5-2025	2.069
700	0,125%	Unibail-Rodamco SE	EUR	14-4-2021	702
2.100	1,59%	Veolia Environnement	EUR	10-10-2027	2.285
2.300	1,94%	Veolia Environnement Sa	EUR	7-10-2029	2.574
1.800	1,375%	Verizon Communications	EUR	27-10-2026	1.909
2.000	1,375%	Verizon Communications	EUR	2-11-2028	2.126
1.200	0,875%	Verizon Communications	EUR	19-12-2031	1.178
2.500	1,5%	Vesteda Finance	EUR	24-2-2027	2.606
900	0,5%	Vodafone	EUR	30-1-2024	910
2.900	1,6%	Vodafone	EUR	29-7-2031	3.026
2.000	0,9%	Vodafone Group	EUR	24-11-2026	2.056
199	1,25%	Vodafone Group Plc.	EUR	25-8-2021	203

¹ Sigma Finance is failliet maar blijft in positie omdat er mogelijk nog een slotuitkering zou kunnen plaatsvinden.

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ 290.916

Voor nagenoeg alle financiële instrumenten (31 december 2019: € 2,80 miljard) die zich in de portefeuille van ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund bevinden, is de reële waarde afgeleid van actieve markt quotes waarbij geldt dat sprake is van voldoende liquiditeit op de markt waar het financiële instrument verhandeld wordt.

Voor het resterende gedeelte van de portefeuille (31 december 2019: € 55,5 miljoen) vindt waardering plaats op basis van verkregen waarderingen van meerdere pricing leveranciers welke worden ingevoerd in het interne pricing systeem (Amanda). IDC (Interactive Data Company) en broker statements zijn onder andere de bronnen die door de pricing leveranciers worden gebruikt bij de bepaling van de waarde. Waardering vindt in dit geval plaats op basis van de modellen en aannames van de verschillende pricing leveranciers en niet op basis van verhandelbare prijzen.

Sectorallocatie ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund

In € 1.000	31-12-2019	
	Marktwaaarde	%
Staat(sgegarandeerd)	2.018.362	70,8
Financiële conglomeraten	244.481	8,6
Banken	170.318	6,0
Nutsbedrijven	97.894	3,4
Telecommunicatiediensten	49.897	1,7
Kapitaalgoederen	48.912	1,7
Auto's	37.701	1,3
Gezondheidszorg	33.442	1,2
Technologie	32.210	1,1
Verzekeringen	27.558	1,0
Voeding en dranken	26.985	0,9
Transport	14.813	0,5
Onroerend goed	13.948	0,5
Energie	13.576	0,5
Media	8.750	0,3
Consumentenservicebedrijven	8.212	0,3
Basisgoederen	6.731	0,2
Totaal	2.853.790	100,0

Landenallocatie ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund

In € 1.000	31-12-2019	
	Marktwaaarde	%
Frankrijk	590.533	20,6
Nederland	413.286	14,5
Italië	337.317	11,8
Duitsland	324.335	11,4
Spanje	293.696	10,3
Zweden	103.031	3,6
België	94.648	3,3
Verenigde Staten	91.137	3,2
Luxemburg	88.776	3,1
Finland	70.802	2,5
Oostenrijk	69.603	2,4
Verenigd Koninkrijk	63.137	2,2
Canada	48.721	1,7
Portugal	42.056	1,5
Noorwegen	31.083	1,1
Filipijnen	29.033	1,0
Litouwen	23.326	0,8
Ierland	22.230	0,8
Letland	19.714	0,7
Slovenië	19.332	0,7
Tsjechië	13.407	0,5
Australië	12.415	0,4
Denemarken	11.792	0,4
Zwitserland	10.064	0,4
Slowakije	8.072	0,3
Polen	7.808	0,3
Guernsey	6.167	0,2
Japan	4.311	0,2
Singapore	3.958	0,1
Totaal	2.853.790	100,0

Ratingallocatie ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund

In € 1.000	31-12-2019	
	MARKTWAARDE	%
AAA	867.683	30,4
AA+	239.887	8,4
AA	429.946	15,1
AA-	125.962	4,4
A+	49.757	1,7
A	84.621	3,0
A-	360.579	12,6
BBB+	186.209	6,5
BBB	459.119	16,1
BBB-	42.854	1,5
BB+	7.173	0,3
Totaal	2.853.790	100,0

Aflossing van de obligaties ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund

In € 1.000	31-12-2019	
	Marktwaaarde	%
Aflossing binnen 1 jaar	192.546	6,7
Aflossing tussen 1 en 5 jaar	1.278.178	44,8
Aflossing tussen 5 en 10 jaar	1.231.566	43,2
Aflossing na 10 jaar	151.500	5,3
Totaal	2.853.790	100,0

2 Vorderingen

Onder de vorderingen zijn opgenomen:

Vorderingen

In € 1.000	31-12-2019 ¹
Beleggingsactiviteiten	
Te vorderen rente	15.327
Overige vorderingen en overlopende activa	457
Subtotaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	15.784
Financieringsactiviteiten	
Te vorderen van fondsen uit hoofde van uitgifte participaties	300
Subtotaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	300
Totaal	16.084

¹ Het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund is opgericht op 20 mei 2019 en beschikt derhalve niet over vergelijkende cijfers over de verslagperiode 2018.

Bovenstaande vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

3 Liquide middelen

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. Het aanhouden van liquide middelen valt binnen het mandaat en heeft te maken met de timing van de betalingen.

4 Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

Kortlopende schulden

In € 1.000	31-12-2019 ¹
Beleggingsactiviteiten	
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	809
Te betalen rente	22
Subtotaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	831
Subtotaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	-
Totaal	831

¹ Het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund is opgericht op 20 mei 2019 en beschikt derhalve niet over vergelijkende cijfers over de verslagperiode 2018.

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

5 Fondsvermogen

Fondsvermogen

In € 1.000	20-05-2019 t/m 31-12-2019 ¹
Overige reserves	
Stand per 1 januari	-
Overheveling Euro Obligatiepool	2.857.303
Ingekochte / uitgegeven participaties	-25.693
Stand ultimo periode	2.831.610
Onverdeeld resultaat	
Stand per 1 januari	-
Resultaat over de verslagperiode	49.697
Stand ultimo periode	49.697
Totaal fondsvermogen	2.881.307

¹ Het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund is opgericht op 20 mei 2019 en beschikt derhalve niet over vergelijkende cijfers over de verslagperiode 2018.

Meerjarenoverzicht

INTRINSIEKE WAARDE	31-12-2019 ¹
Fondsvermogen (x € 1.000)	2.881.307
Aantal participaties	283.240
Per participatie (x € 1)	10.172,57

¹ Het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund is opgericht op 20 mei 2019 en beschikt derhalve alleen over cijfers 2019.

Kredietrisico

Er wordt een maximaal kredietrisico gelopen op het totaal van vastrentende beleggingen, vorderingen en liquide middelen. Het kredietrisico van het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund bedraagt ultimo verslagperiode € 2,9 miljard.

12.3.5 Toelichting op de winst- en verliesrekening

6 Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	20-05-2019 t/m 31-12-2019 ¹
Obligaties	
Obligaties - gerealiseerde koerswinsten	23.295
Obligaties - gerealiseerde koersverliezen	-2.460
Subtotaal obligaties	20.835
Futures	
Futures - gerealiseerde koerswinsten	4.806
Futures - gerealiseerde koersverliezen	-3.164
Subtotaal futures	1.642
Totaal	22.477

¹ Het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund is opgericht op 20 mei 2019 en beschikt derhalve niet over vergelijkende cijfers over de verslagperiode 2018.

7 Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

In overeenstemming met RJ 615.405a wordt hierna informatie verschaft met betrekking tot de niet-gerealiseerde koers- en valutawinsten en koers- en valutaverliezen uit beleggingen per soort belegging.

In € 1.000	20-05-2019 t/m 31-12-2019 ¹
Obligaties	
Obligaties - niet-gerealiseerde koerswinsten	23.513
Obligaties - niet-gerealiseerde koersverliezen	-18.669
Subtotaal obligaties	4.844
Futures	
Futures - niet-gerealiseerde koerswinsten	907
Futures - niet-gerealiseerde koersverliezen	-98
Subtotaal futures	809
Totaal	5.653

¹ Het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund is opgericht op 20 mei 2019 en beschikt derhalve niet over vergelijkende cijfers over de verslagperiode 2018.

8 Overige bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten worden nader gespecificeerd in onderstaande tabel:

Overige bedrijfslasten

In € 1.000	20-05-2019 t/m 31-12-2019 ¹
Rente rekening courant	42
Overige bedrijfslasten	14
Totaal	56

¹ Het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund is opgericht op 20 mei 2019 en beschikt derhalve niet over vergelijkende cijfers over de verslagperiode 2018.

Lopende kosten factor

De Beheerder ontvangt van het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund geen beheervergoeding voor het door haar gevoerde beheer, deze beheervergoeding wordt bij de Fondsen, die in het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund en Euro Obligatiepool beleggen, in rekening gebracht. De lopende kosten factor van het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund is derhalve nihil. Overigens gaat het hier om de Z-shareclass van het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund waarin de Euro Obligatiepool belegt.

Omloopfactor

De omloopfactor over de verslagperiode (20 mei 2019 tot en met 31 december 2019) bedraagt 75,69%. De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille van het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund. Op deze manier wordt inzicht gegeven in de mate waarin er actief beheer in de beleggingsportefeuille plaatsvindt.

Transactiekosten

Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten van het ACTIAM (L) Sustainable Euro Fixed Income Fund zijn in beperkte mate te bepalen, omdat de transactiekosten van vastrentende waarden in de aan- en verkoopkosten zijn opgenomen en niet separaat worden vastgelegd. De transactiekosten, voor zover identificeerbaar, bedragen in de verslagperiode € 14.129.

